

İlk oyunu 1997 yılında yayınlanan
Funda Özşener'in
oyun metinleri, çoğu zor oluşlarıyla nitelendi;
insanoğlunun dile getirilmeyen, gizli ve tuhaf
yönleriyle kuşanmış oyun karakterleriyle anıldı.
Bu kahramanların bazıları tutkularının,
bazıları boş hayallerinin, bazıları başka hayatların
ya da imkânsız olanın peşindeydiler.
Ama hep bildik bir yerde,
bizim gerçek dünyamızda yaşadılar.
Hepsinin ortak yanı, soru sormaları *konuşmak* istemeleri.
İşte, ne olursa olsun konuşmak, böylece varlık bulmak,
yola çıkmak, durmak ya da susmak
aradan geçen zamanda Özşener'in tiyatrosu oldu.
O, bu süreçte eserlerinde zor sorulara zor cevaplar verdi.

9 786055 127954

Kapak Tasarımı: Mengü Ertel

545

FUNDA ÖZŞENER

TOPLU OYUNLARI 1

Funda ÖZŞENER

TOPLU OYUNLARI 1

Çöl Rüyası

☆

Kayalıklar Meryemi

☆

Onları Eve Getir

Mitos Boyut

TİYATRO / OYUN DİZİSİ 545

Panton
108 C

Bu kitaptaki oyunların Fikir ve Sanat
Eserleri Yasasından ve yasalardan
kaynaklanan tüm hakları
yazarına aittir.
Yayınlanan oyunların sahnelenmesi,
oynanması, herhangi bir amaçla
eserlerden yararlanılması ancak
eser sahibinin iznine bağlı olduğundan,
bu eserden yararlanacak
kişi veya kurumlarla, kuruluşların
doğrudan yazarına
başvurmaları zorunludur.

Türkiye Yayın Hakları:
© Tem Yapım Yayıncılık Ltd., 2015

Mitos-Boyut Tiyatro Yayınları
Oyun Dizisi 545
Funda Özşener / Toplu Oyunları 1

1. Basım: 2015

Baskı: MUTLU Basın Yayın, Topkapı İstanbul Tel. 212. 577 72 06
Davutpaşa Cad. Güven İş Merkezi, C Blok No. 256

Mitos-Boyut®
TEM Yapım Yayıncılık Ltd. Şti.
Osmanlı Sok. 18/12 Osmanlı İşmerkezi, Taksim, Beyoğlu /34437 İST.
Tel: 212. 249 87 37 38 ; Fax: 212. 249 02 18
E.posta: *mitosboyut@gmail.com*
web: *www.mitosboyut.com.tr*

Mitos-Boyut® ❖ OYUN DİZİSİ 545

FUNDA ÖZŞENER

TOPLU OYUNLARI 1

ÇÖL RÜYASI

❖

KAYALIKLAR MERYEMİ

❖

ONLARI EVE GETİR

Mitos Boyut

İÇİNDEKİLER

Çöl Rüyası, … 5

Kayalıklar Meryemi, … 55

Onları Eve Getir, … 129

Oyunların Kısa Tanıtımları, 207

FUNDA ÖZŞENER / TOPLU OYUNLARI 1

FUNDA ÖZŞENER

سيراب

MİRAGE

ÇÖL RÜYASI

KİŞİLER

AFİF	Genç bir kadın. Tedmur'da mahkûm.
ERNA	Afif'in tutuklanmadan önceki adı. Tedmur'da şarkıcı. Çölün gelini. Bir güzellik simgesi. (aynı oyuncu tarafından oynanmalıdır)
DÜLFİN	Kadın. Afif'den epeyce büyük. Tedmur'da gardiyan.

Bu metinde ***Tedmur***[1] *Ortadoğu adına seçilmiş simgesel bir şehirdir. Diyebiliriz ki Tedmur aslında tüm Ortadoğu'dur.*

Çöl, *yalnız coğrafi bir realite değil bir çeşit muammadır. Üzerinde iyi ya da kötü her türden rüyayı görebileceğimiz bir muamma.*

Çador *örtünme biçimidir fakat metinde belirgin, yerel bir kültürden ya da inanç durumundan daha çok, yaşa-dığımız dünyaya karşı en etkin metafizik eylemlerimizden birini "içe kapanma" ve "açılma" yeteneğimizi ima etmek adına ve her şey çölde olup bittiğinden kullanılır.*

1. Arapça: تدمر , Tedmur veya Tadmor, İngilizce: Palmyra. Suriye çölünün ticari kervanlarının geçiş noktasında olması sebebiyle "Çölün Gelini" de denilen şehirdir.

Çöl. Gün batmak üzere.
Kum bulutlarının kapladığı gökyüzü aniden kızıl bir ışıkla aydınlanır. Muhakkak ki az evvel rüzgâr kuvvetini biraz yitirmiştir. Fakat çok sürmez. Hemen ardından bu sefer daha şiddetli patlar orta yerde. Yer gök birbirine karışır.
Çok derinden bir ses. Erna'nın okuduğu şarkı toz bulutu tümüyle çöküp, göz gözü görür hale gelinceye dek yükselir, yükselir, yükselir… Gök yeniden billurlaşana, güneş berrak ışığıyla son kez parlayana kadar sürer ve hem sesizliği hem kum fırtınasını silip süpürür.
Orta yerde çadorlarına ve birbirlerine sarılı halde fırtınanın dinmesini bekleyen Afif ve Dülfin şimdi hafifçe kıpırdanır. Fakat bu kımıldanış, binbir yıldır durduğu yerden yürüyüp gitmek isteyen bir kayanınki kadar iç burkucu, üstelik acizdir. Zaten şu an örtülerinin altında büzülmüş fırtınanın dinmesini beklerken de Elbruz'dan, Damavand'dan, Toroslar ya da Cebelü'ş Şarki'den kopup gelmiş kara taşlara benzerler.
Rüzgar yeniden patlar korkusuyla hemen dururlar. Erna'nın şarkısı da kesilir. Afif, örtünün altından başını çıkartıp çarçabuk etrafı kolaçan eder.
Yaklaşmakta olan gece. Gök yavaş yavaş kararır. Birbiri ardına parlayan yıldızlar. Karanlık iner çöle.
Afif yeniden örtünün altına çekilir. Görünmez olur.
Şimdi yalnız karanlığı bölen fısıltılar.

-BİR-
GECE

DÜLFİN Erna öldü.
AFİF Hi!
(Sessizlik)
DÜLFİN Haberi geldi. Duymadın mı?
AFİF Rüya mı görüyorsun?
DÜLFİN Uyanığım.
AFİF İyi o zaman. O ölmez…
(Sessizlik)
DÜLFİN Nasıl ölmez?
AFİF Of… Bilmem. Basbayağı… Ölmez işte. Direniyor hâlâ. Hürriyet abidesi gibi ayakta!
(Dülfin güler, karanlıkta belli belirsiz dalgalanır çadoru)
AFİF Bir özgürlük masalı gibi! Kulaktan kulağa…
DÜLFİN Anlatırsanız gittiğiniz yerde bile gelip buluruz sizi dediler.
AFİF Ne! Ne vakit?
DÜLFİN Dünyadan haberin yok mu? Tedmur'da işte.
AFİF Hala çöldeyiz kocakarı! *(Dayanamaz)* Palavra!
DÜLFİN Bu laflar dalga dalga yayıldı kalabalığa. Sonra birden telaş, kargaşa…
AFİF Hah! Şuna da bak… Gözü açık rüya görüyor. Dülfin! Dülfin uyan…
DÜLFİN …ateşli bir uğultu yükseldi. Hepimiz onu getiriyorlar sandık. Başladık bağırmaya. Erna! Erna! Erna!
AFİF Şşşt… Sessiz ol!
DÜLFİN Sevinçle sarıldık birbirimize. Tam bir kenetlenme. Kalabalıktan biri "tamam bu iş" dedi. "Kurtulduk! Özgürlük nihayet belirdi ufukta!"
AFİF Ne demezsin…
DÜLFİN Yanımdaki mutluluktan ağlıyordu. Kadınlar bağırıyor hâlâ… Erna, Erna! Erna!

AFİF Sen de orada mısın? Meydanda mısın şimdi?
DÜLFİN Nerede olacağım?
AFİF Bilmem?
DÜLFİN Neredeyse, neredeyse… Askerler de katılacaktı aramıza! Biri silahını fırlattı, koştu bir gence sarıldı. Herkes coşkuyla kucaklaştı. Tam o anda… Ama tam o anda bir bağırtı daha…
Sessizlik
AFİF Getirmediler mi? Getirdiler ya!
DÜLFİN Ölüvermiş. Yerinden almışlar, doğruca mezara!
(Afif bir çığlık atar)
AFİF Yetti artık. Dosdoğru yatsana. Hem git ileri biraz…
DÜLFİN Sonra susun musun dediler. Onun adını anmak, konuşmak falan yasak. Hele anlatmak… Külliyen yasak! Erna öldü. Böyle işte…
AFİF İyi ya…
(Sessizlik.)
AFİF *(Dayanamaz)* Siz de aman mı getirdiniz?
DÜLFİN Aynı askerler bu sefer bizim çevremizi sarıverdi. Yola çıkmamıştık daha. Ürktük haliyle kadın başımıza. *(Çölü kastederek)* Şu kadarcık bile şansımız olmaz diye.
AFİF Erna da kadındı! Hiç aman dilemedi!
DÜLFİN Eh, öyle diyorlar ya… Kim bilebilir? İşte devrime bile gelmedi!
AFİF Devrim mi oldu?
DÜLFİN Meydanda olan neydi!
AFİF Hi!
(Sessizlik)
DÜLFİN Korktun mu?
AFİF Ne korkacakmışım?
DÜLFİN Yoksa sen de mi Erna'ya bağlısın? Onlardan mısın hı?
AFİF O da nereden çıktı?
DÜLFİN Şu dikbaşlı kadınlardan?

AFİF Ne bilirim ben? Az öteye git demiştim! Çekil yanımdan!

DÜLFİN Öyleyse, hatırlatmak istemiyorsan haminne deme bana. Sen de onun gibi, rahmetli gibi seslenme.

AFİF İyi ya seslenmem… Kocakarı!

(Sessizlik)

AFİF Erna öldü ha?

DÜLFİN Öldü.

AFİF Herkes de buna kandı? Bütün kalabalık sustu bir anda?

(Dülfin yalancıktan ağlamaya başlar)

DÜLFİN Sustu… Tıp… Rüzgâr döndü. Bütün sesler kesildi.

AFİF Eee?

DÜLFİN E'si bu. Bir anda aklıma geliverdi. Çıt çıkmıyordu. Anlatayım dedim.

Sessizlik. Afif de ağlamaya başlar.

DÜLFİN Ne o? Sen de mi ağlıyorsun?

AFİF …

DÜLFİN Öldü diye mi?

AFİF…

DÜLFİN Yeni öğrendin diye mi?

AFİF …

DÜLFİN Devrimi bile göremedin diye mi yoksa?

AFİF Yok, diyemem… Hiç bir şeycik söyleyemem.

DÜLFİN Hem evinden alınıp getirilmedin mi sen?

AFİF Sessiz ol dedim! Bağırıp durma!

DÜLFİN Benim kadar tanımazsın da? *(Bir an yanıt bekler)* Ah! Hay Allah… Yoksa şu büyülü ışıklar yanmadı diye mi? Tabii… İşte bir teki bile parlamadı. Hala kapkara ortalık. Hı?

(Afif daha çok ağlamaya başlar)

DÜLFİN Söylemeyecek misin? *(Bir an yanıt bekler)* Eeeh, keyfin bilir!

(Sessizlik)

AFİF Duyuyor musun?

DÜLFİN Neyi?

AFİF Erna şarkısını söylemiyor artık…

DÜLFİN Ne duyacakmışım! Bir şeycik duyduğum yok benim.

AFİF Çok güzel söylüyordu. Şimdi sustu.

DÜLFİN Duymuyorum çocuğum. Duymuyorum dedim ya kaç kere… Ben onu hiç duymuyorum…

AFİF Dinle, dinle… İyice dinle! Bak, çıt yok.

DÜLFİN Ah! Yetti ama! Uyumayacak mısın sen!

AFİF Uyuyordum… Neredeyse… Birazdan dalıp giderim yine.

(Sessizlik. Dülfin tetikte Afif'in dalıp gitmesini bekler.)

AFİF Gök ağarıyor. Rüzgâr durunca yola devam edeceğiz yine. Bir mucize olacak. Örtünün altında rüzgârın dinmesini beklerken çocukluğum geliyor aklıma. Toprağa kırmızı kiremitle bir kayıkçık çiziverirdik. Kıpkırmızı. Döner dururdu zihnimde tekerleme. "Kendi annem, kendi evim, kendi pabucum. Kendi bacam, kendi sütüm, kendi suyum. Kendi döşeğim, kendi yastığım, kendi bebeğim."[2] Hemen bir şarkı uydururduk. Kalktım ki ne göreyim! Kayıkçık karşımda gün gibi duruyor işte!

(Dülfin örtüsünü açar, olduğu yerde doğrulur. Afif hâlâ örtüsünün altındadır.)

DÜLFİN Susuz kaldın… Bir damla içmedin yola çıktığımızdan beri. Yanakların da kabuk tutmuş. Biraz daha örtmezsen yara olacak.

AFİF Dayanırım dedim ya!

DÜLFİN Rüzgâr da durdu işte. Yol şimdi aşılacak kadar rahat. Eğer uyumayacaksan…

AFİF Hayret. Bu da aynı laf? Bu kadar yürümüşken…

DÜLFİN Başka ne olacak?

---

2 Tekerleme Arapça okunmaldır.

AFİF …Üstelik tam karşımızda rüzgâra tutulmuş kırmızı kayıkçık duruyorken!

(Sessizlik)

DÜLFİN Hani nerede?

AFİF Ah, Dülfin şuna da bak! Şuna da bak! Aman yarabbi… Hem de bir yelkenli bu. Doğru mu görüyorum?

DÜLFİN Benim birşey gördüğüm yok ki…

AFİF Az önce bizi savuran rüzgâr nasıl da şişiriyor yelkenleri. Işığın altında nasıl da kanatlanıyor kayıkçık! Bir bakıver Dülfin! Bir bakıver…

DÜLFİN Afif! Afif… Uyan…

Sessizlik. Afif kıpırdamaz. Uyumaya devam eder.)

DÜLFİN El'aman senden! Aman! El'aman!

(Sessizlik. Güneş ağır ağır yükselir.)

-BİR-
GÜNDÜZ

Dülfin üstünü açmış, doğrulup oturmuştur. Afif hâlâ örtünün altındadır.

DÜLFİN Nasıl da sıkıyor bu! Seninki sıkmıyor mu?

Dülfin kalkar. İki kadının bacaklarını birbirine bağlayan pranga çıkar ortaya. Gerilir kalır.

DÜLFİN Hani nerede? Nerede senin şu kayıkçık? Hiç bir şey seçemedim. Gözlerim görmez oldu artık. Şu karartı mı hı? Yol almış öyleyse… İncecik direği seçiliyor yalnız. Yoksa şu şişkin gövdeli şey mi? Pembe bulut değil mi o? Toz bulutu?

(Afif birden açıverir üstündekini.)

AFİF O tarafta değil ki! Nereye bakıyorsun sen? Gözlerinin de eskidiği falan yok vallahi. Hayret ki üç günlük yoldan, geride kalan pembe bulutu farkediyor hâlâ!

DÜLFİN O kadar oldu mu? Üç gün? Pembe bulut geçip

gideli üç koca gün ha?

AFİF Ne sandın?

(Dülfin ciddi bir görme gayreti içinde küçük taşın üstüne çıkar, iner, tekrar çıkar.)

AFİF Onun için de "görmüyorum" demiştin. Hâlbuki şimdi apaçık seçiyorsun. Hem de tam, ben artık hiç bir şeycik göremiyorken. Nerede peki? Bana da göstersene hı? Pembe bulutu göster.

(Afif pembe bulutu görmek için aranır.)

AFİF Ah! Dülfin! Sahi o kadar uzağı görüyor musun yoksa beni kandırmak için mi? Doğruyu söyle? Çünkü şayet görüyorsan, bunda menfaatimize bir şey olmalı.

DÜLFİN *(Kayığı kastederek, kendi kendine)* Yok, birşeycik yok. Hepten boş oralar…

AFİF Belki de yalnız temiz kalpli yaşlılara malum olan bir hakikat, bir işaret…

DÜLFİN *(Kendi kendine)* Hayal… Düpedüz hayal… Umut yok.

AFİF …apaçık bir gerçek olmalı. Öyle değil mi haminneciğim? Yine gördün mü? Tertemiz bir kalple bakıverince? Pembe bulut gibi kırmızı kayıkçığı da gördün mü?

DÜLFİN Ümit yok dedim ya!

AFİF Eeeh! Neyi ne zaman göreceğin hiç belli olmuyor ki!

DÜLFİN Seninki sıkmıyor mu?

AFİF Yok… Tazecik bacağımın nesini sıkacak?

DÜLFİN Topallıyorsun ya yola çıktığımızdan beri? Yürüyemiyorsun.

AFİF Ne oluyor canım, hep aynı laf!

DÜLFİN Aç bakayım.

AFİF Niye?

DÜLFİN Aç, aç da bir göreyim.

(Dülfin, Afif 'in bacağını açar. Bacağı dizine kadar kapkara kesmiştir.)

DÜLFİN Aman Allahım! Bu ne zamandır…

AFİF Bir şey değil. Acımıyor. Yalnız karardı kaldı işte.
DÜLFİN Karamış mı? Neredeyse düşecek çocuğum!
AFİF İdare eder.
DÜLFİN Ah… Tedmur'da bir mahkûmda görmüştüm böylesini.
AFİF Demek orada birilerini görmene izin veriyorlardı hı? Peh! Ne baht!
DÜLFİN Sonra kıtır kıtır kestiler dizinden!
AFİF *(Korkuyla bir çığlık atar)*
DÜLFİN Ama bu o kadar değil… Değil…
AFİF Geçiverir…
DÜLFİN Alimallah. Hiç birşeyciği kalmaz.
(Dülfin yeniden ayaklanır, toparlanmaya başlar.)
AFİF Ne o? Hazırlanıyor musun?
DÜLFİN Hadi dönelim. Ayaklan…
AFİF Pılısını pırtısını toplayan hep yollarda. Geri dönen de yok. Daha ne?
DÜLFİN Günlerdir yürüyoruz. Bizimle birlikte çıkanlar çoktan kayboldu gitti.
AFİF Kum saklıyor onları. Sesleri geliyor hâlâ. Mihmandar "Siz ağır ağır peşimizden gelin," demişti. "Arkadan izleri takip edersiniz." Kafile sınıra yaklaşınca hepimizi karşılayacaklar.
DÜLFİN Silinip gitti izler, neyi takip edeceğiz? Hem bunlarla adım bile atamıyoruz. Umut yok dilberim. Geri dönelim. Evceğizimize… Hiç değilse bir yudum suyumuz olur. Sonra yumuşak bir yatak… Mis kokan havlular… Ah! O havlular… Hadi yavrum. Hadi tatlı, küçük kuşum. Kon bakayım yine haminneciğinin eteğine.
AFİF Evimiz de neresi?
DÜLFİN Kon. Tedmur! Uç uç uç…
AFİF Öyle ya…
DÜLFİN Uç uç uç…
AFİF Orası da nereden evimiz oluyormuş!

DÜLFİN Kon da uç… Ezelden beri evimiz. Kon da uç…

AFİF Tedmur hapishane! Tedmur zindan! Ev değil!

DÜLFİN Ebediyete kadar öyle kalacak. Hop hop hop hop… Uçtu! Afife uçtu…

AFİF Sen öyle san! Taş gibi ayağının dibindeyim işte!

DÜLFİN Eeh!

(Dülfin öfkeyle iter Afif'i. O düşünce kendi de düşer. Güçlükle toparlanıp ayağa kalkarlar.)

DÜLFİN İyi kötü evimiz Nesi varmış yani?

AFİF Mihmandar izleri takip edin dedi. Ağır ağır gideceğiz!

(Rüzgârın uğultusu duyulur.)

DÜLFİN Fırtına gelecek!

AFİF Öncekileri atlatmıştık. Bunu da atlatırız. Sonra yetişiriz gidenlere. Yürü hadi bu taraftan!

(Dülfin kıpırdamaz.)

DÜLFİN Çıt çıkmıyor! Sesleri falan gelmiyor.

AFİF Dinlemiyorsun ki… Kulak verdiğin yok. Gece örtünün altında rüzgârın dinmesini beklerken de hep bunu düşünüp durdum. Geniş bahçeyi, çadırı, büyülü ışıkları… Onları nasıl olup da bir türlü görmediğini? Yitip gittiler işte!

(Bir an. İki kadını da sarsar esinti. Üzülür Dülfin.)

AFİF Ama tam umutsuzluğa düşmüştüm ki yanmayan ışıkların arasında geniş bir yol açılıverdi önüme. Geniş, aydınlık. Son anda o yola girdim. Sana da seslendim. "Haminne! Haminne! Bu taraftan…"

DÜLFİN Ne ışıklarmış ama… Peşlerinden buralara kadar geldik!

AFİF Tabii yine kulak astığın yoktu. Ah, ne bahtısızım yarabbi! Hâlbuki bütün gece boş sayıklamalarını dinledim. Bir damla uygu girmedi gözüme.

DÜLFİN Erna öldü!

AFİF *(İrkilir)* Hi! Uydurma yine.

DÜLFİN Haberi geldi. Ölüvermiş… Yerinden almışlar

doğruca mezara…

AFİF *(Duymamak için kulaklarını tıkar, tekerlemeyi söylemeye başlar)* "Kendi annem, kendi evim, kendi pabucum. Kendi bacam, kendi sütüm, kendi suyum. Kendi döşeğim, kendi yastığım, kendi bebeğim."
(Afif tekerlemeyi söylerken bir yandan etrafında dönmeye çabalar fakat bacağındaki aksaklık müsaade etmez. Sık sık devrilecek olur. Üstelik iyice birbirlerine dolanırlar.)

DÜLFİN Dur, dur. Dönme artık. Dönme. Alt tarafı bir ölüm işte. Çocuğum… Afif!

AFİF Bana annem gibi seslenme!

DÜLFİN Çöl ateşine tutuldun! Vallahi hastasın. Afife! Hem öldüyse öldü. Kime ne? Afif, kızım…

AFİF *(İnatla tekerlemeye devam eder)*

DÜLFİN Öyleyse sen de… Sen de bana haminne deme!

AFİF *(İnatla tekerlemeye devam eder)* Niye? Yaşlılara öyle derler!

DÜLFİN Halt etmiş onlar!
(Afif aniden durur.)

AFİF Ama dur bakayım… Dur… Yoksa sen… Sen kuru bir ihtiyarcık değil misin? Aman yarabbi! Ben de sandım ki… Yol boyu… En başından beri…

DÜLFİN Ne sandın?

AFİF Ah! Kupkuru, temiz kalpli, ermiş bir haminne olduğunu sanıp…

DÜLFİN Şuna da bak!

AFİF Her şeyimi anlattım! Ah! Aman yarabbi! Demek bu yüzden gözlerinin bir şey gördüğü yok! Aç bakayım, yüzünü aç! Aç da bakayım!

DÜLFİN Ne hacet! Kavruldu gitti zaten güneş altında.

AFİF Ah, cadı! Acaba uyurken örtün mü sıyrıldı? Öyleyse… Pembecik, taze etin dayanmamıştır. *(Dülfin'in ellerini yoklar)* Nasıl da ince…

DÜLFİN Dayanmadı ya, kavrulup gitti. Kapkara kesildi…
(Afif'in ellerini yoklar) Seninkiler gibi.

AFİF Yola çıkmadan önce, meydanda güneş altında tuttular bizi. Sonra bir heyula… Yerlerde yuvarlandık. Ne olduysa? Biri mi kaçmış, öbürü mü ölmüş? Askerler saldırınca çıkamadık oradan saatlerce. Böyle kararıp kaldık işte.

DÜLFİN Zavallı taze.

(Sessizlik. Merakla birbirlerini yoklarlar. Ellerine, ayaklarına bakarlar.)

DÜLFİN Erna. Erna öldü.

AFİF Ah! Hâlâ aynı terane!

DÜLFİN Kalk hadi, güneş batmadan geri dönelim. Oyalama bizi.

AFİF Yok olmaz. Artık dünyada olmaz. Devam edeceğiz!

DÜLFİN Yetmedi mi çocuğum!

AFİF Yetmedi!

DÜLFİN Daha vaktimiz var. Hemen dönersek aman dilediğimizi anlarlar. Bir bakarsın affetmişler.

AFİF Niye? Bir suçun mu var?

DÜLFİN Ne üstüne vazife? Hem benim varsa bile senin yok ya! İşte onun hürmetine beni de affederler.

(Afif umursamaz, tam tersi istikamete döner.)

DÜLFİN Meydandaki kalabalığa katıldım dedim ya!

AFİF Muhaliflere?

DÜLFİN Hişşşttt! Ne düşük çenen var!

AFİF Ne yaptın orada?

DÜLFİN Ne yapacaktım? Sen ne yaptın?

(Afif irkilir. Aceleyle toparlanmaya başlar. Biraz ilerler sonra zincir gerilince olduğu yerde kalakalır. Gücü Dülfin'e adım attırmaya yetmez.)

AFİF Bir bağırdım, bir bağırdım! Kendimi parçaladım. Ağzıma geleni saydım. *(Bir an)* Bundan kimsenin haberi yok elbet.

DÜLFİN İyi ya. Beni de torunum yüzünden aldılar!

AFİF Hı?

(Sessizlik. Dülfin ağlamaya başlar.)

AFİF Ne o? Niye ağlıyorsun? Hem de sahiden ağlıyorsun bu sefer. *(Bir an)* Erna, O… O torunun muydu yoksa?

DÜLFİN En hası…

AFİF Ahh! Vah zavallı… Vah… Şunu başından desene!

(Afif acısını paylaşmak için ani bir hamleyle sarılır Dülfin'e. Bağrına basar. Şaşırır kalır Dülfin.)

AFİF Aynı söyledikleri gibi kupkuru bir ihtiyarsın öyleyse!

(Afif birden Düflin'in peçesini açar. Yüzüne bakar bakmaz da bir çığlık atar. Dülfin'in olağan dışı büyüklükte, buruşuk ve neredeyse masalsı çirkinlikteki yüzü çıkmıştır ortaya.)

AFİF Hiii! Aman yarabbi…

(Dülfin itiverir Afif'i. İkisini birbirine bağlayan pranga zinciri arada gerilip kalır yine.)

DÜLFİN Kim söyledi ihtiyar olduğumu?

AFİF Yüzün… Dülfin! Yüzün…

DÜLFİN Ne olmuş yüzüme?

AFİF Aynı çöl gibi. Kurumuş… Kuruyup kalmış…

(İrkilir Dülfin, üzülür sonra. Sessizlik. Etrafa dağılmış eşyalarını toplar. Testisini, asasını alır.)

DÜLFİN Hadi. Düş önüme. Belli ki çöl sana göre değil.

AFİF Ne!

(Bir anda başlayan rüzarın gittikçe artan uğultusu.)

DÜLFİN Dönelim bir an evvel. Tedmur'a. Evimize. Yol uzun. Ardı arkası kesileceği yok fırtınanın.

(Dülfin asılır zincire, Afif yuvarlanan küçük bir çakıl gibi onun ardından sürüklenir. Rüzgârın şiddeti iyice artar.)

AFİF Ama bana demiştin ki… Fırtınadan az evvel… Şuracığa sığınmadan önce… Bana…

(Giderek birbirlerini duyamaz olurlar. Rüzgârın altında güçlükle yürürken.)

AFİF "Rüzgâr durursa, dönmezse bir daha üstümüze…", "Dönmezse…" demiştin… "Tersine dönmezse bu rüzgâr…" Aaa! Duymadım ki ne dediğini. Duymadım işte! Öyle bir uğultu vardı ki… Ama halinden birlikte

yola devam edeceğimiz belliydi.

DÜLFİN Kulağımda öyle bir uğultu var ki. Sesin de iyice tırmalıyor sanki.

AFİF Dülfin, Dülfin! Dönelim mi diyorsun ha? Dönelim! Hepsi bu kadar mı?

(Ernanın şarkısı ağır ağır yükselir. Afif bir an dikkat kesilir. Ardı ardına parlayıp sönen birkaç ışık.)

AFİF Ah, boşa gidecek tazecik bir umut daha! İstersen, gerçekten istersen sınıra birlikte varırız. Ne dersin? Buna ne dersin ha? Ondan sonra birlikte… Hani pembe bulutun peşine düşmüştük… Sonra büyülü ışıklar da var… Renkli ışıklar… Onları takip eder gibi… Birlikte… Hem yüzün hiç de fena değil. Densizliğime ver. Yol heyecanına… Biraz kapalı tutsan geçer… Şöyle gölgeden gölgeden yürüsek… Bir düşün… Hiç değilse bunu bir düşün ha?

(Afif çok uzakta bir şey görmüş gibi olduğu yerde donakalır. Dülfin olanca gücüyle asılır zincire. Afif kıpırdamaz bile. Gördüğü şeyin karşısında hayranlıktan donakalmış öylece bekler. Dülfin bir daha asılır. Yerinden oynatmayı beceremez.)

AFİF Dülfin… Şuna bak! Benim gördüğümü sen de görüyor musun? Şu kırmızı kayığa bak!

(Dülfin duraksar. Ürkerek, alelacele bir bakış atar. Aceleyle örtüsüne kapanır. Olduğu yerde çadorunun altında, kara bir taş gibi kalakalır. Rüzgâr… Gece.)

-BİR-
GECE/GÜNDÜZ

Gece fakat şimdi parlak yıldızların altında ortalık biraz daha aydınlık. Sessizlik. Afif umutsuzca, küçük taşlar fırlatır hayali kayığa. Dülfin üstünü açar, yattığı yerden, kaygıyla bir an Afif'i izler.

AFİF Hadi, bir kere daha bak!

(Sessizlik)

AFİF Dülfin! Dülfin…

DÜLFİN Hişşt! Uyuyorum.

AFİF Ne olur! Bir defacık daha hiç olmazsa.

DÜLFİN Hayaldir dedim ya!

AFİF Hiç bakmadın ki!

DÜLFİN Çöl rüyası bu! Maazallah.

(Dülfin yeniden örtüsünün altına saklanır.)

AFİF Ne? Çöl rüyası mı? Aman yarabbi! Bu bir mucize! Tıpkı senin o kadar uzağı, üç gün önceki pembe bulutları gören yaşlı gözlerin gibi. Diğer… Diğer her şey gibi…

DÜLFİN Söylemedim say. Hiç duymadın sen de. Bir şeycik gördüğü yok gözlerimin.

AFİF İyi ya… Kocakarı!

(Afif hırsla fırlatır elindeki son taşı. Çarpma sesini duyunca irkilir, şaşırır, bocalar. Heyecanla saklanır çadorunun altına. Kısa bir an öylece kalır. Birden elinde bir bahar dalıyla çıkar örtüsünün altından.)

AFİF Şuna da bak sen… Hah! Amma da güzel. Şuna bak… *(Dülfin'e)* Bakmayacak mısın? *(Yanıt alamaz)* Eh, keyfin bilir. Madem öyle uyu hadi.

(Sessizlik. Afif bahar dalıyla oynar.)

AFİF Dülfin! Düifin! Dülfin!

DÜLFİN Aman! El'aman senden.

AFİF Bak, burada ne var?

(Dülfin aniden açar üstünü. Doğrulur kalkar. Afif'in uzattığı bahar dalını umursamaz.)

DÜLFİN *(Kayığı kast ederek)* Hani nerede?

(Afif parmağıyla uzak bir noktayı işaret eder.)

DÜLFİN *(Dikkatle bakar)* Hiç... Yalnız bir çizgi işte. Kum tepesinin üstünde.

AFİF Orada tepe falan yok ki!

DÜLFİN Başka da bir şey değil.

AFİF Ne! Tüh yazık. Gerçekten de görmüyorsun. Sen… Hiç de temiz kalpli değilsin hı?

(Afif örtüsüne sarınıp, olduğu yere kıvrılır. Dülfin huzursuzca, bir an geçip giden pembe bulut kümesini takip eder. Uzaktan çekinerek kırmızı kayığı inceler sonra birden bahar dalı dikkatini çeker.)

DÜLFİN Bu da nereden çıktı?

AFİF Şuraya yattım ki ne göreyim? Başucumda duruyor işte.

DÜLFİN …

AFİF Ne tatlı kokuyor. Ne rayiha değil mi? Erna devam etmemiz için yol gösteriyor.

DÜLFİN Aman yarabbi!

AFİF Ah! Tatlı bir rüyanın peşine düşmek ne iyi olurdu. Sınıra varmak, kurtulduğumuzu görmek. Işıklı bir bahçede durup, kıyıya yanaşan kırmızı teknecikleri izlemek. Hem de üstümüzden pembe bulutlar akarken.

(Afif yattığı yerden gökyüzünden küme küme geçen pembe bulutları izlemeye başlar.)

AFİF Onları yeniden görebiliyorum işte! Geri geldiler… Hah! Dülfin! Pembe bulutlar geldi yine.

(Sessizlik. Afif bahar dalını koklar, pembe bulutları izlerken Dülfin olduğu yerde kıpırtısız kalakalır.)

DÜLFİN Az evvel bana tuhaf bir şey oldu…

AFİF Sen görmüyor musun?

DÜLFİN Bir şey gördüğüm yok benim!

AFİF Nihayet… Eski Dülfin geri döndü işte!

DÜLFİN ...Erna'nın sesini duydum gibi geldi.

AFİF *(Alaycı)* Ne? Aman yarabbi!

DÜLFİN Sahi olabilir mi? Hiç değilse senin şu kayıkçık kadar sahi?

AFİF Kim bilebilir? Hiç ses çıkmıyorken, duyduğun sesin ne olduğunu kim bilebilir?

DÜLFİN Örtünün altında, rüzgârın dinmesini beklerken duyuverdim işte.

AFİF Dülfin allahaşkına… Uydurma yine.

DÜLFİN Düğüne gitmişti. Şarkı okumaya. Elinde de tazecik bir bahar dalı vardı… Geline gülümsüyor, iyi dileklerde bulunuyordu. Öyle merhamet dolu bir şarkıydı ki; dinleyenin kalbi yumuşar, bir cesaret gelir herkese.

AFİF Düğüne ha? Hem de elinde bahar dalıyla? *(İrkilir, fırlatır atar dalı)* Sen… Sen doğruyu söylüyorsun hı? Uydurmuyorsun bu sefer?

DÜLFİN *(İrkilir)* Susuz kalmış olmalıyım. Kum çöküvermiş üstüme. Kapkara. Ağır. Olacağı belli elbet. Hah! Sana da öylesine söyledim. Sakın kulak asma.
(Sessizlik)

AFİF Ne zamandır duyuyorsun Erna'nın şarkısını?

DÜLFİN Duymuyorum! Bir şey duyduğum yok benim.

AFİF Geceleri, uyurken örtünün altında mırıldanıp duruyorsun ya?

DÜLFİN Mırıldanıyor muyum?

AFİF Dinliyorsun onu değil mi? Erna'nın şarkısını dinliyorsun?

DÜLFİN Yola çıktığımızdan beri kulağımda uğuldayıp duruyor. Bazen çok tatlı. Bazen de…

AFİF …bir çığlık gibi?

DÜLFİN Harfiyen.

AFİF Peki, şu kayıkçığı ne zamandır görüyorsun?
(Bir çığlık atar Dülfin.)

DÜLFİN Gösterdiğinden beri.

AFİF Ah! Ne tatlı, ne şirin, muhabbet dolu bir şey değil mi? Bir bak şuna allahaşkına! Kalk da bak!

DÜLFİN Hiç bu kadar güzelini görmemiştim. Ah, şunun ahengi... Gövdesi nasıl da nakışlı… Ya o direği… Bir göğüs gibi inip kalkıyor beyaz yelkeni…
(Uzakta, kırmızı bir alev topu halinde parlayan, yanan güneşin karşısında öylece dikilirler. Gün yavaş yavaş ağarmaya başlar.)

DÜLFİN Ah! Erna aklımı başımdan aldı… Beni efsun-

ladı… Ne yapacağım şimdi hı? Ne yapacağım?

AFİF Karşılayacaklar. Ağırlayacaklar bizi. Oradan doğru İstanbul'a. Bir kayığa bineceğiz. Sonra…

DÜLFİN Hep hayal… Hep… Gaipten gelen sesler gibi... Hem düş hem hayal! Dinleme, kulak verme… Düşün ki kandırabilir bizi. Çıkartabilir yoldan. Kimseye güvenme! Kimseye… *(Bir an, kendini kayıkçığa kaptırır yine*) Bak bak, hop dalgalanıverdi. Hoop, bu iki. Hop hop hop… İşte üç… Zıpla, zıpla minik kayık. Zıpla… *(Afif ağlamaya başlar.)*

DÜLFİN Ne o yine mi ağlıyorsun sen? Sevinince de mi ağlıyorsun? Göster bakayım yüzünü.
(Afif ani bir tepkiyle geri çekilir.)

AFİF Ne hacet! Bırak. Geçer hemen.
(Şaşırır Dülfin, uzaklaşır. Erna'nın şarkısı ağır ağır yükselir. Dülfin kendinden geçerek bahar dalını koklar. Gökyüzünde pembe bulut kümeleri birikmeye başlar.)

AFİF Ne oldu Dülfin? Erna'ya ne oldu ha?

DÜLFİN Düğün çadırında, orta yerde, şarkı söyleyip dönerken tuttular onu. Sürüye sürüye götürdüler.

AFİF Ah!

DÜLFİN Önce bir bacağından kuyuya sarkıttılar. Zavallıcık sesi hepten kesilene, oynayacak bacakları kalmayana dek orada asılı kaldı. Sonra çıkarttılar. Bir kafese oturttular. Güneşin altına. Taze, bütün etleri kuruyup pençe pençe dökülene dek orada da kaldı. Gündüz yanar, gece donardı. Her allahın günü başına bir testi suyla gidip sorarlardı "aman" getiriyor mu diye?

AFİF "Getirmem! Dünyada getirmem!"
(Gökyüzünden pembe bulutlar akarken)

DÜLFİN Erna'nın saçları vardı. Taaa… Yerlere kadar. Kuzguni saçlar. Bazen oynarken aşka gelince onları zapteden kurdelayı çözüverirdi. O vakit canım yumak, pınardan kaynayan bir oluk su gibi olduğu yerden fışkırır, bütün çadıra yayılır, döner, döner, döner dan-

sını seyredenlerin hem gözlerini kara bir büyü gibi kaplar hem de kaplerini aşkla kavururdu.

AFİF "Ah! Ne güzellik!"

DÜLFİN "-El'aman var mı?"

AFİF "-Kesin! Kara bahtım gibi olan kara saçlarımı kesin!"

DÜLFİN Kestiler saçlarını. Kazıyıp attılar tepesinden. Cascavlak kala kaldı. Hemen ıslak bir deri gerdiler kafacığına…

(Afif dayanamaz, acı bir çığlık atar.)

AFİF Doğruca çöle saldılar!

DÜLFİN Hem de bir değil, iki değil tam üç kere saldılar çöle!

(Dülfin dinlenmek ister gibi duraksar)

DÜLFİN İlkinde kara, kuduz bir köpek bağladılar Erna'nın bacağına.

AFİF "Yol boyu düşmanını tanısın diye."

DÜLFİN İkincisinde etleri dağlanmış, kara, aç bir bebek.

AFİF "Kendini tanısın diye."

DÜLFİN Bebek kıvrana kıvrana ölünceye kadar ikisini de kızgın kumda bıraktılar, Çocuk onun taze göğsünden kan, etinden can dişledi. Erna, tek yaşasın diye rıza gösterdi. Ama o yine de yaşamadı, ağlaya ağlaya göçtü bu dünyadan. O defa Erna'nın kalbi, gözü, dili, sesi de öldü. Şarkı söyleyemez oldu. Ruhu ondan kaçtı, kaçtı uzaklaştı. Duvağı karardı. Ama kendisi, bedeni çölden hep sağ sağlim geri geldi.

AFİF Kara, kuru, çöl gibi bir ihtiyar bağlamışlar ayağına son seferinde.

DÜLFİN Fakat üçüncüye çıkamadı. Üzüntüden oracıkta ağlaya ağlaya can verdi. Kalbi bu kara fikre dayanamadı. İyi değil. Çöl rüyası hayra alamet değil. O günden sonra kimi çöle salsalar, diyorlar ki; korksunlar da geri dönsünler diye Erna karşılar onları kara rüyalarla.

AFİF Hii!

DÜLFİN Kulağını tıkamalısın sen de. Bir fısıltı falan işi-

tirsen şayet sakın kanma! Peşine takılma.

AFİF Uyan Dülfin! Uyan…

(Dülfin sıçrayarak kalkar.)

DÜLFİN Uyanığım! Uyanığım… Peki ya sen?

(Afif'in kederli bakışları altında kırmızı kayık olduğu yerde yitip gider. Sonra pembe bulutlar silinir. Rüzgârın şiddeti artar.)

AFİF Uyuyorum. Çoktan uyudum bile…

(Karanlık. Sessizlik.)

-BİR-
GECE

Afif ve Dülfin örtülerinin altındadır. Afif aniden açıverir üstünü. Gece.

AFİF Neler uyduruyorsun sen böyle durmadan ha?

DÜLFİN Ne!

AFİF Erna ölmedi. Üçüncü sefere çıktı. O kocakarıyla hem de. Yaşlı kadın işe yaramazmış, dikbaşlıymış, bağlıymış efendilerine ama Erna yolda onu kandırmayı başarmış. Kalbine girip, dostunu tatlı sözlerle akıllıca kazanmış. Sonra birlikte pır… Diyorlar ki; işte bu yüzden hücresi boş durur hâlâ. Ardında bıraktıkları asla dönmeyeceğini bilseler de hınçla beklerler kapıda!

(Afif ayaklanır. Üstünü başını düzeltir. Tam tersi yöne döner, birkaç adım atar, zincir gerilir kalır. Bütün gücüyle asılınca bu sefer sürükler Dülfin'i.)

DÜLFİN Boş sözlere karnım tok! Peşine düşecek değilim. Hem de güneş tepemi böyle kavurmaya devam ederken…

(Afif bir an güneşi aranır. Bulamaz. Üzülür Dülfin'e.)

AFİF Bunca tatlı söze rağmen?

DÜLFİN *(Zincire asılır)* Yürü hadi. Ah, budala…

AFİF Kocakarı!

(Dülfin eşyalarını alır. Afif isteksiz kendininkilere yönelir. Birden derinden Erna'nın şarkısı yükselir. İkisi de birbirlerine belli etmeden kulak kesilir. Şarkı bir müddet devam eder sonra aniden biter.)

AFİF Geri dönmeyeceğim! Vazgeçtim!

DÜLFİN Olmaz yavrucağazım. Olmaz şekerim. Çocuğum…

AFİF Dönmeyeceğim Dülfin! Sen de dönme. Erna'nın için! Birlikte yola devam edelim. Hem yüzün o kadar da şey değil. Çöl gibi…

DÜLFİN Değil ya! Yalnız yanaklarım… Kuruyuverdi güneşten.

(Sessizlik. Yalnız rüzgârın uğultusu. Durgun bir an. İki kadın da oturur yine. Oturdukları yerde bekler.)

DÜLFİN Ne karanlıkta yat ne kara düş gör demişler! Hiç düşmemeliydin çöle!

AFİF Ya sen? Bu yaşında hem de?

DÜLFİN Ne varmış yaşımda! Halt etmiş onlar…

(Kıpırtısız, öylece beklemeye devam ederler.)

DÜLFİN İşte yine başladı rüzgâr. Güneş de daha çok yakıyor sanki…

(Afif güneşi aranır. Tek tek ışıldamaya başlayan yıldızlar. Çaresizliğini belirten bir işaret yapar. Dülfin testiden son yudumu alır. Fırlatır atar testiyi.)

AFİF Susadın mı yoksa?

(Dülfin umursamaz. Tam örtüsünün altına çekilecekken, Afif'in çadorun altında birbirine vurduğu koka kola şişelerinin tıngırtısı.)

DÜLFİN O da ne?

AFİF Hadi, iç de yola devam edelim. Kayığa kadar? Hı? Erna yine yol göstersin bize!

(Rüzgâr kumu havalandırırken, karanlık.)

•

-İKİ-
GECE/GÜNDÜZ

Henüz doğmuş bir ay geceyi ve çölü ışıtırken Afif ve Dülfin yürümeye devam eder. Yürürler, yürürler, yürürler… Afif bitkin, olduğu yere çöker, kara bir taş olur yine. Dülfin asasına dayalı, bir müddet öylece başında bekler. Az sonra o da örtüsünü üstüne çeker ve neredeyse görünmez olur. Ağır ağır aydınlanır çöl. Dülfin, birden nefessiz kalarak üstünü açar. Gökyüzü kademe kademe aydınlanmaya devam eder. Yine de bu ışık, onun kalbini sıkıştıran kara korkuyu söküp almaya yetmez. Erna'nın şarkısı devam eder.

DÜLFİN *(Yattığı yerden)* Afif! Şarkı mı söylüyorsun ha? Hem de uykunda? Ah akılsız… Seni kim dinleyecek? Boş yere nefesini harcayıp da kendini yorma. Ama sesin de hiç fena değilmiş Allah için… *(Bir an eşlik eder)* Madem öyle kalk da gidelim. Bak, fırlayıp kalktım ben de uyku muyku tutmadı.

(Erna'nın şarkısı iyice yükselir. Dülfin dikkat kesilir. Sesin Afif'den gelmediğini fark eder.)

DÜLFİN Bu ses… Aman yarabbi! Onu duyuyor musun ha? Afif, sen de duyuyor musun? Rüyada mısın yoksa?

(Dülfin aniden doğrulur. Hemen az ileride bir yığın halinde duran Afif'in kara örtüsünü fark eder.)

DÜLFİN Kendini mi kaptırdın? Kalk! Hemen uyan o zaman. Bak bana, beni kandıramadı! Erna'yı atlatıverdim! Rüya falan da görmedim. Şarkıyı da söylemedim. Uyan! Yoksa maazalah hiç uyanamazssın bir daha.

(Dülfin, Afif'in örtüsünü hızla açar. Örtünün altında bir kaya vardır yalnızca. Olanca gücüyle bir çığlık atar. Aynı anda pranganın bacağında olmadığını fark eder. Az ileride olduğunu görür. Atılır, kaparcasına alırken Afif girer.)

AFİF Kayık gitti. Yetişemedik.

DÜLFİN Hı!

AFİF Daha geceden yelkenini şişirdiği gibi rüzgârla, yürüdü gitti. Hah, ne şans! Çölde bir kayık yakalıyoruz, ona da yetişemiyoruz. *(Duraksar)* Benim de gittiğimi sanmışsın?

DÜLFİN Neredeydin ya?

AFİF Az ileride. Biraz kum almaya gitmiştim… Ne oldu sana?

DÜLFİN *(Prangayı işaretle)* Bak, çözülmüş!

AFİF Hiç bağlı değilmiş ki. Ne avanaklık! Onca gün, bacaklarımızda… Şöyle bir zorladım, hoop açılıverdi. Bu halin de ne?

DÜLFİN Bile bile? Kendi zincirini mi açtın? Hem de benimkini…

AFİF Ona mı üzüldün yoksa?

(Dülfin bir an dikkatle Afif'in açıkta olan yüzüne bakar. Afif hemen biraz örtünür.)

AFİF Ne o? Ne bakıyorsun öyle?

DÜLFİN Sesimi hiç duymadın mı?

AFİF Yooo…

DÜLFİN Seslendim ya!

AFİF Bir şey duymadım işte!

DÜLFİN Zinciri açtığın için gelmiş olmalı. Tabii… Açıverdiğin için dibimize kadar geldi…

AFİF Kim geldi kocakarı, söylesene!

(Dülfin elindekileri bırakır, yerden topladığı zinciri kutsal bir emanet gibi telaşla eteğinin altına saklar.)

DÜLFİN Çıldırmış olmalısın! Hem de ne çıldırmak. Hepten zır deli! Buradan bizi toplamaya geldikleri vakit seni almayacaklar! Akbabalara atacaklar! Bir fırsatın bile olmayacak! Bu sefer kıymetli Erna da gelmeyecek yardımına…

AFİF O da ne demek oluyor ha?

DÜLFİN Harfiyen dediğim gibi. Konuşmaya, ağırbaşlı bir vatandaş olduğunu anlatmaya fırsatın bile olmayacak.

Başkaldıranlardan olduğunu şıp diye anlayacaklar!

AFİF Ne tuhaf! Yine aynı lafları duyuyorum. Sanki hep aynı rüya...

DÜLFİN Neredeydin? Nereye gitmiştin! Her tarafa baktım! İzin bile yoktu… Halbuki o sırada… Ben… Tam şurada…

(Dülfin birden akıl etmiş gibi kumda iz aranır. Afif, Dülfin'e aldırmadan çadorun altından su dolu küçük bir tas çıkartır, tasın içine birkaç damla esans damlatır.)

AFİF Harfiyen ateşin var! Başkaldıranlardan ha? Ben? Hem de alt tarafı bir zinciri açtım diye? Zaten açık bir enayi zincirini… Bana baksana sen! Birazcık saf olabilirim ama hepten deli değilim ya!

DÜLFİN Hiç dilemem ama kendi memleketinde bir mezarın bile olmayacak! Orta yerde kalacaksın. Yurtsuz yuvasız, kefensiz mezarsız!

(Dülfin hiçbir iz bulamaz. Hınçla, asayı alır. Siler, dağıtır kendi ayak izlerini)

AFİF Ateşin var!

DÜLFİN Hadi oradan! Çöle alışkındır bedenim.

AFİF Hem de yüksek!

DÜLFİN Uykudan! Derin uykudan. Daha… Az evvel kalktım.

AFİF Tası kumla iyice bir ovmaya gitmiştim. O tarafta incesi var. Tabii temizlensin de burnuna kötü kokmasın diye. Çünkü kokarsa… *(Birden)* Ne yaptın sen az önce orada? Yoksa yol boyu tek bir iz bile görmeyişimiz… Kaybolup gidişi ötekilerin… Ah, kocakarı! Ben de seni iyi bir şey sanmıştım. Ama boşuna! Hiç uğraşma! Kurnazlığın işe yaramayacak!

(Afif tasın içinde ıslattığı havluyla Dülfin'in alnını kollarını siler.)

AFİF Bu sıcaklık uykudan değil! Hararetten. Sayıkladın gece boyu. Ne görüyordun rüyanda? Söylesene… Konuşup durdun yine?

DÜLFİN Ben mi? Hiç! Hiç bir şeycik gördüğüm yok benim.

AFİF Kafilenin izlerini de sen siliyorsun değil mi? Ah, kendi kazdığın kuyuya düştün işte.

DÜLFİN *(Dayanamaz)* Ama sanki bir ara… Uykuyla uyanıklık arasında… Erna… Dans ediyordu. Dönüyor, dönüyor, dönüyordu.

AFİF Eee?

DÜLFİN Sonra birden duruverdi.

AFİF Durdu mu?

(Afif bir kahkaha atar)

AFİF O hiç durmaz ki!

DÜLFİN Hayır olsun ama durdu işte.

AFİF Allah allah? Birdenbire ha?

DÜLFİN Şarkısı da sustu! Ne sorup duruyorsun?

AFİF Hiiç. Sen öyle deyince…

DÜLFİN Alt tarafı rüya!

AFİF Ben de onu diyorum ya! Rüya görüyordun yine.

(Sessizlik. Afif sakince Dülfin'i silmeye devam eder.)

DÜLFİN O durunca etrafı aydınlatan bütün ışıklar, göğü ağartan yıldızlar da söndü gitti. Kapkara kaldı ortalık.

AFİF Erna karanlığı hiç sevmezmiş de ondan. Nasıl? Şimdi daha iyisin ya?

DÜLFİN Bu koku… Sanki Tedmur'a bahar gelmiş de…

AFİF Ferahlatır, içine de tazelik verir.

DÜLFİN Aa! Gülsuyu…

AFİF Gülsuyu ya... İyileşesin diye.

DÜLFİN Nereden buldun? O… Yoksa şifalı taslardan mı hı? Ah, ben de görmüştüm vaktiyle bir tane. Aman ışıl ışıldı… Taa uzaktan, beni sanki yanına çağırmıştı.

(Dülfin tasın içindeki suyu derin derin koklar. Yetinmez ıslattığı parmakları ile yüzüne, boynuna yayar. Bir daha koklar…)

DÜLFİN Diyorlardı ki; Erna da o tastan içer öyle hayatta kalırmış.

(Afif çaresizliğini belirten bir işaret yapar)

DÜLFİN Rahat vermiyor bana! Tedmur'dan uzaklaştıkça karanlık bir korku salıyor yüreğime… Peşimden geliyor. Kötü sözler fısıldayıp duruyor. Geri dönmemi istiyor.

(Afif bir anda çekip alıverir tası.)

AFİF Uzaklaşmamışız merak etme. Yanlış yöndeyiz günlerden beri!

DÜLFİN Deme!

AFİF Öyle ya... Bak, güneş nerede kaldı. Taa... Sol omuzumda. Hem de bu saatte. Halbuki sağda olacaktı.

DÜLFİN Ne! Öyleyse mahvolduk çocuğum… İşte şimdi mahvolduk! Sol omuzunda ha? Eyvah! Eyvah ki ne eyvah! Ama… Nereye göre?

AFİF Tedmura galiba? Bilemem... Çok istiyordun ya geri dönmeyi!

DÜLFİN Dönmek mi? Daha şimdi dönmemişiz, kaybolduk demedin mi? Ah! Öleceğiz! Çölde kuruyup gideceğiz. Sen, neler açtın başımıza ha? Dinlemedin, hiç söz dinlemedin! Başkaldırdın. Beni de isyana kışkırttın! Rahat durmadın! Ölüp gideceğiz burada, dipdiriyken hem de… Hem de…

(Afif gülmeye başlar. Dülfin korku içinde zinciri yeniden bileğine takmaya çabalar fakat bir türlü başaramaz.)

DÜLFİN Uysal olmadın! Bana da müsaade etmedin! Eh, gençsin. Ben şu yaşımda seninle nasıl baş edeyim! Ama söylemişlerdi. Yola çıkmadan tembih etmişlerdi… "Dikkat et" demişlerdi. "Ona dikkat et! Avlamak isterken, av olma!"

(Afif irkilir. Dülfin susakalır. Bir an. Ne söyleyeceğini bilemez. Sessiz bir yüzleşme anı. Dülfin uzaklaşma isteğiyle asasını alır sonra testiye yönelir. Afif kıpırtısızca onu izler. Dülfin döner, bir hayalet görmüş gibi dehşetle geriler)

DÜLFİN Ne bakıyorsun!

AFİF Peşimizden geleceklerini de nereden çıkarttın?

DÜLFİN Burada bırakacak değiller ya! Elbet geri almaya gelecekler. Herkesi bir bir toplamaya.

AFİF Kimler?

DÜLFİN *(Prangayı işaretle)* Bana bunu veren asker söyledi: "Kaçabileceğiniz kadar kaçın ama bil ki anacım kimse başaramadı!". Askerler elbette. Ah, akılsız! Sahiden varacak mıyız sandın sınıra?

AFİF Bizden öncekiler vardı ya? Gidenler gitti…

DÜLFİN Kim demiş? *(Alçak sesle)* Gazeteler yaydı o yalanı… Herkes tarafını seçsin de dikbaşlılarla uysallar iyice ayrışsın diye.

AFİF Hadi oradan! Kaçanlar kaçtı. Çoktan geçtiler karşıya.

DÜLFİN Yalan! Külliyen yalan! *(Bir an)* Yoksa sen de mi şu Bağımsızlar'a inananlardansın ha?

AFİF *(İrkilir)* Hi!

DÜLFİN Onlar Erna'ya da inanmaz! Ne zannediyorsun? Kendinden mi sandın yoksa? *(Bir an)* Cenazeye gelmişti bir kaçı. Allah için, Erna'nın töreni de gösterişli oldu. Hiç birşeyden kaçınılmamıştı. Sancaklar, bayraklar, dizi dizi askerler… Bir tabut yapmışlar, diriler için bile rahat. Gir yat. O ne şaşa, o ne manzara…

AFİF Cenazesi de oldu ha?

DÜLFİN Orada taktılar özgürlük nişanını da. Vali, bir tutsak olarak yaşadı fakat şimdi kahraman dedi. Milli kahraman. Tüm kadınların anası! Bir alkış tufanı…

AFİF Erna? Milli kahraman mı oldu?

DÜLFİN Dünyadan haberin yok mu senin?

AFİF …

DÜLFİN Ama o Bağımsızlar tek fotoğraf çekmedi. Dolanıp dolanıp gittiler etrafta. Belli ki inanmıyorlardı Erna'ya. Ne ölüsüne ne de dirisine.

AFİF Bana bak! Erna'ya herkes inanır! Tamam mı?

DÜLFİN Hadi oradan be!

(Afif bir an duraksar sonra hırsla, koynundan özene bezene katlanmış bir kâğıt çıkartır.)

AFİF Gizli bu. Çok gizli. Ama sana güveniyorum, kimseye söylemeyeceğini biliyorum. Erna'ya bir mektup gelmişti. Taa… İstanbul'dan. Bunu bana emanet eden kadın demişti ki; "O hakiki bir mektup aldı. İşte burada. Sakla…"

DÜLFİN *(Mektubu veren kadını yansılayarak Afif'le aynı anda)* "…son nefesinde bile kimseye gösterme. Bir işaret say umuda."

AFİF *(Aynı anda)* "Bir işaret say umuda."

DÜLFİN "Kara günlerin kolayca geçip gitsin diye."

(Şaşırıp kalır Afif. Dülfin bir kahkaha atar)

DÜLFİN *(Mektubun devamını kendiliğinden tamamlar)* "Hem rahmetlinin ruhuna dua okursun hem de şu zavallıya yardımın dokunsun."

(Dülfin özenle katlanmış kâğıdın aynını göğsünden çıkartır.)

DÜLFİN Herkeste var aynısı. Cenazede sattılar.

(Sessizlik. Dülfin kendini tutamaz yeniden gülmeye başlar.)

AFİF Erna ölmedi! Ölmedi işte! Bir kere değil, iki kere değil, tam üç kere ölmedi!

DÜLFİN Biz kimi gömdük öyleyse?

AFİF Bir de gömdünüz ha!

DÜLFİN Koca milleti gömdük de içinde bir tek Erna mı yoktu! Hay budala!

(Afif ağlamaya başlar, Dülfin üzülür onun haline.)

DÜLFİN Gözyaşları yüzünü yakacak yine. Hadi ağlama. Hem sana ne? Kendi derdine yansana…

(Dülfin koynundan bir hokka çıkartır, açar. İçindeki merhemi Afif'in yüzüne sürer.)

DÜLFİN Dur bakayım… İyi geldi mi hı? Kıpırdama…

AFİF O da ne?

DÜLFİN Güneş dokunmasın diye. Senin şu mektupçu kadından almıştım. Ah, neler neler var elinde. Kepazenin bilmediği bi' şeycik yok.

(Afif içli içli ağlamaya devam eder.)

DÜLFİN *(Duraksar)* Sen bana bakma. Sözlerime alınma. Hı?

(Afif cevap vermez. Dülfin huzursuz olur.)

DÜLFİN Zincirini bileğime takarken asker senin için; "Dikkat et! Yaşamasını istemezler ama hepten ölmesini de!" demişti.

(Afif güler.)

AFİF Ne biçim laf öyle?

DÜLFİN Sonra çok düşündüm: Geri mi dönmeliyiz? Yoksa çekip gitmeli miyiz? Tutmalı mıyım seni, ayrılmalı mıyım yoksa? Zarar mı verirsin, yararlı mısın bana?

AFİF Eh, artık düşünme. Yorma kendini.

DÜLFİN Öyle ya. Dur bakayım, belki şu merhem bacağına da iyi gelir…

(Dülfin Afif'in yaralı bacağına yönelir. Daha da kötüleştiğini görünce irkilir, uzaklaşır. Eşyalarını aceleyle toplar, ayaklanır.)

DÜLFİN Yine de sana bir haminne tavsiyesi vereyim mi?

(Afif irkilir, korkuyla uzaklaşır. Dülfin eğilir prangayı ustalıkla önce kendi bacağına sonra Afif'inkine takıverir)

DÜLFİN Dönelim. Zaten sınıra yürüyemezsin. Handiyse düşeceksin. Yol uzun. Tek başına kalsan ne yaparsın?

(Bir an sessizlik, rüzgârın artan uğultusu)

AFİF Kes öyleyse! Kara bahtım gibi kararan bacağımı kes!

(Şaşırır kalır Dülfin.)

DÜLFİN Ne oluyor kuzum?

(Dülfin önce kara bir kanat gibi açar, sonra tümüyle sarınır örtüsüne)

DÜLFİN Delirdin mi iyice? Ne densizlik! Bu ne azgınlık böyle!

(Afif daha şiddetli ağlamaya başlar)

AFİF Affet… Affet… Ben sadece… Kalbini kırdım. Sen öyle söyleyince…

(Dülfin cevap vermez, dikkati başka bir yönde)

AFİF Sandım ki… O sözü edince… Birden işitince…
(Sessizlik)
AFİF Dülfin! Konuşmayacak mısın yoksa artık benimle? Yürümeyecek miyiz birlikte? Dönecek miyiz sahi? Tedmur'a mı gideceğiz yine? Tutsaklığa…
(Sessizlik)
DÜLFİN Bak, bak! Senin kayıkçık değil mi o? Şu yönde…
(Afif, Dülfin'in gösterdiği tarafa bakar.)
AFİF Kayık değil ki! Toz bulutu. Hakikaten hiç birşeycik görmüyor gözlerin! Kupkuru bir ihtiyarsın işte! Aynı söyledikleri gibi… Kupkuru…
(Bakışı yine aynı noktaya kayar)
AFİF Ama o toz bulutu… O… Peşimize düşen askerlerin! Bizi… Bizi almaya geliyorlar! Ah! Koş! Koş Dülfin! Kaç… Kaç!
(Dülfin kıpırdamaz, birkaç adım atan Afif zincir gerilince olduğu yere kapaklanır.)
DÜLFİN "Aman" getirmeyecek misin hâlâ?
(İrkilir Afif, hemen toparlanır.)
AFİF Getirmeyeceğim ya!
DÜLFİN Erna gibi?
AFİF Erna gibi!
DÜLFİN Şuna da bak!
AFİF Ne varmış halimde?
DÜLFİN Aklı sıra kalbime işleyecek! Bir tanecik ömrümü çöllerde kurutacak!
AFİF Onu da çöle saldılar! Hepsinden dipdiri geri geldi!
DÜLFİN Ezber etmiş bir de.
AFİF Yaklaşıyorlar Dülfin. Yürü, Allahaşkına kaç!
DÜLFİN Vazgeç çocuğum!
AFİF Niye? Sen hiçbir şeye inanmıyor musun yoksa? Erna'ya da? Zincirini bileğime takarken asker senin için de bana bir şeyler demişti… Hem öyle şeyler ki…
(İrkilir Dülfin, duraksar.)
DÜLFİN Ne demişti? Söylesene ne dedi!

(Dülfin ani bir hareketle atılır. Çadorun altına alıverir Afif'i. Bir anda iki kara taş olurlar yine. Yaklaşan askerlerin ayak sesleri. Toz bulutu yükselirken, karanlık. Erna'nın şarkısı.)

-İKİ-
GECE

Şarkı sonlanır. Gece. Geride Bedevi çadırı ağır ağır aydınlanır. Dülfin birden açıverir üstündekini.

DÜLFİN Benim gördüğümü sen de görüyor musun? O burada! O… Peşimizde! Yanıbaşımızda. Afif! Uzak dur! Seslenirse şayet sakın yaklaşayım deme! Ah, ne günah işledik de bunlar geldi başımıza! Afif! Duymuyor musun beni ha? O peşimizde diyorum sana! O…

(Erna'nın gölgesi çadıra girer ve müzikle birlikte dansa başlar. Dansın belli bir anında saçlarını zapteden kurdelayı çözer. Uzun, masalsı saçları çıkar ortaya. O döndükçe çözülürler. Dülfin çadorun altından çıkar. Ağır ağır korkuyla sürünerek yaklaşır. Onu gören Erna donakalır.)

DÜLFİN Erna? Sen misin? Demek buradasın? Çölde dolaşıyorsun… Bir ruh musun yalnızca? Eğer öyleyse… Güçsüz bir beden değilsen sadece… Doğrusu kızdırmak istemem artık seni. Uzak mı durmalıyım, yaklaşmalı mıyım yoksa? Cevap verecek misin? Bir ziyaret mi bu, bir işaret mi yoksa? Peki zindan hatırında mı? Ah, unutup gittiysen ne mutlu sana. Ama böyle gidip gelmeye devam ettiğine göre… Belli ki unutmamışsın. Yine de umarım dilediğin kadar rahatsındır o tarafta. Niye susuyorsun? Eskiden de susardın hep. Şimdi ne söylemeye geldiysen söyle hadi! Bundan böyle korkacak bir şeyim kalmadı nasılsa. Ama aklından çıkarma sakın, kudretli bir ruh da olsan küçük hediyelerine,

ninnilerine pabuç bırakacak değilim. *(Afif'i kastederek)* İşin aslı o kızı da bırakmam sana. Bil ki o benim! *(Bir süre cevap bekler)* Söyleyecek bir sözün yoksa bas git hadi. Kimseyi yoldan çevirmeye kalkışma. Sahi… Hâlâ gücün var mı buna? Yok değil mi? Zaten yok. Zayıf bir ruhsun sadece. Bir hayalsin zavallı kadınların zihninde. Git öyleyse, git hadi. Yallah! Bas git!

(Testi ilişir gözüne.)

DÜLFİN Ama dur! Bekle! Böyle birden karşımda görünce aklım karışıverdi. *(Testiyi uzatır)* Benden bir hatıra olsun. Al. Al da öyle git yoluna… Vaktinde vermek isterdim bunu sana.

(Erna küçük bir çığlık atar. Dehşetle geriler, uzaklaşır testiden)

DÜLFİN Ne o? Ne oldu ki? Bir armağan yalnızca… Çektiğin acılar hürmetine. Bu dünyada başına gelenleri unuttum sanma. Zavallı taze… Ama… Kabul etmeyeceksen eğer… Git o zaman! Git! Yok gitmezsen… *(Boynunda asılı düdüğü çıkartır)* Bir şey yapmaya kalkışacak olursan şayet… *(Düdüğü olanca gücüyle çalar)* Askerler! Askerler! Yakalayın onu! Onu… O burada! Erna burada! Hayal de olsa yakalayın! Ruh da olsa… Askerler!

ERNA Dülfin! Sen ne yaptın ha? Ne yaptın!

DÜLFİN *(Duraksar)* Erna… Sen… Yoksa sen…

(Erna'nın çığlığı. Düşer bayılır. Bedevi çadırı, etrafı aydınlatan renkli ışık ve göğü kaplayan sayısız yıldız bir anda söner. Karanlıkta kalan Dülfin korkuyla bir çığlık atar, örtüsünün altına saklanır.)

DÜLFİN Tutun… Bırakmayın! Askerler…

(Düdüğü olanca gücüyle çalmaya devam ederken…)

DÜLFİN Askerler! Yakalayın! O burada! Burada!

-İKİ-
GÜNDÜZ

Dülfin elinde asa ve testi ile girer. Bir an uyumakta olan Afif'e bakar. Pranga Afif'in bacağındadır.
Afif, bulunduğu yerde nefessiz kalmış gibi üstündeki örtüyü açar. Hızla kalkar, hayret ve korkuyla Erna'yı görecekmiş gibi çevresine bakar. Sağa sola koşturur…

AFİF Ah, olacak şey değil. Değil…

DÜLFİN Ne oldu sana?

AFİF Ah, öyle bir şey ki… Böylesi yalnız… Yalnız… Birşeyler görüyor musun? Ah! Etrafa bir bak! Bak…

DÜLFİN Rüya mı gördün yine?

AFİF Yok işte! Yok! Bişeycik yok! Çöl yalnızca… Ne oldu ki bana böyle? *(Bir an)* Eh… Eh, rüya… Galiba rüya!

DÜLFİN Erna peşimizde!

AFİF Hı?

DÜLFİN Musallat oldu. Bırakmaz artık. Tuhaflık en başından belliydi… Onca şey… Sonra askerler! Gittiler işte. Onlar da çekip gitti.

AFİF Rüya… Sadece kötü bir rüya. Bir hatıra, zihnimi bulandırdı böyle. Başka bir şey değil. Üstünde durmaya değmez.

DÜLFİN Sen öyle san. Askerlerin bizi görmemeleri de onun işi! Fark etmedin mi? Biri durmadan etrafımda dönüyor, söyleniyordu öbürüne. Yine de ayağının dibine bakmıyordu. Taş diye üstüme basacaktı neredeyse.

AFİF Kendini göstermek için kımıldanıp durdun!

DÜLFİN Ne? Kımıldadım mı?

AFİF Öyle ya! Kımıldadın.

DÜLFİN Bak hele! Bana laf söyleyene bak! Görebildiğine göre senin de kafan dışarıdaydı herhalde.

AFİF Madem kendini belli etmek istiyordun sesleniverseydin!

DÜLFİN Keşke! Hiç değilse yolumuzu bilirdik şimdi.

AFİF Niye seslenmedin?

(Dülfin duraksar)

DÜLFİN Ne hikmetse o ölü kızın şarkısı çınlayıp duruyordu kulağımda. Öyle uğulduyordu ki sesi, bırak seslenmeyi nefesim bile çıkmadı!

AFİF Yoksa duydun mu sen de?

DÜLFİN Hiç susmuyor ki…

AFİF Başka?

DÜLFİN Hepsi bu.

AFİF Bir söz, ses, işaret? Yolu göstermedi mi? Sormadın mı yoksa? *(Bir an bekler, yanıt alamaz)* Ah sinsi! Kımıldadın işte!

(Dülfin umursamaz. Afif bacağını saran prangayı açar.)

DÜLFİN Madem açıp kapatıyorsun, yolun başında kaçsaydın ya! Peşim sıra niye geliyorsun esir gibi?

AFİF Ben Erna'nın yolundan gidiyorum. Peşinde değilim!

DÜLFİN Ne o? Sen hiç birşeycik duymadın mı sanki? Fırlayıp kalktın ya?

AFİF Uyku tutmadı.

DÜLFİN Ne dolaplar çeviriyorsun? Yoksa sen… Sahiden bağlısın ona değil mi? İnanıyorsun özgürlük masalına.

(Afif bacağından çıkarttığı prangayı Dülfin'in bileğine takar)

AFİF Ne o, sen inanmıyor musun? Belki inanmışsındır vaktiyle?

DÜLFİN *(Alaycı bir kahkaha atar)* Ben? Ben bir masala inanacağım ha?

AFİF Sahi, nerede tutup almışlardı seni?

DÜLFİN Beni… Torunum yüzünden aldılar. Erna!

(Sessizlik)

AFİF Anlaşılan Tedmur'da herkesin bir masalı var!

(Sessizlik. Dülfin ne söleyeceğini bilemez, telaşla uzaklaşır)

DÜLFİN Vardır ya… Yine de öyle kolay başlayıp bitmez

o masallar. Peki senin nerede oldu bacağın öyle? Yüzün de berbat? Hep yara içinde. Kara da değilsin… Etini gördüm, vaktiyle benim gibi pembecikmişsin.
(Afif cevap vermez, uzaklaşır. Toparlanır Dülfin. Bir an bekler. İyice huzursuz olur)

DÜLFİN Afif! Konuşmayacak mısın artık haminnenle? Boşverelim bunları hı? Geçmiş gitmiş nasıl olsa? Afif? Kımıldadım diye mi yoksa? Canım kımıldadıysam ne olmuş? Görmediler ya… Çekip gittiler işte. Ne yaptıysam anlamadı budalalar, fark etmedin mi? Bunun için de bir haminneye küsülmez ki!
(Dülfin prangasını çözer, fırlatıp atar uzak bir noktaya. Bir taşın üzerine oturur.)

DÜLFİN Oh! Dünya varmış… Hadi, sen de gel yanıma. Gel. Burası rahat. Biraz da esiyor mu ne…

AFİF Az evvel örtünün altındayken, Erna'yı gördüm gibi geldi. Şurada çölün ortasında.

DÜLFİN Hah! Hepsi bu muydu? Aman ne marifet! Sesini duyan kendini de görür çocuğum. Peşimizde dedik! Bırakmaz artık bizi.

AFİF Öyle değil! Değil!

DÜLFİN Nasıl ya!

AFİF Yalnız da değildi. Yanında biri vardı… İlk kez yalnız değildi.

DÜLFİN Gençsin, dikbaşlısın. Laftan anlamazsın. Sanırsın ki dünya sen çölde bir kaç hayal gördün diye değişecek. Üstelik ardına takıp beni de yakacaksın! *(Bir an)* Bir şeycik olmaz. Ben de gördüm. Yanına da gittim, konuştum... Tam karşımdaydı öylece.

AFİF Deme?

DÜLFİN Şöyle ileride. Kumların içinde, çadırında… Dönüyor, dönüyor, dönüyordu habire. Gözlerim açıkken üstelik. Uykuda falan değil. Ayan beyan!

AFİF Ne yaptı sonra?

DÜLFİN Hiç. Ne yapacak? Duruverdi dedim ya! Şarkısı

da kesildi. Sonra şak yuvarlandı yere. Düştü bayıldı. Ama düşmeden önce eliyle taaa karşıyı işaret etti. Bir baktım, hep Tedmur'un tepeleri. "Dön" diyordu. "Evine dön Dülfin. Daha fazla uzaklaşma! Geç kalmadan dön, kurtar Afif'i de" İşte böyle!

(Sessizlik.)

AFİF Kocakarı! Hiç tanımıyorsun onu değil mi?

(Dülfin irkilir)

AFİF Torunun olduğu da yalan!

(Sessizlik. Olduğu yerden fırlar, yeniden hazırlanmaya başlar Dülfin.)

DÜLFİN Erna herkesin torunu. Tanımamak demek mi bu? Ondan kendine pay almayan mı var Tedmur'da?

AFİF Peki pay veren?

DÜLFİN Korkuyoruz ya? Ne derse yapıyoruz işte! Kulağımız sesinde. Daha ne?

AFİF Ah, ihtiyar budala. Bu da yalan. Üstelik sesini hiç duymadın! Rüyanda da görmedin!

DÜLFİN Dur bakalım! O kadarını da diyemezsin! Hem duydum hem de gördüm. Şarkı söylüyordu. Döndü, döndü, döndü... Beni görünce birden duruverdi. Bir testi su verdim ona. Sevabına. Ama kabul etmedi haspa! Tabii kim bilir? Belki de ruhlar bir şey içmez ha?

AFİF Su mu verdin? Erna'ya?

DÜLFİN Harfiyen. Ama testiyi görünce o budala ne yaptı? Şak bayılıverdi! Hayır olsun, yüreği kaldırmadı galiba?

AFİF Kocakarı! Erna'nın döndüğü falan sadece hikâye. Gerçek değil ki! İçeride anlatıldı, dile düşünce, dışarıda dağılıverdi. Büyüdü de büyüdü, büyüdü de büyüdü. Nicesinin aklına girdi. Ama bunu bildiğine göre… Sen de içeridensin!

(Dülfin irkilir)

AFİF Şu sınayıcı kadınlardansın!

DÜLFİN Ağzından yel alsın! O nasıl söz anacım?

AFİF Hep senin gibi birini bağlarlar çöle saldıklarının pa-

çasına. Yol boyu ya dostlukla merhametle; ya sinsice, kötülükle benim gibileri çevirmeye çalışırsınız. Kandıramadıklarınızı da kıskıvrak tutar, yine zindana yollarsınız.

(Dülfin ne yapacağını bilemez. Birden ihtiyaç hissetmişçesine pranga zincirini kutsal bir emanet gibi toplar, eteğinin altına yerleştirir.)

DÜLFİN Pek de akıllı çıktın! Şuna da bak!

AFİF Hatırladım seni. Mahkûmlara testiyle su verirdin.

(Sessizlik. Şaşırır kalır Dülfin)

AFİF Eziyetten önce!

DÜLFİN Hani evinden almışlardı seni? Hani yanlışlıkla düşüvermiştin kafilenin içine… Eziyeti nereden biliyorsun?

AFİF Koridorda bir aşağı bir yukarı gider gelirdin. Şu bastonunun sesi hâlâ kulağımda!

DÜLFİN Ne yapsaydım ya? Kavruluyordu zavallıcıklar susuzluktan. Kimsede vicdan yok…

AFİF Sınayıcı olduğun apaçık yani?

DÜLFİN Hepimiz sınanmıyor muyuz dünyada? Ha öyle ha böyle…

AFİF Kocakarı!

DÜLFİN Halt etmişsin sen! Aklı sıra beni basacak, suçüstü yapacak! Ağzımdan laf alacak. Gel şuraya hadi, gel! O küçük kafana kör bir kurşun isabet etmeden önce otur yanıma. Sanma ki askerler çok uzakta.

(Afif isteksiz döner, oturur. Bir müddet konuşmazlar.)

DÜLFİN Ben seni hiç hatırlamadım ya?

AFİF Görmedin de ondan!

DÜLFİN Hadi oradan! Tanımadığım tek bir kadın bile yok orada! *(Duraksar)* Yalnız ötekilerden değilsen şayet...

AFİF Ötekiler de kim?

DÜLFİN En azılılar. Zindandakiler!

AFİF Başkaları da mı var!

DÜLFİN İçeride tek miydi Erna? Budala! Ondan kaç tane var!

AFİF Deme!

DÜLFİN Onlardan biri misin yoksa? Ama böyle kapkara olduğuna göre? Daha neler… Tek bir gün ışık görmezler, kör bir delikte yapayalnız beklerler. Seslerini de kimse duymaz. Korkunçtur azılılar! *(Bir an)* Hevesin bu mu yoksa? Onlara benzemek mi? Hain! Değilsen de yakında olacaksın nasılsa…

AFİF Demek öyle ha? Demek… Tek değil Erna!

DÜLFİN Değil elbette. Yaşamasına müsaade etmedikleri ama ölmesini de istemediklerinin hepsi Erna!

AFİF Ya…

(Afif ağlamaya başlar. Dülfin şaşırır.)

DÜLFİN Erna tek olsa, bir tanecik olsa… Bunca kıyamet kopar mıydı ha?

AFİF Tabii… Öyle değil mi? Öyle ya... Ah…

DÜLFİN Hah! İşte şimdi ağla. Bak, toz bulutu dağılıyor. Tedmur da gözükecek neredeyse. Ağla! Bak bak… Görüyor musun evleri? Tam karşımızda!

AFİF *(Onaylar)*

DÜLFİN Pek iyi. Hadi öyleyse. Düş önüme! Amma oyaladın bizi be!

(Dülfin ayaklanır. Çadorunu toplar. Bir an Afif'in kalkmasını bekler. Afif bitap, kıpırtısız, sessizce ağlayarak öylece oturur.)

DÜLFİN Bu işin aslı; Erna yaşadı mı, yaşamadı mı, aslı hangisiydi hiçbirimiz bilemedik. Yalnız, içeride herkesten eski bir sınayıcı vardı. Diyordu ki; en çok ona eziyet etmişler. Bağırışları göğü sararmış. Ama mahareti çokmuş. O kara delikte bile ızdırabı bitince şarkı söyler, dans edermiş.

AFİF Erna! İşte o Erna!

DÜLFİN Her ne haltsa! Karıştı gitti ötekilerle, hangisi kendisiydi hiç anlamadık! Bizimle bir ilgisi yok neticede.

AFİF Doğru ya. Ölüp gitmiş nasılsa…

DÜLFİN Sesi de sustu. Duymuyoruz nicedir. Hı? Sen duyuyor musun?

AFİF Duymuyorum.

DÜLFİN O halde? Hadi, hayali bırak da hakikati seç. Düş önüme…

(Dülfin bir an kulak kesilir, sessizlikten memnun çadorunun ucuyla Afif'in yüzünü, burnunu siler.)

DÜLFİN Hem herkes bir ölüden medet umuyor da şu dipdiri Dülfin'i soran yok.

AFİF Kurban unutulur da cellat anılır mı?

DÜLFİN Kimmiş cellat? Halt etmişsin.

(Dülfin koynundan bir deste mektup çıkartır.)

DÜLFİN Bak! Vaktiyle hep bu yoldan götürüp kurtardıklarımdan. Şu halimle hayattaysam hâlâ, iyiliklerim hürmetine. Her zaman mektup gönderirler. Hal hatır sorarlar. Ne sandın beni?

AFİF Yalancı kocakarı… Cellat.

(Bir an. Afif atılır, mektuplara bakar.)

AFİF Adına da gelmemiş… Boş yazılar bunlar! Okuma da bilmiyorsun ha? Vah zavallı, hep kandırmışlar seni. Parayla mı aldın yoksa? Bunları da o kadından mı aldın?

DÜLFİN Elbette ondan. Parasıyla! Ne olmuş, bedava olacak değil ya? *(Bir an)* Bana gelmemiş mi? Sahi mi… Peki… Kime? Kime gelmiş? Hepsi mi… Bir yanlışlık olmuştur… Belki de bir yanlışlık… Biraz okuyuversen… Birkaç satır hiç değilse…

AFİF Mektup değiller… Hiçbiri… *(Bir an)* Yoksa… O sen misin hı?

DÜLFİN Kim?

AFİF Askerin anlattığı… Bir vakitler Muhabarat'ı atlatan kocakarı!

DÜLFİN Hişşşt!

AFİF *(Alçak sesle)* Benim gibilerin sınırdan geçmesini sağlayan. Canlar kurtaran. Asker zincirini bileğime

takarken senin için demişti ki…

DÜLFİN Ne demişti! Budala! Beni sana değil seni bana bağladılar. Sonra da bu düzmece yolculuğa çıkarttılar!

AFİF Sen öyle san!

(Sessizlik)

AFİF "Üçüncüsünde karakuru, çöl gibi bir ihtiyar bağladılar bileğine! Erna ölmedi. Üçüncü sefere çıktı. O kocakarıyla hem de. Yaşlı kadın işe yaramazmış, dikbaşlıymış, bağlıymış efendilerine ama… Erna yolda onu kandırmayı başardı. Kalbine girip, tatlı sözlerle dostunu kazandı. Sonra… İşte bu yüzden hücresi boş durur hâlâ. Ardında bıraktıkları asla dönmeyeceğini bilseler de hınçla beklerler kapıda!"

(Sessizlik. İki kadın da öylece kalakalır. Gergin bir an. Aynı anda bakışları prangaya kayar. Diğerinden önce kapmak için atılırlar. Yerde kısa süreli bir boğuşma. Sonunda Dülfin zincirin üstüne oturuverir. Afif onu kıpırdatmayı başaramaz. Çaresiz)

AFİF Ah! Kimse inanmıyor var olduğuna. Muhabaratın yalanı zannediyor herkes.

DÜLFİN …

AFİF İçeride bir rivayetsin yalnızca. Vaktiyle yaşamış sonra yok olup gitmiş, unutulmuş bir kahraman!

DÜLFİN Hadi oradan!

AFİF Belirsiz bir hayal… Var mı yok mu belli değil! Geçmiş gibi, gelecek gibi. Çölde bahar gibi… Ateşli bir rüya…

DÜLFİN …o ölü kız gibi…

AFİF Ah, yaşadığına bir inansalar…

DÜLFİN Şu asker… Benim için konuşmuş ya! Tanımasa… Bilmese, hatırlamasa söyler miydi? Ne demişti? Besbelli, dayanamadı da söyleyiverdi!

AFİF "O yaşadığını sansa da bir kahramanın hayaletidir yalnızca. Ömrünü bir ölü gibi yaşadı belki dirilir öldükten sonra." Böyle dedi. İşte böyle!

(Dülfin bir çığlık atar. Sessizlik. Ağlamaya başlar. Afif teselli isteğiyle sarılır)

AFİF Eğer gelmeyeceksen birlikte, sal beni. Bırak gideyim. Allahaşkına. Adını vermem ama herkese anlatırım seni. Doğrudur, vardır, hayattadır derim. Yardım etti bana da! Ümit salarsın biraz halkın kalbine. Unutulmaz masalın. Hı?

AFİF Belki bir mucize olur, Erna yol gösterir yine? O vakit onu dinler misin? İnanır mısın yine Erna'ya?

DÜLFİN Gösterdi ya! Tedmur'u gösterdi işte! Şu tarafta…

(Dülfin işaret ettiği tarafa bakar, hiçbir şey göremez. Çöl uzayıp gitmektedir)

AFİF Ama sen işaretleri hiç anlamıyorsun ki! Ah, öyle eskisin ki… Kendinden, çölden bile eski… Ah kocakarı!

DÜLFİN Kimmiş kocakarı? Şu gün günden çöl gibi kuruyan yüzüne bir bak! Dökülen etlerine... Bir de bana!

(Afif aniden atılır, Dülfin'in başındaki örtüyü tamamen açar. Dülfin'in kocaman, kel kafası ve çirkin yüzü çıkar yine ortaya. Şimdi öncekinden de çirkin. Afif çığlık atar, dehşetle geriler. Bir an öylece kalırlar.)

AFİF Saçların… Sen… Sen ne vakittir böyle…

(Sessizlik.)

AFİF Demek bir daha çıkmıyorlar ha?

(Sessizlik)

DÜLFİN Güneşi sağımıza almadık mı biz?

AFİF En başından beri ha? Taa en başından… Tedmur hep böyleydi…

(Sessizlik)

AFİF Ah, bir şey olacağı yok öyleyse!

DÜLFİN Hı?

AFİF Dönsek de çölde kalsak da! Bir şeyin değişeceği yok.

(Sessizlik. Dülfin yönünü bulmak için etrafta daireler çizer)

AFİF Erna'yım ben.

DÜLFİN Hı?

AFİF Erna! Erna!

(Sessizlik. Dülfin bir kahkaha atar. Şaşırır kalır Afif.)

DÜLFİN Ah çocuğum, sen Erna olsan ne olur, olmasan ne olur bundan sonra?

AFİF O da ne demek?

DÜLFİN Onlar gerçeğe, yalnız hayalmiş gibi inanırlar. Hayale de gerçekmiş gibi. Yani ne olursan ol olduğun şey değilsindir aslında.

(Sessizlik.)

DÜLFİN Güneşi sola mı alacaktık yoksa? Hay aksi şeytan! Hiç işi yok, kafamı karıştırıyor böyle.

(Derinden Erna'nın şarkısı yükselir. Dülfin irkilir sonra kendini kaptırır bu sihirli nameye. İyice uysallaşır. Bir an Afif'e bakar, acır.)

DÜLFİN Ne o? Üzüldün mü yoksa? Erna? *(Dayanamaz güler)* Ayaklan hadi.

(Afif umursamaz. Dülfin son kalan eşyalarını toplar. Gidip gitmemekte kararsız birkaç adım atar. İyice umutlanır Afif. Birden silkinerek kendine gelir Dülfin. Şarkı da kesiliverir.)

DÜLFİN Kalbime giriyor, aklımı karıştırıyorsun benim!

AFİF Dülfin…

DÜLFİN Oyalama artık bizi. Düş önüme!

(Afif kıpırdamaz.)

DÜLFİN Hem şu ilerdeki… Senin kayıkçık değil mi? Bir bak, kalk da bak şuna! O da burnuyla Tedmur'u gösteriyor sanki? Bak! Belki bir hayır vardır bu işte.

(Afif umursamaz. Şaşırır kalır Dülfin.)

AFİF Değil! Hakikatten gözün hiç görmüyor. Yönleri de karıştırıyorsun habire. Doğru, kocamışsın artık.

DÜLFİN Aklım da kocamadı ya!

AFİF Orada mı hâlâ?

DÜLFİN *(Dikkatle bakar. Göremez)*Ah, gidivermiş yine.

Tüh! Dedim ya, aksi şeytan! Ama yemin ederim yola çıktığımızda görmüştüm onu kum tepesinin üstünde. Gövdesi nakışlıydı… Ya o direği! Bir göğüs gibi inip kalkıyordu pembe yelkeni…

(Afif çaresizliğini belirten bir işaret yapar)

DÜLFİN Bana baksana sen! Otuz yıldır bu yolda gider gelirim! Susuz kaldığım da oldu. Sayıkladığım da. Ama bir kez olsun pembe yelkenli gemi görmedim kumun göbeğinde.

AFİF Kimseye inanmamışsın da ondan. Küçük kayığa da zoraki bakmıştın.

DÜLFİN Daha az evvel kendi gözümle gördüm ya!

AFİF Kayıkçık değil o.

DÜLFİN Ne öyleyse?

AFİF Toz bulutu. Sınıra koşan kafilenin. Bizden önce yola çıkanlar. Kurtulanlar. Yetiştik işte arkalarından!

(Şaşırır kalır Dülfin. Afif gülmeye başlar.)

AFİF Yönler karışmamış meğer. Doğru yoldaymışız başından beri!

(Rüzgârın artan uğultusu. Sessizlik. Afif gülmeye devam eder. Güler güler güler…)

DÜLFİN Bas git hadi! Gözüm görmesin artık seni!

(Afif kıpırdamaz)

DÜLFİN Ne bekliyorsun? Yürüyüp gitsene yoluna. Dön geri! Takip et ötekileri. Doğruca ulaş sınıra.

AFİF Yok olmaz! Artık dünyada olmaz! Geri döneceğiz. Evimize.

DÜLFİN Evimiz de neresi?

AFİF Tedmur! Ezelden beri. Ebediyete kadar!

DÜLFİN Afif… Afife! Uyan çocuğum… Uyan…

AFİF Uyumuyorum ki…

(Sessizlik)

DÜLFİN Niye çocuğum! Niye! Yetmedi mi?

AFİF Yetmedi!

(Sessizlik Dülfin bir an bekler sonra birden şiddetli bir

tokat atar. Üzerine atıldığı Afif'i dövmeye başlar. Yakasını yırtar, örtüsünü çekiştirir. Var gücüyle başörtüsüne asılır. Afif can acısıyla bir çığlık atar. Örtüsü Dülfin'in elinde kalakalır. Saçları kazınmış olan kafasına bir deri geçirilmiştir. Derinin üzerinde lekeler, kan izleri. Vücudunun çıplak kalan yerlerinde önceki işkencelerin belirgin yaraları. Dülfin bir çığlık atar, olduğu yere yığılır.)

DÜLFİN Erna?

(Afif cevap vermez.)

DÜLFİN Erna… Ta kendisi hem de!

(Karanlık.)

-İKİ-
GECE/GÜNDÜZ

Çok uzakta, geride küçük kırmızı kayığın silüeti. Hafif rüzgârda çırpınan yelkenler. Sınır. Gece olmak üzere. Dülfin ve Afif girer. Yürüyüşleri gün boyu sürmüştür, iki kadın da bitap haldedir. Afif'in yolculuğu, pranga zincirini omuzlamış, sürekli asılan Dülfin'in zorlamasıyla devam eder. Sık sık duraksar Afif fakat Dülfin zinciri çekince yürüyüşünü sürdürmek mecburiyetinde kalır.

AFİF Ne olur, dur artık yeter!

DÜLFİN …sonra seni göstermişlerdi kalabalığın arasında. En uçta duruyordun. Hazırdın yola çıkmaya. Sanki avını bekliyordun. Tam o an, yüzüne bakacaktım ki… Örtünü üstüne çekiverdin. Büzüldün kaldın kuytuya.

AFİF Kocakarı! Dursana biraz!

(Afif olanca gücüyle asılır zincire Dülfin durmak zorunda kalır. Afif bitap, çöker. İlk iş pranga demirini çözer.)

DÜLFİN Bendeki de ne baht! Sıkılmıştım beklemekten. Son sefer için azıcık acele ettim. Gösterdiklerinde seni hiç düşünmeden hemen "Evet," dedim.

AFİF Durduğum yerden ayan beyan seçiliyordun. En yaşlıları olduğun besbelliydi! Seni ben seçtim! "Son sefere

onunla çıkacağım," dedim. "Nasıl olsa tatlılıkla ikna eder, yolundan çeviririm…"

DÜLFİN Hep güneş yüzünden. Kavrulup gittim. Bazı insafsızlar da kocakarı sanıyor beni.

(Dülfin bileğindeki halkayı açar sonra kutsal bir emanet gibi toplar zincirini)

DÜLFİN Sen Erna'sın ha?

(Afif çaresizliğini belirten bir işaret yapar)

DÜLFİN Hayret ki o'sun. *(Bir an)* Bak, yavaş yavaş hatırlıyorum sanki… Meydanda, orta yerde örtüne sarılı halde öylece beklerken bir an kıpırdanmıştın. Ama o kıpırdanışın o kadar iç burkucuydu ki; uzaktan gözüme, bin yıldır durduğu yerden kalkıp gitmek isteyen bir kaya kadar aciz görünmüştün. Dur dur, zihnim iyice aydınlanıyor işte. Büzülmüş beklerken, Elbruz'dan Damavand'dan, Cebelü'ş Şarki'den kopup gelmiş kara taşlara benziyordun. *(Bir an)* Fakat Erna'ya asla! Evet evet, eminim. Şimdi iyice eminim. Öyle zayıftın ki… Hiç benzemiyordun ona. Andırmıyordun bile…

AFİF Amma da tuhaf laf! Gerçek Erna'yı hiç görmedin ki? Bir kere bile? Öyle değil mi hı?

(İrkilir Dülfin, cevap vermez. Sessizlik.)

DÜLFİN Yoruldun mu yine? Otur, dinlen hadi biraz...

(Afif umursamaz, sınırı işaretle)

AFİF Son kalanlar da geçti işte… Kimse kalmadı geride. Sınıra yaklaşınca nasıl da hızlandılar? Öyle değil mi? Ne tuhaf, karanlık gece ışıklı bir umut vaadetti sanki onlara. Aydınlattı yollarını.

(Gökyüzünde tek tek fakat aniden sayısızca ve birbiri ardına parlayan yıldızlar.)

DÜLFİN Erna bir keresinde demiş ki; "Kesin! Kara bahtım gibi kara saçlarımı kesin!" Sonra ne yaptı peki?

AFİF Neyi?

DÜLFİN Bir ırmak kadar uzun saçlarını!

(Afif bir kurdelayla bağlanmış uzun saç tutamını çıkartır

atar ortaya.)

AFİF Sakladı. Çünkü o saçlar aydınlık bir yol açtı ona. Çöle geri döndü.

(Sessizlik. Dülfin ağır ağır yeniden giyinmeye başlar. Çadorunu alır üstüne, başörtüsünü takar. Yüzünü kapatır.)

AFİF Dülfin! *(Bir an)* Erna'ya içeride bütün o eziyetleri yapan sınayıcı… Diyorlar ki eskiden ona benzeyen bir kadınmış aslında? Sen… Tanıyor olabilir misin?

DÜLFİN Ah çocuğum kim bilebilir? Hem o sınayıcılar… Belki bir kişidir belki de çok daha fazla?

AFİF Erna karanlıkta yüzünü hiç görememiş. Saklanıyormuş hep örtünün altında.

DÜLFİN Orasını bilmem. Yalnız derlerdi ki; "O da Erna'yı görmemiş" Hem bana sorarsan eğer o kızcağıza bunları yapan bir insan olamaz aslında. Bizlerden biri bile değildir. Kimse konuşmaz hakkında, adını bile anmaz.

AFİF Acaba bir hayalet olabilir mi? Kötü bir ruh ya da… Ecinni?

DÜLFİN Öyle ya… O sınayıcı olsa olsa kötü bir ruhtur. Ama benim gibi yaşlı bir kadın asla bilemez bunları çocuğum. Hatta çöl bile bilemez. Bana sadece seni götürmemi sonra da geri getirmemi söylediler. Şu halimde… Düşünebiliyor musun? Götürmemi ve geri getirmemi… Ne hikmetse?

AFİF Ya…

(Sessizlik)

AFİF Ama sen yola çıktığımızdan beri nasıl da düzeldin. Fark etmiyor musun? Sanki pembecik etin geri geldi. Tazelendi cildin.

DÜLFİN Deme!

AFİF Harfiyen. Kendin bak… İşte!

(Bir an. Afif koynundan küçük bir el aynası çıkartır)

AFİF Bak…

(Dülfin umursamaz. Nazlanır.)

DÜLFİN Ne zamandır şu şarkıyı işitmiyoruz? Ama rüzgâr durdu, o iyi oldu. Yatıştı toprak. Çünkü böyle devam ederse…

(Dayanamaz, dikkati aynada, gördüğünden memnun)

DÜLFİN …bahar hiç gelmeyecek gibi. Halbuki gelmeli. Tazelenmeli.

(Bir an yanıt bekler)

DÜLFİN Afif! Duymuyor musun beni? Yine uyuyup kaldın mı yoksa?

(Dülfin kuşkuyla döner, Afif uzaklaşmıştır.)

AFİF Bak bak, görüyor musun? Şu… Şu genç kadını gördün mü? Nasıl da topallıyor ama yine de koşuyor! Birden koşmaya başladı…

DÜLFİN Aman! Gelenler mi var hâlâ?

AFİF Geçti işte! Bir sıçrayışta karşıya geçiverdi. Arkadan gelen kalabalığa bak! Görüyor musun? Katiyen bir kafile değil bu! Çok çok daha fazlalar… Ne oluyor Dülfin? Bu kadar insan?

DÜLFİN Eh, otur artık! Otur hadi!

AFİF Kalk da bak! Bir kere bak şunlara.

DÜLFİN Yarın devam ederiz. Artık, yarın! Dönüş yolunda.

AFİF Dönüş yolunda? Öyle ya… *(Bir an)* Vay be, ne yoldu ama! Bizi en başa döndüren yol amma uzundu!

(Dülfin uzanması için çadorunu açar Afif'e. Afif uzanır, kara bir yelken gibi kapanır üstüne örtü.)

DÜLFİN Çektiklerin yetmedi mi çocuğum?

AFİF Yetmedi!

DÜLFİN Aman getirmeyecek misin hâlâ?

AFİF Getirmem!

DÜLFİN İyi, yat hadi. Yarın döneceğiz nasılsa. Tedmur'a. Evceğezimize…

(Sessizlik)

DÜLFİN Ama belki senin şu kayıkçık yardım eder de bir mucize olursa yine…

AFİF Kayığı ben uydurdum.

DÜLFİN Hı?

AFİF Öylesine.

DÜLFİN Ah, o canım kayıkçık! Şu güzel şey…

AFİF Aklıma nereden geldi bilmem ki? Ama senin de öyle birden bire inanman…

(İkisi de kayığa döner, kederle seyrederlerken rüzgâr, yelkenleri biraz daha hızlı sallamaya başlar.)

DÜLFİN Gülsuyu da vardı?

AFİF Halime acımıştı da asker biraz açılayım diye yanıma almama müsaade etmişti.

DÜLFİN Hıı…

(Sessizlik)

DÜLFİN Demek hepsinden vazgeçtin ha? Işıklı yoldan… Pembe bulutlardan… Mucizeden vazgeçtin. Vah çocuğum, keder böyle başlar işte! Ölüm böyle bulur seni. Vah!

(Dülfin birden hatırlamış gibi koynundan bahar dalını çıkartır.)

DÜLFİN İşte dipdiri hâlâ…

(Dülfin derin derin koklar. İyice kendinden geçer)

DÜLFİN Ne rayiha? Sanki güzel günler gibi… Bir bahar umudu, mutluluk gibi…

(Koklaması için Afif'e doğru uzatır)

DÜLFİN Kokla kokla, doyuncaya kadar! Solmamış bile!

(Afif kıpırdamaz)

DÜLFİN Erna'da böyle kokarmış diyorlardı rahmetli sağlığında… Sanki… Bir çöl rüyası… Bir…

AFİF Plastik o. Solmaz.

(Şaşırır kalır Dülfin. Afif gülmeye başlar. Sonra dalı alır, derin derin koklar, içine çeker. Kayık silüeti iyice belirginleşir.)

AFİF Bak bak… Kayıkçığa bak. Nasıl da şişiyor pembe yelkeni rüzgârla. Alıp götürüyor onu. Bak, hop dalgalanıverdi. Hoop, bu iki.

DÜLFİN Bahar umudu gibi…

AFİF Umut ki; insanı uyandıran rüya….

DÜLFİN Hop hop hop… Zıpla minik kayık. Zıpla!
(Derinden Erna'nın şarkısı yükselirken)

AFİF Sen iyisi mi Erna'yı anlat bana. Ne oldu? Sonra ne oldu ha?
(Sessizlik. Yalnız rüzgârın gittikçe şiddetlenen uğultusu. Az sonra Afif derin bir uykuya dalar. Dülfin onun saçsız başını okşar bir süre)

DÜLFİN Onu üç kez çöle saldılar. Üçünden de dipdiri geri geldi. Yalnız son seferinde çok ızdırap çekmişti… Artık yürüyecek hali kalmamıştı. Kesmişlerdi bacağını. Onu tutup yine kara bir deliğe attılar. İçinde yalnız karanlığın olduğu bir deliğe… Bağırıyorlardı "aman" var mı diye… *(Bir an)* Erna'ysa düşünüyor, sadece düşünüyordu. Bunları yapan kimdir diye soruyordu… Merak ediyordu… Kendi gibi bir hayal olan o kişiyi çok merak ediyordu. Onun çölde dolaşıp dolaşmadığını, iyi mi yoksa gerçekten kötü mü olduğunu, şarkı söyleyip söylemediğini öğrenmeyi çok istiyordu…
(Patlak bir hapishane hoparlöründen gelen "Vivaldi, Dört Mevsim, Bahar". Müzik yükselirken karanlık.)

DÜLFİN Şu tuhaf sesi sadece ben mi işitiyorum? Afif! Kulağımda uğuldayıp duruyor yine. Ama bu seferki bambaşka… Hı? Duyuyor musun? *(Dinler)* Bambaşka bir şey duyduğuma yemin ederim. Bu bir işaret olabilir mi? Hakiki bir işaret? Belki de bu sefer… *(Bir an)* Kulak ver de şuna, iyice bir dinle! Bu sefer bambaşka bir şey duyduğuma yemin ederim… Afif! Yemin ederim…
(Dülfin'in sesi duyulmaz olur.
Derinden Erna'nın çığlığı.)

SON

Nisan-2012 / İstanbul

FUNDA ÖZŞENER

KAYALIKLAR MERYEMİ

KİŞİLER

ANGEL	Virgin'in annesi.
VIRGIN	Genç kız.
HEMŞİRE	Dolgun, iri yapılı. Tipik bir hemşire. Otuzlu yaşların sonunda.
HEKTOR	Delikanlı. Kaslı, gösterişli.
İHTİYAR	Uzun ve zayıf.

1. Tablo

Bir metropolün iyice dışında, deniz kıyısına kurulmuş, atölyeden bozma balık konservesi fabrikası. Önde geniş bahçe. Fabrika küçük barakalarla, tek meydandan ibaret bir yerleşim alanındadır. Binanın metal gövde kaplamaları zamanla paslanmış, camların bir kısmı kırılmıştır. Yüksek bacasından aralıklarla su buharı salınıverir. Bahçe zaman içinde ondan bağımsız, küçük bir alana dönüşmüştür.

Fabrikanın karşısında sağda, suya doğru uzanan kayalıklar, deniz, sazlıklar. Denizin ortasında yükselen, fabrikayla aynı tarihlerde yapılmış deniz kızı heykeli. Sahnenin bu bölümü kitch bir tablo görünümündedir. Tipik bir sonbahar, günbatımı, rüzgâr, dalgalar. Bütün bu atmosferi geleneğin içinde yaratmak daha etkili olacaktır.

Fabrikanın varlığını belirtmek için de yüksek bir baca, bir çan kulesi ve mesaiye göre ayarlanmış olması gereken ancak gelişi güzel çalan bir çan sesi ya da boşluğa doğru yükselen bir dizi merdiven yeterli olacaktır. Çünkü fabrika gerçek olmaktan ziyade sofistike bir fikir ya da bir iyi niyet belirtisi olarak olduğu yerdedir. Baskın olan onun gövdesine, kayalara duvarlara yapıştırılmış, asılmış, çakılmış reklam afişleri, panolar vb.dir. Bunların sayısı oyun ilerledikçe artar.

Reklam afişleri, panolar, posterler çeşitlilik göstermekle beraber oyunla bağlantıları açısından onları belirleyen esas husus, neyi temsil ettikleri değil, nasıl temsil ettikleridir. Örneğin Nescafe içen bir Mona Lisa ya da atıyla bir klimaya doğru ilerleyen Don Quijote. Kayalıklar Meryemi tablosu da bir reklam afişidir. Bu afişin diğerlerinden farkı şu olmalıdır: tüm oyun boyunca kullanılacak, değişimlerde giderek daha büyük bir tanesi

asılacaktır ancak başlangıçta dikkat çekmeyecek kadar küçüktür ve önemsiz bir noktada durur.
Afişler ve hatta tüm metin klasiklerin bir tür kötü kullanımı, yitimi ya da daha iyisi hortlaması temelinde biçimlenmiştir. Böylece bir vakitler bildik isimlere sahip bu karakterler tüm masumiyetlerine rağmen aydınlıkta boğulup gitmişlerdir.

(Fabrikanın çanı çalar.)

VIRGIN *(Dışarıdan)* Başlangıç çanı mıydı bu yoksa bitiş mi?

ANGEL İlk kez çalıyorsa yeni demektir.

VIRGIN İlk kez mi çalıyor? Geri mi dönmeliyiz yoksa vaktimiz var mı? Ne dersin ha? Bir şey söylesene. *(Cevap alamaz)* Cevap vermeyecek misin? Vermeyecekti. Ne olduğunu tanrı bilir.
(Angel ve Virgin girer. Virgin'in elinde iki şezlong ve termos vardır. Bütün dikkatini elinde tuttuğu ciltli kitaba verir. Fakat sayfaları normal olandan daha hızlı çevirmesi ve dudaklarının abartılı hareketi okumadığını, mükemmel bir şekilde "okuyor gibi yaptığını" tüm cümleleri o anda uydurduğunu açıkça ortaya koyar. Bir an başını kaldırır.)

VIRGIN Ah! Gün batıyor. İşte başlamış. Görüyor musun? Ah… Bunu sen de seversin değil mi? Gün batımını seversin. Güneşin bulutlar ardında süzülüp gitmesini. Suyun üstünde kayan sabun köpükleri gibi. Ha? Ah, nasıl da geç kaldık. Beni oyaladığın gibi kendini de oyalandın.

ANGEL *(Duraksar)* Oylanmak kötüdür, balıkları boşaltmaksa bir iştir.

VIRGIN Öyle ya. Söylesene, onları bir kasadan alıp öbürüne boşaltmanın ve sonra yine oradan alıp, ötekine boşaltmanın amacı ne?

ANGEL Buna çalışmak denir. Çalışmak iyidir.

VIRGIN Hay! Öyleyse çalışmak ne yaptığını anlamamaktır.

(Virgin bir an bu eşsiz manzarayı seyreder sonra kaçırmak istemiyor gibi hızla şezlongları açar. Oturur. Kitabına yönelir.)

VIRGIN *(Angel'e)* Bana bak, şimdi bana bak! *(Okur)* Günaydın dedi sayın Flamingo bayan Tavuğa. O da günaydın diye cevap verdi. Yeni bir gün başladığına göre akşam da olacak demektir ve gün eğer böyle başlarsa böyle biter ne hoş değil mi diye konuşmasını sürdürdü sayın Flamingo. Fakat dün gece kümesinizden gelen o sesler de neydi kuzum? Birini boğazlıyorsunuz sandım. Bay Ördeği yuvanızdan çıkarken görmüşler, hayrola? Ben kuzu değilim diye cevap verdi bayan tavuk. A! Elbette kuzum derken onu kastetmemiştim. Kapımın önünde bir köpek gölgesi gördüğü için Bay Ördek bakmaya çıkmıştı.

(Angel bir an beğeniyle izler)

ANGEL Okuyorsun ha?

(Virgin umursamaz.)

VIRGIN *(Okumayı sürdürür)* Hay Allah dedi sayın Flamingo, kümesinizden çıkarken görmüşler derken de onu kastetmemiştim.

ANGEL Sayfayı çevirmeyi unuttun. O halde bu pek de tabii bir şey değil.

VIRGIN *(Okur)* Konuşarak anlaşamayacağımız belli. O halde gelin güneşi seyredelim. *(Angel'e)* Ha? *(Cevabı beklemeden okur)* Tam o anda dalgaların ve rüzgarın sesi duyuldu. İşte şimdi buna tabiat denir dedi sayın flamingo. *(Angel'e)* Çevirmek mi gerekir?

ANGEL Bu kadar lafın tek bir sayfaya sığmayacağı açık.

VIRGIN Sığmaz mı? Hadi be! Tüh!

ANGEL Hatta birkaç sayfaya bile sığmaz.

VIRGIN *(Sayfaları hızlı hızlı çevirerek okur)* Hay hay dedi bayan tavuk ve sinirinden oracığa yumurtlayıverdi.

Doğrusu ya, güneşten hiç hoşlanmazdı. Tam o anda dalgaların ve rüzgârın sesi duyuldu. İşte şimdi buna tabiat denir dedi sayın flamingo

ANGEL *(Güler)* Hem elinde tuttuğun o şeyin de İhtiyar'ın rafından yürütüldüğü apaçık.

VIRGIN Hay! Yürütmedim be! *(Sahili işaretle)* Orada buldum. Unutmuş olmalı.

ANGEL Kimin olduğunu biliyorsan, bulmak yürütmektir.

VIRGIN Hay, işte bu doğru.

ANGEL Yerine koyarım. Bu iyiliğimi de unutma.

VIRGIN Yerine hiç koymamak daha büyük bir iyilik olmaz mı ha? Ne dersin!

(Angel cevap vermez, kıyıya yönelir, bakışlarıyla açıkları tarar. Kayaların arasına sıkışmış bir tahta parçasını kumların üzerine atar. Batan bir gemiden arta kalan parçalar kıyıya yayılmıştır. Az ilerde bir can yeleği, hâlâ suda yüzmekte olan bir can simidi. Fakat işe yarar fazla bir şey yoktur.)

ANGEL Hay! Şunlara da bir bak. Kıyıya vuranlara. Gel bak hadi. İstemiyor musun? *(Bir tahta parçası daha bulur)* Demek buralara kadar geldin ha? Bu iyi… Bu çok iyi.

VIRGIN Dinlemek istemiyor musun?

ANGEL Buraya gelmelisin! Buraya gelmemekle hata ediyorsun. *(Sudan bir ceket çıkartır. Virgin'e doğru fırlatır)* Al hadi, al! Giy bunu. Bak, etiketinde *(Uydurduğu bir telaffuzla) import* yazıyor. Görüyor musun? Yani "önemli" demek. Anladın mı?

VIRGIN Benim olmayan bir kitap için bir şeyler uydurmanın da kötü olduğunu düşünmüyorum.

ANGEL Yalan için değilse uydurmak daima iyidir.

VIRGIN Hay… *(Okur)* Örneğin benim güneş yüzünden böyle pembe olduğumu biliyor musun? Gıut dedi tavuk, gülmekten kasılarak. Sana rengini veren güneş benden esirgemiş öyleyse. Bak bembeyazım işte.

(Angel'e) Nasıl? Devam etmemi ister misin? *(Yanıt almaz, hınçla okur)* zaten rengimi güneşten aldığım da bir yalandı. Yalandı ha? Ben de sandım ki? Aman neyime… Zaten sayfayı çevirmeyi unuttum. O halde bu pek de tabii bir şey değildi. Fakat sayfa nerede diye sordu sayın flamingo. Sonra acı acı düşündü, sayfa yoksa sözcükler de yoktu. *(Angel'e)* Nasıl?

ANGEL Ha? Flamingonun yalan söylemesi kötü. Flamingolar pembedir.

(Virgi kitabı fırlatır, afişlere yönelir. Tek tek bakar. Kayalıklar Meryemi önünde oyalanır.)

VIRGIN Bir kaçını değiştirmişler mi bana mı öyle geliyor? Aklımda bir şey yok.

ANGEL Değiştirmemişler. Çünkü değiştirmiş olsalar hemen fark ederdim. Hemşirenin bir yarışmaya katıldığını biliyor musun? "İsteyin Yapalım" ya da "Yeter ki İste" gibi bir şey. Başvurmuş ve fotoğraf yollamış. Onun afişi de oraya asıldığında değiştirmişler demektir.

(Virgin kıyıya yönelir. Gökyüzünü izler.)

VIRGIN Çok küçükken bana bir kere söylediğini hatırlıyorum.

ANGEL Neyi? Hıı… Hatırlamak iyidir.

VIRGIN Köprüde yürüyorduk. Batan güneşe yüzünü dönmüş, gün batımı iyidir demiştin. Birkaç dakika öylece durmuştuk…

ANGEL Demişimdir.

VIRGIN O gün de böyle süzülür gibi gidivermişti.

ANGEL Gökyüzü tıpkı bugünkü gibiydi de ondan. Nem varsa güneş süzülür.

VIRGIN Ya?!

ANGEL Kafan pek çalışmıyor. Bunu daha önce de anlatmıştım.

VIRGIN Unutmuşum. *(Ceketi kastederek)* Bütün bulabildiğin bu mu? Hiçbir şey çıkmayacak öyleyse? Pis bir ceket sadece.

ANGEL Biraz bekle. Dalga çıkmasını ve kıyıya vurmalarını bekle.

VIRGIN O kadar da meraklı değilim. Küçük bir tekne olduğu belli. Onlardan birini daha önce görmüştüm. Fabrikanın çanı neredeyse çalacak. Geri dönmemiz lazım. *(Üstünü koklar)* Kokuyor muyum ben?

ANGEL Daha değil. Henüz kokmaya başlamadın.

VIRGIN Şimdiye kadar kokmam gerekmiyor muydu?

ANGEL Gerekiyordu. Bir balık kokusu lazımdı.

VIRGIN *(Umutsuz)* Bir balık kokusu lazımdı ama yoktu işte.

(Virgin ilgilenmeyince Angel ceketi yeniden alır, ceplerini kurcalar. Bir cüzdan, bir Ipod ve bir kart postal bulur. İlgiyle kartın resmine bakar. Cüzdandan çıkan parayı cebine atar.)

ANGEL *(Kendi kendine)* Ne şans! Amma şans… Bu gün pek çok şey olacağı besbelli. Şimdiden belli.

VIRGIN Bana hiç kokmayacağım söyleniyor. Ne kadar çalışırsam çalışayım balık başı, bağırsağı, yumurtası kokmayacakmışım.

ANGEL Kimseye inanma. Kokacaksın.

VIRGIN *(Kulağı çan sesinde)* Çaldı mı bu?

ANGEL Daha değil. Paydos çanlarının geç çalması iyidir.

VIRGIN Doğduğumda da kokmuyor muşum öyle mi?

ANGEL Kokuyordun. Benden doğdun ve koktuğunu pek ala biliyorum.

VIRGIN *(Kendini koklar)* Uçup gitti öyleyse. Şimdi hiç değilse balık koksam. *(Koynundan bir balık avuç balık kafası çıkartır)* Bak! Artık bir şey diyemeyecekler. *(Umutsuz)* Balık fabrikasında çalışıyordu ama kokmuyordu bile. Onlar gibi değildi.

ANGEL *(Teselli etmek isteğiyle)* Kokacaksın. O kafalar çürüyünce.

VIRGIN Üç gündür buradalar.

ANGEL Balık dört günde çürür. Daha önce söylemiştim.

VIRGIN *(Şaşırır)* Ya! *(İnanır)* Nasıl da unutuyorum. Hiçbir şey aklımda durmuyor. Hayret edilecek şey. Kahve içelim mi? Seyredecek bir bok kalmadı zaten. Battı ve gitti güneş. Bir andan daha kısa. Bütün bir gün bunun için beklediğimi bir düşünse.

ANGEL Çalışmak iyidir. *(Ceketi sırtına alır)* Nasıl? Yakıştı mı? Oldu mu ha? Kaptanın ceketi bu.

VIRGIN *(Şaşırır)* Ya?!

ANGEL Batan geminin kaptanı.

VIRGIN *(İnanır)* Oooo! Güzelmiş. Çok güzel. Tam da üstüne göre ha?

ANGEL Kaptan benim boylarımdaydı. Şimdi denizin dibinde çok daha uzun gözükse bile karadayken benim boylarımdaydı.

VIRGIN *(Güler)* Amma laf ha! Islak değil mi o?

ANGEL Kaptan ceketi olduğu için. Büyük gemilerin kaptanları her zaman biraz ıslak olur.

VIRGIN Ve balık konservesi fabrikasında çalışanlar balık kokar. Ben hariç. Ah! S.tir. Çaldı mı bu?

ANGEL Daha değil. Çanlar vakti gelince çalar.

VIRGIN İhtiyar vaktin ne demek olduğunu bilmiyor.

ANGEL Gençken biliyordu. O zaman iş başlarken, biterken, molalarda, ayrıca pazartesi, ve cumartesi dörder kez hep çan çalardı. Perşembeleri hiç çalmazdı. Salıları da iki kez. Arada sırada kalp hapını unuttuğunda karısına haber vermek için, öksürürken kolu çarptığından ya da azıcık kestirmek için uzanmadan önce de çalardı. Bazen de sırf canı istediği için tabii. Kendince bir düzeni vardı.

VIRGIN Güzelmiş.

ANGEL Çan çalar, herkes ne demek olduğunu anlar.

VIRGIN Ben hariç.

ANGEL Sana söylerim.

VIRGIN Şimdi niye çalmıyor? *(Kendi yanıtlar)* Çalmamış olduğu için. Kafam pek çalışmıyor. *(Umutsuz)* Kafası

pek çalışmıyordu, hiçbir şey anlamıyordu. *(Angel'e)* Kahve içmeyecek misin?

(Virgin şezlonga oturur, denize döner. Kendine kahve alır. Kararlı kitabını açar fakat hemen vazgeçecektir.)

VIRGIN Ne düşünüyorum biliyor musun, geçmişten hatırladığım tek şeyin bir gün batımı olması iyidir. Bir gün her şeyi unutsam bile güneş hep ortalıkta olacak ve onu unutmama izin vermeyecek.

ANGEL Hay hay dedi bayan tavuk ve sinirinden oracığa yumurtlayıverdi. Doğrusu ya, güneşten hiç hoşlanmazdı.

VIRGIN *(Güler)* Tavuk başkasıydı. Anlamadın mı? Hay! Bu sonbahar geldiğinde iyileşeceğim. Bir de bunu düşün.

ANGEL Ya?

VIRGIN Hıhı. İşte buna inanıyorum. Çünkü sonbahar güzel bir gökyüzü ve nefis bir gün batımı demek. Flamingo göğe bakar ve her şeyi anlar.

ANGEL Bu gün son baharın ilk günü, bilmiyor musun?

VIRGIN Hay! Kafası az çalışıyordu. Demek sonbahar gelmişti ha? *(Angel'e)* Kış, peki kış?

ANGEL Hemen sonra.

VIRGIN Bekleyecek bir şey kalmamıştı öyleyse çünkü sonbaharın arkası kış demekti. Gün batımı olmayan bir kış. Hatırlanacak pek bir şey kalmayacaktı yine geriye. *(Virgin hırsla kitaba yönelir. Az sonra Hektor sazlıklardan korku ile fırlar. Yirmili yaşlarda bir genç irisi. Devam eden bir kabusun içinde kedini kaybetmiş gibidir. Yanında sürekli bir tüfek taşır.)*

HEKTOR Melekler ve rahmet ruhları, sizlere sığındık! İster rahmete kavuşan bir ruh, ister melun bir gulyabani ol; ister cennet rüzgarları, ister cehennem boruları getir; ister hayır ister şerre alet ol. Öyle zihin karıştıran bir kılıkta görünüyorsun ki!

VIRGIN Ne oluyor be!

(Hektor homurdanır, inler, tıslar. Ne olduğunu anlamaya çalışır.)

HEKTOR Ha… Ha… Biraz balık yiyip yatmıştım. O mu acaba?

VIRGIN Seni budala. Amma konuştun be!

HEKTOR Konuştum mu ha? Anasını s.keyim konuştum mu? Ne oluyor be!

VIRGIN Bir şey mi düşünüyorsun sen?

HEKTOR Hadi be! O da nereden çıktı? Biraz balık yiyip yatmıştım. Bozuk olmalı.

(Virgin umursamaz. Kitabına döner. Hektor deniz kıyısına yönelir. Bir an bakışlarıyla uzakları tarar.)

HEKTOR Sazlıkta uyuduğum için. Doğru bir yer bulamayan kötü rüyadan kurtulamaz değil mi ya? *(Rahatlar)* İşte bu kadar!

(Kıyıdaki can yeleği dikkatini çeker.)

HEKTOR Vay, şuna bakın. Bak, bak… Görmemiş miydiniz? Hah! Ben gördüm. Önce ben gördüm.

(Sudan alır, şöyle bir silkeleyip üzerine giyer.)

HEKTOR Nasıl? Oldu mu? Yakıştı mı ha?

ANGEL Tam üstüne göre. Seni soğuktan koruyacaktır.

HEKTOR Omuzlarımı daha iri gösterdi mi?

ANGEL En irisi.

HEKTOR *(Memnun güler, yeleği çekiştirmeye başlar)* İyi. En irisi iyi. Ben de öyle severim. Bir erkek gibi olabildiğince iri.

VIRGIN *(Atılır)* Kaptanın yeleğiydi o. Gemi battığı için şimdi derinlerde, sen de onunla daha uzun gözüküyorsun. O karadayken benim boylarımdaydı Hektor. *(Çaresiz susar)*

HEKTOR Ha?

ANGEL *(Virgin'e)* Ona Hektor deme! *(Hektor'a)* Burada bir gemi battı. Kimse söylemedi mi? Yeleği almadık çünkü daha sudayken sana ait olduğunu anladık.

HEKTOR İyi, bana ait olması da iyi.

HEKTOR *(Yeleği çekiştirirken patlatır)* Hay anasını s.keyim.

VIRGIN *(Hektor'a)* Çan çaldı mı?

HEKTOR Çanın ne dediğini annen bilir. *(Hâlâ yelekle meşgul)* İki yerden birden. Ben hiç anlamam çandan mandan.

VIRGIN *(Hektor'a)* Ona adıyla seslensen daha iyi olur. Annen diye değil. Annemin bir adı var.

HEKTOR Ha? *(Angel'e)* Şimdi nasıl? Böyle?

ANGEL Artık daha da sıcak tutacak. İçindeki hava boşaldı, kurtuldun.

HEKTOR *(Memnun)* Madem öyle… Bilerek yapmıştım. Havadan kurtulmak için.

VIRGIN *(Atılır)* Nem varsa güneş süzülür. Bilerek yapman iyi Hektor.

(Hektor umursamaz, onlara sırtını döner, bir kayaya çıkar, denize işemeye koyulur. Olabildiğince uzun, molalarla devam eden bir işemedir bu. Denizi tutturmak ve bir yön vermek için epeyce uğraşır en sonunda kendi yüzüne işeyecektir.)

ANGEL *(Virgin'e)* Ona Hektor deme.

VIRGIN O bir cehennem köpeği. *(Hektor'a)* Göz önünde bu yaptığın berbat bir şey! Duyuyor musun beni! *(Angel'e)* Cehennem kapılarını ardına kadar açıyorlar, o da kaçıyor.

ANGEL Öyleyse cehennem köpeği de. Bu daha çok hoşuna gidecektir. Hektor demen, ona Herkül'ü hatırlatıyor. Oysa şimdi yalnız. Herkül'ü hatırlamaması iyi olur.

VIRGIN Doğru ya! Arkadaşsız döndü. Birlikte gittiler ama o yalnız döndü. *(Hektor'a)* Evin yok mu senin?

HEKTOR *(Fabrikayı işaret eder)* Orada kaldığımı herkes bilir.

VIRGIN Bu da doğru, artık kazanın içinde yatıyormuşsun ve ihtiyar yüzüne bile bakmıyormuş.

HEKTOR Eh!

VIRGIN *(Angel'e)* Hektor zaten cehennem köpeği demek! Hem iyileşeceğime göre artık bana umut verme.
(Angel irkilir. Çan sesi, Virgin irkilir, Hektor da yüzüne işer, irkilir.)

ANGEL Ona Hektor deme.

VIRGIN *(Hevesle)* İşte çalıyor. İş başı. Mola bitti.

ANGEL Daha değil. İhtiyar kahve istiyor sadece.
(Angel termosu ve kitabı alır.)

VIRGIN *(Arkasından)* Hay, kitabı da mı alıyorsun? Okuyor olmam da mı hiç etkilemedi? Bir daha düşün, Peki bu çanları nasıl anlıyorsun ha? Anne! An…
(Angel fabrikaya girer)

VIRGIN İhtiyar gerçekten kahve mi istiyordu? Hektor sen ne dersin?

HEKTOR Çan çaldıysa… Kahve istiyor ya da isteyecek olabilir. Hatırlıyorum da eskiden bazen sırf canı kahve istediği için çanı çalardı.

VIRGIN Sonra? Yani şimdi?

HEKTOR Durmadan bir şeyler okuyan İhtiyarları anlamak zordur. Şimdi ne olduğunu tanrı bilir.

VIRGIN Ah! Rüyanda ne gördün? Söyleyecek misin?

HEKTOR Eh, boş ver be! Anlamazsın. *(Duraksar)* Konuşan bir prens var.

VIRGIN Ha?

HEKTOR Anlamazsın demiştim.

VIRGIN Bu sonbahar iyileşeceğim.

HEKTOR Bok iyileşirsin.

VIRGIN O zaman buna pişman olacaksın. Ve bu gün son baharın ilk günü. Yeni bir yıl başlıyor budala.

HEKTOR *(Güler)* Amma uydurdun ha!

VIRGIN Değil mi yoksa? *(Umutsuz)* Hiçbir şey değişmiyordu. Her şey değişiyor ama hiçbir şey değişmiyordu. Öyleyse neydi bu? Yapayalnızdı tanrım, neydi bu? Bir şey vardı ama o ne vardı bilmiyordu. Böyle düşündü tavuk.

(Hektor cekete yönelir.)

HEKTOR Hâlâ kendi kendine konuşuyorsun. İşte bu iyileşmek değildir. *(Güler)* "Bir şey vardı ama o neydi bilmiyordu" "Tanrım neydi o" Gıut…

VIRGIN Hey! Dur bakalım. O benim.

HEKTOR Erkek ceketi !

VIRGIN Onu denizden benim için çıkarttı.

HEKTOR Daha önce görseydim ben çıkartırdım. Son dalışımda bir gerdanlık çıkartmıştım.

VIRGIN İki yıl önce. O zamanlar yüzüyordun. *(Bir an)* Mücevher miydi? Hiç hoşlanmam. Tamamen kadın işi. Yüksek topuklar ve ruj. Amma ahmaklık ha! Bunu bana niye söyledin ki şimdi? Artık daldığın falan da yok.

HEKTOR Bilmem. Öylesine söyledim işte. Ne bileyim ben. İnsan bilerek konuşmaz. Ama kendisiyle de konuşmaz. Kendisi hiç yokmuş gibi davranır.

VIRGIN Boş bir laf.

HEKTOR Sırf eğlenesin diye. Kızları eğlendirmeyi iyi bilirim.

VIRGIN Çok eğlendim. Ama bana şu şişelerden bulsan… Bir tane bile, hani içinde mesaj olanlardan. Birinin çok uzaklardan yazıp denize attığı bir şişe. O zaman eğlenirim işte. Bulur musun ha?

HEKTOR Yok be! Amma uyduruyorsun. Şişeymiş… Eski budalalıklar onlar.

VIRGIN Eh! Uzakta dur öyleyse.

HEKTOR Ama belki de bulurum. İyice ararsam ya da şans yaver giderse! Böyle işler için şans önemlidir. Çok ucuz ama iyi bir film bulabilmek gibi. O da tamamen şanstır.

VIRGIN İşe yaramaz birisin Hektor. Hem ne kokuyorsun böyle? Üstüne mi işedin sen?

HEKTOR Şanssızlık işte. Rüzgâr yüzünden. *(Silinmeye çalışır)* Buhar alır götürür içeride, hiçbir şey kalmaz.

Kazana şöyle biraz yaklaştım mı… Rüzgâra karşı işenmez. Hele bir de fırtına varsa. Orada fırtına var.

VIRGIN Uydurdun. Seninkinin yamuk olduğunu herkes bilir.

HEKTOR Ha!

VIRGIN Çocukluğundan beri yamuk. Düzeleceği de yok! *(Soldan içi balık kafası dolu bir market arabasıyla Hemşire fabrikadan çıkar, arabanın alt gözü reklam afişi ve renkli magazin doludur.)*

HEMŞİRE *(Virgin'e)* Çan çaldı. Duydun değil mi? Hala burada mısın? *(Hektor'a)* Boşuna silme. Sarılık olmayacaksın. Sidik seni koruyacak.

HEKTOR Ama kendi sidiğim.

HEMŞİRE *(Kısa bir mola için durur)* Hımm… İşte bu başka.

HEKTOR Kendi şeyimden kendiminkini yaptığıma göre.

HEMŞİRE İşte bu da doğru.

HEKTOR *(İrkilir)* Ama bu kadar çabuk sarılık olunmaz.

HEMŞİRE Kim söylemiş?

HEKTOR Ben!

HEMŞİRE Çok şey öğrenmişsin. Küçük seyahat sana yaramış. Yola çıkarken kimseye haber vermedin. Burada küçük bir vedayı hak edip, bekleyenler vardı. Sonra da pat diye dönüverdin hem de yalnız.

HEKTOR Gittiğim gibi döndüm. Bir erkek gibi davrandım. Erkekçe yaşamak işte böyledir.

HEMŞİRE Bak sen! Yine hastalanırsan ne olacak? *(Hektor Hemşire'den korkuyla uzaklaşır.)*

HEKTOR Sarılık değilim! Olur muyum yoksa?

HEMŞİRE Her an olabilirsin. Kendini düşün. *(Hektor hızla fabrikaya yönelir.)*

HEKTOR Kazanı doldurmam lazım. Baca hiç buhar salmıyor. Bu kötü, çok kötü. İhtiyar kazanlardan hiç anlamıyor. Patlayabilir. *(Duraksar)* Benimki yamuk değil Virgin!

VIRGIN O da ne be! S.tir! Hay… Virginmiş…

HEKTOR Sadece biraz eğri ama yamuk değil. *(Memnun)* Nasıl? Virgin iyi değil mi? Bu ismi senin için yanımda getirdim.

VIRGIN Bir ismim var benim. Ne de saçma şey öyle. Hektor'dan da saçma.

HEMŞİRE Virgin ha? Aa! E kadar da şirin.

HEKTOR Virgin! Doğrusu muhteşem bir şeydi! İnce çoraplar ve ponponlar. Şöyle falan…
(Hektor çıkar, Hemşire bir an çapkınca arkasından bakar)

HEMŞİRE *(Arkasından)* İyileşmek istiyorsan bana gelmelisin. Bilmediğim bir şeyse bile *(Dergileri kastederek)* bunlardan birinde çaresi mutlaka yazıyordur.
(Hemşire dergilerden birini alır, konuşurken kurcalayacaktır.)

VIRGIN Nereden uydurdu şimdi?

HEMŞİRE Demek ki seni seviyor. Arkadaşının adını da o uydurmuştu. Biri için bir şey uyduruyorsa onu seviyor demektir.

VIRGIN Hadi be! Senden de kaçıyor öyleyse.

HEMŞİRE Kim demiş? Kimse benden kaçmaz. *(Dergide gördüğü bir şeye hayranlıkla bakar)* Hâlâ sersem arkadaşını benim sakat bıraktığımı düşünüyor... İşte bu yalan. Ben hemşireyim, o şaşkın oğlanın iğnesini yaptım ve sonra hoop olan oldu. *(Dayanamaz)* Şuna bak! On maddede her şey! Ve deneme tüpü hediye!
(Virgin ilgilenmez, bozuk)

HEMŞİRE Neyse, hayatta kaldığı için şükretmeliydi. Ama ne yaptı? Ağlayarak buradan kaçıp gitti. Sonra ne oldu tanrı bilir. İşte Hektor yalnız döndü. Zaten daha doğduğunda onun başına kötü bir şeyler geleceği belliydi. Hastalanıp dururdu. Her gün, her gün başka bir hastalık. *(Bir an)* Bunun Tester'ı nerede? Bir yerlerine balık kafası mı tıkıştırdın sen?

VIRGIN Kokuyor muyum? Ben bu sonbahar iyileşeceğim biliyor musun?

HEMŞİRE Kokan şey balıklar, sen değilsin. Bunu kabul etmen lazım. Hem ne diye balık kıçı kokacakmışsın canım. *(Aranmaya devam eder)* Göndermemiş alçaklar! Postacı kızlar deneme tüplerini çalıyor. Eğer bir tane bile olsaydı sürüştürmen için verirdim.

VIRGIN Kalsın.

HEMŞİRE Ne o? Küçümsüyor musun? Seks hakkında öğrenme yaşını çoktan geçtin. Farkında mısın? Etrafta kimsecikler olmadığına göre sana ancak *(Dergileri kastederek)* bunlar faydalı olur. Tabii kime söylüyorum. Zaten son günlerde bir tane bile göndermemeleri cabası. Bunlar geçen haftadan. Yani çoktan modası geçmiş olabilir. *(Gözüne can simidi ilişir)* O ne, o? Bir tane daha ha? O gemilerden birinin bir gün boylu boyunca fabrikaya gireceğini düşünüyorum. Yolcularıyla birlikte. Eğlenceyi bir düşünsene… İşte o an dolardı burası. Aa! Deneme tüpü değil ama bir film yollamışlar! *(Derginin arkasına yapışık CD'yi söker)* İster misin? Seks üstüne olabilir pekâlâ.

VIRGIN Kalsın.

HEMŞİRE *(Güçlükle okur)* Anna… Anna Ka… Kalsın o zaman. Pek sıkıcı bir şeysin.

(Hemşire çıkar. Virgin tek başına kalır. Kaygılı, denizi, göğü seyreder. Sonra ani bir öfkeyle)

VIRGIN S.tiğimin çanı!

(Bir an sessizlik.)

VIRGIN *(Umutsuz, kedi kendine konuşur)* Belki gemide define vardı ha dedi flamingo? Bir sandık altın.

– Elbette vardı. Her gemide bir define bulunur. Ama onlar çoktan kapışılmıştır.

VIRGIN Yapma ya… Amma uyanıklık diye bağırdı flamingo. Sandığı sen bulsan belki şu boktan hayatımız değişirdi. Ne dersin?

– Hayatımız boktan değil. Gemiler batarken tayfalar isyan eder ve altınları kapışır. Sandıklar bu yüzden kıyıya ulaşamaz… Altınlar boğulan tayfaların ceplerindedir. Bun tavuk aklı denir.

VIRGIN Amma laf ha! Bir bokumuz yok bizim. Sen de biliyorsun. Köpek gölgesi ortaya çıktığı zamanlarda…

(Angel sazlıkların ardından partilerde kullanılan türden bir çift melek kanadını sırtına takmaya çalışarak çıkar. Gösterişli, büyük, beyaz kanatlardır bunlar. Virgin fark etmemiştir. Angel bir an onu dinler.)

– Ona köpek gölgesi deme. Bir gücümüz var bizim! Diye bağırdı tavuk.

VIRGIN Köpek ortaya çıktığında o güç bir işe yaramıyor ama.

– Her şey bitti. Bu gün her şey değişti Virgin.

VIRGIN Virgin?

– Çünkü bu gün yeniden gün batımını gördük.

VIRGIN Seyrediyor muydun? Kıyı boyuca yürürken sen de seyrediyordun! Ah, biliyorum orada sessizce, yüzünü güneşe çevirdiğini biliyorum! Bunu yapmadan duramazsın! Virgin ha? O da nereden çıktı, Virgin?...

– Bu senin ismin. Yanımda getirdim.

VIRGIN Güzelmiş.. *(Bir an)* Gidecek misin?

– Evet gideceğim.

VIRGIN Ben de iyileşeceğim. *(Bir an)* Biliyorum dedi tavuk.

(Sessizlik. Çanın vuruşu.)

ANGEL Buraya gelmemekle hata ediyorsun! Gemi orada battı ve ondan kalanlar burada. Sen ise oradasın.

VIRGIN Güneşi seyrediyorum. Neredeydin?

ANGEL İhtiyar kahveyi küçük yudumlarla üstelik yavaş içiyor.

(Bir an. Virgin döner, Angel'i görür. Büyülenmiş gibi kalakalır.)

VIRGIN Hey! O da ne…

ANGEL Günün sürprizi. Büyük hediye. Kulağına tak da dinle. Bunlara şarkı da ekleniyor.
Böylece aynı şarkıyı 1000 defa dinleyebiliyorsun.

VIRGIN Hı?

ANGEL Tut! Yakala! İşte bu! Nasıl atış ama?
(Angel Virgin'e bir Ipod fırlatır. Virgin tutamaz, yere düşen Ipod'u bir süre kumların arasında aranır.)

VIRGIN Aynı şarkıyı niye bin defa dinleyeyim?! *(Kanatları kastederek)* O da ne diyorum, sana? Üstündekiler.
(Angel salınır, kanatlarını çırpar, döner. Tipik bir "Ölümlü ve Melek" sahnesi. Virgin, hayranlıkla kanatların etrafında dolaşır. Angel kısa bir süre, alçak sesle portofino ezgisini mırıldanır.)

VIRGIN Uçuyor musun artık? *(Cevap bekler)* Hı?

ANGEL Doğruyu söylemek gerekirse bir seferinde bin kez Portofino'yu dinlemiştim. O gün uçacağımı zannettim.

VIRGIN Hayallere dalma! Besbelli uçacaksın.

ANGEL Dream hayal demektir.

VIRGIN *(Umutsuz)* Uçmasa bile yine de kanatlanıyordu. Kadın bir melek kadar güzeldi.
(Angel güler.)

ANGEL *(Kanatlarını sallar)* Onlar bir işaret.

VIRGIN *(Şaşırır)* Hadi…

ANGEL Annen için gönderildi. Oraya sazların arasına.

VIRGIN *(İnanır)* Sana mı? Bir işaret ha? *(Bozuk, elindeki Ipod'a bakar)*

ANGEL Bu dünyada her birimizin kendinden ayrı bir kanadı vardır.

VIRGIN Kes şunu!

ANGEL Bazen kanatlarla gövde böyle birleşiverir işte.

VIRGIN *(Güler)* Güzelmiş.

ANGEL Demek beğendin?

VIRGIN Kanat ha? Kanat! Sazların arasında. Amma iş. Yanına çağırdığında gelmeliydim.

ANGEL Çan çalmıştı.

VIRGIN *(Şaşırır)* Ya! *(İnanır)* Tüh! *(Umutsuz)* Anlamıyordu, bir türlü anlamıyordu işte. *(Bir an)* Al hadi. Bunu da sen al.

(Virgin Ipod'u uzatır. Angel kararlı bir şekilde reddeder.)

ANGEL O senin. Onu hakkettin.

VIRGIN Hadi be, al işte. İçin için istediğini biliyorum.

ANGEL Bundan sonra bana adımla seslen. Böylesi daha iyi olur.

VIRGIN Adın mı? Vay be! Yine mi adın değişti? Boş ver onu. Ha? Olmaz mı? Adı ne yapacaksın, kanatların var artık! Bin kez daha Portofino'yu dinlemek istemiyor musun? Ne dersin? Hadi gel kıyı boyunca yürüyelim. Bir çift kanat daha bulmak için. Ha? *(Tepki alamaz, çaresiz)* Mari? Duyuyor musun?

ANGEL Kanatlar tanrının bir lutfudur, bir hediye..

VIRGIN Ya… Vay anasını! Mari değil değil mi?

(Bir an. Angel hiç tepki vermez, Portofino'yu kendi uydurduğu bir dilde, mükemmel şekilde söyler. Virgin engel olamadığı bir hayranlıkla dinler)

VIRGIN Dolares… Hey! Do…

ANGEL *(Mırıldanmaya devam ederken)* Tabii bütün bunlar kanatlardan önceydi.

VIRGIN *(Çaresiz)* Rose? Hay…

ANGEL *(İlgisiz)* Portofino son liman demektir. Tıpkı burası gibi. Son bir liman.

VIRGIN *(Hırçın)* İyice kafayı kırdın. Ama olsun, bak bunu duymamıştım. Çatlak olmana rağmen benden daha çok şey biliyorsun. Elizabeth? *(Bir tepki bekler)* Acıktım ben. *(Yanıt alamaz. Umutsuz)* Çocuğuyla bile ilgilenmiyordu.

ANGEL *(İlgisiz denize doğru yürür)* Gemi şimdi derinlerde.

VIRGIN *(Kendi kendine)* Rose, Gilbert…. *(Tedirgin)* Isabella?

ANGEL …bilmeyenlerin asla ulaşamayacağı ancak gün batımını seyredenlerin…

VIRGIN Grace! *(Hevesli)* Flamingo?

ANGEL …bilebileceği bazı akşamlarda, gölgesini bir hayalet gibi…

VIRGIN Bırak şu s.ktiğimin ismini be! Buraya boğulanları seyretmeye gelmiştik.
(Angel sarsılır. Bir an. Çan sesi.)

VIRGIN Ah! Özür dilerim…

ANGEL Bir yerde gemi batıyorsa orada boğulan birileri mutlaka olur.

VIRGIN Tabii. Tabii ya…

ANGEL Hiç kimseyi görmedik ama elbette bu, çoktan dibi boyladıkları içindir.

VIRGIN …tam da anlatmaya başlamışken. Özür dilerim. Ben… Elbette daha kimseyi görmedik. Dibi boyladıkları için. Ah! Özür dilerim. Ha? Anne… Ne dersin? Kusura bakma. *(Birden sevinçle)* Angel? I'am sorry. ANGEL! Angel değil mi? anlat hadi.

ANGEL *(Hayranlıkla kızına bakar, kanatlarını sallar)* "Angel" melek demek. "Dream" hayal.

VIRGIN Amma kafalısın!

ANGEL Öyleyimdir.

VIRGIN Birazcık sana benzeseydim.

ANGEL Benzeyeceksin**.** Kanadın geldiğinde artık iyileşeceksin demek. Sana da bir kanat gelmesi mucize demektir.

VIRGIN Hadi be! Kendimden başka kimseye benzemiyorum işte. *(Duraksar)* Kokmuyorum bile. Hektor bile bir şeylere benziyor. Hav!

ANGEL Hayallere dalma! *(Bir an)* Gün batımını gören onu bir daha unutmaz.

VIRGIN *(Duraksar)* Doğru ya! İşte bunu demiştin. O gün… Köprünün üstünde… Gün batımı iyidir, onu gören bir daha unutmaz. Buydu be! Buydu işte. Ne

demekse… Ama buydu!

ANGEL Hatırlıyorsun.

VIRGIN Evet. Hiç unutmadım o köprünün üstünü biliyor musun? Hep hatırımda. Tuhaf değil mi?
(Virgin birden dikkat kesilir.)

VIRGIN Orada! Bak, orada bir karartı mı var? Sanki bir çift kanat gibi ha? Var, var! Bak, doğru mu görüyorum? Hem de çırpıyorlar. Ha? Doğru değil mi… Ha? Yürü, yürü, alalım onları Angel!
(Bir an. Angel hiç tepki vermez.)

VIRGIN Aaa! Dalgaların ardında süzüldü gitti. Güneş gibi. Bir anda kayboluverdi. Kanat değilmiş. Tüh! *(Umutsuz)* Geç kalmışlardı, çoktan olup bitmişti her şey.

ANGEL O kadar da değil. Gemiden kalanlar sabaha karşı kıyıya vurmuş olacak.

VIRGIN Ya? *(Bir çift kanat umuduyla)* İyi o zaman. Çok iyi. Belki de, kim bilir, neden olmasın ha, benim kanatlarım da bir kanat şeklindedir. Son baharın bu son günü…

ANGEL İlk günü.

VIRGIN …birden kıyıya vuruverir… *(Bir an)* Yanına çağırdığında gelmeliydim. *(Aniden fırlar, göğe doğru)* S.ktiğimin güneşi…

ANGEL *(Onaylarcasına ceketi verir)* Giy hadi. Bir kaptan ceketi giyersen bu yola çıkacağın anlamına gelir.

VIRGIN Hadi… Tek başıma ha?

ANGEL Tek başına!
(Virgin sevinçle giyer. Angel yardım eder. Birbirlerine beğeniyle bakarlar. Sarılırlar. Sırtları seyirciye dönük, denize karşı dururlar. Tipik bir "gün batımını seyredenler" resmi. Güneş tamamen batmıştır.)

ANGEL Açık söylemek gerekirse daha sabahtan sürprizlerle dolu bir gün olacağını biliyordum.

VIRGIN İşte ben bunu düşünemedim. *(Umutsuz)* Her şeyi de düşünemezdi.Yapacak çok işi vardı.

ANGEL *(Taklit eder)* Unutmasa hepsini yapacaktı. Sana da kanat geleceğine inanmalısın.

VIRGIN Adın Rose Mary'di değil mi? Eski adın? Şu filmden aldığın. Vay be, kendi annemin adını unutuyorum. Ne kafa ama. Biliyor musun, Hektor bana Virgin diyor.

ANGEL Güzelmiş. Virgin demek iyidir.

VIRGIN Hay! İğneci onun beni sevdiğini söylüyor!

ANGEL Hemşireye iğneci deme.

VIRGIN Birini sakat bıraktı, diğerini de üzgün. Üzgün ve arkadaşsız. Aynı benim gibi. O bir iğneci.

ANGEL Sevmek en iyisidir. *(Para destesini uzatır)* Tam bir hafta oldu dedi tavuk.

VIRGIN Hadi! Para ha? Benim mi? Kazandım desene. Kokusuz ama sonunda para olan bir hafta. Amma iş. *(Bir an)* Islak bunlar!

ANGEL Balık fabrikasında kuru kalamıyor. Nem her yerde var. Para en kolay ıslan şeydir.

VIRGIN *(İnanır)* Hadi? *(Bir an)* Bir sonraki gemi ne zaman batar?

ANGEL Kalktıktan hemen sonra. Bunu iyi öğren.

VIRGIN *(Güler)* Bak, bak ay doğuyor. Görüyor musun? Tam şuradan…

ANGEL Soğuk bir gece olacak. Ay böyle doğarsa soğuk olacak demektir.

VIRGIN Bu kadar çok şeyi nasıl biliyorsun ha? Hepsini uyduruyor musun yoksa? Olamaz değil mi?

ANGEL Kafan az çalışıyor. Ayın soğuk doğuşunu daha önce anlatmıştım.

VIRGIN Doğru ya! Hayatın mucizelerle dolu olduğu besbelli.

ANGEL Hayat mucizelerle doludur Virgin.

VIRGIN Virgin. Pek de fena değil ha? Virgin…

(Şezlonglarından kalkmadan o yöne dönerler, Virgin termostan doldurduğu kahveyi verir, içerler. Hafif bir çan sesi altında gökyüzü tamamen kararır, bulutların ardın-

dan ay doğar. Kayıttan geldiği iyice belli olacak şekilde dalgaların ve rüzgarın sesi. Tipik bir "mehtap" manzarası. Bir an. Virgin huzursuz kıpırdanır.)

VIRGIN *(Dalgın)* Son baharın ilk günü soğuk olur ve kışlıklarımızı sandıklardan çıkartırız. Grip ve nezleden korunmak lazım dedi flamingo. İşte onlar da böyle yapıyordu. *(Angel'e)* Kanatlar gelir mi ha?
(Angel'den ses çıkmaz. Virgin denize doğru yürür.)

VIRGIN *(Angel'e)* Biliyor musun, bu şahane bir gündü. Son baharın ilk günü. Sen üşümedin mi? *(Cevap alamaz, kendi kendine)* Kanatlar o gün onu çok yormuştu. Derin bir uykuya çabucak dalmıştı, tıpkı derin sularda ceplerinde altınlarla uyuyan tayfalar gibi. Yine de herkese bir kanat lazımdı. *(Bir an aklına gelmiş gibi kendini koklar, Angel'e)* Biliyor musun artık kokuyorum ben! *(Kokuyu anlamaya çalışır)* Bu… Balık değil ama... Angel! *(Gitmiş olduğunu fark eder)* Çan mı çaldı?
(Sessizlik. Ipod'u kulağına takar. Tuşa bastığında Portofino duyulmaya başlar. Şaşırır, inanır.
Gökyüzünden atılan broşürler uçuşurken, karanlık.)

2. Tablo

Aynı mekan. Yalnız bahçenin bir ucuna uzunca bir tezgah kurulmuştur. Bir kaç sepet ve şemsiye ile tipik bir pazar yeri. Bu gün bacadan su buharı çıkmaz fakat İhtiyar'ın çan kulesi belirgindir. Üç tarafı metal çerçeveli camlarla çevrili, yüksekçe bir oda. Fabrika kadar eski ve sıradandır.
İhtiyar sahneye girer, seksenli yaşların sonunda, zayıf fakat hâlâ uzun boylu bir adamdır. Peşi sıra büyük kütüphanelerde bulunan, kitap taşımaya yarayan türden bir vagon sürüklemektedir. Birkaç küçük sandık ve bavul vagondadır. Sahneyi bir uçtan bir uca küçük molalar ver-

erek kat eder. Olabildiğince uzun ve onu betimleyen bir yürüyüştür bu. Fabrikaya girer gözden kaybolur.

İhtiyar fabrikaya girer girmez Virgin bir kayanın ardından çıkar, kıyı boyunca bakışlarıyla denizi tarayarak yürür.

Hemşire içi balık dolu bir market sepeti ile gelir, tezgahtaki yerini alır almaz, balıkların kafalarını kesmeye ve temizlemeye başlar. Bir yandan tezgahtaki dergileri kurcalar.

Günün erken saatleri. Mavi gökyüzünün altında ışıldayan sonbahar güneşi. Gece boyu dalgalarla yıkanmış deniz kızı parlar. Kayıttan geldiği iyice belli olacak şekilde dalgalar ve sabah esintisi. Güçlü, senfonik bir ezginin altında –belki Barok– tipik bir sonbahar.

VIRGIN Hay, s.tiğimin kanadı! Bunca yıl sonra tanrının sadece bir çift kanat yapması, onu da Angel'in bulması tuhaf değil mi? Hiçbir şey vurmamış kıyıya!

HEMŞİRE O da kim?

VIRGIN Annem. Ama ona adıyla seslen. Bu daha çok hoşuna gidiyor.

HEMŞİRE Angel ha? Kanatları mı çıktı? Hiç şaşırmam!

VIRGIN Angel melek demek!

HEMŞİRE Ya! Peh… Peki Anna ne demek?

VIRGIN Hı?

HEMŞİRE Anna ne demek? *(Alaycı)* İşte bunu bilemeyeceksin.

(İri bir balığın kafasını keser, sepete atar. Virgin ürkek uzaklaşır.)

VIRGIN Sen de ötekine ne olduğunu bilemeyeceksin! Sakat kalana ve buradan ayrılana! Hektor'un arkadaşıydı ve en iyi dostuydu.

HEMŞİRE Hâlâ öyle. Arkadaşlık bozulmaz.

VIRGIN Şimdi onun sadece sırdaşı. Sırdaş ne demek biliyor musun? Peh... *(Alaycı)* İşte bunu hiç bilemeyeceksin.

(Hemşire cevap vermez. Tüm duyguyu değiştiren kısa bir sessizliğin ardından)

HEMŞİRE İhtiyarın bu işi yapması gün günden zorlaşıyor. Eskiden bambaşkaydı. Ne dersin ha? Fabrika kapanmadan önce burası yaşanacak bir yerdi…

VIRGIN Fabrika kapalı değil!

HEMŞİRE *(Bir hayret çığlığı atar)* Hakikaten *(Başını işaretle)* az işliyor. Bu yüzden bir kokun olmayacak. Balık başı, kıçı, kuyruğu kokmayacaksın.

VIRGIN Hadi be! Yavaş yavaş kokmaya başladım bile.

HEMŞİRE Eh!... Elimizden geleni yapıyoruz işte! Ama kapalı. Bak şekerim cihaza bağlıysan işin bitmiş demektir. Bizim fabrika da aynen. Büyük hayaller içindeyim. Pekâlâ bir **Shop** ya da buralarda birkaç **Shop** pek çok iş görebilir. Ah bunu hissedecek kafa lazım. Ve yatırımcılar pek ala. Yarışmaya katıldığımı biliyor musun?

VIRGIN S.tiğimin yarışması. Ben kendimi geçemiyorum be! *(Bir an)* Çalışıyoruz! Her gün çan çalıyor, baca tütüyor, kazan kaynıyor!

HEMŞİRE Bok kaynıyor! Ya da sadece Hektor içinde olmadığı zamanlarda kaynıyor.

VIRGIN Çan? Peki çan?

HEMŞİRE Bak ona bir şey diyemem. Bir vesile olabilir.

VIRGIN İyi, hiç değilse onun olması iyi.

HEMŞİRE Ne o, ağlayacak mısın? Boş versene, bir şey diyeyim mi, kafanın az çalışmasına sakın üzülme.

VIRGIN Niyeymiş o?

HEMŞİRE Buralarda kafayla anlayacak pek bir şey yok da ondan.

VIRGIN Eskiyi hatırlamıyorum.

HEMŞİRE O zamanlar fabrika çalışırdı ve akşam olunca gerçek bir balık kokusu bütün göğü tutardı. Gece olur yatar, sabah olur kalkardık ve güneş güneş gibi batardı. İhtiyar henüz gençti. Pek sıkıcıydı, herkesin budalaca,

umut dediği bir şeyi vardı. "Daha iyi olacak, her şey daha iyi. İlerliyoruz, yürüyün! İlerliyoruz!" İşte bok olan asıl bu! Kimse ümidine bakmadı yavrum, kıçına baktı. Bunu öğren. *(Birden)* Çan mı çaldı? Hayır. İhtiyar bitmiştir! Hepsi bu.

VIRGIN *(Umutsuz)* Yaşlanmıştı işte. Yapacak bir şey yoktu. Bu birazcık ölüm ve yavaşlamak demekti dedi flamingo.

HEMŞİRE İşte asıl o zaman ölünür. Yavaşlayınca. Anladın mı? Ne mümkün… Al hadi şu sepeti, git boşalt!

VIRGIN *(Söyleneni yapar, kendi kendine)* Beni hizmetçisi sanıyordu! Gel gelelim kalbim yumuşaktı işte diye düşündü tavuk!

HEMŞİRE Fabrika kapalıysa, gerçekten kapalı, iş yoksa bu gerçekten çalışmayacağız demek değil yine de. Peki bunu anladın mı? Hiç değilse kendimize yaşıyor süsü vermemiz lazım.

VIRGIN Boş ver. Angel diyor ki… "Benim söylemediğim hiçbir şeye inanma". Kafam az çalışıyor ve bu demek ki beni kandırabilirsiz.

HEMŞİRE Zavallı Angel. Nereden bulmuş ki o ismi. Eskisi daha iyiydi. Yoksa kaybolan dergilerle, deneme tüpleri sizde mi?

VIRGIN Öyle şeylerden hoşlanmaz.

HEMŞİRE Bak şekerim yeryüzünde bana vals yerine marş seven bir tek tanrı kulu gösteremezsin. Olanlardan herkes hoşlanıyor. Sadece söylemiyor. *(Birden)* Ona deki aboneliğimi iptal ettirdim, Angel artık gelmeyecek.

VIRGIN *(Şaşırır)* Hadi! *(İnanır)* Aklımda kalırsa söylerim Hemşire. *(Birden hınçlaşır)* Angel melek demek! "Dream" hayal. İmport…

HEMŞİRE Peh! Peki Anna ne demek?

(Virgin sepetle birlikte kıyıya yönelir, o sırada sazlıktan birkaç el ateş edilir.)

HEMŞİRE O da ne! Olacak şey mi şimdi bu!

(Hektor sazların ardından elinde bir av tüfeği ve birkaç yaban ördeği ile çıkar.)

VIRGIN Cehennem köpeği, yaban ördeği avlıyor! Şimdiden üç tane vurmuş bile.

HEMŞİRE Güpegündüz, hem de şu güzel sonbahar günü. Olacak şey mi bu! *(Hektor'a cilveli)* Eh! Madem vurdun getir temizleyeyim bari. Zavallıcıklar…

HEKTOR Nişan almıştım, denk getireceğimi hesaba katmadım. Ne şans ama. *(Virgin'e)* Nereye düştü? Ha? Gördün mü?

HEMŞİRE Hiç değilse yaralasaydın. Evde bakıp iyileştirebilirdim böylece. Kanadını sardık mı bir şeyciği kalmazdı. Tabii saçmaları da temizlemek lazım. İşte bunu gerçekten iyi bilirim.

VIRGIN *(Hektor'a)* Orada! Deniz kızının arkasında. Bak! Ah, yaşıyor mu o ne?!

HEMŞİRE Evde yaban ördeği bakmayı iyi bilirim!

HEKTOR Vurulduysa yaşamaz.

HEMŞİRE Doğru söylüyor. Yine de neresinden vurulduğuna bağlı.

VIRGIN Kanat çırpıyor işte! Alsana onu…

HEKTOR Unut gitsin. Aptal bir ördek.

HEMŞİRE *(Virgin'e)* Sen o sepeti getirmeyecek misin hâlâ? Şimdiden kaytarmaya başladın. Kafanın çalışmasını falan istediğin yok senin.

VIRGIN Hayatta kaldıysa akıllıdır Hektor! Bu kurtarılmayı hak ediyor demek.

HEKTOR *(Duraksar)* Çok uzakta! Oraya kadar ıslanmadan yüzmek için ördek olmak lazım.

HEMŞİRE Maazallah!

VIRGIN Sadece deniz kızına kadar gideceksin. Yalnız paçaların ıslanır. Sen iyi bir yüzücüsün Hektor. İşte bunu herkes bilir. Denizde yaptıkların, dalgalarla ve suyla.

HEKTOR *(Birden)* Hislerine yenilen, senin korkunç emrini yerine getirmekte ihmal gösteren gevşek oğlunu

azarlamaya mı geldin? Söyle!

VIRGIN Ha! Düşünüyor musun yine sen? Seni aptal, budala!

HEKTOR Eh! Kanat çırptığı falan yok.

(Hektor sepeti de alıp kaçarcasına tezgaha yönelir, Virgin geride kalmıştır.)

VIRGIN Korkuyor musun yoksa? İnsan gibi konuşuyorum, sen sadece havlıyorsun işte! İşeyemediğin gibi artık yüzemiyorsun da!

(Hektor ördekleri Hemşire'nin önüne atar, o da keyifle tüylerini yolmaya başlar. Virgin uzun bir sazla bir süre ördeğe ulaşmaya çabalar. Hektor tezgahın bir köşesine oturur ve tüfeğini temizlemeye başlar.)

HEMŞİRE İyi bir kız, kafasının çalışmaması fena. Bir de hep gerçek peşinde. Pek sıkıcı.

HEKTOR Çanları anlamamak zor değil.

HEMŞİRE Çanları anlamak kolay değil diyecektin.

HEKTOR Ha?

HEMŞİRE Çanların lisanı. Kafası çalışsa da anlamayabilir insan. Gayet zor.

HEKTOR Zor dedin işte!

HEMŞİRE Unut gitsin. Dur bakayım, mesela ben…

VIRGIN *(Atılır)* Deniz kızının denize yürüdüğü gece çanı anlamamıştın.

HEMŞİRE Bizi mi dinliyorsun sen?

HEKTOR *(İrkilir)* Çan falan çalmadı o gece.

HEMŞİRE Bak, sen de anlamamışsın!

VIRGIN Çaldı hem de sabaha kadar. Deniz kızı eskiden tam ortadaydı, bahçenin ortasında. Bir gece bahçede, ertesi sabah denizde. Bir mucize gecesi oldu bütün bunlar. Ne hoş değil mi? Onlar böyledir! Mermerden ya da camdan yap hatta istersen bir ağaç kütüğünden oy sonunda denize dönerler. Bu, deniz kızları, denize aittir demek.

HEKTOR O taştan. Bildiğimiz taş. Bok gibi de ağır.

HEMŞİRE Eh!.. Senin bunu anlaman çok zor.

HEKTOR Yine zor dedin.

HEMŞİRE Çünkü romantik değilsin. Romantik hiçbir yanın yok. Yürüyüp giden sonra da lap diye suyun içine oturan bir deniz kızını hayal edemiyorsun. *(Bir an, iştahla tüyleri yolmaya devam eder)* Peki sesini duymuyor musun?

HEKTOR *(İrkilir)* Ne sesi?

VIRGIN İnleme sesi. Deniz kızının inlemesi.

HEKTOR *(İrkilir)* Hadi be! Amma uyduruyorsunuz! Deniz kızı inlemez… Zor.

HEMŞİRE Kulaklarda çınlayan ürkütücü bir türkü gibi… *(Bir an sessizlik)*

HEKTOR Kayanın üstüne tam oturmadığından. Dalgalar çarptıkça sallanıyor…

HEMŞİRE İsteseydi rahatça otururdu kayaların üstüne. Her kadın yapabilir bunu. Istırapla inliyor Hektor! Yanına çağırıyor sanki?

HEKTOR Ama kış gelince deniz yükselecek, beline kadar suya gömülecek. O zaman ses falan da kalmayacak.

HEMŞİRE Sen de duyuyorsun öyleyse?

(Hektor irkilir. Hemşire bir kahkaha atar. Virgin olduğu yerden ok gibi fırlar, Hektor'un yanına gelir.)

HEMŞİRE Ne oluyor canım! Ödümü patlattın.

VIRGIN *(Hektor'a)* O öldü! Emininim. Bu az önce yaşıyor demektir. İhtiyara anlatacağım Hektor, olanları duyurması için!

HEMŞİRE *(İrkilir)* Yapmasan iyi edersin. Bu kadarı da çok fazla olur. Değil mi ya? Araları zaten bunca bozukken. Çünkü ne de olsa ihtiyar. *(Fabrikayı kastederek)* Yani hâlâ o şeyin sahibi olan o ve çanları çalan.

VIRGIN *(Hektor'a)* Onun bir aklı olduğunu biliyorsun.. Herkesinkinden fazla. Duyunca şıp diye anlayacağını.

HEMŞİRE Tamamıyla biliyor. Herkes gibi. Hey… Dursana sen… Az evvel söylediklerim hatırında mı hâlâ?

Affedersin, onları da anlatacağından emin misin? Yani öylesine söylenivermiş bir şeyler, hem de daha taptazeyken gidip anlatmak… Kimseden bir korkum olduğundan değil ya! Ne de olsa… *(Susar)*

(Virgin koşturarak fabrikaya yönelir, İhtiyarın küçük çan kulesinin altında durur. İhtiyar camın önünde bir okuma koltuğundadır, elinde okumakta olduğu kitap vardır. Yerinden kalkmadan masa lambasını yakar. Küçük kule aydınlanır, İhtiyar okumaya devam eder. Virgin hayranlıkla kalakalır. Bu an ve İhtiyar'ın küçük hareketleri tamamen onu betimler bir tarzdadır. Şiirsel olduğu kadar düşünsel bir içerik taşır.)

VIRGIN Ah! Görüyor musunuz? Okuyor… *(Sessizlik)* Ah… Bunu siz de seversiniz değil mi? Sözcüklerin zihnimizden akıp gitmesi… Tıpkı güneşin bulutlar ardında süzülmesi gibi…

(Sessizlik. Barok ezgi güçlenir. Üçü de İhtiyar'ı izler. İhtiyar yerinden kalkar, arkasındaki kütüphaneden birkaç cilt çıkartır. Masaya bırakır. Sonra ağır hareketlerle çana yönelir, çalar. Dört kısa vuruş. Yerine döner. Derin bir düşünce dalar. Bir an. Işığı söndürür. Kule karanlıkta kalır. Sessizlik.)

VIRGIN Başlangıç çanı mıydı yoksa bitiş mi?

HEKTOR Ha?

HEMŞİRE Başımızı yakacak olan işte bu hayalperestliktir. Aman ilk kez çalıyorsa yeni demek.

VIRGIN *(Kendi kendine)* Pazartesi, ve cumartesi dörder kez hep çan çalardı. Perşembeleri hiç çalmazdı. Salıları iki kez. Arada sırada kalp hapını unuttuğunda karısına haber vermek için, öksürürken kolu çarptığından ya da azıcık kestirmek için uzanmadan önce… *(İrkilir)* Bir kanat pek ala kanat şeklinde olmaya bilir öyleyse.

HEMŞİRE Hı?

VIRGIN Bir kanat diyorum kanat şeklinde olmayabilir öyleyse.

(Virgin koşturarak çıkacakken aniden durur, döner, ok gibi Hemşire'ye gider, küçük bir mektup zarfı uzatır.)

HEMŞİRE Ne oluyor canım! Ödümü patlattın.

VIRGIN Angel yolladı. Bu sana gelmiş ve sana geleceğine ona gelmiş. Ama her neyse Angel diyor ki…
(Hatırlamaya çalışır)

HEMŞİRE A! bir mektup aldım.

VIRGIN "İşte başladı," diyor.

HEMŞİRE Başladı mı? O da ne demek?

VIRGIN "Ok yaydan çıktı," demekmiş. Hı hı, aynen. Ok yaydan çıktı! *(Cebinden çıkarttığı para destesini Hemşire'nin eline tutuşturur)* Bununla bana bir şeyler al.

HEMŞİRE Ne gibi şeyler?

VIRGIN Ne bileyim resimli bir şeyler.

HEMŞİRE *(Bir kahkaha atar)* Ha, şu mesele. Akıllanıyorsun ha? Ok yaydan çıktı.
(Virgin koşarak uzaklaşır. Hemşire mektubunu açar, içinden çıkan birkaç yaprak boş kağıdı evirir çevirir, Hektor silahını doldurur.)

HEMŞİRE Neyin nesi? Bir mektup aldım ama neyin nesi?

HEKTOR *(Heyecanlı)* Mektup almak iyidir. Uzun bir mektup daha da iyidir.

HEMŞİRE Bir şey yazmıyor. Üç sayfalık uzun, boş bir mektup. Bir tek resim ve ilan yok. Küçük bir zarfta üstelik.

HEKTOR Uzun, boş mektuplar ciddi bir iş olduğu anlamına gelebilir Hemşire.

HEMŞİRE Ne gibi?

HEKTOR-Bir aşk ya da devlet işi.

HEMŞİRE Devlet işi mi? Belediye ya da mahkeme mi? Vergi dairesi veya banka? Hastanedeyken salgınları kısa ve öz yazardık. İçme suyu mikrobunu, çocuk felcini, menenjiti. Şarbon var, nokta.
(Hektor tüfeğini hâlâ denizde olan yaban ördeğine doğrultur. Nişan alır, silah ateş almaz.)

HEKTOR Yeterince şanssızsam sarılık olur muyum?

HEMŞİRE *(Dinlemez, gizemli)* Orası burası gibi değildi. Görev yerim. Bana dokunmayan şey onu yaralıyor ve Burada işlemeyen Orada öldürüyor. Nereden söz ettiğimi anlıyorsun tabii… Çok uzaklardan. *(Bir an)* Nerede… Kimsenin bir şeyden haberi yok burada.

HEKTOR *(Sorusunu yineler)* Sarılık?

(Hemşire mektubu katlar koynuna koyar, Hektor nişan alır.)

HEMŞİRE Dediğin doğru. Bu uzun, boş bir devlet işi olmalı. **Tester**'ı olmadığına göre! Şöyle deneme boyu falan.

HEKTOR Belki de bir aşk işiydi ha? İyi okumadın?

HEMŞİRE *(Bir an duraksar, yolmakta olduğu ördeği fırlatır)* Ay! Al bakalım, bitti işte. Hiç de kolay değildi.

(Hektor ateş eder ve denizdeki ördeği vurur. Hemşire korkuyla sıçrar.)

HEMŞİRE *(Bir an)* Dediğin doğru. Olan bitenin farkındasın. Artık mektup almaya başladığıma göre yakında Öteki de yazacaktır. Angel'ın işte başladı dediği de bu olmalı.

HEKTOR Ona Herkül de. Öteki deme.

HEMŞİRE *(Neşelenir)* Çünkü insana bir kez mektup geldi mi ardı arkası kesilmez. Herkes yazmaya başlar. Kısmeti bir anda açılır, kapandığı zaman da tam kapanır.

HEKTOR *(Yaban ördeğinden çıkan tüyleri sepete doldurmaya başlar)* Herkül sana hiç yazmayacak. Hiçbir zaman.

HEMŞİRE Kim demiş. Tüyleri de mi alıyorsun? Yazacak. *(Cevap beklemeden)* Arkadaşın senden daha sağlamdı Hektor. Sakatlandıktan sonra bile. Beni affetti çünkü suçlamadı…

HEKTOR Gittiği yerden bir şeyler yazmayacak ve bir kart postal atmayacak. Dönüşte küçük biblolar getirmeyecek. O mektupları yazan belki başka biridir.

HEMŞİRE *(Dinlemez)* …suçlamadı zaten herhangi bir

yerde ya da zamanda hep sakat kalabilirdi. Onda sakat kalabilme kabiliyeti vardı. O yüzden senin arkadaşındı. Kalbi kırılacak veya bacağını sürüyecekti. Bilmediğin şu, siz o zaman çok gençtiniz ve imkan ve ihtimal olsaydı şayet etrafımdaki bütün gençler bacaklarını sürüyecek, kalbini kırdırmayacaktı!

HEKTOR Sarılık olur muyum? Kendi sidiğimden?

HEMŞİRE *(İrkilir)* Ah! Aman tanrım! Neler söylüyorum ben? Bakayım… Dur, kıpırdama. *(Hektor'un gözlerini kontrol eder)* Bir hemşire olarak fikrimi sorarsan…

(Hektor ve Hemşire bir an için iyice yakınlaşırlar. Hemşire irkilerek sepeti kendinden uzaklaştırır.)

HEMŞİRE *(Sepetin içine bakar)* Ee, canlı bunlar! Daha ölmemiş…

HEKTOR S.tir!

(Çan sesi. Hektor sepetle birlikte çıkar, Hemşire öylece kalakalır sonra mektubu çıkartır, merakla inceler.)

HEMŞİRE Tabii ya! Pekâlâ bir aşk işi de olabilir. Bunca zaman bunu hiç düşünmemiş olmam bir çılgınlık. O beni hâlâ seviyor! Beni! *(Bir kahkaha atar)* Aklıma hiç gelmediğine göre bir budala olmalıyım. Hem de ne budala! Bir erkek tarafından, erkekçe sevildiğini anlamayan bir kadın! Onca şeyden sonra taptaze mektuplarla başlayan bir aşk! İnanılır gibi değil.

(Heyecan içinde balıklarını toplamaya başlar, Virgin çan kulesinin altındadır. Hemşire son anda fark eder.)

HEMŞİRE Orada mısın sen hâlâ?

VIRGIN H ıhı…

HEMŞİRE Artık buraya gelmelisin. Yanıma. Orada kedi gibi yalanmakla hata ediyorsun. Okumak seyretmekle bulaşmaz.

VIRGIN Doğru yerdeyim. Doğru yerde durduğumu biliyorum.

HEMŞİRE Zavallı çocuk. Çan çaldı duydun değil mi?

VIRGIN Evet. Bir kez.

HEMŞİRE Ne anlama geldiğini biliyor musun?

VIRGIN *(Umutsuz)* Biliyordu. Dönme vakti. Herkes evine çekilecek. Masasının başına. Pencere kenarın ya da koltuğuna uzanacak. Ve gözlerini dikecek. Dışarıda ne olursa olsun. Bir gemi batsa ve bütün define sandıkları sahile vursa bile. *(Hemşire'ye)* Değil mi? Hektor yeniden dalmaya başlasa, gerdanlık çıkarsa ve gemilerin burnu fabrikaya girse bile.

HEMŞİRE O kadar da değil. Bir hemşire olduğumu ve tetikliğimi unutuyorsun.

VIRGIN Sizi hiçbir şey alıkoymayacak. *(Umutsuz)* Onlara dokunmayan şey beni yaralıyor ve onlara işlemeyen öldürüyor.

HEMŞİRE Hey… O kadar da kafasız değilsin ha? Bu gün belli oldu bu. *(Ceplerini kurcalar, bir kutu kibrit bulur)* İşte bu senin için. *(Fırlatır)* Tut bakalım! Yakala!

(Virgin yere düşen kibriti kutusunu almaz.)

VIRGIN Ne o?

HEMŞİRE Bir kutu kibrit.

VIRGIN Bir kutu kibrit, bir kutu kibrit demektir. Güzelmiş.

HEMŞİRE Ne o beğenmedin mi?

VIRGIN Kalsın.

(Hemşire kibriti düştüğü yerden alıp, çan kulesine yönelir, Virgin ile birlikte bir an kuleyi izler.)

VIRGIN Yanacak mı sence? İhtiyarın ışığı…

HEMŞİRE Gayet zor.

VIRGIN Karanlık olsa?

HEMŞİRE İşte o zaman yanar! Kulakları duymadığı gibi gözleri de zayıftır.

VIRGIN Öyleyse cümleler içinde akan küçük sözcüklerin aydınlıkta olmasını ister…

HEMŞİRE Ne demekse, aynen.

VIRGIN *(Birden)* S.tiğimin güneşi!

(Hemşire bir kahkaha atar. Kulede bir kıpırtı hissetmiş

gibi ikisi de dikkat kesilir)

HEMŞİRE *(Teselli etme isteğiyle)* Al bakalım. Angel'e de inanma. O bir çatlak. Senin geleceğini çalıyor. Tabii *(İhtiyar'ı kastederek)* Ona da paçayı kaptırma. Kafan az çalışıyorsa ne olmuş yani? Hangimizin bir kafaya ihtiyacı var? Bir baksana.

(Hemşire kibriti uzatır, Virgin alır.)

HEMŞİRE *(Umutsuz)* Kont Vronski'yi seviyorum.

VIRGIN Kafam pek çalışmaz. O da kim?

HEMŞİRE Onun da beni sevdiğini biliyorum.

VIRGIN S.tir! Hadi be! Bir kocan var!

HEMŞİRE *(İrkilir)* Hiçbir şeyden anlamayan ruhsuz bir adam!

VIRGIN *(Bir kahkaha atar)* Öyleyse Anna, kibarlaşmak ve âşığım demek ve Vronski de Hektor…

HEMŞİRE Hektor değil, Herkül sersem. O kaba çocuğu da ben ne yapayım. Ama haklısın, Anna konusunda haklısın. Anna taptaze bir aşk demek. *(Dinlemez)* Kocamın gözü yüksek memuriyetinden başka bir şeyi görmüyor. Yalnız köylüler ve konakla alakalı. Şık giyinsin, dik yürüsün ve saraya gidip gelsin! Tüm bildiği bu! Halbuki ben Vronski'yi seviyorum! Bu gün bana bir mektup gönderdi.

(Hemşire dönerek romantik bir dans tutturur, gökyüzü bulutlanır, pembe bir ışık huzmesi altında döner durur. Virgin hayretler içinde izler.)

HEMŞİRE Kont Vronski'yi seviyorum! Vronski'yi seviyorum! Ben Anna! Anna Karnina… Kontu seviyorum!

VIRGIN Adın mı? Vay be! Hay anasını! Adın mı değişti? Boş ver onu. Ha? Olmaz mı? Adı ne yapacaksın! Bin kez Portofino dinlemek ister misin? Ne dersin? Hadi gel kıyı boyunca yürüyelim. Bir çift ördek daha bulmak için. Ha? *(Tepki alamaz, çaresiz)* Duyuyor musun? Hemşire?

HEMŞİRE Ördekler tanrının bir lutfudur.

VIRGIN Ya… Vay anasını! Hemşire değil değil mi? Al hadi, bunu da sen al.

*(Hemşire durur, başı dönmüştür, sendeler, toparlanır. Virgin Ipod'u uzat*ır.)

HEMŞİRE O da ne?

VIRGIN Bunlara müzik yükleniyor. Böylece bin kez Portofino'yu dinleyebiliyorsun.

HEMŞİRE *(İsteksiz)* Portofino mu? Bin kere?

VIRGIN Angel öyle yapmış, ben de yaptım. Sonunda uçacaksın.

HEMŞİRE Yapayalnız mı? Ben ömrüm boyu yapayalnız uçtum. Şekerim asıl kahredici olan da bu ya. Ama Herkül buralardayken pek de fena değildi. Ilık bir çocuktu o ve durmadan düşünüp, düşündüğü şeyleri anlatırdı bana. İşte bak o günlerde ben pek ala bir kafa da gerekli diye düşündüğüm olmuştur. Niye gitti ki? Neyse. Ya! İyiymiş. *(Alır)* Denemeye dener. *(Kulaklığı takar)*

(Çan sesi. Bir kez.)

HEMŞİRE Gitmek zorundayım.

VIRGIN H ıhı… *(Umutsuz)* Gözlerini dikme vaktiydi.

HEMŞİRE Eh, o resimli şeyi de alacağım işte sana. Resim olan bir şeyler ya da.

VIRGIN Kalsın.

HEMŞİRE Amma burnu büyük şeysin… Hay! Virgin!

VIRGIN Ne var?

HEMŞİRE Bir kutu kibrit, yıl başı gecesi, düşler ve yanan bir ocak demektir.

VIRGIN Hadi be! Ahmak işi. Herkül'e Vronski demek, sonra tutup Vronski'yi sevmek kadar aptalca, kocan hakkında uydurdukların ve mektuplar ve her şey kadar da budalaca.

HEMŞİRE Daha önce de söylemiştim.

VIRGIN Boş ver. *(Bir an)* Hatırlıyorum! Çok küçükken bir kez anlattığını hatırlıyorum! Angel'le köprüden

geçerken seninle karşılaşmıştık. Güneş battığı için ağlıyor, Angel'den onu geri getirmesini istiyordum. Bir kez daha seyredelim, bir kez daha! Angel gün batımı iyidir demişti, sen, "s.tir et" demiştin, "gel bak, sana anlatacaklarım var". O gün doktordan kafamın pek çalışmadığını öğrenmiştik, köprüden yürüyorduk.

HEMŞİRE Ve sana kibrit kutusunun masalını anlatmıştım!

VIRGIN H ıhı.

HEMŞİRE İşte bu kutu. O günden beri cebimde. Yanımdan hiç ayırmadım.

VIRGIN Has... *(Şaşırır)* Vay be! *(İnanır)* Sende de romantik bir yan var.

HEMŞİRE Hayat mucizelerle doludur Virgin. Senin tatlı varlığın gibi. Vronski'nin mektupları da cabası. Ne sandın? *(Bir an)* Hiç broşür geldi mi bugün? *(Reklam afişlerine bakar)* Bunları ne zaman değiştirecekler? *(Yanıt almaz)* Kime söylüyorum!

(Hemşire Ipod'u açar, döneme ait bir vals duyulur. İkisi de irkilir. Hemşire mırıldanarak çıkar, Virgin bir kibrit yakmaya çalışır, beceremez)

VIRGIN S.tiğimin kibriti! Hay!

(Gökyüzü yavaş yavaş kararır, ay doğar. Virgin son kibriti yakar, çan kulesine doğru kaldırır. Kibrit söner.)

VIRGIN Kafası pek çalışmıyor! Değil mi ha? İyi işlemeyen bir makine gibi dedi tavuk! Kış da geliyormuş. Hay! Peki kendi? Kendi nasıl çalışıyor? İçindeki gerçek Virgin? diye sordu flamingo. *(Duraksar)* Virgin? O nasıl çalışıyor? Adım neydi benim? Kendi adımı unutuyorum… Vay anasını be! *(Güler, kızar, tekrar güler)* Kibritini de… Işığını da… S.keyim düşlerini, umutlarını be! *(Duyurma isteğiyle)* Hey… Duyuyor musun, buradayım İhtiyar… Beni duyuyor musun? *(Umutsuz)* Duymuyordu. Görmüyordu.

(Bir an. Deniz kızının inlemesi duyulur. Virgin dikkat

kesilir.)

VIRGIN O da ne? Hay! Amma gıcırdıyor bu deniz kızı! Ne derdi var ki bunun?

(Virgin kayalıklara yönelir, kayıttan geldiği belli olacak şekilde dalgaların ve rüzgarın sesi.

İhtiyar vagonuyla fabrikadan çıkar. Aynı sandık ve kutular vagondadır fakat şimdi ağırlaşmış gibidir. İhtiyar ağır ağır sahneyi kat eder. Uzun ve onu betimleyen bir yürüyüştür bu. Bir an durur. Denizi seyreder. Virgin fark etmez. İhtiyar çıkar. Karanlık.)

3. Tablo

Aynı mekân. Fabrikanın giriş kapısı, kapının üzerinde bir megafon. Bacadan ara ara kırmızı bir duman salınıverir. Deniz kızı yerindedir fakat şimdi sırtını dönüktür. Angel bir sepet balıkla fabrikadan çıkar, Hemşire market arabasıyla girer. Arabada renkli kadın valizleri ve birkaç mecmua vardır.

HEMŞİRE *(Birkaç yaprak boş kâğıdı sallayarak)* Bir mektup daha aldığıma inanabiliyor musun? Üstelik diğerinin üstünden bir gün bile geçmeden. Dergiler de geldi. Tester'lar da tabii. Bu gün her şey yeniden başladı sanki. Baksana, bak şuna.

(Hemşire mektubu uzatır, Angel evirir çevirir)

ANGEL Bir küçüğün büyüğü araması daima iyidir.

HEMŞİRE Herkül epeyce olgulaşmış olmalı. Böyle bir incelik düşündüğüne göre.

ANGEL Ona Herkül deme.

HEMŞİRE Niye? *(İrkilir)* Açıkça Vronski diyemem ya! *(Cilveli)* Olacak şey mi?

ANGEL Hı?

HEMŞİRE Ona ciddi bir şeyler, bir yanıt yazmak niyetindeyim. Açık hislerimi bilmeye hakkı var. Kesin

kararlar içinde olduğumu, artık değiştiğimi ve hep öyle kalacağımı. Mektuplar beni baştan çıkartamaz. Yeterli değil yani. Yine de bir korkuya kapılmamalı. Aramızda olmuş olan pek çok şey var.

ANGEL Burada çok uzun zamandır gerçek bir şey olduğu yok. Ne olmuş olabilir ki? *(Geri verir)* Boş bir mektup mektup değildir Hemşire.

HEMŞİRE Bir mektup zarfın içindeyse mektuptur! Herkül'ün gururu hâlâ kırık. Bu yüzden mektubu önce gönderiyor fakat söyleyeceklerini asıl sonra yazacak. Geçenlerde bir alt yazı geçti. "Özlüyorum, Herkül" O olabilir mi acaba? Yine de merak etmeden duramıyorum.

ANGEL Yazının bir daha geçmesini bekle.

HEMŞİRE Doğru ya, hemen yüz vermek yerinde olmayacaktır. *(Afişleri fark eder)* Ah, hepsi değişmiş. Bir gecede. Fark ettin mi? Nerede…

ANGEL *(Deniz kıyısına gider, sepetteki balıkları denize döker)* Balıklar kokmuyor ve dört günde çürümüyor. Tuhaf değil mi?

HEMŞİRE Balık beş günde çürür.

ANGEL Ve bugün çan hiç çalmadı!

HEMŞİRE Uydurma. Çan daima çalar.

(Megafondan cızırtılı bir ses gelir.)

HEMŞİRE *(Bir çığlık atar)* Ah! Tabii ya, kızın Virgin yüzünden. Çalmadıysa o mesuldür.

ANGEL Responsible. *(Mahcup)* Kafası pek çalışmıyor.

HEMŞİRE Onu biliyoruz. İhtiyarın peşinden ayrılmıyor, pekala oyalıyor ve kapanmış bir fabrikada çalışmam diye tutturuyor. Oysa biz neye inanıyorsak onu yapıyoruz. İşte bunu da anlamıyor. *(Sakinleşir)* Sahiden uçuyor musun? *(Hektor'un geldiğini görür, telaşlanır)* Aman her neyse. Bunu daha sonra konuşsak da olur. Artık gitmem lazım. Evi tümüyle terk edeceğimi biliyor musun? Peşimde kudurmuş gibi hırlayan bir koca bıraktım.

ANGEL Duymadım ve hiç çan çalmadı.

HEMŞİRE Sen de haklısın. Bir hemşire olarak diyorum ki o kızına göz kulak ol, fabrikanın bir boka yaramadığını söyleyip durması güzel ama çok da ileri gitmek iyi değil. Mektuplar, postalar, reklamlar, kartlar ve mecmualar gelmeye başladığın göre daha da değişik şeyler olacak demektir.

ANGEL Burada kimse bir panayır istemiyor Hemşire.

HEMŞİRE Panayır gelir ve kurulur. Kimseye sormaz. Orada bir dönme dolap beygiri olmak bile güzeldir. Birkaç renkli Shop ve gelip gidenler. Biliyor musun fedakârca yaşamak berbat bir şey ve hırlayan bir koca. "Yürüyün! İlerliyoruz, ileri!"

(Hektor girer, kayalıklara gider, kendini göstermemeye çalışarak işemeye başlar. Tüfeği omzundadır. Hemşire büyülenmiş gibi kalakalır, bir süre onu izler.)

HEMŞİRE *(Gözünü Hektor'dan alamaz)* Şöyle ya da böyle her şey değişecek. Kendimizi buna hazırlasak iyi ederiz. *(Bir an)* Sana Tester'lardan vermiş miydim? *(Bir an)* İnanılmaz! Şunun namlusuna bir bak!

ANGEL Hı?

HEMŞİRE Hektor'un tüfeğiyle ortalarda böyle başıboş dolaşması tuhaf değil mi? Dün kazayla, öldüremediği bir ördek vurdu.

ANGEL Büyük şanssızlık.

HEMŞİRE *(Güler)* Bu gün ciddi bir gün olacak, besbelli. *(Hektor'a)* Hoşça kal Hektor. Buralarda olacağını umarım.

HEKTOR Ha? Bana mı dedin?

HEMŞİRE *(Kıkırdar, cilveli)* Onu gizlemeye çalışıyorsun ama her hareketinden belli oluyor. Çok yaramazca. Seninle de ciddi bir konuşma yapmak niyetindeyim.

(Hektor irkilir, hemşire fabrikaya girer.)

HEKTOR Ciddi bir konuşma ha? Hangi konuda? Hay, düşündüğümü zannediyor! İşte bu doğru. Dün o lafları duydu.

ANGEL Hemşire haklı, sadece tüfeğinin değil senin de ortalarda böyle başıboş dolaşman iyi değil.

HEKTOR Ben bugün bir kuş vurmak istiyorum Angel.

ANGEL İri bir tane avlayacağa benziyorsun.

HEKTOR Bilmem. Hemşire için olacak. Bir bıldırcın ya da keklik de iyi olur.

ANGEL Tüfeğin onu vurabilecek kadar dolu mu?

HEKTOR Ha? *(Anlar)* Sabah doldurmuştum.

ANGEL Öyleyse şimdiye kadar çoktan boşalmış olabilir. Gençken bir kararda durmak zordur.

HEKTOR Ha?

ANGEL Bir hediye olacaksa pek ala canlı da olabilir. Benim bildiğim uçan bir kuşu vurmak zordur.

HEKTOR Peki ya kuş gelir de tam namlunun ucunda durursa? Bu da bir şanstır değil mi?

(Megafondan cızırtılı sesler gelir.)

ANGEL Eğer sersem değilse kuşun kabahati var demektir.

HEKTOR Sersemse? Bir şans…

ANGEL Sersemlik kabahattir cehennem köpeği ama her şeye gücümüz yetmez.

HEKTOR *(Hiçbir şey anlamaz)* Hımmmm. *(Bir an)* Çan çalmadı duydun mu?

ANGEL *(Kaygılı)* Çalmadan çaldığı olmamıştı hiç. Fakat İhtiyar bununla pek ala bir şey kastediyor olabilir. Yola çıkacak bir gemiyi ya da içindekileri?

(Cızırtı bir an artar.)

HEKTOR Ha?

ANGEL Vespucci'nin Pers gemisini duymuş muydun? Pers hazineleri yarın tam karşımızdan geçecek cehennem köpeği. Onları olduğu yerde paketletmek için Vespucci'nin kıçının epey yorulması gerekti. Ta oraya kadar gitti, bütün gemicileri vurdu ve hazinelerine el koydu. Bu arada birkaç tayfa kaybetti tabii ve onların annelerini de.

HEKTOR Vespucci'nin bir gemisi var ha?

ANGEL Pek çok gemisi var. O dünyanın en saygıdeğer korsanı. Bilmiyor musun?

HEKTOR Uyduruyorsun.

ANGEL Ne! Vespucci'nin kıçını da mı duymadın? Elin tetikte ama Vespucci'yi tanımıyorsun? .

(Megafondan gelen cızırtı artar ve ses belirgin bir hal alır.)

HEMŞİRE SES Onu seviyorum! Onu seviyorum! Vronski'ye âşığım.

(Cızırtı sesi yutar. Ara Ara valse karışan ve onu birden bastıran cızırtı duyulmaya devam edecektir. Hektor heyecanlanır.)

HEKTOR Duydun değil mi? Bugün bir kuş vurmam lazım.

(Hektor hızlı adımlarla çıkar. Virgin koşturarak girer. Elinde bir zarf vardır.)

VIRGIN Hektor! Hektor… Onu durdur Angel! Hey… Hektor!

ANGEL Bırak gitsin. Bir kuş avlayacağını söylüyor, bu demektir ki öldüremeyeceği bir şey vuracak.

VIRGIN Gece yarısı ortalarda ne aradığını söyledi mi ha?

ANGEL Cehennem köpeği ortalarda gezmez. Yatmak için bir kazanı var..

VIRGIN Onu gördüm. Kapının tam yanındaydı. Sırtını duvar dayamış öyle oturuyordu. Gece yarısıydı, dalgalar hışırdıyor, rüzgar esiyordu.

ANGEL İşte bu başka. Kazanda yatmayı sevmiyor demek.

VIRGIN Ya da kazanda yatmaktan korkuyor.

ANGEL Korktuğunu hiç görmedim. Eğer korktuysa bu gerçekten korkulacak bir şey olduğu içindir.

VIRGIN Sarılık oldu öyleyse? Bu onu korkutur.

ANGEL Sarılık korkutucudur. Hele sonunda tedavi olacaksa.

VIRGIN Hektor yine de seve seve tedavi olurdu çünkü onun Herkül'ü sırf hasta olduğu için nasıl da kıskandığını gayet iyi hatırlıyorum.

ANGEL Bu da doğal çünkü Hemşire Herkül'ü daima ondan daha başka türlü sevdi.
(Virgin zarfı uzatır)
VIRGIN Bu bana değil öyleyse? Bir mektup aldığımı sanmıştım.
ANGEL Boş bir mektup mektup değildir. Ne diyecekse açıkça demeli insan. Bu Hemşire'ye.
VIRGIN Öyle ya.
ANGEL Kazanda mı buldun?
VIRGIN Ha?
(Virgin deniz kızını fark eder.)
VIRGIN Hay! *(Birden)* O da ne?
ANGEL Bir şey olduğu yok. Çan çalmıyor ve mesai başlamadı.
VIRGIN O da ne diyorum? Deniz kızı kıçını dönmüş!
ANGEL Deniz kızı mı? *(İrkilir)* Bir deniz kızı kıçını döndüyse orada mutlaka yeni bir şeyler oldu demektir.
VIRGIN Birden akılmak gibi mi mesela?
ANGEL O kadar da değil.
VIRGIN Ama neden?
ANGEL İşte o gerçek bir şeydir! Akıllanmak gerçektir. Bir gecede olmaz
VIRGIN Olabilir ha? Bir mucize gecesi daha yaşamışsak olabilir. Kimseni görmediği bir mucize gecesi daha? Ve belki de bir anda akıllanmış olmalıyım! Cevap ver Angel!
ANGEL Apaçık ortada. İşte deniz kızı, işte kıçı. Bunu inkâr edecek kim olabilir? Ama akıllanmak…
VIRGIN Ama neden? Akıllanmıyorsam neden bir kıça bakacağım?
ANGEL Mucizelere neden denmez. Bir mucize olduğu gibi olmalı ve hep öyle kalmalıdır. Sonsuza kadar.
VIRGIN Hay! Mucizeyi s.keyim! *(Birden)* Tabii ya! Deniz kızı gitmek istiyor dedi flamingo.
ANGEL Hı?

VIRGIN Artık yola çıkmak istiyor. Bizimle işi bitti. Anlatmak istediğini anlatamadı, ümidini kesti ve gidiyor. Buraları pek ona göre değil anlarsın ya! Vakti doldu. *(Umutsuz)* Bedeni bizimle kalsa da ruhu sonsuzluğa karışacaktı diye düşündü tavuk.

ANGEL Akıl belki de bambaşka bir yerden gelecektir? Herkesin bir aklı vardır.

VIRGIN *(Dilemez)* Kirlenmişti burası o da bunu hiç sevmezdi. Temiz bir suda yıkanmak varken çamura bulanmak niye? *(Angel'e)* Bir mucize gecesi daha?! Hiç duymadan geldi geçti. Kimse duymadı, görmedi. Bir işe de yaramadı. Hay anasını...

ANGEL Ben fark etmeden görmüş olabilirim. Ne gördüğümü anlamadan. Bu demektir ki…

VIRGIN Hay!

(Virgin çıkışa yönelir.)

ANGEL Bekle, nereye?

VIRGIN Hektor'u bulmam lazım. Düşüyor ve düşünürken acayip laflar ediyor. Bütün gece konuştu.

(Tek el silah sesi duyulur. İkisi de dikkat kesilir)

ANGEL İşte Hektor. Onu buldun. Bu sefer vurdu!

VIRGIN O neydi ha?

ANGEL Silah sesi. Cehennem köpeği bir tavus kuşu vurdu. Onu buldu ve vurdu.

VIRGIN Tavus kuşu kibir demektir.

ANGEL Her ne ise nihayetinde bir kuştu. Bir kuş kendisi söz konusu olduğunda daima bir kuş demektir.

VIRGIN Kötülük kötülükle cezasını bulmuyorsa şans pek ala ona yardım edecektir. Kendi gırtlağını kesmek istediğinde yerini bulsun diye şans, bıçağı bileyecektir diye düşündü flamingo. *(İrkilir)*

ANGEL Ne oluyor ha?

VIRGIN Hiç… sadece bir şeyler uydurmak istedim. Eğer vurmak istediği bir kuşu vurmayı başardıysa şans Hektor'a yardım etmeye başladı demektir. Galiba

flamingo bunu söylüyordu.

ANGEL Her zaman biraz şans isteyebilir insan ama zorda kalınca daha çok ister.

VIRGIN İyi. Çünkü ihtiyacı olacak.

ANGEL Ne demek istiyorsun ki?

VIRGIN Kimin ne demek istediğini kim bilebilirdi?

ANGEL Hey, Hayallere dalma… Bu gün son baharın sarı yapraklar günü biliyor musun?

VIRGIN *(Şaşırır)* Ya! *(İnanır)* Sarı yapraklar günü ha? Hiç hatırlamıyorum. Kafam… *(Bir an)* Çan çaldı mı?

ANGEL Çalmaması iyidir. Bu, yeni bir şey yok demek.

VIRGIN Hiç de tuhaf değil ha?

ANGEL Belki biraz ama kesinlikle tamamen tuhaf değil.

VIRGIN Allah Allah dedi tavuk. *(Kıyıya gider)*

VIRGIN Hektor bir martı vurmuş. Tavus kuşu değil. *(Kıyıya vurmuş, siyah bir martı ölüsünü tutar kaldırır)* Bir Tek Kanat!

ANGEL Ah, elbette. Martılar yalnız uçar. Yine de bir tavus kuşu vurması daha iyi olurdu. Küçük kafasını süslü tüylerine gömmeden önce.

(Virgin martıyı fırlatır, atar.)

VIRGIN "Angel" dergi demek.

ANGEL Hı?

VIRGIN Angel. Melek değil dergi demek. Ve "Anna" taptaze âşığım demek.

ANGEL Hı? Kim söyledi bunu sana ha? Kafan karışmış flamingo. Biri senin kafanı çok fena karıştırmış. Hadi senin için bir çift kanat arayalım ha? Siyah bir martı, bir çift siyah kanat demek…

VIRGIN Boş ver. Kafam biraz dağınık. Bu sarı yapraklar günü pek de iyi değil.

(Angel engel olamadığı bir merakla kıyıya yönelir. Martıya bakar. Sazların arasında ördek tüyünden yapılma, pespaye bir kanat vardır. Birden fark eder.)

ANGEL Orada! Bak, orada bir karartı mı var? Sanki bir

çift kanat gibi ha? Bak, doğru mu görüyorum? Ha? Doğru değil mi… Ha? Yürü, yürü, alalım onları! Bir çift siyah kanat! Sazların arasında! Bunlar senin için gönderildi. Nihayet gönderildi! Bunca yıldan sonra! Nasıl? Beğendin mi? Virgin? Görüyor musun? Şunların güzelliğine bir bak… Ne kutlu bir gün! Virgin?

(Virgin çıkar. Angel kalakalır. Megafondan gelen vals bir an için netleşir.)

ANGEL S.tiğimin kanadı! Ne oluyor be!

(Angel fırlatıp atar kanatları. Hemşire fabrikanın kapısında belirir.)

HEMŞİRE Buradayım Angel, bana baksana. Sen de duydun mu? Biliyor musun, bu çandan çok daha iyi. Hiç olmazsa ne dediği anlaşılıyor. Onlar da ne?

ANGEL Bir çift siyah kanat. Geldiği gibi geri gitti. Daha takmasına bile fırsat kalmadan.

HEMŞİRE Ne şans! Amma şans ha! Fakat siyah kanatlardan uzak durmak lazım. Onları zapt etmek zordur.

ANGEL Asıl zor olan mucizeleri zaptetmektir. Tanrı kızımı duymuyor galiba… Ona bir çift ördek kanadı yolladığına inanabiliyor musun? Şu berbat şeyi. Bunca zaman onu beklettikten sonra.

HEMŞİRE Eh, kes şunu. Her şeyi yapıverecek ama mucizelere inanamayacak kadar hain bir gençlik. Bak bakalım kazanda ne buldum?

ANGEL Yeni mektuplar gelmiş ha?

HEMŞİRE Hepsi bir arada ve hepsi de boş.

ANGEL Bu Herkül söylemeyeceği her şeyi yollamış, asıl söyleyeceklerini sonra yazacak demek.

HEMŞİRE Hadi canım, sana alınacağımı sanıyorsan yanılıyorsun. Tabii biraz hayal kırıklığına uğramadım değil. Yani uğramadım dersem yalan olur. İyi bir filmdi ne de olsa ve pek ala gerçeğe benziyordu. Kendimi kaptırıverdiysem ne olmuş? O kaba, o küçük budalanın bunu yaptığına inanabiliyor musun?

ANGEL Hı… Evet, inanıyorum Hemşire.

HEMŞİRE Boş ver. Hislerden bir şey anladığını pek sanmam.

ANGEL Deniz kızını gördün mü?

HEMŞİRE Sabahtan beri çanı duymaya çalışıyorum başka bir şeyle ilgilendiğimi sanıyorsan yalan. *(Deniz kızını görür)* A! Olacak şey mi! Bir bu eksikti. Amma münasebetsizlik. Ne anlamı var ki şimdi?

ANGEL Bunu İhtiyar açıklayabilir. Tıpkı onun denize yürüdüğü geceyi açıkladığı gibi. Deniz kızlarını en iyi anlatan odur.

HEMŞİRE Ve bütün masalları... Biliyor musun, burada umutlu olamayanlar sahtekar oluyor. Sakatlar kaçıyor, geri dönenler sahtekârlaşıyor. Kızın göz kulak ol. Onun kanatları almayışını anlamak lazım. Kokmaya başladı mı o? Oraya tıkıştırdıkları çoktan çürümüş olmalı.

ANGEL Çürümüyor. Beş gün geçti.

HEMŞİRE Balık altı günde çürür, yedinci gün kokmaya başlar. Sana söylemiştim. Ay, o da ne?! Yakında kokacaktır.

(Gökyüzünden yağmaya başlayan el ilanları. Küçük bir uçağın motor gürültüsü.)

HEMŞİRE Şunlara da bir bak! Görüyor musun Angel? İşte asıl mucize bu, bizi kendimize getirecek şey. Diri tutan ve hayata bağlayan bizi. Bak bir kere. Şunlar, ne diyor ki?

(Uçuşan kâğıtları toplamaya çalışır. Motor sesi yaklaşır.)

HEMŞİRE *(Gökyüzüne bakarak)* Ne yazıyor orada? Şu uçağın kıçıyla göğe yazdığı ne? Okusana şunu! Hay anasını… Bulut geldi önüne! Bulutunu s.keyim! Göğe yazdıkları da ne? Angel!

ANGEL *(Gökyüzüne yazılanı okur)* Kazandınız.

HEMŞİRE *(Aynı anda)* Kazandınız! A! Ne kazandık ki? Hay, okunmuyor be! Ne kazandığımızı da yazacak ama bulutlardan yer yok…

(Uzaklaşan motorun sesi)

HEMŞİRE A! Gidiyor, uçak döndü kıçını gidiyor. Bir şey mi çizdi o? Bak, kalp gibi bir şey çizdi arkasında. Yok, bir ördek bu. Malafat oldu şimdi. Aa… Dağılıyor canım. Ay, olacak şey mi? Öyle şekilsiz kalakaldı.

(Hemşire merakla el ilalarına atılır)

ANGEL Bulutlar dağılsın yine gelir. Küçük uçaklar rüzgara dayanamaz. Havanın üstüde uçtuklarından altlarının sakin olmasını isterler. Durgun bir gökyüzü onlar için iyidir.

HEMŞİRE *(Eline geçen ilanları okur)* Kazandınız. Kazandınız. Kazandınız. Hepsinde aynı şey. Ay, dayanamayacağım. *(Bir an)* Sende romantik bir yan olmadığını söylemiş miydim?

ANGEL Pek çok kez Hemşire.

HEMŞİRE İyi o zaman. *(Hınçla kıyıya yönelir)* Belki şu deniz arsızı için, kusura bakma ama ona bu adı takmak istiyorum, belediyeye baş vurmalıyız. Durmadan hareket ediyor, bize korku ve yılgınlık salıyor diye. Yazılı ya da sözlü bir başvuru elbette yerinde olacaktır. Belediye onu başımızdan alsın ve yapacağını yapsın.

(Silah sesi. Hemşire irkilir.)

HEMŞİRE Olacak şey mi şimdi bu? Bu kadar heyecanın üstüne. Cehennem köpeği yine ördek mi avlıyor? Pilotu vuracak salak.

ANGEL Bu sefer kuş. Birkaç Tek kanat peşinde.

HEMŞİRE Gideyim öyleyse, yoldurmak için nasıl olsa bana getirir. *(Bir an)* Senin neyi var ha?

ANGEL Bu gün sarı yapraklar günü.

HEMŞİRE Ha?

ANGEL *(Umutsuz)* Çan çalmıyor, deniz kızı kıçını dönmüş; Hektor geceleri hiç uyumuyor. Yakında kış gelecek.

HEMŞİRE Bunlardan daha doğal ne olabilir? Acayiplikten daha tabii ne var şu yaşadığımız yerde? Kış geliyor

diye üzülmen yersiz. Virgin'e her kış aynı şey olacak değil ya? Biliyor musun onu gerçekten sarsanın gün batımı olduğunu düşüyorum. Gün batımı yasaklanmalı. Bu çocuklar genç ve heyecanlı. Kendilerini kaybediveriyorlar işte. *(Bir an)* Ya da bunun tam tersi. Gün batımı mecburi olmalı.

ANGEL Tam tersi Hemşire. Onlara gerçekten iyi gelen tam tersi.

HEMŞİRE Tersi hangisiydi? Ay, nereden bileyim ben?

ANGEL Tanrı bana kanat, sana iştah, İhtiyar'a uzun bir ömür verdi. Peki bir virgin ondan daha az ne isteyebilirdi? Birazcık akıl. Sonbaharının, bu sarı yapraklar günü… Göğün altında, şu boktan hayatı anlamak için birazcık akıl.

HEMŞİRE Öyle ya, tanrının bunu düşünmemiş olması pek fena. Ona yeniden dağılmaması için birinin kendi kanatlarını vermesi lazım.

ANGEL Ona asıl bitmeyen bir gün batımı lazım.

HEMŞİRE İşte o pek zor. *(Heyecanlanır)* Yok yok, pek zor. *(Hemşire çıkışa yönelir.)*

HEMŞİRE Şu mektup meselesine gelince… Onları Cehennem köpeğinin yolladığını düşünmemiş olmam ve Herkül'ün yolladığını zannetmem tam bir ahmaklık. Tabii onları yollamış olması ve bu kadarcık bir şeyden etkilenmemi beklemesi de ayrıca ahmaklık. Bir mektup sevgili Angel benim gibi bir kadını belki ateşleyebilir fakat onu asla söndüremez.

ANGEL Boş bir mektup, mektup değildir Hemşire.

HEMŞİRE Dur bakayım, sakın *(Gökyüzü işaretle)* bütün bunları yaptıran Herkül olmasın? Taptaze bir aşk peşinde… *(Vazgeçer)* Benimki de laf. Sadece çulsuz bir genç o.

(Hemşire çıkar. Dalgaların ve rüzgarın sesi. Deniz kızının inlemesi. Angel bir süre denizi izler. Bir an. Martı dikkatini çeker, yönelir.)

ANGEL Yaşıyor bu! Daha ölmemiş.

(Martıyı alır ve aceleyle çıkar. Fabrikanın kapısında İhtiyar belirir. Vagonunu sürükleyerek, yavaş yavaş kat eder sahneyi. Vagonda sadece çan vardır. Yerdeki el ilanları dikkatini çeker. Birini alır, okur, bir süre merakla afişleri, panoları inceler. Çıkar. Sahne boş kalır. Bir an. Megafondan gelen çızırtılı bir patlamayla birlikte ses netleşir.)

SES Yer yer başlayan çatışmalar… Teröristlerin dağlardan… Bütün ülkede devam etmekte…. İç… Ulusumuz bu zor gün…. İnen terörist unsurlara karşı alınacak her türlü tedbirin… Savaş! … İç savaş… Karşılığında bir masaya… İç savaş!

(Kimse gelmez. Sahne hâlâ boştur. Karanlık.)

4. Tablo

Gece. Gökyüzünde ay. Fabrikanın giriş kapısı, kapının üzerinde megafon. Çan kulesi aydınlıktır. Hektor denize karşı, kayalardan birinin üzerindedir. Tüfeği omzundadır. Tedirgin biçimde bekler. Surlarda dolaşan bir asker gibi kayadan kayaya geçer. Fonda kayıttan geldiği belli olacak şekilde dalgaların ve rüzgarın sesi fakat bu sesten daha baskın, deniz kızından gelen bir tür inleme ya da ürpertici bir gıcırtı.

VIRGIN Seni cehennem köpeği! Bu, mektupları sen yazıyorsun demek. Sonra da korkundan sağa sola atıyorsun. Hay! Deniz kızı! Kes şu gıcırtıyı.

HEKTOR Onlar boş. Bir şey yazdığı falan yok. *(Ürkmüş)* Deniz kızı inliyor.

VIRGIN Gıcırdıyor. Bu kadar çabuk yakalanman da ayrıca budalalık.

HEKTOR Deniz kızı inliyor! Ürkütücü bir türkü gibi.

VIRGIN Hay, onun denize yürüdüğüne sonra da lap diye suyun içine oturduğuna inandığımı sanıyorsan, yalan.

HEKTOR Duymuyor musun inlemeyi? S.ktiğimin Hemşire'si. Sarılık olur muyum acaba?

VIRGIN Hay! Sarılık seni öldürmez.

HEKTOR Hemşire öldürür. Herkül'e o kadar çok iğne yapıyordu ki sonunda bacağı sakat kaldı. Fakat hâlâ yüzmek istiyordu, hiç durmadan yüzmek… Bacağına aldırmadan.

VIRGIN Hemşireyi seviyordu, o da Herkül'ü.

HEKTOR Hadi be! Herkül kimseyi sevmez. Erkekçe yaşardı o.

VIRGIN Hemşirenin kocası ruhsuz bir adam. Yüksek memuriyetinden başka bir şeyi gözü görmüyor. Yalnız köylüler ve konakla alakalı. Şık giyinsin, dik yürüsün ve saraya gidip gelsin! Tüm bildiği bu!

HEKTOR Ha! Vay be! Saray mı gidiyor? Çatlak olmana rağmen benden daha çok şey uyduruyorsun.

VIRGIN Bunu herkes bilir *(Umutsuz)* Tam bir mankafaydı.

HEKTOR O da kim? Boş ver, Herkül arkadaşımdı.

VIRGIN İnsan arkadaşıyla eğlenir ve konuşur ama o şimdi sırdaşın. Ne iş çevirdiğinizi ve onun nerede olduğunu tanrı bilir. Ah! Hep gizli bir şeyler olur. Hiç anlamadığım şeyler.

HEKTOR Onu baştan çıkarttı.

VIRGIN Hemşire büyülenmişti. Bir seferinde Herkül haşlama kazanını tek başına yerinden çıkarttığında nasıl baktığı gördüm.

HEKTOR Ben de yanındaydım.

VIRGIN Hemşire sadece bakışlarıyla, oracıkta haşlanmış bir kazan balığı yiyebilirdi. Sen hiçbir işe yaramamıştın.

HEKTOR Cesaret şart değil. Herkül'den daha güçlü olduğumu herkes bilir. Kaslarım bir bak. Taş gibi ha?

VIRGIN Ne fayda? Hemşire cesur olduğu için ve yamuk olmadığı için seviyordu Herkül'ü.

HEKTOR Cesur olduğu için sakat kaldı.

VIRGIN İşte bu doğru. Kimse Hemşire'nin tedavi edeceği bir hastalığa yakalanmak istemez.

HEKTOR Hem iğnesi de fena acıtıyor.

VIRGIN Hı? *(İrkilir)* Sen de iğne oldun. Herkül olmaya devam ederken sen de oluyordun!

HEKTOR Sadece bir kez. Sadece. Bir gece ateşim çıkmıştı. Çıkıverdi işte, öyle birden bire. Virgin… Hey… Dinle beni.

VIRGIN Sana inanmıyorum.

HEKTOR İşte bunu biliyorum çünkü Hektor da inanmamıştı.

VIRGIN Senin o iğneyi seve seve yediğin, hemşirenin de seve seve yaptığı besbelli. Ah, cehennem köpeği. Hemşireyle bunu yapmış olman fena. Benim kafamın az çalışmasından da fena çünkü olanları anlamayacak kadar az çalışmıyor hiç olmazsa.

HEKTOR Daha da fena çünkü Hektor bir daha benimle hiç arkadaşlık yapmak istemedi.

VIRGIN Hak etmiş olmalısın.

HEKTOR Ama Hemşire'ye gitmeye devam etti ve yüzme yarışı istemeye. Bu nesi oluyor?

VIRGIN Sizi seyrediyordum o günlerde. Kafam çalışmadığı için yüzemeyeceğimi de sanıyordunuz.

HEKTOR Kafan az çalıştığı için bizimle yüzmek istediğini gösteremiyordun. Yüzmek için kafa lazım.

VIRGIN Eh, bu da doğru.

HEKTOR Hemşire bacağını değil onun beynini sakatlamıştı. İşte görülmeyen sakatlık buydu.

VIRGIN İğne oraya kadar girmiş olamaz. Onun beynine işlediğini söylüyorsun.

HEKTOR Bir kadın olduğu için kafa karıştırıyordu. Bu yüzden Herkül yarışmak, her gün yarışmak ve yarışmak zorunda kaldı. Çatlayıncaya kadar yüzdü. İşte ben bunu yapmadım. Hemşire'nin kafamı karıştırmasına

izin vermedim. Hem bana karşı *(Kendine has bir vurguyla söyler bu lafı)* **boş** olmadığını biliyorum. *(Bir an)* O kadar lafı nereden buluyor ha?

VIRGIN Gözlerini dikiyor.

HEKTOR Ha?

VIRGIN Gözlerini dikiyor ve bütün gün seyrediyor. Bütün dergiler ona geliyor, broşürler ve afişler… Renkli olan her şey. Siz yoktunuz, bir keresinde uçaktan el ilanları atılmıştı ve onlar da onun evine düştü. Fakat Angel buna kötü şans demişti.

HEKTOR Kadınlara inanmayacağım!

VIRGIN Hay, o da nereden çıktı?

HEKTOR İnanmamak en iyisi. Çünkü inanacak daha pek çok şey varken... *(Bulmaya çalışır)* Daha çok fazla şey...

VIRGIN Gün batımı gibi mi?

HEKTOR Ha?

VIRGIN Sana da öyle gelmiyor mu? Bir gün batımı en inanılacak şey. *(Bir an)* Pers hazinelerini duydun mu? Peki bana gönderilen kanatları?

HEKTOR Uçacak mısın?

VIRGIN Kim bilebilir? Onları kabul etmedim. Artık ihtiyacım yok, isteğim de.

HEKTOR Bir keresinde bir *(Bu kelimeyi bir tür gösterişle vurgular)* **Show** izlemiştim. Adam akrep ve karafatma yedi. Yılanlarla dolu bir havuza girdi ve her şey bittiğinde üç kilo zayıflamıştı. Tam iki saatte üç kilo zayıflıyorsun bir düşünsene.

VIRGIN Angel hoşlanmaz.

HEKTOR Üç adamı ve iki kadını bir adaya koydular ve onlardan bir sal yapıp adadan kaçmalarını istediler.

VIRGIN Bu iyiymiş.

HEKTOR Sonunda hiçbiri kaçamadı ve iki kadın birbiriyle evlendi.

VIRGIN *(Güler)* Angel kaçardı, Salı da yapardı.

HEKTOR Hemşire adamların üçüyle de evlenirdi. Kılıç

yutan ve ateş kusana ne dersin?

VIRGIN Eski numaralar.

HEKTOR Eskiyi bildiğin yok senin. Hiç **Show** izlemedin. Üç film bile saymazsın ve Örümcek Adam'ı hayal sanırsın. *(Virgin'i yansılar)* "Günaydın Örümcek Adam. Çan çaldı mı? Hay, cehennem köpeği, ona Spider de! Onun bir adı var! Çan çaldı mı? Yürüyelim mi Örümcek Adam" Bir şey seyrettiğin yok çünkü.

VIRGIN Kafam pek çalışmıyor cehennem köpeği. Bir sonraki geldiğinde bir önceki uçmuş oluyor. Hop, neydi? Ha? Bu da nereden çıktı? O zıplayan kim?

HEKTOR Boktan bir şey.

VIRGIN İş bana geldiğinde dünya sanki birden duruyor. Kanatla bile olacak gibi değil anlayacağın. Dünya benim için siyah-beyaz, hareketsiz ve tek kare.

HEKTOR Dünya yuvarlaktır. Bir **Show**'da izlemiştim. Bildiğin top gibi. Üstü de harita kaplı.

VIRGIN *(Güler)* Güneş doğuyor. Hay!... Biliyor musun …

HEKTOR Hayır?

VIRGIN Hay! *(Umutsuz)* Mankafaydı. *(Hektor'a)* Ne zaman deniz kıyısına gelsen sessizce Herkül'le konuştuğunu duyuyorum. Buradan birlikte çok uzaklara gitmediğiniz, değişmediğin besbelli.

HEKTOR Hadi be! Uyduruyorsun.

VIRGIN Dönüşte küçük biblolar ve valiz getirmedin. Yalnızdın ve besbelli ki bu artık ebedi bir yalnızlıktı. Üstüne sinmişti, kokusu bile duyuluyordu.

HEKTOR *(Duraksar)* Sidik kokusu olmasın ha?

VIRGIN Birbirine benzer onlar. Nereye gidebilirsin ki? Bir filmin seni götürebileceğinden daha uzak nereye?

HEKTOR Bak bunu hiç düşünmemiştim.

VIRGIN Hiçbir şey düşünmediğin için. Tam bir mankafasın Hektor.

HEKTOR Vay be! Böyle konuşmayı nerede öğrendin?

VIRGIN İhtiyar okurken mırıldanıyor ve mırıltısı kalbe

işliyor. Unutulmaz sözler.

HEKTOR *(Beğeni ile)* Yuh!

VIRGIN Beğendin mi?

HEKTOR *(İçten)* İki kere yuh!

VIRGIN *(Umutsuz)* Beğenmişti işte. Cehennem köpeği iyi olanı beğenmişti. Demek, kötü de olsa iyi olanı bğenir insan? Bir ördeği uçarken, güneşi batarken, sözcükleri zihnimizde akarken beğenir… Şimdi ne yapacaksın?

HEKTOR Ha?

VIRGIN Bir daha mektup yazma. Bir korkak korkak gibi yaşamalı Herkül. Bu onu cesur kılar.

HEKTOR *(İrkilir)* Kendime göre düşüncelerim var. Ben gidiyorum!

VIRGIN Gidiyor musun? Ne oldu be!

HEKTOR Sana, sana bir şey getireceğim!

VIRGIN Ne? Nereye… Cehennem köpeği… Boş bir mektupsa sakın getirme. Bekle! Beni bekle!

HEKTOR Dur, sen dur! *(Birden)* Beni çağıran kaderimdir.

VIRGIN Ha?

HEKTOR *(Şaşırmış)* Ağzımdan çıkıverdi. Kazanda senin için bir şey saklamıştım. *(Hatırlar)* Ben rüyalarımda konuşuyorum biliyor musun? Basbayağı konuşuyorum. Dünyanın bütün akılları birleşse ve tek bir ağızdan içeri girse yine de o rüyalardaki gibi konuşamaz.

VIRGIN Hadi be!

HEKTOR O sözlerden bir tekini biri söylese bir daha tek bir ağızdan, bir tek söz çıkmaz.

VIRGIN *(Beğeni ile)* Yuh!

HEKTOR Burada bekle.

VIRGIN Mektuplar? Onlar ne olacak? Beklemem ben! Bana ne! İçi boşalmış aşk mektuplarını Hemşire'ye kendin açıklarsın. Ne budalasın sen. O yüzden Herkül'ü umut etmeye başladı ve alevlenen yeni aşk da cabası tabii.

HEKTOR Herkül'ü umut etmiyor. Hemşireyle ciddi bir

konuşma yaptım Virgin. *(Gururlu)* Ona bir kuş verdim ve o yolarken yoluşunu izledim. Ne demek istediğimi anlamış olmalısın. Bundan sonra sırılsıklam âşık olduğu benim. Erkekçe bir sevgiyle ben de onu sevmeye mecburum. Sonra şu öpücük meselesi de var tabii. Senin hiç bilmediğin bir şey. Seks üstüne bu da.

VIRGIN Has… S.tir!

(Hektor fabrikaya yönelir.)

VIRGIN Dur, gitme.

HEKTOR *(İstemsiz, ağzından dökülüverir)* Niçin? Korkacak ne var? Ben canıma bir toplu iğne kadar önem vermiyorum; ruhuma gelince, kendisi gibi ebedi olan bir şeye onun ne zararı dokunabilir?

(İkisi de çarpılmış gibi kalakalır.)

VIRGIN Ne oluyor be!

HEKTOR Oha! Uzak dur benden, uzak!

(Hektor koşturarak fabrikaya girer, dalgaların ve rüzgarın sesi.)

VIRGIN *(Umutsuz)* Angel der ki, "Benim söylemediğim hiçbir şeye inanma". Kafam az çalışıyor ve bu demek ki beni kandırabilirsiz. *(İrkilir)* Çan çalmadı! İhtiyar çanı çalmadı ve kule hâlâ aydınlık!

(Virgin çan kulesine yönelir.)

VIRGIN Okumuyor! İhtiyar okumuyor. Kule aydınlık ama aydınlıkta süzülen sözcükler nerede? İhtiyar! Hey, duymuyor musun? Orda mısın İhtiyar?

(Virgin fabrikaya yönelecekken Hektor içeriden fırlar. Elinde ilk sahnedeki ciltli kitap vardır.)

HEKTOR Al, Al işte bu senin. Bak…

VIRGIN *(Şaşırır)* Hadi be! *(İnanır)* Bana mı?

HEKTOR Küçük biblolar ve valiz yerine. *(Gururlu)* Ben buradan gittim! Gittim, geri döndüm, inanmasan bile. Kızları eğlendirmeyi bilirim. Ve tabii aşırmayı.

VIRGIN Güzelmiş.

HEKTOR *(Güçlükle)* Elime gelmişti. Alıvereyim dedim.

Eh! Beğendin ha?

VIRGIN *(Boş gözlerle satırlara bakar)* Kafam pek çalışmıyor. Ben bakınca sözcükler akmıyor, okuyamıyorum cehennem köpeği, bunu biliyorsun. Boktan bir şey.

HEKTOR Sana bir şey diyeyim mi? Kötü bir şanstan daha bok hiçbir şey yoktur. Ve şanssız bir adamdan daha bok bir adam hiçbir yerde bulunmaz. Onlardan uzak dur. Kafan az çalışsa bile. Şanssızsan… İşte o zaman hiçbir boka yaramazsın Virgin.

VIRGIN *(Güler)* Hektor! Şanssız mısın sen?

HEKTOR *(Güler)* Bana Spider de! Sadece şanssız değil bir de talihsiz olan Herkül'dür. Bunun böyle olduğunu herkes bilir.

(Hektor çıkışa yönelir.)

VIRGIN Yine mi gidiyorsun?

HEKTOR Şimdi değil.

VIRGIN *(Bir an)* Sonra? Cevap vermeyecek misin? Bir kaptan ceketi giyersen bu yola çıkacağın anlamına gelir. O kaptan ceketini giymiştim. Hektor!

(Hektor durur, deniz kızının inlemesi.)

HEKTOR Şu sese dayanamıyorum! Amma berbat şey!

VIRGIN Korkuyor musun yoksa? İnsan gibi konuşuyorum, sen sadece havlıyorsun işte! Hemşire'yi boş ver ha? Sana göre değil. Kimseyi düşündüğü yok. O sadece biraz eğleniyor.

HEKTOR Onu hiç önemsemiyorum. Kadınlar kafamı karıştıramaz. Bir erkek gibi yaşıyorum. *(Birden)* Ama sen… Uzak dur! Talihten uzak dur Virgin. Kitabını oku! Evine gir, kitabını oku. *(İrkilir)* Has… S.tir..

(Hektor deniz kızına nişan alır, tetiğe basar. Silah patlar. Hektor sonucu görmek için bir an bekler.)

HEKTOR S.tiğimin deniz kızı!

(Karanlık.)

5. Tablo

Gece. Gökyüzünde ay. Fabrikanın giriş kapısı, kapının üzerinde megafon. Çan kulesi aydınlıktır. Hektor denize karşı, kayalardan birinin üzerindedir. Tüfeği omzundadır. Tedirgin biçimde bekler. Surlarda dolaşan bir asker gibi kayadan kayaya geçer. Fonda kayıttan geldiği belli olacak şekilde dalgaların ve rüzgârın sesi fakat bu sesten daha baskın, deniz kızından gelen inleme ya da ürpertici bir gıcırtı. İhtiyar konuşarak kayalıklara ilerler, onun sesiyle Hektor sıçrar ve silahını o yöne doğrultur.

İHTİYAR Amma gıcırdıyor! Dayanılır gibi değil.

HEKTOR Dur! Kimsin sen!

İHTİYAR *(Girer)* Rüzgâr adeta insanı ısırıyor çok soğuk var.

HEKTOR Kim o! Sen de kimsin! *(Görür)* Buz gibi keskin bir hava.

İHTİYAR Henüz çan çalmadı.

HEKTOR Hayır, iki kez çaldı.

İHTİYAR Ya! Ben duymadım. O halde zaman yaklaştı.

(Gıcırtı iyice artar. Uzaklardan patlayan havai fişeklerin sesi.)

HEKTOR Bu da ne demek oluyor?

İHTİYAR Gemidekiler eğleniyor. Cümbüş yapıyor. Ve şarabın her yuvarlanışı ilan ediliyor. (…)

HEKTOR Bu gelenek demek.

İHTİYAR Evet öyle fakat bana kalırsa bir dirhem kusur çoğu zaman bir adamın yaradılışındaki bütün asaleti yerle bir eder. *(İrkilir)* Bak! Geliyor…

(Deniz'in üstünde Herkül'ün hayaleti belirir. Hektor sıçrar, silahını doğrultur, bir el ateş eder.)

HEKTOR Melekler ve rahmet ruhları, sizlere sığındık! İster rahmete kavuşan bir ruh, ister melun bir gulyabani ol; ister cennet rüzgarları, ister cehennem boruları getir; ister hayır

ister şerre alet ol. Öyle zihin karıştıran bir kılıkta görünüyorsun ki! Sana hitap ediyorum! Bana cevap ver, beni meraktan çıldırtma. Söyle! Neden kemiklerin kefenini parçalamış? Neden seni sükunla gömdüğüm mezar, ağır taş ağzını açıp seni dışarı fırlatmış? Bunun anlamı ne? Sen ey ölü vücut! Neden ay ışığında dolaşıyor, geceyi böyle korkunç kılıyorsun? Ve bizi tabiatın oyuncaklarını, ruhumuzun erişemeyeceği düşüncelerle bu kadar dehşetle sarıyorsun? Bunun anlamı ne? Niçin? Ne yapayım…

İHTİYAR Seni işaret ediyor, yalnız kalıp önemli bir şey söylemek istiyor. Seni çağırıyor gibi görünüyor. *(bir süre hayaleti izler)* Bak, nasıl nazik bir tavırla sana uzağa gitmeyi teklif ediyor fakat gitme. Hayır, hayır kesinlikle gitme.

HEKTOR Bir şey söylemezse arkasından giderim.

İHTİYAR Yapma.

HEKTOR Niçin? Korkacak ne var? Ben canıma bir toplu iğne kadar önem vermiyorum; ruhuma gelince, kendisi gibi ebedi olan bir şeye onun ne zararı dokunabilir? Bak! Yine ellerini sallıyor, arkasından gideceğim.

İHTİYAR Ya seni suyun kenarına çağırırsa; ya da şu uçurumun üzerindeki, başı denize sarkan korkunç kayaya götürür de, orada müthiş bir kılığa bürünerek seni çıldırtırsa? Bir düşün! Başka hiçbir sebep olmasa bile, denizin bu kadar derinliğine bakan, aşağıdaki uğultuyu işittiren o yer, insanda garip vehimler uyandırabilir.

HEKTOR Hâlâ işaret ediyor… Sen git, ben arkandan geliyorum.

İHTİYAR Gidemezsin.

HEKTOR Çek ellerini.

İHTİYAR Söz dinle, gidemezsin!

HEKTOR Beni çağıran kaderimdir. Vücudumun en küçük damarı Nemea aslanının adalesi gibi sertleşti. Hâlâ beni çağırıyor! Elini çek! Yoksa tanrı hakkı için canına kıyarım! Çekil diyorum! Sen git, ben arkandan geliyorum.

İHTİYAR *(Umutsuz)* Hayal gücü onu çileden çıkartıyor. Bu işin sonu nereye varacak?[1]

(Deniz kızının inlemesi. Megafondan gelen cızırtı iyice artar. Deniz kızı, ay ışığı altında parlamakta ve tehlikeli bir biçimde sallanmaktadır. Üst üste silah patlaması. Sessizlik. Deniz kızı yeniden sallanmaya başlar, az sonra devrilir.)

6. Tablo

Aynı mekân. Bahçenin ucuna uzunca tezgah kurulmuştur. Bir kaç sepet ve şemsiye ile tipik bir pazar yeri. Kayalıklar Meryemi afişi büyümüştür. Kayıttan geldiği iyice belli olacak şekilde dalgalar ve sabah esintisi. Güçlü, senfonik bir ezginin altında tipik bir sonbahar. Günün erken saatleri. Mavi gökyüzünün altında ışıldayan sonbahar güneşi. Deniz kızı devrilmiştir. Virgin kıyıdadır. Hemşire'nin içi balık dolu market sepeti yanındadır. Az sonra Hektor girer. Takım elbise giymiş, yakasına tuhaf, plastik bir çiçek takmış, saçlarını jölelemiştir. Tüfeği ve bavulu yanındadır. Onu görünce Virgin market sepeti ile tezgaha yönelir, yerini alır almaz, hınçla balık kafalarını kesmeye ve temizlemeye başlar. Çok dalgındır. Hektor gider, korku içinde deniz kızına bakar.

HEKTOR Serseri bir kurşun… Serseri.

VIRGIN O da ne demek ha? Yaptıklarına bakılırsa senden daha serseri bir şey yok burada!

HEKTOR Kendi bildiği yana giden serseri bir kurşun. Kafasına saplanıverdi zavallının.

VIRGIN Daha fazla bir şey söylemenin yerinde olacağını hiç sanmıyorum. Deniz kızını yok ettin budala.

HEKTOR Şanssızlık işte! Tamamen talihsizlik. Ama ben devirmedim. İşte onu yapan ben değilim.
(Deniz kızının kırık kafasını sudan çıkartır.)

VIRGIN Olanları başka türlü açıklamanın bir imkanı yoksa şanssızlık demek en iyisidir. Artık tedavi olduğuna göre izah edilecek bir şey yok Hektor. Bak, birden iyi-

leşiverdin.

HEKTOR Serseri bir kurşun… Kırdı attı kafasını. Amma şansızlık ha! Ben devirmedim. İnan bana.

VIRGIN Hay! Onun devrilmekten başka çaresi yoktu.

HEKTOR Al, kafasını ister misin ha?

VIRGIN Uzak dur! *(Hemşire'yi taklit eder)* "Ah! Aman. Burası berbat sıkıcı. Çan da susunca bir mezarlığa döndü. Zavallıcık, seni zavallı küçük şey. Şimdi iyisin değil mi?" Nedir? Hektor tedavi oluyor! Amma ahmaklık ha! Bir şeyi yalnız istemediğin zamanlarda yapabildiğini unutma cehennem köpeği.

HEKTOR Dur, dur bakayım!

VIRGIN Ne oldu? Kırık kafayı da mı kırdın? Yoksa yine silahın mı ateş aldı?

HEKTOR Kulede gezinen bir ışık gördüm sanki.

VIRGIN Ah, elbette… İhtiyardır. Ve onun küçük ışığı. Ama sözcükler nerede? Olr erede?

HEKTOR Çan çalmıyor ve ortalarda hiç gözükmüyor ha?

VIRGIN Bu yeni bir şey yok demek. Olsa çan çalardı.

(Sessizlik. Virgin hınçla balık kafalarını kesmeye devam eder.)

VIRGIN Gidiyor musun?

HEKTOR Yalnız değilim. *(Gururlu)* Yeni bir yol çizmem gerekiyor. Onunla ciddi bir hayatın peşine düşeceğiz.

VIRGIN Çalmıyorsa yeni bir şey yok demek. Peki ilk kez çalınca mı? Son kez çalınca mı? *(Dalgın)* Kiminle?

HEKTOR *(Şaşırır)* Hemşireyle.

VIRGIN Gidiyor musun?

(Hektor yanıt vermez. Bir an sessizlik. Virgin iyice dalgın, sessizliğin farkına varmadan balık kafalarını kesmeye devam eder. Hektor hayretle onu izler.)

VIRGIN Soğuk değil mi? Kış geliyor.

HEKTOR O kadar da değil.

VIRGIN Şimdi tam bir erkek oldun ha?

HEKTOR Çok daha önce olacaktı. Herkül araya girdi.

Engelleyemedi ama biraz erteletti tabii. Sonunda her şey olacağına varıyor.

VIRGIN Bu sünepeliği nerede öğrendin ha? Kadınların kafanı karıştıramadığını sanıyordum.

HEKTOR *(Rahatlar)* Hay, ben de sandım ki…

VIRGIN Hemşire'nin beyni sakatladığı doğruymuş.

HEKTOR Hatırlıyorsun ha?

VIRGIN Neyi?

HEKTOR Konuştuklarımızı. Ben de sandım ki yine unutmaya başladın. Eskiden olduğu gibi.

VIRGIN Kafam pek çalışmaz. Biliyorsun ya. *(Bir an)* Bu gün son baharın son günü. Son gün geldiğinde daha fena oluyorum. *(İrkilir)* Güneş battı mı?

HEKTOR Daha değil ama kış geliyor; artık gün batımı yok. *(Virgin kıyıya yönelir. Hektor birden hatırlar)*

HEKTOR Sana bunu vermemi rica etmişti. Ben de kabul ettim. Eşyası çok olacağından taşıyamayacaktı. *(Çantasından çıkarttığı bir dergiyi Virgin'e verir.)*

HEKTOR Resimlerin ve birtakım bilgilerin dergisi. Yanında bir makine getirecek gelirken. Senin oraya katılmanı istiyormuş. "Yaşadığımız Âlem" yarışması için fotoğraflarımızı çekecek. Bunun da nasıl bir incelik olduğunu inkâr edemezsin.

VIRGIN O yüzden mi süslendin?

HEKTOR Erkekçe bir giyiniş diyelim. Bunlar yola çıkacağımız için. O da hazırlanacak. Pembe bavulunu taşımama izin verdi.

VIRGIN Bunu sen de seversin değil mi? Gün batımını seversin. Güneşin bulutlar ardında süzülüp gitmesini. Suyun üstünde kayan sabun köpükleri gibi. Ha?

HEKTOR Anlamam ben sabun köpüklerinden.

VIRGIN *(Güler)* Tam bir mankafaydı.

HEKTOR *(Dergiyi kastederek)* Beğendin ha?

VIRGIN Bana mı? Bana ha? Güzelmiş. *(Virgin hayranlıkla sayfaları çevirir.)*

HEKTOR Okuyamadığın için resimli olması da ayrıca harika.

(Virgin sayfayı çevirecekken Hektor resimlerden birinin üstünü kapatır.)

HEKTOR Ne gördün?

VIRGIN Ha?

HEKTOR Biraz önce ne gördün?

VIRGIN *(Yanıtlayamaz)* Unutulmaz bir şey. Bana köprünün üstünü hatırlattığına göre unutulmaz bir şey olmalı.

HEKTOR Boktan bir şey be! Bu şanssız olmaktan da boktan!

VIRGIN *(Hatırlamaya çalışır)* Bir kadın. İki kadın, bir kaç çocuk ve kayalıklar. Tıpkı bizim kayalıklar gibi. Hay! Deniz kızının yerinde olmaması fena. *(Resmi hatırlar)* Kayalıklar geriye doğru uzanıyor ve onların görünmez olduğu yerde deniz var. Az önce gün batmış ve havada akşam ışığının tatlı mavisi asılı kalmış. Doğru mu ha?

(Hektor o anlatırken Kayalıklar Meryemi afişine yönelmiştir.)

HEKTOR Eh, pek de yanlış sayılmaz. Diyebilirim ki, düpedüz doğru. Dosdoğru.

VIRGIN Hadi! Kafam çalışıyor ha? O kadar da fena değil. *(Resme bakar)* Has… Kaplan bu! Kayalıklara uzanmış beyaz bir kaplan fotoğrafı. Hiç kimse yok.

HEKTOR Vardı. Orada biraz önce birkaç kişi vardı.

VIRGIN Hadi be! *(İnanır)* Ya! Ne oldu peki?

HEKTOR *(Güler)* Kaplan onları yedi.

VIRGIN *(Güler)* Tam bir mankafaydı. Bir kaplan vurmak isterdin değil mi?

HEKTOR Eeeh. *(Bir an)* Korkarım be! Üstüme doğru uçan bir martıdan bile korkarım. Gözlerimi yiyeceğini düşünüyorum. Yüzerken ayaklarımın dibinde balıklar dolaşıyor ve parmaklarımı yiyeceklerini düşünüyorum. Ölünce karıncaların beni yiyeceğini düşünüyo-

rum ve kaplanların aç kalınca insanları yediklerini biliyorum.

VIRGIN Martı özgürlük demek. Kaplan cesaret.

HEKTOR Ha? Boş ver. Bir korkak korkak gibi yaşamalı. Bu onu cesur yapar.

VIRGIN Amma konuştun ha! Güzelmiş.

HEKTOR Rüyama giren bir prens… Huzur vermiyor. Olmayacak şeyler görüyorum ve hiç bilmediğim sözler çıkıyor ağzımdan.

VIRGIN Ha?

(Hektor kıyıya yönelir.)

HEKTOR Boş ver. Yine unutmaya başladın ha?

VIRGIN Kış geliyorsa evet. Kışın gün batımı olmuyor ve hatırlanacak pek bir şey kalmıyor geriye. Çan çaldı mı?

HEKTOR Daha değil. Çan çalınca Hemşire gelecek. Pembe bavulunu ve makyaj çantasını taşımama izi verdi.

VIRGIN Bir boşluk var orada ve yeni bir deniz kızı gelse ve hatta yepyeni olsa bile o boşluğu kapatamaz.

HEKTOR İhtiyar'ın başka bir deniz kızı isteyeceğini sanmıyorum. Onu yaptırmaz, fabrikasının önüne koymaz. Deniz kızını şaşalı günlerinde yaptırdı.

VIRGIN Şaşalı günleri hatırlıyor olamazsın çünkü hiç şaşalı gün görmedin.

HEKTOR Benim de günlerim oldu. Herkül'le buralarda koşturuyor ve yüksek kayalardan atlayıp yüzüyorduk. En derine dalıyor, en tepeye çıkıyorduk. İşte bu şaşa demek.

VIRGIN Herkül en iyi arkadaşın ve sakat kalan. İşte bu çok gösterişli.

HERKÜL Herkül son gösterişini yüzerek yaptı. Nasıl oluyor ha? Benden daha küçük ve bacağı sakat ama gösterişli.

VIRGIN Nerede o ha?

HEKTOR Hâlâ yüzüyor. Sudan çıkmak istemedi. Ona sordum, çıkmak istemedi ve bundan böyle denizde

yaşayacağını çünkü pekala orada da rahat ettiğini söyledi. Ben de ona yalnız kalacaksın çünkü kimse yanına gelmez dedim. Hiçbiri suda yaşamak istemez insanların çünkü pek ala bu onlara aykırı dedim. Öyle mi? dedi. Ama ben aykırı olanı severim çünkü beni gerçekten gösterişli kılan budur. İşte bundan sonra denizde yaşayayım da görün aykırı ve gösterişli olan nedir? Çık denizden, bacağın sakat ve onunla yüzerken bacakların tıpkı bir deniz kızının kuyruğunu andırıyor ve hiç de erkekçe değil dedim. Erkekçe olan denizkızlarını sevmektir dedi. Şimdi onu bana ver bakalım. Deniz kızını getir! Hayır dedim. Deniz kızını sana vermeyeceğim. Öyleyse uykuya dalınca ver dedi. Çünkü çok yoruldum ve artık gerçekten uyumaya ihtiyacım olabilir. Yüz öyleyse dedim, kayalıklara kadar yüzeceğine söz vermiştin, oraya kadar çık! Çıkmayacağım çünkü dışarısı sert ve soğuk dedi. İşte bunu kimseye söyleme, erkekçe olmayanın böyle düşünmek olduğunu biliyorum. Böyle düşünmeden de edemiyorum dedi. Buradan çok uzaklara gidecektik dedim, yok öyle bir şey ben derinlere gideceğim dedi ve hemen uyudu.

VIRGIN S.tiğimin deniz kızı! Seni cehennem köpeği! Bu, Herkül hâlâ denizde yatıyor, deniz kızı da onun üstüde oturuyor demek. Hatta şimdi devrildiğine göre artık yan yana yatıyorlar.

HEKTOR İşte bu hoşuna gitmiştir. Suyun içinde yalnız kalmamak güzel.

VIRGIN Onun denize yürüdüğüne sonra da lap diye suyun içine oturduğuna inandığımı sanıyorsan, yalan. Lap diye üstüne oturduğu zavallı arkadaşındı.

HEKTOR Olan oldu, olan bir kere oldu.

VIRGIN Ezik midir ha?

HEKTOR Ha?

VIRGIN O gece deniz kızı denize yürürken altında sen vardın değil mi? Mucize gecesi onu taşıyan sendin.

HEKTOR Bok gibi ağır.

VIRGIN Zavallı Herkül sonsuza kadar suyun içinde kalsın diye üstüne bir mezar taşı oturttun… Ezik midir?

HEKTOR Ha? *(İrkilir)* Herkül ezilmez. Üstüne deniz kızını ve bütün kız kardeşlerini koysan da ezilmez. O boğuldu. Düzgün bir biçimde.

VIRGIN İyi, bu iyi.

HEKTOR Öldü. Önce battı sonra yukarı çıktı. Yeniden batmasını bekledim ama olmadı. Öyle balon gibi kalakaldı. Balon batmaz.

VIRGIN Bu da iyi.

HEKTOR Daha da iyi, suda öyle sırt üstü yatarken bile sapasağlamdı. Bacağı hariç çünkü onlar bacak değil bir balık kuyruğuydu.

VIRGIN Hay, o da nereden çıktı?

HEKTOR Bir mucize oldu, boğulmasını istemeyen tanrı ona bir balık kuyruğu yolladı. Ama her zaman ki gibi geç kalmıştı tabii. O aşağıya kuyruğu yollarken Herkül de başka bir yoldan yukarı onun yanına çıkıyordu. Ve bu yüzden kuyrukla Herkül hiç karşılaşmadılar.

VIRGIN Hay! Onu birden karşısında buluverince şaşırmış olmalı. Ve tabii hemen, kuyruğa ne olduğunu sormuştur. Herkül de hiç almadım ki demiştir.

(Virgin kıyıda aranmaya başlar)

VIRGIN Tanrı Herkül'ün yalan söylemeyeceğini bilir, onu buldurtmak için başka birilerini aşağıya yollamıştır. Bu demektir ki şimdi buralarda bir ya da birçok kanatlı melek yüzüyor ve suyun içindeki kuyruğu arıyor.

HEKTOR Çok geç çünkü Herkül artık ne balık ne de insan. Ne bacağı ne de kuyruğu var. Gösterişli değil şaşalı da olamayacak.

(Virgin bir çığlık atar. Öylece kalakalır.)

VIRGIN Geç kalmışlardı. Çoktan olup bitmişti her şey. Kanatlar, kuyruklar, çoktan dağılıp yerini bulmuştu ve bundan sonra kimse yeni bir şey isteyemezdi işte. Olan

olmuştu. Herkül Herkül değildi artık ve kimse sudan çıktığı halde kupkuru olan bu şeyin o olduğuna inanmazdı.

(Virgin sudan bir kafatası çıkartır. Hektor bir çığlık atar. Bir an.)

HEKTOR Ver bakayım. *(Kafatasını alır)* Vah zavallı. Ben onu tanırdım. Bitmez tükenmez şakaları, harikulade bir hayal gücü vardı. Beni bin def sırtında taşımıştır; halbuki şimdi bana nasıl iğrenç geliyor, midemi bulandırıyor! Kim bilir kaç defa öptüğüm dudakların yeri şurası idi. Alayların, latifelerin, bütün bir sofra halkını gülmekte bayıltan şen sohbetin şimdi nerede? Şu sırıtışınla eğlenecek tek adam kalmadı. Tamamen düşmüş ve geçmişsin değil mi? Haydi şimdi bizim asil Ladynin odasına git de onun da bir gün bu hale geleceğini, yüzüne bir parmak boya sürmesini söyle de güldür.[2] İskender de mi bu hale geldi? Böyle mi kokuyordu?

(Hektor kafatasını atar. Tek motorlu bir uçağın gürültüsü.)

HEKTOR Kokuyor musun sen ha? Kokmaya başladın mı?

VIRGIN Daha değil. Bir şey koktuğum yok.

HEKTOR İyi. İyi o zaman çünkü kokmak yalnızlık demektir.

VIRGIN Çan çaldı mı?

HEKTOR *(Bir an)* Evet. *(Bir an)* Gün batıyor bak, görüyor musun? Suyun üstünde kayan sabun köpükleri gibi. Belki bu günü unutmazsın.

VIRGIN Ne oluyor ha?

HEKTOR Prens. Az önce Prens konuşmuştu ama artık bizi dinliyor. Hadi gel gün batımını birlikte seyredelim.

VIRGIN O da ne diyorum! Bu gürültü.

(Gürültü iyice artar, gökyüzü yavaş yavaş kararır.)

VIRGIN Gün batımı değil bu!

HEKTOR Has…!

(Virgin az ileride kayalıklara tırmanan Angel'i fark eder. Yüksek bir noktaya ulaşınca durur Angel)

VIRGIN Bu nedir ha? Angel! Bana cevap ver! Güneş nereye kayboldu?

ANGEL Uçak Hemşire'yi almaya geldi. Onu denizin üstünden sepetle taşıyıp, tam merkeze indirecekler. Orada yüzünü görmek isteyen coşkun bir kalabalığın arasına karışacak. Giydirdiler ve başına bir boynuz taktılar. Artık kızıl ve üç kilo daha zayıf. İşte! Uçak yaklaşıyor, az sonra görebileceksiniz. Üzerimizden geçecek.
(Uçağı artan motor gürültüsü. Hep birlikte uçağı görmeye çalışırlar.)

ANGEL Bak Virgin, ipler gözüktü! Sepetten sarkan kıçı görüyor musun?

HEKTOR Şuna bak! Şuradan gelene... Melekler ve rahmet ruhları, sizlere sığındık! Melekler ve rahmet ruhlar... Has! Gidiyor ha? Hemen mi? Hay… Ama bavulu-nu, makyaj çantasını ve şemsiyesini taşımaya izin vermişti.
(Karanlık.)

7. Tablo

Hektor ve Virgin sahnededir. Fabrikanın önünde içi kitap dolu bir koli durur. Fabrika bir gecede harabeye dönmüş gibidir. Angel içeri girip çıkar. Kolileri, balık kasalarını vs. dışarı taşır.

VIRGIN İhtiyarın böyle birden bire gitmesi olacak şey değil.

HEKTOR Daha boktan olan Hemşire'nin başına gelenler.

ANGEL Suyun beton etkisi.

VIRGIN Hay! İhtiyar hop yok oluverdi. Bir gecede.

HEKTOR Çuval gibi uçuverdi.. Ne düşüştü ama! Amma düşüştü.

VIRGIN Uçmak diye İhtiyar'ın yaptığına derim ben. Kanatsız hem de. Hemşireye ne olmuştu?

HEKTOR *(Hüzünlü)* Güm! Önce çarptı sonra çatlayıverdi zavallı. İplerin kopuşunu an be an izledim haber-

lerde biliyor musun?

VIRGIN Hay! Düşmesi uzun sürdü ha, çakılıncaya kadar epey oyalandı havada. *(Birden)* Ödülü, peki ödülü?

HEKTOR İşte bu doğru. Ödülü ne olacak? Kazanmış olduğu o şey. Şimdi bu durumda jürinin yeni bir karara varması gerekiyormuş.

VIRGIN Hemşirenin hakkını yiyecekler. Onu zaten çatlattıklarına göre hakkını da yiyeceklerine eminim.

HEKTOR Yerler mi dersin? İşte bu o zaman açıkça haksızlık olur.

(Angel kapıda belirir, bir balık kasasıyla dışarı çıkar.)

ANGEL Injustice.

VIRGIN Ha?

HEKTOR Haksızlık demek.

VIRGIN Sen nereden biliyorsun ki?

HEKTOR Annen söyledi.

VIRGIN Hay!

(Angel kanatlarla çıkar.)

ANGEL Çanı bulamıyorum. Her şey burada ama o yok.

(Kanatları da kolilerin üstüne bırakır.)

ANGEL Kule boş, kim almış olabilir ki? Vespucci'nin gemisinin hâlâ buradan geçmemiş olması tuhaf değil mi? Geçmediği için de batmadı. Bu demektir ki o alçaklar Pers hazinelerini de iç etti.

HEKTOR Geminin batacağını nereden çıkarttın Angel?

ANGEL Hı?

VIRGIN *(Atılır)* Bir gemi ne zaman batar? Kalktıktan hemen sonra. Bunu iyi öğren dedi annem *(Güler)* Köprünün üstünden geçtiğimiz o günlerde sana hâlâ anne diyordum ha?

ANGEL Hatırlıyorsun?

VIRGIN Sadece unutmadıklarımı. Unuttuklarımı hatırlatacak hiçbir şey yok. Zavallı hemşire. Bana eski günlerden söz ederdi. Burada olmaması fena. Ona haksızlık yaparlar mı ha? Angel!

ANGEL Kimse kendi kanadını bulamıyor, balıklar da yedi günde kokmuyorsa her boku yaparlar. *(Bir an. Hektor'a)* Kötünün gemisi iyinin suyunda yüzmez cehennem köpeği. Bu demektir ki Vespucci'nin gemisi batacak! Arse! Büzük demek… Artık çanı bulmalıyım.

ANGEL Her şey eskisi gibi olursa eski günlere döner miyiz ha? *(Cevap alamaz)* Cevap vermiyordu.

(Angel fabrikaya girer.)

HEKTOR Balıkların ne oldu? Şu şeyine sakladıkların.

VIRGIN Doğru ya!

HEKTOR Onların kokması lazım.

VIRGIN Kokması lazım ama kokmuyordu işte.

(Virgin iyice aranır, koynundaki balıkları çıkartır.)

VIRGIN Daha canlı bunlar be! Ölmemiş…

HEKTOR *(İrkilir)* S.tir!

VIRGIN *(Güler)* Mankafaydı.

HEKTOR *(Güler)* Bir çan sesi ister. Belki de onu sen çalmalısın. Bundan sonra kulede oturmak görevi senin olmalı.

VIRGIN Çalışmıyoruz! Baca tütmüyor, kazan kaynamıyor! Artık çan çalmaz.

HEKTOR *(Megafonu işaretle)* O konuşan şey hiç de fena değil ha?

(Hektor deniz kıyısına yönelir.)

VIRGIN Prens mi?

HEKTOR Megafon.

VIRGIN Hay... Onun konuşması, zihnimizde sabun köpükleri gibi kayan sözcüklere benziyor. Geliyor mu hâlâ?

HEKTOR Dünden beri ortalarda yok. İhtiyarın rafından birkaç cilt yürüttüğüm için çarpılmış olabilir miyim ha?

VIRGIN Seni cehennem köpeği! Demek onları çalıp, ortalığa saçan sendin. Bulup bulup Angel'e kaptırdığım kitaplar senin hırsızlık malındı.

HEKTOR Kendim için değil be!

VIRGIN Onlar tarafından çarpıldığın ortada.

HEKTOR Herkül isterdi. En başlangıçta yerine koyuyordum sonra o kadar hızlı bitirmeye başladı ki yetişemedim. Sadece aşırmaya vakit kalıyordu.

VIRGIN Çan çaldı mı?

HEKTOR Has…

VIRGIN Çaldıysa Angel bulmuş demektir.

(Angel kapıda belirir, telaşlı bir hali vardır. Virgin az sonra kanatları fark edecek ve onlar megafonu dinlerken takacaktır.)

ANGEL Dinleyin, şunu dinleyin.

(Uzun süren bir cızırtının ardından ses anlaşılır hale gelir. Konuşma boyunca cızırtı devam edecektir. Ses, canlı yayın yapan bir spikerin telaşını yansıtır.)

SES Uzun bir konvoyun önünde… Evet… Şimdi, şimdi biz de kameraman arkadaşımla tekneye yaklaşmaya çalışıyoruz, burada sevgi sel olmuş durumda. Kadınlar, çocuklar… Naşının ve kendisini sevenlerin doğduğu topraklara defnetmek üzere, tekneler açıldı, en önde onunki. Binlerce seveniyle birlikte… Doğduğu topraklara… Canlı yayın araçlarımız şu an orada… Jüri defnedilmesine karar verdikten sonra…

(Cızırtı sesi bastırır. Az sonra sirenler duyulacaktır.)

ANGEL İşte onlar, işte! Şu beyaz noktayı görüyor musunuz ha? Orada… En öndeki hemşireyi taşıyor!

HEKTOR Buraya getiriyorlar… Hemşire dönüyor!

ANGEL Buraya gelmelisin Virgin! Orada durmakla hata ediyorsun!

(Virgin hâlâ kanadı takmaya çalışmaktadır, bir türlü beceremez.)

VIRGIN Hay kandını s.keyim… Olmuyor be!

HEKTOR Eee… Ne oldu? Has… Teknelere ne oldu?

ANGEL Dalga varsa kıyıdan tekne gözükmez. Bunu iyi öğren.

HEKTOR Hah, gözüktü! Hay, yine kayboldu. Dalgalar

yüzünden, dalgayı s.keyim!

ANGEL Son arzusunun doğduğu topraklarda gün batımını görmek olduğunu biliyor musunuz?

VIRGIN *(Şaşırır)* Hadi be! *(İnanır)* Hay…

HEKTOR Hadi be!

VIRGIN Onda romantik bir yan olduğunu biliyordum.

HEKTOR Bir şey isteyecek vakti olmadı ki… Hah! Yine gözüktü… Hay, kayboldu!

ANGEL Tepeye çık cehennem köpeği! Kayanın üstüne!

(Bir an üçü de dikkat kesilir, aynı anda)

VIRGIN Çan kulesi!

HEKTOR Çan kulesi!

ANGEL Oradan gözükür, gelişini oradan görürüz işte!

VIRGIN Hadi be! Tüh… Gün batımı ha! Son bir arzu.

HEKTOR Koşun zaman kaybetmeyelim!

(Angel ve Hektor telaşla fabrikaya yönelir, bu sırada sirenlerle birlikte fon perdesi inmeye başlar. Siyah bir zemin üstüne resmedilmiş, kitch bir gün batımı. Berbat bir tabelacı işidir ve sahne gerisini boyda boya kaplayacak büyüklüktedir. Virgin geride kalmıştır, bir an denizi seyreder. Sonra o da koşturarak fabrikaya girer. Gün batımı perdesi tamamen inmiştir. Sahne girişinde İhtiyar belirir. Elinde bir baston, üstünde askeri bir üniforma vardır. Eskisinden de yavaş yürür. Bir an durur, açıkları gördüğünü varsayarak fon perdesini süzer. Bir güç kazanmış gibi doğrulur)

İHTİYAR Daha iyi olacak, her şey daha iyi. İlerliyoruz, yürüyün!İleri!

SON

İzmir/2008

Notlar:

1 Farklı yazı karakterli bölüm, Shakespere, *Hamlet.*

2 Farklı yazı karakterli bölüm, Shakespeare, *Hamlet.*

FUNDA ÖZŞENER

ONLARI EVE GETİR

[Bring Them Home]

KİŞİLER

EDWARD	40'lı yaşlarda. Bir Roma heykeli kadar çekici ve onun kadar soğuk.
CONI	40'lı yaşlarda. Bir kovboy kalıntısı.
MAHMUT	40'lı yaşlarda. Şair.
YUSUF	50'li yaşların sonunda. Tipik bir Doğulu
FEHİM	40'lı yaşlarda. Saddam Hüseyin'in hekimlerinden biri.
SABBAR	50'li yaşların sonunda. Tipik bir Doğulu
DİLASA	50'li yaşların sonunda. Tipik bir Doğulu
CABBAR	Çok genç. Doğulu.
GELİN	Çok genç. Doğulu

1. Tablo

Bağdat'ın dışında, yerleşim yerlerinden uzakta, geniş, boş bir alan. Kayalıklar, aşağıda geriye doğru uzanan çorak araziye karşı doğal bir set oluşturur. Sabaha karşı. Edward ve Coni sahnededir. Edward kayalardan birinin üstünde, nişan almıştır. Önde bir noktada, kayaların dibinde küçük bir ateş yanmaya devam eder. Coni ateşin başındadır. Konuşurken zaman zaman elindeki küçük çocuk ayakkabısıyla oynar. Bir el silah sesi.

CONİ Kaçırdın değil mi? Bunu ateş ettikten sonra nefesinden anlıyorum. Vurduğun zaman kalbin sakin ve düzenli atıyor, biliyor muydun?

EDWARD Hayır.

CONİ Kaçırdın mı?

EDWARD Hı hı…

CONİ Umursama.

EDWARD Umursadığım yok. *(Ateşi işaretle)* O ne?

CONİ Kahrolası bir kamp ateşi. Sadece bir yürüyüş yapıyoruz ama karşımıza çıkana bak! Bizden önce birileri ateşi yakmış bile. Şu düğün için yakmış olabilirler mi ha? Şeyhin düğünü?

EDWARD Gövde gösterisi? Erkeklik mi yapıyorlar?

CONİ Saçmalık. İmkânsız bu. Şeyhin bir düzine karısı olduğunu biliyor muydun? Ama o yine de çocuklara meraklı. Yeni Gelin'in yaşını… *(Bir an)* Kalp atışlarını buradan duyabiliyorum.

EDWARD Umursama.

CONİ Kes şunu. Buraya gelmek zorunda değildik.

EDWARD Öbürü kaçtığına göre en az iki kişi olmalılar.

CONİ Yoksa ateşi görmüş müydün ha?

EDWARD Ya da üç…

CONİ Direnişçi değildi.

EDWARD Bir Bağdatlıydı.

CONİ Boş ver. *(Kaçanı işaretle)* O budalayı bir yerden hatırladığıma eminim. Fakat nereden? Bir türlü kestiremiyorum… Bütün Iraklılar birbirine benziyor. Saddam hepsini ameliyat ettirmiş olmalı. Kaçırdığına üzüldün mü?

EDWARD Keçi gibi zıplıyordu.

CONİ Onu daha önce de gördüğüme eminim.

EDWARD Hatırlamaya çalış.

CONİ Olmuyor. Ateşi fark etmiştin değil mi? Buraya onun için geldin. Hana döneceğimizi sanıyordum. Dumanın kokusunu çoktan almış olmalısın. Biliyor musun, bir kurttan daha hassassın bu işlerde. Yani, senin kadar iyisini görmemiştim. Handa epey eğleniyorduk ha?

EDWARD Hatırlayabildin mi?

CONİ Henüz değil. Sanki keşfe çıkmış gibiydi?

EDWARD Bizi takip ediyordu.

CONİ Lanet olsun! Bunu fark etmemiş olduğuma inanamıyorum.

EDWARD Umursama. Sadece yürüyüşe çıkmıştın.

CONİ Her şeyi unutacağım anlamına gelmez. Beni indirebilirdi! Sen olmasaydın çoktan devirmişti beni!

EDWARD Silahı yoktu.

CONİ Birkaç dakika içinde bütün bunları nasıl fark ettin? Edward! Gittikçe daha tehlikeli oluyorsun! Şu berbat olay olmasa çok daha iyi bir durumda olabilirdin. O Barış Güvercini hayatını kararttı öyle değil mi?

EDWARD Pek sayılmaz.

CONİ Soruşturacaklar fakat elbette bir şey bulacaklarını sanmıyorum. Yani aleyhine. Seninle kırıştırmasına izin vermen iyi olmadı.

EDWARD Benimle kırıştıracak vakti olmadı. O haplardan alıyor musun hâlâ?

CONİ Lynndie' ye bırakacağım dedim.

EDWARD Buna sevinmiştir. Bırakacak mısın?

CONİ Şu doktor… Almaya devam etsem iyi olacağını söylüyor.

EDWARD Fehim… Onunla arkadaş oldun.

CONİ İyi bir doktor ve insan ruhundan anlıyor. *(Bir an)* Nasıl fark ettin?

EDWARD Neyi?

CONİ İlaçları almaya devam ettiğimi. *(Bir an)* Tabii, hatırlamakta güçlük çekiyorum.

EDWARD Hatırlamakta güçlük çekiyorsun. İlaç yapıyor bunu.

CONİ Sakin kalmamı sağlıyor.

EDWARD Yeteneklerini köreltiyor.

CONİ Lynndie de bundan korktuğunu yazmış. Kötü bir asker annesi olmaktansa ölmemi tercih eder. Bana hâlâ mektup yazıyor farkında mısın? Ve onları Bağdat'a postalıyor. Onun bazı konularda çok tutucu olduğunu düşünüyorum. Çiçekli zarflar sanki biraz küçük düşürüyor beni.

EDWARD Gençler hoşlanıyor senden. İçeride babacan bir havan var. Mektupların ulaşması da mucize. Geride bıraktığımız şeyin hâlâ çalıştığını ispatlıyor.

CONİ Geride hiçbir şey bırakmadık.

EDWARD Hollywood. Walt Disney. Broadway. İlizyon. Bizi bir arada tutan şey. Dünyanın korkunç gerçeklerine karşı yerine ulaşan mektuplar.

CONİ Hı?

EDWARD Boş ver. Hepsi geride kaldı. Bir kadındı. *(Bir an)* Az önce buradan kaçan…

CONİ Lanet olsun! Bir kadın ha! Görmedim bile!

EDWARD Uydurdun ha? Bir yerden hatırlıyorum derken...

CONİ Boş ver. Sence neyin peşindeydi?

EDWARD Hiç. Ateş ona güven vermiş olmalı. Ve kayaları bir sığınak gibi görmüştür. Saklanacak bir yer arıyor…

CONİ Burası nişan tepesi. Bize ait.

EDWARD Her yer bize ait. Bağdatlılar artık bunu ayırt

edemez. Amma iş. Bütün şehri işgal ettiğinde kendine hareket edecek bir yer bırakmamış oluyorsun. Her şey tersine dönüyor. Kafaları karışacak ve bu gidişle kendi topraklarını işgal etmeye başlayacaklar. İhtimal ki kiminle savaştıklarını unutmuş olarak. Her yerin işgal edildiği ve herkesin düşman olduğu bir yerde istediğinle savaşabilirsin. Ama bu yine de gerçek bir savaş olmaz değil mi? Sana söylemiştim, Hollywood yaşıyor.

CONİ Boş ver. Amerika'yı özledim. Onun hayaller ülkesi olmasını özledim. Ama buradan da vazgeçemiyorum. Yeni Roma! Büyük bir şey ha? Özgürlükler ülkesi kadar büyük. *(Bir an)* Onu niye vurmadın? Kadın olduğu için kolayca vurman gerekirdi. Kaçmayı başarmış olamaz.

EDWARD Evet. Fakat ürkmüştü. Zıplayışı da komikti. Vursaydım Twigy'i vurmuş gibi olacaktım.

CONİ Keskinliğini kaybettin! Rahat değilsin. Sana söylüyorum, bir asker Tom ve Jerry'yi bile kurşuna dizebilmeli. Dün bir anda kendimi farelere ateş ederken buldum. Üç düzinesini öldürmüşümdür. Düşünebiliyor musun? Tek tek üç düzine fare. Ciyaklayışları berbattı.

EDWARD Onlardan çok var. Her yerde. Bu işte bizden daha iyiler. Varlıkları fark edilmiyor hiç değilse.

CONİ Şu Barış Güvercini seni hâlâ üzmeye devam ediyor mu?

EDWARD Ölüyken Amerika'nın onun için ne ifade ettiğini merak ediyorum.

CONİ Lanet.

EDWARD Hı?

CONİ Boş ver.

EDWARD Ne dedin? Lanet mi?

CONİ Film adı gibi ha? Cadılar Bayramı için çekilenlerden. Kötü arkadaşlar yaz kampında seni öldürür ve lanet peşlerini bırakmaz.

EDWARD Onu öldüren lanetlenmiş olabilir mi? İçimizden birinin lanetlendiğini mi düşünüyorsun? *(Bir an)* Korkuyor musun?

CONİ Hadi…

EDWARD Yaz kamplarını sevmediğini düşünüyorsun.

CONİ Zihnimi mi okuyorsun? İşte bu beni korkutuyor.

EDWARD Umursama. Hiçbir zaman önemli şeyler düşünmeyiz.

CONİ Kes şunu. Muayene olmalısın. Belki başına yediğin bir darbe seni… Hani o patlamada. Hatırlıyor musun o darbeyi? Bir filmde izlemiştim, kazadan sonra adamda doğa üstü yetenekler ortaya çıkıyordu… Ah, lanet olsun! Yine Hollywood. Ne zamandan beri böylesin?

EDWARD Bağdat'a geldiğimizden beri. Beni mahvetti.

CONİ Ah! Söyleyip durma şu lafı. Cehennem der gibi… Bu dünyada olmayan bir yerden söz ediyorsun sanki. Sinirlerimi bozuyor, anlıyorsun ya! Bir şeyin yok işte. Sadece uyduruyorsun ve tutuyor.

EDWARD Elbette. Aklını okuduğuma nasıl inanabilirsin?

CONİ Bilmem. Bir anda inanıverdim.

EDWARD *(Aynı anda)* Bir anda inanıverdin.

CONİ Öylesine. Kafam karışmış olmalı.

EDWARD *(Aynı anda)* Kafan karışmış olmalı.

CONİ Yapma! Kes şunu! Yoksa kafanı gerçekten patlatacağım!

EDWARD Umursama. Sadece bir şaka. Şapkadan bir şeyler çıkarır gibi hı?

CONİ Sıkı adamsın. Tam bu iş için. Ama o Güvercin seni neredeyse yere serecekti. Edward! Benim askerimsin! Yanmana izin vermem!

EDWAR Yanacağım falan yok.

CONİ Bu halin kötü… Yine de bir şeyler yapmak…

EDWARD Dönmek istiyorum.

(Sessizlik)

EDWARD Gerekeni yapacağım.

CONİ Zamanı değil.

EDWARD Sana daha önce de söyledim.

CONİ Budala gibi konuşuyorsun. Bir evin yok. Geride bıraktığın hiçbir şey yok. Teksas'ın göbeğinde elinde tüfeğiyle, sallanan sandalyede oturan, yaşlılıktan morarmış bir annen bile yok. Belki bir hastalıktır ha? Benimki gibi… Dönme isteğin bir hastalıktır. Sana o sürtük bulaştırmış olmalı. Nasıl da bağırıyordu… *(Taklit eder)* Bring them home! Bring them home! Amerikalı anneleri temsil ediyormuş! O kıçla mı? Sıkı kalçalardı ha? Ölüyken bile. Ne diyorsun? Kim olsa onun kanatlarına tutunmak isterdi değil mi? Hı? Brig them home! Bring them…

(Edward Coni'ye bir yumruk atar. Sessizlik.)

CONİ Hayatını mahvetti. Bir kere sana baktı ve hayatını mahvetti. Tam bir kaltaktı.

EDWARD Kalk hadi.

CONİ Amerika'dan buraya geldi ve en iyi adamımı sakatladı. Ben de onu mahvedeceğim.

EDWARD Öldü.

CONİ Boş versene. Hiç ölmeyecek. "Sivil kaybın masum bir simgesi olarak yaşamaya devam edecek".

EDWARD Mektuplarımı mı okuyorsun?

CONİ Sana bir şey söyleyeyim mi, asıl sen öldün. Artık ruhen sakatsın. Askerlik hayatın bitti. O gece onunla birlikte olduğun ortaya çıkarsa…

EDWARD Birlikte değildik.

CONİ Neredeydin?

EDWARD Dışarı çıkmıştım.

CONİ Boş ver. Kimse inanmaz. *(Bir an)* Geçecek ha! Bu meseleyle arama girme. Davanı kazanacağız.

EDWARD De mortuis nil nisi bonum. Kötülük bizi mahvetti. Basit kötülük.

CONİ Hı!

EDWARD Amerika'yı özledim. Ucuz yalanlar ve popcorn

ülkesi. Beni gerçeğin ateşinden koruyordu.

CONİ Ne demek istiyorsun?

EDWARD Hollywood dostum. Ne yaparsak yapalım ona benzemek zorundayız. Sınırı aşamazsın. Üfler ve içindekini söndürür. Yaptığımız her şey orada yazılmış bir senaryodan alınmıştır ya da alınacaktır. *(Bir an)* Neredeyse sınırı aşacaktım. İçimdeki ateş neredeyse tutuşacaktı. Anlıyor musun bunu?

(Sessizlik)

EDWARD Neredeyse gerçek bir hayatım olacaktı.

CONİ Ruhen sakatsın. Âşık olduğundan beri ibnelere benzedin.

EDWARD Hı?

CONİ Tanıdığım bütün ibneler akıllıydı. Onlar da durmadan ateşten, alev almaktan falan söz ederdi. Arada bazılarını anladığım olmuştur. Şimdi sana bakınca, onları sandığımdan daha da iyi anladığımı fark ediyorum. Sen de ibneler gibi hayatı anlatıyor olmalısın.

EDWARD Hayatı mı anlatıyorum? Durmadan…

CONİ Alev topuna dönmüş hayatlarımızı. Kanatların aşktan tutuşmuş. Ve şikâyet ediyorsun. Savaştan tiksiniyor olmalısın.

EDWARD Onu benden daha iyi anladığına yemin ederim.

CONİ Savaşı anlamak ha? Senden daha iyi? Athena'dan altın bir madalya almak olurdu bu.

EDWARD Savaş nedir ha?

CONİ Hı?

EDWARD Savaş… Şavaş nedir?

CONİ Şey… Ben… Bunu bana sorduğundan beri düşünüyorum.

EDWARD Belki bilmek seni de sınıra taşıyacaktır. Benim geri döndüğüm sınıra.

CONİ Gerçek bir hayatın sınırı? Boş ver.

EDWARD İstemiyor musun?

CONİ Senin gibi olmayı mı? Ufku görmeyi…

(Sessizlik. Coni ateşi tekmeler)

CONİ Seni kendime benzetmek daha kolay dostum. Ben bir askerim. Saf bir asker. Başka hiçbir şey değil. Kafam pek çalışmaz.

(Sessizlik)

EDWARD O gece Güvercinle birlikteydim. *(Sessizlik)* Seni sorup duruyordu. Ben de bir şans tanımaya karar verdim. İkinize. Kendinizi ifade etmeniz için. Onu yalnız bıraktım. Sınıra birlikte vardığımızı hiç fark etmemiş olmana çok şaşırıyorum Coni. Anlıyorsun ya? Ufku gördün. Güvercin aslında senindi. Seni istiyordu. Öylece, yara bere içinde ölmek için yerde yatarken bile hayatını değil son şansını kaybettiğini düşünüyordu.

CONİ Hadi be!

EDWARD Tam bir budala olmalısın. Zannettiğinden daha da budala.

CONİ Beni mi istiyordu?

EDWARD Bütün ruhuyla.

CONİ Fakat… Bir asker bunu nasıl anlamaz? Kendini isteyen bir kadını…

EDWARD Yalnız bir budala bunu anlamaz. Hayatını ibnelerle geçirmiş biri!

(Coni bir yumruk atar Edward'a. Sessizlik.)

EDWARD Hoolywood yaşıyor!

(Sessizlik)

CONİ Savaş bu değil mi? İkimizin arasında olan şey! Tam bir pislik. Öyleyse, doğru yerdeyim. Cehennemde! Senden kötüsünü görmemiştim. *(Bir an, ateşe yönelir)* Niye sönmüyor bu? Geldiğimizden beri yanıp duruyor!

EDWARD Hadi, uzaklaş oradan.

(Coni öfkeyle ateşi tekmelemeye devam eder.)

CONİ Sönmüyor lanet olası! Hâlâ nasıl yanıyor ha! Baksana şuna, bir bak! Direniyor! Suyu ver bana! Ver hadi, mataran boş mu asker! Yardım et! Sönmeyen bir ateş

görmüş müydün hiç? Böyle bir bok ancak Bağdat'ta olur işte! Bütün budalalıklar burada… Her şey başına çöker. Kara büyücüler gibi ortada dolaşır, bize istediklerini yaparlar. Biz de kendimiz yaptık ya da ilaçlar yardım edecek zannederiz. Söndür şunu asker! Söndür! Bu bir emirdir!

(Edward ateşi tekmeler.)

EDWARD Oldu mu?

CONİ Hâlâ tütüyor. Böyle bir bok ancak Bağdat'ta olur değil mi?

EDWARD Boş ver, hana gidelim. Biraz daha eğleniriz.

CONİ Sönmeyen bir ateş!

EDWARD Yürü…

CONİ Ah! Lanet olası… Yine aynı şey! *(Yere çöker)*

CONİ Sen git! Ben döneceğim. İçeride işlerim var.

EDWARD Budalalık etme!

CONİ Git hadi.

EDWARD Ne oluyor?

CONİ Yine aynı şey…

EDWARD Hastalanıyor musun?

CONİ Kaldır beni… Yardım et ha… *(Bir an)* Doğruyu söylüyor olabilir misin? Eğer Barış Güvercini'nin gerçekten istediği bensem… Amma boktan iş ha! Doğruyu söylüyor olabilir misin? Kimse bilemez bunu. Bu saatten sonra. Amma berbat iş… Ona düpedüz âşıktın. O da sana…

EDWARD Bu kadar sarsılacak bir şey yok. Onu beğenmemiştim bile. Umurumda bile değildi.

CONİ Unuttun ha?

EDWARD Çoktan.

CONİ Öyleyse tıpkı Lynndie'nin dediği gibi "boku bokuna öldü". Çünkü buraya kaderini bulmaya gelmiş gibiydi.

EDWARD Herkes gibi dostum. Herkes gibi. Savaş bu! Anlıyorsun ya? Başka hiçbir şey değil. Onun seni sevişini

benimle kırıştırmak zannetmen. Budalalık. Her şeyin birbirine karışması. Erkeklerle ibnelerin, cesurlarla korkakların…

CONİ Lanet olsun! Yanlış anladım ha? Böyle bir bok yalnız Bağdat'ta olur!

(Edward Coni'yi kaldırır.)

CONİ Birazdan geçer.

EDWARD Su ister misin?

CONİ Kokuyor. Kriz gelince su soğan kokmaya başlıyor. Bütün dünya. O pis kokudan yine aynı şeyin olacağını anlıyorum. Berbat, dayanılmaz bir koku. Yeryüzünde olamayacak kadar kötü.

EDWARD Gerçek bir doktora gitmelisin.

CONİ Hadi… Kuşlar konuşuverir. Hem bu sonum olur. Fehim gerçek bir doktor.

EDWARD O budalayı sıkıştır ve sana yardım etmesini sağla.

CONİ Elinden geleni yapıyor.

EDWARD Elinden gelen ne?

CONİ Bu bir hastalık Edward. Öyle psikolojik zırvalardan değil.

EDWARD Adı ne ha?

CONİ Duyulursa, içeride işimi bitirecek kadar kötü.

EDWARD Hangi Allahın belası şey? Bir adı var mı hastalığının?

CONİ Var. *(Bir an)* İlaçları almalıyım.

(Edward kayalara tırmanır, pusuya yatar.)

EDWARD Seni rapor edebilirim.

CONİ Bunu yapmayacaksın!

EDWARD Daha önce konuşmuştuk. Rapor eder ve hastalığını bildiririm. Bir madalya alır, geri döner, tanıştığın ilk kadınla evlenirsin.

CONİ Nasıl?

EDWARD Tuhaf bir umutla. Şu askerlere musallat olan türden. Ölümün tam göbeğindeyken doğan umutla.

CONİ Şimdi değil. Umudun zamanı değil. Daha işin başındayız hı? Ama çok yakında işimiz biter, çarçabuk gerçek bir bataklığa döner burası. Biz de eve gideriz. Doğru zaman olur.

EDWARD Kimin umurunda? Konuştuklarımızın hepsini unut. Biraz fazla düşünmüş bir ibnenin zırvalıkları sayabilirsin onları. İnanmaya kalkma.

CONİ Sana inanıyorum. Benim dostumsun. Askerimsin ve dostum.

EDWARD Cehennemi hak ediyorsun. Belanı bul öyleyse. Bir Amerikalı olduğun bile şüpheli. *(Bir an,* hâlâ *yanmakta olan ateşle ilgilenir)* Gelini gördün mü?

CONİ Hı?

EDWARD Şeyh'in yeni karısını. Onların âdetlerine göre kimse göremezmiş.

CONİ Görmedim. Eğlenmek için bir sürü hayvan kestiler ve tuhaf sesler çıkardılar. Sürekli hayvan kesiyorlar.

EDWARD Bize benzemiyorlar ha? Yine de düğünün uzun sürmesi iyi. Benim evliliğim sadece on beş saat sürmüştü.

CONİ Hiç evlenmediğini söylememiş miydin?

EDWARD Hatırlamıyorum. *(Bir an)* Onları kırk gün başı boş bırakmak berbat bir fikir değil mi?

CONİ Geleneklerine saygı gösteriyorum.

EDWARD Budalalık. Bu yüzden hayal kuruyorlar.

CONİ Hı?

EDWARD Kurtuluş ve lanet hayalleri.

CONİ İkisini de yapamazlar.

EDWARD Yapacaklar. En kötüsü, bu Hollywood'un dışında yazılmış ilk senaryo olacak.

CONİ Boş ver. Önce zenciler ölür. Bütün filmlerde böyledir. Hollywood'un dışında bile.

(Sessizlik)

CONİ O raporu yazdın mı?

EDWARD Hastalığınla ilgili olanı mı?

CONİ Beni ispiyonlayanı. Masanda bir tane vardı. Yazdığını biliyorum.

EDWARD Daha vermedim.

CONİ Boş versene. Yazmışsın… Hastalığın adını kim söyledi? Nereden biliyorsun?

EDWARD Seninkini sıkıştırdım. Fehim'di değil mi?

CONİ O da yumurtladı mı?

EDWARD Birini arıyor. Bir hayaleti galiba. Yardım edebilirim ona. Bu ihtimali hisseder hissetmez seni sattı.

CONİ Tam bir alçaklık.

EDWARD Hollywood insan kemiklerinden yapıldı dostum. O hepimizin içindeki en zalim fikirdir.
(Edward bir el ateş eder.)

EDWARD *(Uzak bir noktayı işaretle)* Birbirlerine ateş ediyorlar görüyor musun? Hepsi de Bağdatlı. Bizimki de orada. Saklandığını düşünüyor. *(Bir el daha ateş eder.)*

CONİ Vurdun değil mi?

EDWARD Tam on ikiden. O Twigy kaltağını daha önce kaçırmış olduğuma inanamıyorum. Ama düştü şimdi, tepetaklak çakıldı. *(Dikkat kesilir, kayalardan aşağıyı işaretle)* Şu ikisini hatırladın mı?

CONİ Bana mı soruyorsun? *(Dürbünle bakar)* Onları bir yerden hatırladığıma eminim.

EDWARD Boş ver. Unut gitsin. İndireyim mi ha? Şu dilenciye benzeyen tam namlunun ucunda. *(Nişan alır, birden vazgeçer)* Hadi gidelim. Hana… Heykelin devrilişi iyiydi ha?

CONİ Gördüğüm en kötü adamsın. Ne demiştin? Şu beni sınıra taşıyacak şey… O soru neydi?

EDWARD Savaş nedir?

CONİ Ha… Şimdi hatırladım. *(Bir an)* Elinde hastalığı kanıtlayan belge olmadan raporun bir boka yaramaz biliyorsun. Sadece pis bir iftiracı olacaksın.

EDWARD Boş ver. İstersem belge bulurum. *(Bir an)* O ne?

CONİ Ne? Hangisi? *(Çocuk ayakkabısı elindedir)* Hı…

Lynndie için. Küçük hatıraları seviyor. Bunu ona postalayacağım.

EDWRD İyi.

CONİ *(Ayakkabıyı kastederek)* Beğendin mi? *(Yanıtı beklemeden)* Gerçekten sıkı bir heykeldi. Bir Roma heykeli kadar ve bir Roma heykeli gibi devrildi. *(Ayakkabıyı fırlatır)* Tut hadi! Senin olsun.

(Edward yakalar. Birden ikisi de duraksar.)

CONİ Çantan nerede ha? Sırt çantan.

EDWARD Lanet olsun!

CONİ Kaptırdın. O piç kurularına değil mi? Aşağıdaki piç kurularına… Onları handa görmüştük. Hatırlıyorum işte.

(Edward telaşla kayalara tırmanır, nişan alır, geç kalmıştır.)

CONİ Bir sakatsın artık… Sadece sakat. Barış güvercini seni sakatladı. Bünyen aşka dayanamadı.

EDWARD İyi!

CONİ *(Ateşi kastederek)* Hâlâ nasıl yanıyor… Şuna bak.

(Edward bir an duraksar sonra çıkışa yönelir. Coni geride kalmıştır)

CONİ Edward! Ne yapacaksın ha? Tam olarak…

EDWARD Gerekeni yapacağım.

CONİ Lanet olsun! Buna katlanmayacağımı biliyorsun değil mi?

EDWARD Dayanabileceğini düşünüyorum.

(Edward çıkar)

CONİ Tam bir pisliksin. Pislik! Bizi mahvettin!

(Coni silahını çeker, Edward'a doğru bir el ateş eder. Edward'ın düştüğü duyulur.

Karanlık. Yalnız küçük ateşin parıltısı.)

2. Tablo

Mekân değişmemiştir. Yalnız uzak bir köşede, mezarı anımsatan bir tümsek vardır şimdi. Yusuf ve Mahmut girer. Mahmut'un omzunda bir battaniyeye sarılı halde, Gelin vardır. Kolaylıkla, neredeyse bir sırt çantası taşırcasına, çevik hareketlerle ateşin bulunduğu köşeye yönelir. Gelini bırakır. Yusuf süratle kayalara tırmanır. Aşağıya bakar.

YUSUF Şu baş belasını bir yerden hatırladığıma eminim. Gidiyor, görüyor musun? Enayi bizi fark etmedi bile.

MAHMUT Bırak gitsin. Burası güvenli ha?

YUSUF Havan mermisinin açtığı bir çukur kadar.

MAHMUT Hı?

YUSUF Aynı yere ikinci mermi isabet etmez.

MAHMUT Seni budala…

YUSUF Hadi, çoktan terk etti burayı. Gidiyor işte, bak!

MAHMUT Kimsenin göremeyeceği kadar uzaktayız değil mi?

YUSUF Yakındayız demeliydin. Pusuya yattıkları tepe burası.

MAHMUT Hı?!

YUSUF Bir şeyi saklamak istiyorsan ortaya koymalısın dostum. George'un da anlamadığı buydu. *(Bir an)* Sen yalan söylemiyorsun ha? Gerçekten uzaktaymışsın. Bağdat'ı unutacak kadar. Bütün kavgalar bu tepede başlar ve cehennemde son bulur. *(Uzak bir noktayı işaretle)* O askeri tanıdığıma annemin üstüne yemin ederim.

MAHMUT İn oradan. Geri dönecek!

YUSUF Hemen değil dostum. Hemen değil. Bütün gün heykelle ilgilenmeyi tercih edeceğine bahse girerim. Onlar hiçbir gösteriyi kaçırmaz. *(Bir an)* Sen de hatırladın mı ha? Onu hatırlamış olmalısın! Ama nereden?

MAHMUT Kimin sorusuydu? Şu savaşla ilgili olan?

YUSUF Bana o fikirleri handaki Amerikalı bulaştırmış olmalı. Bir çeşit kültür alışverişi yaptık, anlarsın ya! *(Ateşe yönelir, birden)* Hay… Lanet olsun. Tabii ya! Handaki geveze! O, handa konuştuğum Amerikalıydı! Bana öyle muhteşem bir plan anlatmıştı ki, vedalaşırken "En yakın zamanda sizin ülkenizin de işgal edilmesini dilerim" demek zorunda kaldım. Benden daha budalaydı ve bunu tarihin, gelmiş geçmiş en kısa sürecek savaşı zannediyordu. Silahları katlayıp cebine koyacak, Bağdat'ı üfleyip söndürecek sonra ver elini New York. Ne rastlantı ama…

MAHMUT Kötü talih. (ateşi işaretle) Söndür onu.

YUSUF *(Ateşi tekmeler)* Belki de sönmese daha iyi? Şuraya bak, bizi avlarken bir yandan piknik yapıyorlar. Ne keyif!

MAHMUT Bir işaret olmalı.

YUSUF Neyin? Savaşın değil ya! "Dikkat savaş var!" "Yaklaşmayın savaş!" "Biz bu tepedeyiz!" Bıraktıkları hiçbir şeye dokunmasak daha iyi.

MAHMUT Söndür.

YUSUF Elbette buna *(Gelin'i işaretle)* şu baş belası da dâhil. Onu niye yanımıza aldın ha? Bir kez vurulduktan sonra hiç şansı yok bilmiyor musun?

MAHMUT Yaşıyor mu?

YUSUF Sönmüyor bu! *(Matarasındaki suyu boşaltır, Gelin'i kastederek)* Eh… Yine de uzun sürmez. Bir mezar kazmak çok daha iyi.

MAHMUT "Savaş nedir?"

YUSUF Hı?

MAHMUT Sana bunu sormuştu.

YUSUF Öyle ya! Ne akıl ama! Nasıl da hatırladın?

MAHMUT "Savaşı icat etmen istenseydi ne yapardın?"

YUSUF Bir budala gibi konuşuyordu.

MAHMUT "Elinden ne gelirdi?"

YUSUF Hiçbir şey Coni! Hiçbir şey dostum!

MAHMUT Öyle mi dedin?

YUSUF Bir şeyler gevelemiş olmalıyım.

MAHMUT Bunu daha önce düşünmüş müydün ha?

YUSUF Hayır. *(Bir an)* Yola çıktığımızdan beri düşünüyorum. Bir yanıt bulamadım. Benden akıllı olduğuna göre senin cevaplayacağını ummuştum. *(Gelin'i kaldırmaya çalışır)* Bakalım yaşayacak mı?

MAHMUT Cevabım yok.

YUSUF Yazık. *(Gelin'i kastederek)* Yardım etmeyecek misin?

MAHMUT Düşünmenin faydası olacağını zannetmiyorum!

YUSUF Onlarla sen de konuşmalıydın.

MAHMUT Ne için?

YUSUF Sırf dostluk için. Nezaketten. Irak'ta misafir sayılırlar. *(Gelini kastederek)* Bence yaşamaz.

(Yusuf süratle kayalara tırmanır. Bir tahta parçası bulur. Az sonra onu kürek olarak kullanarak mezar kazmaya başlayacaktır. Fakat şimdi şemsiyeymiş gibi kayaların üstünde "Singing in the rain" den ya da "New York New York" tan biraz mırıldanır ve tipik bir Doğulu edasıyla dans eder.)

YUSUF Ona galibiyet nedir diye sorduğumda sadece İngilizcesi mi? diye cevap verebildi."Victory". "Biz victory deriz". "Hayır, hayır, galibiyet nedir?". "Victory!" "Seni budala!" "dumb". "Ahmak adam sen de!" "fool". Bu kadar iyi Arapça konuşan bir adamın "galibiyet" lafını hiç duymamış olduğunu düşünebiliyor musun? "What" deyip kaldı. Ben de "galibiyet, tarihin sizden geri alacağı şeydir" deyip, yanından savuştum. "Doğuda zaman yavaş akar!"

MAHMUT Sırf bunun için kıçını şişleyecektir. Fazla uzaklaşma!

YUSUF Hı? *(Önemsemez)* Savaş nedir? Hah! Ne laf ama! Böyle bir soru, onlar için bir insanı zeki göstermeye

yetiyor. *(Amerikalıyı yansılayarak)* "Oh, my got! *(Bir an)* Bir Doğu'lu için savaş lanettir. İşte bu kadar. Durup dururken öğleyi kaçırırsın ve kazayı, kendi cenaze namazında kılmak zorunda kalırsın. Bir Batı'lı bunu anlayamaz.

*(*Yusuf iner ve mezar kazmaya başlar.)

YUSUF Şeyhe ne zaman gideceksin?

(Yanıt alamaz.)

YUSUF Buraya kadar geldikten sonra ona gitmeyecek misin? Aklını kaçırmış olmalısın.

MAHMUT Boş ver.

YUSUF Affedecektir seni. Bahse girerim adını bile unutmuştur. Uzun zaman geçti aradan. O kadar uzun ki belki artık bir şeyh bile değildir. Adamlarıyla birlikte orduya su taşıyordur ve atlara nal çakıyordur tabii.

MAHMUT Amerikalıların atı yok.

YUSUF Bağdat'a kadar nasıl geldiler öyleyse? Gerçekten aklını kaçırmışsın. Herkes atlardan ve daha önce kimsenin görmediği şeylerden oluşmuş bir orduları olduğuna yemin ediyor. Bütün Orta Doğu!

MAHMUT Tanklar ve tüfeklerden.

YUSUF Tanklar, tüfekler ve canavarlardan! *(Bir an)* Üstlerine hortumla petrol sıkarak bile mahvedebilirdik onları. Bir ateş çemberinde kül olur giderlerdi. Eğer bunu yapmadıysak…

MAHMUT Yapmadık.

YUSUF Ortada bilmediğimiz bir şeyler olduğu içindir. Konuşulanları duymadın mı? Gündüzleri halkın üstüne uçaklarla uyku tozu serpiyorlar, geceleri ise canavarlar çıkıyor ortaya. İşte anlamadığın şey… Çünkü canavarlar atlara benzemiyor. Onlar lanetli hayvanlar... Tanrı beni içlerinden biriyle karşılaşmaktan korusun. Şeyh'le konuşunca haklı olduğumu göreceksin.

(Cebinden üstünde çizimler olan bir deste kâğıt çıkartır.)

YUSUF Bunlara bakmak ister misin ha? Canavarların ger-

çek resimleri.

(Mahmut Gelin'e yönelir. Yusuf, kayalara tırmanmaya niyetlenir.)

MAHMUT Olduğun yerde kal.

YUSUF *(Coni'yi işaretle)* O, birden bire ortadan kayboldu. Nereye gitti ha? Böyle birde bire…

MAHMUT Sesini duymuş ve geri dönüyor olabilir.

YUSUF Pekâlâ dediğin gibi olsun. Kıpırdamıyorum ve bir çöl kuşu gibi beklemeye devam ediyorum işte! *(Bir an daha çalışır, Gelin'i kastederek)* Büyük bir talihsizlikle başladık bu işe.

MAHMUT Bir yardım. Sadece küçük bir yardım.

YUSUF Onu acıman budalalıktı. İşte asıl budalalık oydu. Şimdiyse bekliyoruz. Neyi? *(Gelin'i işaretle)* Şu işin sona ermesini. Peki, nasıl sona erecek? Bir ölüm pek de şaşırtıcı olmaz değil mi? Fakat ne zaman? İşte ölümle ilgili tek felsefi mesele bu.

MAHMUT Bir baksana ha?… Öyle daha kolay olur. Belki kalkar ayağa?

YUSUF Kimin umurunda? Savaş hiç oyalanmamaktır. Elbette bir Doğulu asla anlamaz bunu. O Amerikalı'yla tanışmamış olsaydım ben de anlayamazdım. Herif hayatımı değiştirdi. Bir anda yaptı bunu. *(Bir an)* Söz vermiştin! Şeyhe birlikte gidecektik. Yola çıkmazdım yoksa seninle.

MAHMUT Handa kalsaydın çoktan zindanı boylamış olacaktın.

YUSUF Biraz ekmek çaldığım için mi? Saçma! Zayıf insanların küçük suçlarıdır onlar. Böyle bir şey için tanrı bile affeder insanı. Hele bütün zindanlar boşalıyorken.

MAHMUT Zindanlar yine dolacak. *(Gelin'in yarasına bakar)* Kötü…

YUSUF Bu sefer senin gibilerle dolar. Bu karışıklıkta küçük bir suçlu masum bile sayılabilir. Fakat direnmeye kalkan biri… O büyük bir suçludur. Bir direnişçi de-

ğilsin ha?

MAHMUT Değilim.

YUSUF Onlara katılmadın? *(Yanıt alamaz)* İyi. İşte bu çok iyi. Kiminle karşı karşıya olduğunu bilmeli insan. *(Mahmut çantasına yönelir, içinde bir şeyler arar)*

YUSUF Yine de acımasızsın! Bağdat'a geldiğimizden beri sana rehberlik ediyorum. Yemeğini pişirdim, yorulduğunda çantanı taşıdım, bu sınırdan sonra lanetli hayvanlar olduğunu benden öğrendin! Handa yatağımı bile verdim…

MAHMUT Berbat bir yataktı. Pirelendim. *(Çantasından Edward'a ait asker çantasını çıkartır)* Yol arkadaşım gerçek bir dost olsaydı beni daha iyi bir yatakta yatabilirdim.

YUSUF Benim o!

MAHMUT Ne kadar çok para! Ekmeğin içinden mi çıktı yoksa bunlar?

YUSUF Ver onu!

(Mahmut çantayı yerine koyar. Yusuf dokunmayı göze alamaz.)

MAHMUT Nereden buldun ha?

YUSUF Tanrı bilir.

MAHMUT Ama ben bilmiyorum. Seni budala! Bunları o Amerikalıdan çaldın değil mi?

YUSUF Diğerinden! Şu suskun olandan. Hatırladın mı? Yemin ederim konuştuğum Amerikalı'dan değil! İnanmıyor musun? Doğruyu söyleyen bir yalancıdan daha dürüst kim olabilir yeryüzünde! Ne günlere kaldık! İçtiğin şarabın parasını kim verdi sanıyorsun? Peki, o katıra nasıl bindin? Bir servete mal oldu! Bak, onları alışkanlıkla aşırdım. İçinde para olduğunu bile bilmiyordum *(Telaşla ceket cebine gizlediği kâğıtları çıkartır)* Hadi, bunları al. Bunları al ha? Çantanın içinden çıktı. *(Mahmut elindekileri incelerken Yusuf, çantayı karıştırmaya devam eder.)*

YUSUF *(Resimleri kastederek)* Sonuncusu cehennemden fırlamışa benziyor değil mi? Bir yılan kadar sinsi olduğunu söylüyorlar.

(Yusuf çantanın içinden bir hançer çıkartır)

YUSUF *(Resimleri kastederek)* İşte o! Hepsinin lideri ve en kötüsü olduğuna Amerikalılar bile yemin ediyormuş. Kendi yarattığımız canavarı zapt edemiyoruz dedikleri bu olsa gerek. Bunlar gizlice ve birkaç Bağdatlı gencin hayatı pahasına çizilmiş olmalı! Bin dolara bile her yerde bulamayacağına yemin ederim.

(Mahmut resimleri incelemeye devam eder.)

YUSUF Hançeri şeyhe vermelisin. Seni bağışlaması için. Benim de böyle bir hediyem olsa hemen bağışlanırdım. Tam bir Doğulu gibi konuştum yine değil mi? Ah! Lanet olsun! *(Hançeri parlatır)* Böyle daha iyi. Nasıl? Canavarlar konusunda haklıydım ha?

MAHMUT *(Çizimleri kastederek)* Resimli bir roman. Çocuklar için ya da Amerikalı askerler

YUSUF Ne!

MAHMUT Bir dev, birkaç da cüce savaşçı!

(Yusuf, Mahmut'un elindekileri ustalıkla alıverir, telaşla çantanın içine sokuşturur.)

YUSUF Ne anlarsın sen? Onlar Bağdat canavarları! Amerikalılar getirip sokaklara saldı… Artık her yer onların canavarlarıyla dolu.

(Yusuf ani bir hareketle hançeri cebine atar. Gelin'e yönelir. Aynı anda Mahmut ondan aşırdığı çantayı saklar)

YUSUF Elden ele geziyorlar ve herkes onlardan söz ediyor! *(Bir an)* Amerikalılar da bizde tuhaf büyüler ve canavarlar olduğunu düşünüyor mudur ha? Boş ver, unut, gitsin. *(Bir an)* Zavallıcık. Uykusunda sıçrıyor. Ateşi de var. Sana bir şey söyleyeyim mi? Çok geçmeyecek, yarası öldürecek onu!

MAHMUT Elimizden geleni yaptık.

YUSUF Bir an önce hekime götürmen gerekiyordu. Kur-

şunlardan kaçırman yetmedi. *(Mezarı işaretle)* Oldu mu dersin?

MAHMUT Onu gömmeyeceğim!

YUSUF Ne için? Onu ne için gömmeyeceksin? Böyle ortada mı bırakacaksın?

MAHMUT Bela istemiyorum.

YUSUF Doğru ya, bu zamanda kim ister ki… Gırtlağımıza kadar belaya batmışken. Fakat bir belanın iyi yanı ne biliyor musun? Seni kovalayanı da boğar. Onu gömmelisin dostum yoksa tanrının gücüne gider. Buradan daha iyi bir mezarlığı nerede bulacaksın ha? Hem tanrıya yakın hem de Bağdat ayaklarının altında. *(Yusuf kazmaya devam eder)*

MAHMUT Gözümün önünde bir mezar kazmanı istemiyorum.

YUSUF Böyle bir işe bulaştıktan sonra temiz kalacağını sanıyorsun. Tanrı her şeyi görür. *(Gelin'i işaretle)* Onu kurtarmak istedin ama pek az şey yaptın. Masum sayılmazsın. İşte bu lanet getirir.

MAHMUT Lanet tanrının gazabına uğramaktır. Gevezelik tanrının gazabıdır.

YUSUF Bir budala gibi konuşuyorsun. Hiç düşünmediğin belli. Ne savaşı ne de laneti.

(Mahmut dinlemez, başka bir köşeye çekilir.)

YUSUF İnanılmaz bir güzelliği var. Şu yüze bir baksana, sonra boynu… Niye böyle giyinmiş? Kadınlar düğüne gider böyle. *(Birden)* Yoksa şeyhin misafiri miydi?

MAHMUT Uzak dur ondan!

YUSUF Ne işi varmış buralarda ha? Bir tutsak… Belki de kılık değiştirmiş bir direnişçi. Bu günlerde her kılığa giriyorlar. Bazen bir dost olarak bazen de *(Gelin'i işaretle)* melek olarak…

(Yusuf konuşurken kayalardan birine tırmanır.)

YUSUF Amerikalı askerlerin en çok Iraklı kadınlardan korktuğunu biliyor muydun? Bir kadın direnişçi erkek

bir direnişçiden dört kat tehlikelidir. Niye dört kat dediğimi hesaplayabildin mi?

MAHMUT Uzaklaşma! Kayaların ardında cesetler gördüm. Vurulmuş birkaç adam.

YUSUF Kimlerden? Bizimkiler mi, sizinkiler mi? Amerikalılardan mı? Yoksa İngiliz mi? Tanıyamayacaklarımız da olabilir çünkü gelenlerin hepsi yüz ameliyatı olmuş gibi. Zenciler bile sarışınlara benziyor… Peki, bu ameliyat fikrine ne diyorsun? Amerika bunu kesinlikle yaptı. Tanrı önünde ant içerim ki herkesi birbirine benzetecek bir ameliyat yaptı. Bütün Birleşmiş milletleri ve orduyu ameliyat etti…

MAHMUT Şeyhin adamlarıydılar galiba. Birkaç da Bağdatlı.

YUSUF Kendi kendilerini vurmadılar ya! İki Bağdatlı karşı karşıya gelir ve birden… *(Duraksar)* Irak Irak'a karşı! *(Sessizlik)*

YUSUF İşte bu korkunç… Şeyhin adamlarıydılar öyle mi? Ah! Bu… Bombadan, silahtan, tanktan, tuhaf yaratıklardan bile korkunç… Bu…

MAHMUT Şeyh orduya su taşımıyor, onlarla birlikte savaşıyor demek.

YUSUF Tanrı önünde yemin ederim ki, şeyh gerçekten cehennemlik oldu demek. Tek seferde, benim bütün ömrümce işleyebileceğimden daha büyük bir günah işledi. Şeyh kendi halkına karşı savaşıyor ha! *(Birden)* Lanet, kendi halkına karşı savaşmaktır!

MAHMUT Öncekinden farklı değil durumu.

YUSUF Fakat bize ne? Bizi ilgilendirmez! Öyle değil mi? Hı? Boşuna heyecanlandım. İşte yine boşu boşuna… Benim de kötü huyum bu. *(Kayalara tırmanır, dürbünle bir süre bakar)* Nereye gitti şu geveze hı? Birden bire yok oldu!

(Mahmut Gelin'e yönelir)

YUSUF Ne oluyor ona?

MAHMUT Ölüyor. Yardım et, kaldıralım. Tut hadi. Şuraya taşıyalım. Biraz su verelim.

YUSUF *(Boş matarayı gösterir)* Yemin ederim ki böyle bir şeye artık gücüm yetmez.

MAHMUT Sana söylüyorum… Çabuk! Suyu ver… Orada bir bez parçası olacaktı... Yusuf! Kıpırda… Çabuk...

YUSUF Belaya bulaşmak istemiyorum. Anlıyorsun ya!

MAHMUT Bela falan yok! Buraya gel.

YUSUF Bırakıp gideceğimizi söylemiştin şimdi bir de yardım istiyorsun.

MAHMUT Hadi…

YUSUF Gün batıyor. Neredeyse asker dolar buraları. Nişancıları biliyorsun. Dönme vakitleri dostum.
(Yusuf koşarcasına diğer kayaya tırmanır.)

MAHMUT Ne yapıyorsun!

YUSUF Gitme zamanı. Düğüne yetişmeliyim. Evlenirken hep neşeli olur Şeyh ve bütün geçmiş günahları affeder.

MAHMUT Buraya gel… Aşağıya in…

YUSUF İstediğini yaptım. Seni savaşın kalbine taşıdım! Daha ne? Bir Doğulu sadece söyleneni yapar. Sözlerimi unutma. Savaş nedir? Nedir? İşler bozulmaya başladığında bunu hatırla. Canavarlara da dikkat et!

MAHMUT Seni budala… Çoktan öldü.

YUSUF *(Duraksar)* Öldü mü? Öyleyse gerçekten gitme vakti. Hadi, acele et! Çünkü çok geride kalmış olabilirsin. Onunla fazla oyalandın…

MAHMUT Düğün iki gece sonra…

YUSUF Hiçbir şeyden haberin yok! Handaki Amerikalıyla konuşmalıydın…

MAHMUT Hiç değilse gömmek için…

YUSUF Boşuna dostum. Beni unut. Mezarı kazmamı bile istemiyordun. Seni dinleseydim şimdi bir de onun için vakit kaybedecektin. Allaha şükür ki hazır bir tane var. *(Bir an)* O az sonra buraya dönecek.

MAHMUT Şu düğün… Duyduklarımız doğru muymuş? O Amerikalı başka bir şey söyledi mi?

YUSUF Ona herkesi bir eve topladıktan sonra orayı bombalayıp bombalamayacaklarını soramazdım! İlahi, bir Amerikalı bile anlardı bu sorunun aslında ne sorduğunu. Yine de… Acele etsen iyi olacak. Onlar sandığımızdan da hızlı dostum, sandığımızdan da aceleci. Oh, my got! Farkında değil misin? Irak Irağa karşı ve lanet bizimle!

(Mahmut Gelin'i sürükleyerek aceleyle çukura taşır, üstüne toprak atar)

MAHMUT Bekle. Biraz daha… Nefes alıyor!

(Yusuf duraksar)

MAHMUT Ölmemiş.

YUSUF Ne?

MAHMUT Yaşıyor.

YUSUF İşte bu berbat! Yaşayan, konuşur! Bir bak ha… Şuna iyice bir bak… Onu geride bırakamayız.

MAHMUT Kendinde. Yarası kötü gözüküyor. Bir damla kan kalmamış olmalı vücudunda. Onu çıkartmalı mıyım?

YUSUF Savuşmak için fazla zamanımız yok!

MAHMUT Cevap vermeyecek misin?

YUSUF Vermeyeceğim.

MAHMUT Ne yapacağım ha?

YUSUF Tanrı bilir dostum. Bundan sonrasını tanrı bilir.

MAHMUT Bir direnişçi değil. Onlardan da değil. Peşimizdeyken de suskundu. Ona baktım… Suskun, ürkek bir yürüyüşü vardı.

YUSUF Peşimizde miydi? Bir ceylan gibi! Ne romantik ama… Hiç fark etmedim.

MAHMUT Çok ürkek bir yürüyüşü vardı… Bizi takip ederken… Çatışma başladığında…

YUSUF Onun laneti de bu herhalde? Gelmekte olan bir ölümü bile bekleyemeyecek olmak. Her şey bittikten

sonra Amerikalıyı yeniden bulmak ve şunu söylemek isterdim. "Bak dostum, kendimize kötü bir kader yazdık. Tıpkı filmlerdeki gibi.

(Bir el silah sesi. Yusuf olduğu yere çöker.)

MAHMUT *(Gelin'i kastederek)* Yaşıyor… Ne yapacağız? İhtiyar! Bir şey söyle… Bir akıl ver ha! Lanet olsun!

(Mahmut süratle mezarı doldurmaya başlar. Gelin çıkmak için birkaç hamle yapar ancak başaramaz. Gömülür gider. Bir an. Mahmut duraksar.)

MAHMUT Yusuf! Yusuf! Ne oldu hı?

(Yusuf'un vurulduğunu fark eder.)

MAHMUT Seni budala…

(Bir el silah sesi. Mahmut da olduğu yere çöker. Vurulmuştur. Karanlık. Küçük ateş parlamaya devam eder.)

3. Tablo

Bağdat'ın dış mahallelerinden birinde Doktor Fehim'in evi. Fehim'in odası. Geride pencere ve bir yatak. Pencere evin arka cephesini çevreleyen yüksek duvarlı bir bahçeye bakmaktadır. Bahçe duvarının bir bölümü yıkılmıştır ve şimdi, oradan vaktiyle duvarın kestiği küçük yaya yolu ile geniş arazi ve kayalıklar gözükür. Gece. Karanlık. Sabbar, elinde lamba ile odaya girer. Açık olan pencereyi kapatır. Yatağa yaklaşır, uyandırmaktan korkarcasına, örtüyü yarım yamalak Fehim'in üstüne çeker. Fehim yataktadır, huzursuz kıpırdanır, kötü bir rüya görmektedir sanki. Derinden bir Amerikan bando marşı duyulmaya başlar. Sabbar bir an hareketsiz kalır az sonra önlük cebinden çıkarttığı silahı başına dayar, karanlık. Bir el silah sesi. Marş giderek yükselir. Fehim bağırarak uyanır. Sessizlik. Bir an toparlanmaya çalışır, dikkati pencereye yönelir. Kapalı olduğunu fark eder.

FEHİM Sabbar! Sabbar!

(Sabbar telaşla girer, elinde bir lamba vardır.)

SABBAR Ne oldu? Ne var…

FEHİM Pencereyi kapatmışsın!

(Sabbar sessiz kalır.)

FEHİM Ne olursa olsun kapanmayacak demiştim. Bilmiyor musun bunu? Arkamı döner dönmez tersini mi yapıyorsun isteklerimin?

(Sabbar'ın bir şey söylemesine fırsat bırakmadan pencereye yönelir, açar. Uzaktan gelen gürültüler bir rüzgâr gibi dolar içeri sonra savrulur gider)

FEHİM Bu sesler ne?

SABBAR Düğün hazırlıkları. Şeyhin adamları içip içip bağrışıyorlar.

FEHİM Gözüm hep pencerede olacak. Bir kanadının bile kıpırdadığını görmeyeceğim. *(Dışarı bakar)* Kimseyi gördün mü bu gece? Gelip geçen oldu mu yoldan?

SABBAR Hayır.

FEHİM Bir ses? Çok uzakta bir ışık…

SABBAR Görmedim, duymadım.

FEHİM Uykuya dalmadan önce biri geçti sanki evin önünden.

SABBAR Çalışıyordum, işitmedim.

FEHİM Çıplak ayaklıydı. Yürüyüp gitti. Fırlayıp kalktım ama bomboştu yol. Adımlarının, nefesinin sesini duydum.

SABBAR Sana öyle geldi belki?

FEHİM Buradan kimse geçmez?

SABBAR Geçmez.

FEHİM Hiç ses çıkmaz gece boyu. Bir ses çıkmışsa mutlaka biri geçmiştir.

SABBAR Bilmem… *(Tedirgin)* Aynı düş olmasın?

FEHİM Düş olsa sesini duymazdım…

SABBAR H ıhı…

FEHİM Öyleyse? *(Cevap alamaz)* Getirdiler mi gelini?

SABBAR Kim bilir?

FEHİM Düğün için ne uygun zaman!

(Fehim yeniden pencereye yönelir, görme isteğiyle uzaklara bakar.)

SABBAR Çok yaklaşma!

(Fehim irkilir)

SABBAR Fareler! Geçen gün eşikte gördüm bir tanesini. İçeri girmek üzereydi. Üstüme atladı. Yol vermem için her şeyi yaptı. Zor yakaladım.

FEHİM Kapan hazırla, zehir koy… Burada dolanmalarını istemiyorum onların.

SABBAR Hepsini yaptım. Herkes yapıyor… Hiçbir faydası yok.

(Fehim, uzaklaşır pencerenin önünden. Sabbar süratle gider kapatır.)

SABBAR Bütün evler sokaklar fare dolu. Yere bakmadan adım bile atamaz olduk. Sürüler halinde dolaşıyorlar. Kapıdan, bacadan, buldukları her yerden giriyorlar…

FEHİM Kurşunlardan kaçıyorlar. Yıkıntılardan, yangından… Hepsinin kökünü kazıyacağım merak etme. Öyle kuvvetli bir zehir hazırlayacağım ki koklayanı bile öldürecek.

SABBAR Soyları kurusun. Pislik getiren, lanetli hayvanlar onlar.

FEHİM Lanet diye bir şey yok.

SABBAR Bütün olanlar bir lanetin işareti.

FEHİM Kulaklarının açıldığı duymaya başladığın günü hatırla. Lanet yok diye bağırmıştın.

SABBAR Bağırmıştım. Yıllar sonra yeniden seslerinizi işitmek, duyuyor olmak… Çok fazla sevinmiştim o gün.

FEHİM Sana verilen sağırlıktı. Ondan kurtuldun. Merak etme, tanrı başkaldırdığını düşünmez güldüğün, konuştuğun için.

SABBAR İleri gittim. Tanrı ileri gidenleri sevmez.

(Sessizlik)

FEHİM Bugün meydana indim.

SABBAR Demek sen de oradaydın ha? Irak böyle bir gün

göreceğini tahmin edemezdi. Heykelin devrilişini seyrettin değil mi?

FEHİM Korkutmuştur seni olanlar. Ama onun, elinde bir kırbaçla omuzlarımızda yükselişinden daha fazla değil. Ne dersin?

SABBAR Sırtımı döven kırbaç benimdi. Üstüne bastırttığım omuzlar da benimdir.

FEHİM Ömrün boyunca temiz, sessiz odanda oturdun ve kim olduğuna bakmadan herkesi sevdin. Sana kötülük yapanları bile.

SABBAR *(Çıkışa yönelir)* Bir budala değilsen olanları anlarsın. Kimin ne yapması gerektiğini iyi bilirim. *(Duraksar)* Bu gün Dilasa'nın torunu da gitti.

FEHİM Gitti mi? Gitti ha? *(Bir an)* Çok küçük değil mi o? Ne lüzumu var? Ne anlamsız!

(Girer elinde birkaç parça yiyecek vardır.)

SABBAR Cabbar küçük değil. Tam bir erkek.

FEHİM Kimsenin ciddiye almayacağı kadar küçük bir erkek.

SABBAR Bir ordu kurmaya gitti. Bağdat'ı geri alacak! Ve ayakkabının tekini de tabii.

FEHİM Hı?

SABBAR *(Yiyecekleri pencereden dışarı, farelere fırlatır)* Bu onları uzak tutuyor. Biliyor muydun? Elbette hayır. Etrafına baktığın yok. Ne fareler ne de insanlar hakkında artık hiç düşünmediğin belli. Sadece bir hayalin peşindesin.

(Sabbar duvardaki taş raftan, bir erkek çocuk ayakkabısı alır)

SABBAR Bak, medyadan getirdim. Bir madalyon olabilecek kadar minik değil mi? Babası Hüseyin'in heykeline pabucunu fırlatırken o da kendininkini atıyordu. Babasınınki fırladı taşa çarptı. Onunki fazla uzağa gidemedi. Pat diye askerlerin önüne düştü. O kadar hoşlarına gitti ki bu şirin taraftar, ayakkabıyı elden ele

dolaştırdılar. Sonra içlerinden biri cebine atıverdi... Değerli bir parça aldığını biliyor gibi. Bunun öbür teki bizi ikiyüzlülüğe iten orduların elinde bir zafer gülü şimdi! Bağdat'ın bahçelerinden arsızca kopartılmış küçük, kirli bir gül. Cabbar ayakkabıyı geri alacak!

FEHİM Bir hayal onu erkek yapmaz.

SABBAR Yapar. Tıpkı seni yaptığı gibi. Onun bir sabah şu kapıda, elinde ayakkabının teki ve bir kucak gülle belireceğini düşlüyorum. Bağdat'ın en aydınlık sabahında.

FEHİM Her şey aynı kalsın istiyorsun. Tıpkı eski günlerdeki gibi… *(Bir an)* Hiç gücün yok hâlbuki. Kalbin de yalan söylemene müsaade etmiyor.

SABBAR *(Kalbini işaretle)* Belki o bütün olanları biliyor fakat gözlerim… İşte onlar sadece benim istediklerimi görüyor! Zihnimde hiçbir şey değişmedi. Bugün meydana giderken bahçeden yıkık duvarı hiç görmeden geçip çıktım. Kapalı kepenkleri, artık baharat satmayan dükkânları hiç görmeden, yalnız gözlerimin bildiği çarşıyı gezdim. Sadece gözlerimle safran aldım, birkaç metre kadife. Ve dükkân dükkân gülsuyu aradım. Yeni bir örtü de alacaktım ama eh, onu seçemedim. Yarın Dilasa da gelir, birlikte alırız diye düşündüm. Çarşı yine kalabalık olur, bunalır, heykelin önünde birer şerbet içeriz. Kalbimin artık yerinde olmadığını bildiği ama gözlerimin kapanıncaya dek görmeye devam edeceği o heykelin önünde.

FEHİM Ordular işlerini bitirir bitirmez geri dönecek. Biz daha ne olduğunu anlamadan her şey bildiğimiz gibi olacak.

SABBAR Öyle mi diyorsun... Ne saçma! Her tarafta lanetin işaretleri var. *(Ayakkabıyı işaretle)* İstediklerini yaptığımızı zannediyorlar. Bizi anlayamazlar Fehim. Bir iyilikleri de dokunmaz. Böyle bir şey dilemekten kork! Tanrı budalaları sevmez.

FEHİM Hiçbir şey dilemiyorum.

SABBAR En iyisi. Dilememek en iyisi. Onlardan uzak dur. Büyük Coni'den ve ötekinden.

FEHİM Edward. Adı Edward.

SABBAR Uğursuz bir ad. Ne uğursuz. Sanki annesi hiç seslenmemiş gibi. Şefkatli bir ses hiç değmemiş o isme. *(Bir an)* Yatmayacak mısın?

(Fehim hayır anlamında bir işaret yapar.)

SABBAR Geceler uzun. Biraz uyumaya vakit var.

FEHİM Geceler uzun ama uyumak için değil.

(Fehim pencereye yönelir, yeniden açar.)

SABBAR Şu düşler değil mi? Sana huzur vermeyen onlar...

FEHİM O kadar narin bir hayaldi ki izi bile kalmadı sanki… *(Bir an)* Duydum onu biliyorum, yüzünü gördüm… Daha iki gece önce. Edward'ı beklerken. Orada, karanlığın içinde. Tepede. Etrafımda büyük kayalar ve karanlık toprak. Bir tek yıldız bile yoktu. Yalnız ayın yaşlı, solgun ışığı. Hiçbir canlı yuvasında çıkmaya cesaret edemez diye düşündüm. Hiçbir canlı bu sessizlikte bir ses çıkartmaya kalkışmaz. Öyle olmadı ama… Birden parladı ay, ışıdı yıldızlar. Bir sesin yankısıyla gök sarsıldı… Sonra canlandı toprak, kayalar, karanlık ay. Birden aralandı dallar. Gecenin ortasında onu gördüm. Parlayan gövdesi ile küçük bir ateşin başında onu.

SABBAR Kimi?

FEHİM Tanrıçayı, meleği, insanı… Onu işte! Tam karşımda duruyordu. Kusursuz bir güzelliği vardı. Korkuyordu. Sanki… Sanki yardım ister gibi. Sonra ürkekçe yürüyüp gitti.

SABBAR Belki de gerçekten bir melekti. Tanrı kendini insanlara adamış bu yüce kulunu sevindirmek için onu göndermişti.

FEHİM Bize benziyordu. Gövdesi, yüzü, gülüşü vardı.

SABBAR Onlar diledikleri şekle girebilirler.

FEHİM Bir kadındı! Genç bir kadın. Başka kimse değil…

SABBAR Aklın oyunları bunlar. Yalnızlık ağır geldi, birilerini hayal ettin… Ne olduğunu kim bilebilir? Rüzgârın sesi, hayvanlar, dallar… Her birinin başka büyüsü var.

FEHİM Büyü onun kendisiydi.

SABBAR Tepeye niye gitmiştin ha? Nişan tepesi değil mi? Bizi tek tek avladıkları lanetli tepe. *(Bir an sessizlik)* Şimdi akla ihtiyacımız var. En çok ona. Kendisine yalan söyleyemeyen bir kalbe değil! Sök, at kalbini! Ne duruyorsun daha! Bırak, istediği yerde atsın.

FEHİM *(Tepeyi işaretle)* Orada atıyor öyleyse… Küçük bir ateşin içinde. Hayal gördüğüm tepede!
(Bir an sessizlik.)

SABBAR Oduncunun karısı uğradı bugün. Oğlunu getirmiş.

FEHİM Neyi varmış?

SABBAR Bilmem. Ateşi çıkmış çocuğun, bir sürü leke varmış vücudunda. Yarın gelecekler yine.

FEHİM Ben uğrarım.

SABBAR Şimdi mi?

FEHİM *(Hazırlanmaya başlar)* Hı hı…

SABBAR Çok geç olmadı mı?

FEHİM Henüz değil.

SABBAR Askerler bu saatte meydandan geçmene izin vermez.

FEHİM Edward bir izin belgesi verecek yakında.

SABBAR Ya… *(Birden)* Ne gerek var? Seni karıştıracakları kimse yok ki burada. Kim olduğumuzu bilmiyorlar mı?

FEHİM Onların düşmanıyız!

SABBAR Öyleyse Edward?

FEHİM Bir iş, basit bir alışveriş yalnızca…

SABBAR O adam… Düşmanına çok yakın. Bir çıkarı olmasa…

FEHİM Belki de tersi. Tam tersi ha?

(Fehim çantasını alır, içine birkaç ilaç atar. Çıkışa yönelir.)

SABBAR Kaplanlara dikkat et hiç olmazsa! Olanları daha duymadın… Hüseyin'in kaplanlarını saldıklarını… Etrafta başıboş gezen bir sürü…

(Fehim bir ses duymuş gibi duraksar)

SABBAR Sokak aralarında ortaya çıkıyorlarmış. Geçen gece bir kadını…

FEHİM Neydi o?

SABBAR Bilmem.

FEHİM Ayak sesini duymadın mı?

SABBAR Bir şeyler duydum ama…

FEHİM Lambayı ver, çabuk.

SABBAR *(Telaşla lambayı uzatır)* Hastalardan biridir belki? Bu gün iki kez seni sordular…

FEHİM Kimse gözükmüyor, sesi sen de duydun ama…

SABBAR Duydum.

FEHİM Ayak sesi… *(Bağırır)* Kim var orada? Ortaya çık!

SABBAR Bir hayvandı belki… Şu kaplanlardan biri…

FEHİM Ortaya çık dedim!

SABBAR Bağırma gitmiştir çoktan.

FEHİM Gel buraya yaklaş, yüzünü göster bana…

SABBAR Boşuna uğraşma, her neyse çekip gitti.

FEHİM Oradaydı, az önce…

SABBAR Belki bir şey geçti ama ne olduğunu kim bilebilir?

FEHİM Oradaydı! Sen de duydun…

SABBAR Belli belirsiz…

FEHİM Başka ne olabilir ha? Böyle etrafımızda gezinen… Bu kadar yakında…

SABBAR Nereden bileceksin? Vazgeç artık.

FEHİM Uzak dur!

SABBAR Bir asker olmalı evin etrafında…

(Fehim dışarıyı görmeye çabalar sonra süratle çıkışa yönelir.)

FEHİM Gitmeliyim ben! Gitmeli…

SABBAR Dur! Fehim… Yorgunluktan sesler duymaya başladık ikimizde. Başka ne olacak? Daha kötü bir şey değilse sadece o hayaldi. Bir anda ikimizi de etkiledi.
(Fehim duraksar)

FEHİM Arkamı döner dönmez tersini yapıyorsun isteklerimin. Öyle değil mi?
(Sabbar cevap vermez)

FEHİM Beni engelliyorsun?

SABBAR Hiçbir şey eskisi gibi olmayacak.
(Sessizlik. Sabbar gizlediği yerden izin kâğıdını çıkartır.)

SABBAR İşte burada! Asker izin kâğıdı olduğunu söyledi.

FEHİM Hı?

SABBAR İzin kâğıdı.

FEHİM Yine de dışarıdaki asker değildi!

SABBAR Her ne ise gitti! Gitti! Korkup kaçtı…

FEHİM Oydu. Küçük, sessiz adımlar onundu.

SABBAR Belki de. Duymuyor musun beni!
(Sabbar kâğıdı uzatır)

SABBAR Edward yollamış.

FEHİM Gönderdi ha? Verdiği sözü tuttu.

SABBAR Rahat olacakmışsın ve kimseyi takmayacakmış artık peşine.

FEHİM İyi. Böylesi daha iyi. *(Bir an)*
(Fehim çekmecesinden bir rapor çıkartır)

SABBAR Nereye?

FEHİM Hana. Verdiğim sözü tutmaya. *(Bir an)* Eskiden hiç yalan söylemezdin.
(Fehim hızla çıkar. Sabbar susar, öylece kalakalır. Bir an. Ani bir kararla pencereye yönelir. O sırada uzakta, tepede parlayan küçük ateş dikkatini çeker. Lambayı söndürür, karanlık. Küçük ateş karanlıkta parlamaya devam eder.)

4. Tablo

Fehim'in odası. Sabbar odadadır. Dilasa girer.

DİLASA Kapın açık. Ardına kadar… Kapattım. Kilidi de taktım. *(Lambayı işaretle)* Kıs, onu kıs. *(Pencereyi işaretle)* Bak hadi, tepeye doğru bak.
(Sabbar pencereye yönelir, Dilasa ardından ilerler.)

DİLASA Işığı görüyor musun?

SABBAR Hı hı…

DİLASA Cabbar ulaştı. Tepeye vardı. Çıkınca bir ateş yakacağım demişti. Söz vermişti yakalanmayacağına. Başardı bak! Ateşi yaktı.

SABBAR Demek oydu ha? Bir anda kalbimi ısıtan şu küçük ateş… Başarmış! Sahiden başarmış. Pek küçük bir ışık ama öyle parlıyordu ki…

DİLASA Orada işte, besbelli orada.

SABBAR Büyük bir komutan olmalı senin torunun.

DİLASA Şimdiden gittiği yeri fethetmiş sayılır.

SABBAR Öyle ya! Kimse çıkamıyor oraya. Büsbütün onlarındır tepe. Ama Cabbar… Çıkıvermiş bak.

DİLASA Yapacaklarını daha kimse bilmiyor. Tepeye çıktığımı görürsen, ateşi yaktığımı, hazırlan demişti. Sana yollayacağım haberlere hazırlan. İsteyeceklerime ve dediklerimi yapmaya. Kötülük bana dokunmazsa Bağdat yine sizin olacak.

SABBAR Kötülük dokunmazsa… Demek o da farkında? Bizi çepeçevre saran kötülüğün farkında ha?

DİLASA Cabbar onu yenecek! Lanetin işlemeyeceği bir ordu kuracak.

SABBAR Lanetin işlemeyeceği bir ordu ha? *(Bir an)* Bazen duymaya başladığıma kahrediyorum. Elimden gelse susturacağım yine bütün sesleri. Eskiden yalnız yüzlerinizi görüyordum. Gülüyordunuz, çalışıyor-

dunuz. Aklımda kalan cesur sözlerinizdi. Şimdiyse…

DİLASA Kendi yurdundasın, kendi toprağında. Aynı göğün altında. Mutlu etmeli bunlar seni. Bak, bir düğün yapacak kadar güçlüyüz hâlâ. Hem de sultanın kızına.

SABBAR Sultan kızı değil o. Şeyh'e gönderilen basit bir kız sadece.

DİLASA Aman sen de! Hiçbir yalana inanmıyorsun. Ne kötü bir huy. Hem neyin nesi olduğunu kim bilebilir? Şeyhin kaç tane çocuğu olduğunu biliyor muyuz? Peki, bunun kaçıncı karısı olacağını? Boş ver, işlerine karışmamız istenseydi onlardan olurduk. Düğün barış getirecek. Silahlar susacak. Askerler evlere girmeyecek ve tek kurşun atmayacak. Tam kırk gün, kırk gece!

SABBAR Hayal görüyorsun.

DİLASA Hiçbir şeyden haberin yok. Düğün başlıyor. Şeyhin evine gelenler yiyip içiyor ve askerler yüzlerini bile şarapla yıkıyor. Hediyeler dağ gibi. Böyle bolluk görülmemişti. Bugün büyük Coni şerefine dokuz oğlak, beş tane de dana kesildi. Bir lokma bile yememiştir tabii ama düğün evini görmeye geldi, elinde izin kâğıdıyla.

SABBAR Kırk gün kırk gece ha? Tam da savaşın ortasında.

DİLASA Tam da hızlarını alacakken. Her şeyi geri almak için ne muhteşem bir zaman değil mi?

SABBAR Ama bu… *(Bir an)* Bu enayilik demek! Demek o kibirli, ablak suratlarının ardında görünenden daha kibirli ve ablak bir surat taşıyorlar.

(Sabbar pencereye yönelir)

DİLASA Kafalarının içinde de bir kuş beyni. Ne sandın? Cabbar akıllıdır.

SABBAR Işık birden ufaldı. İyice küçüldü… Bak, yaprak gibi dalgalanıyor. Söndü sönecek…

DİLASA Ya birini gördü yaklaşan ya da rüzgâr çıktı.

SABBAR Ya uykusu geldi ya korktu. O daha çocuk…

DİLASA Şssst… Cabbar korkmayacağına yemin etti. *(Bir an)* Coni'nin Fehim'i çok sevdiği söyleniyor.

SABBAR Fehim'i? Ne için sevecekmiş? O bir hekim… Hüseyin'in yakın dostu. Seveceği hiçbir şey yok onda.

DİLASA Bir izin kâğıdı alacakmış.

SABBAR Doğru değil.

DİLASA Bana Cabbar'ın ordusundan kimseye söz etmeyeceğine yemin et.

SABBAR Bir ordusu yok ki!

DİLASA Fakat umudu var. Bu zamanda o bile saklanmaya değer.

(Sabbar cevap vermez. Dilasa çıkışa yönelir.)

DİLASA Hazırlanmalıyım. *(Birden hatırlamış gibi cebinden çıkarttığı küçük kavanozu rafa bırakır)* Bütün deliklere dök bundan. Eşiğe, duvar diplerine. Yer yemez ölüyorlar.

SABBAR Şu lanetli hayvanlar... Hiçbir faydası olmuyor. Kötü düşler gibi üreyip duruyor onlar da.

DİLASA Düşleri devam ediyor ha?

SABBAR Gece gündüz. Hâlâ o kadın hayalinin ardında.

DİLASA Barış Güvercini'ne olanları duydun mu?

SABBAR Ne kadarı doğru Allah bilir?

DİLASA İçeride işini bitirivermişler zavallının.

SABBAR Ah!

DİLASA Herkes nihayet gökten bir melek indi zannederken… Nasıl bağırıyordu o? *(Taklit etmeye çalışır)* Boş ver. Belki de aradığımız ermiş Cabbar'dır. Odur eminim. Torunum bir ermiş. Daha çok küçükten hissetmiştim.

(Dilasa cebinden çıkarttığı sakız paketinden bir tane alır, kalanı Sabbar'a uzatır.)

DİLASA O kızla asker birbirlerine âşıktı değil mi?

SABBAR Hıı… Öyleymiş.

DİLASA Sana bir şey diyeyim mi evlenselerdi belki de savaş biterdi. Hâlbuki Fehim, olmayan bir kadına ne kadar da bağlı… Çikletleri iyi de sevmeyi bilmiyor Amerikalılar. Neyse, Onlar asıl bunu yenemeyecekler.

Kalbimizdekini... Direnci hâlâ silahlarda arayıp dursunlar… *(Kavanozu kastederek)* Dikkat et, keskin.

(Sabbar onaylar. Dikkati pencereye yönelir. Dilasa aceleyle çıkar.)

SABBAR Yeniden parlamaya başladı bak! Cabbar ateşi tutuşturdu yine. Hem de bu seferki büyük, çok büyük… Ne yapmaya çalışıyor? Belli edecek kendisini! Bu kadar büyük bir ateş… Ah! Akılsız çocuk… Dilasa! Gittin mi? Cabbar ateşi büyüttü!

(Pencereyi kapatmak ister. Bu sırada küçük bir çığlık atar, elini hızla çeker.)

SABBAR Lanetli hayvan! *(Dilasa'nın arkasından yetişmek telaşıyla)* Elimi ısırdı! Dilasa! Bu pis hayvan elimi ısırdı… Hem de çok fena…

(Duyuramayacağını anlar, bir bez parçasıyla elini sararken birden ardı ardına tutuşturulan büyük ateşlerin ışığı pencereye yansır. Aynı anda vurmalı çalgılardan yayılan ağır Doğu ezgisi ve silahlar patlar. Sesleri ve ışık giderek yükselirken Dilasa gerisin geri girer.)

SABBAR Ne oluyor?

(Sessizlik. Dilasa bir an göğsüne yayılan kan lekesine bakar.)

DİLASA Düğün! Kutlamalar… Şeyh gelini getirecekmiş.

(Ezgi tehditkâr bir vurguyla giderek güçlenir.)

SABBAR Sultan kızı demiştin değil mi?

DİLASA Basit bir kız sadece.

SABBAR Peki bu tantana?

DİLASA Savaş yeni başlıyor sanki...

(Dilasa pencereye yönelir bir an bakar.)

DİLASA Cabbar'ın ışığı görünmez oldu. Bak, Şeyhin ateşi onu örttü.

SABBAR Çok şükür! Git hadi!

DİLASA Nereye?

SABBAR Tepeye. Hazır fırsat varken…

DİLASA Hiçbir işaret almadan?

SABBAR Hadi... Belki de son verirsin onun boş bir hayal peşinden gitmesine.

DİLASA Cabbar…

SABBAR O daha çocuk.

DİLASA Neredeyse belli edecekti kendisini.

SABBAR Çabuk.

(Dilasa aceleyle çıkar. Sabbar bir süre hareketsiz kalır az sora bir ses duymuş gibi dikkat kesilir.)

SABBAR Fehim! *(Bahçeye doğru işaret eder)* Fehim! Buradayım... Ne yapıyorsun orada? *(Bir an)* Sen de kimsin? *(Pencereyi kapatır, geri çekilir. Bir an bekler. Lambayı söndürür. Karanlık. Yalnız geride, yanmakta olan ateşlerin büyük, aydınlık alevi. Müziğin tantanası. Mahmut girer. Yüzü poşu ile gizlemiştir.)*

MAHMUT Sakın sesini çıkarma, bakalım tanıyabilecek misin beni?

SABBAR Mahmut!

MAHMUT Evet, Mahmut!

SABBAR Geri geldin!

MAHMUT Hem de çok uzaklardan!

SABBAR Gözlerime inanamıyorum! Yoksa sen miydin bahçedeki? Az önce ayak sesini duyduğum?

MAHMUT Beni bekliyorsan, sesimi de duymuşsundur.

SABBAR Bağırdım.

MAHMUT Oyalamadım hiç. Pencerenin açık olduğunu görür görmez girdim içeri. Sesini de duymadım.

SABBAR Böyle bir günde hiçbir şey gelişin kadar güzel olamazdı.

MAHMUT Seni görmek daha güzel. Kavuşmak…

SABBAR Bir daha asla dönmezsin sanıyordum. Asla bulamayız seni.

MAHMUT Kendim çıktım ortaya bu sefer. Bulamayacağınızı bildiğim için.

(Bir an sessizlik. Mahmut masanın üstündekilere bakar)

MAHMUT Hâlâ ölüme mi çare arıyorsunuz?

SABBAR Ölümsüzlüğün çaresi bir merhem olamaz. Olsa olsa senin yazdığı şiirlerdir o.

MAHMUT Öyleyse kimse yakalayamayacak. İzin verilmeyecek çünkü.

FEHİM Herkesin aklını çelebilir.

MAHMUT Artık değil. *(Hatırlamak isteğiyle etrafa bakar)* Değişmiş her şey. Aynı gibi duruyor fakat değişmiş. Bu, o sessiz ev değil sanki. Gelmeden önce Hüseyin'in sarayına gittim, bir harabeye dönmüş. Bomboş koridorlar, delik deşik odalar. Fakat tuhaf biçimde, hiçbir şey olmamış gibi bahçe yerinde duruyordu. Sanki az sonra, elinden tuttuğun küçük bir çocukla bir köşesinden çıkıverecektin. Fehim de odalardan birinde bir başka küçüğü öksürtmeye çalışıyor olacaktı. Nafile, sadece gölgeler ve nöbetçilerin ayak sesleri karşıladı beni.

SABBAR Sarayı daha ilk günlerde boşalttılar. Önünden dahi geçmek istemiyor kimse.

(Sessizlik.)

SABBAR Uzun yollar yorar insanı. Sana yiyecek getirteyim.

MAHMUT Hayır, yalnız sizi görmeye geldim.

SABBAR Konuşacak çok vaktimiz var.

MAHMUT Az vaktimiz var Sabbar. Konuşmak için az… *(Bir an)* Fehim? *(Yanıt alamaz)* Handa mı yine? Edward'la birlikte?

(Sessizlik)

MAHMUT O kadar özledim ki sizleri…

SABBAR Biz de seni.

(Kucaklaşırlar. Karanlık.)

5. Tablo

Sahne bir önceki sahnenin son anından başlar. Sabbar ve Mahmut yavaşça birbirleriden ayrılırlar.

SABBAR Nasıl geldin?

MAHMUT Dağlar, ovalar, denizler aşarak. Katırların, de-

velerin sırtında. Ve dik kayalıklarınızı tırmanarak.

SABBAR Ayakların… Kanamışlar.

MAHMUT Uzun süredir toprağa basmayı unuttuklarından.

SABBAR Bir şeyler yapmalı.

MAHMUT Bırak ağrılarını duyayım. Nerede olduğumu hatırlatıyor bana.

SABBAR Yabancı gibi konuşuyorsun. Gitmek bu kadar… Değişmemişsin hâlbuki. Yüzün aynı güzel yüz, ellerin divite ilk dokunduğun günkü eller.

MAHMUT Yalnız yüreğim değişti. Özlem katılaştırdı onu.

SABBAR Nasıl girdin şehre? Buraya gelirken kimse görmedi mi? Geceleri sokaklardan geçmek öyle zor ki… Lanet her yerde.

MAHMUT Ne kadar hızlı olduğumu bilmez misin?

SABBAR Yoksa Fehim mi yardım etti? Sana da bir izin mi aldı ha?

(Mahmut cevap vermez)

SABBAR Dostunun evinde bir kaçak gibi saklanacak mısın?

MAHMUT Ben bir kaçağım unuttun mu?

SABBAR Şeyh affedecektir seni. O artık yalnız barış ve adalet peşinde. Geride kalanlar için çalışıyor.

MAHMUT Haberin yok öyleyse? *(Bir an)* Hüseyin'in oğulları öldü.

SABBAR Öldüler ha? Oğulları öldü mü?

MAHMUT O halleriyle ölümü bile geçmiş sayılırlar. Adalet yardım etmemiş onlara.

SABBAR Hakikat ne kadar da geç ulaşıyor Bağdat'a… Bize sadece tutuklandıkları söylendi oysa…

MAHMUT Sizi buradan çıkartmaya geldim. Sonunuzu önceden haber vermeye.

SABBAR Onun ailesinden olduğumuz için mi?

MAHMUT Bir araya toplayacaklar sizi de.

SABBAR Kimleri? Hüseyin'in ailesi geniştir. İstersen

sarayın bahçesindeki güllerle balıkları bile katabilirsin buna.

MAHMUT Otopsi onların ancak parçalarını birleştirmeye yaramış olmalı.

SABBAR Korkunç ölümlerin yabancısı değiliz.

MAHMUT Sizinki olsa bile mi?

SABBAR Bizimle kıyaslandığında havuzdaki süs balığı bile daha tehlikelidir. Hem böyle düşünsek de avlayacak kimse kalmadı burada. Son erkek çocuğu iki gece önce kaçtı. Yalnız Şeyh ve etrafında tutmasına izin verilen birkaç adamı. Erkek bebekleri saymazsan eğer yaşlı kadınlarla kızları… Yani en azgın savaşta bile kimsenin dokunmayacakları… Bütün evler bomboş…
(Mahmut pencereye yönelir.)

MAHMUT Şu düğün?

SABBAR İşte! Bir şey yok ha?

MAHMUT Bir tuzak, bir göz boyama ya da?

SABBAR Daha da kötüsü… Sahici bir düğün.

MAHMUT Bağdat'ta savaş yok öyleyse?

SABBAR Belki de. Belki de bir lanet var sadece.

MAHMUT Lanet? Sen de inanıyor musun o sözlere?

SABBAR Akıl ona inanmaz ama hesaba katar yine de.

MAHMUT *(Bir an)* O kim? Edward?

SABBAR Kimse… Hiç kimse. Bir asker sadece. Yardım istemişler. Arkadaşıyla… O, çok hastaymış. Fehim biraz baktı ve karşılığında…

MAHMUT Sizi buradan çıkartmaya geldim!

SABBAR Böyle bir işe kalkışırsan kimse yaklaşmaz yanına.

MAHMUT Şeyh askerlerle birlikte. Yeni kurulacak Irak'ta kendine küçük bir pay kapmaya çalışıyor. Halkına karşı savaşıyor.

SABBAR Öyle mi diyorsun? Ne acayip bir yalan! O ne olursa olsun koruyacaktır bizi. Apaçık değil mi bu? Buradan ayrılmadık, Şeyh de terk edip gitmedi şehrini. Bağdat'ın sadık bekçileriyiz.

MAHMUT Hayatın için tek bir adım bile atmayacak mısın?

SABBAR Eskiden dosttun, içimizden biriydin şimdi kimsin Mahmut?

(Mahmut Edward'ın çantasını çıkartır)

MAHMUT *(Çantayı kastederek)* Bunu Fehim'e ver. Edward'ın. Handa görmüştüm onu. Arkadaşım da dost olmuştu arkadaşıyla. O günden beri arıyor olmalı. *(Bir an)* Çantaya kavuşması daha yakın kılacaktır sizi.

(Sessizlik)

MAHMUT Dayanılmaz bir koku.

SABBAR Ateş yakıyorlar. Rüzgâr birazdan dağıtır dumanı.

MAHMUT Bir vakitler soluduğumuzda güzel çiçeklerin, balın, ağaçların kokusunu duyardık…

SABBAR O günlerde zihnimizde bir Bağdat vardı. Gözlerimizi kapayınca çöl parlar, derin uçurumlarda tatlı geçmiş uğuldardı. Şimdiyse yalnız gelecek var. Belirsiz bir gelecek. Hâlbuki güller geçmişte açar…

MAHMUT *(Bir an)* O gün Fehim de handaydı. Fakat dalgın, başka bir dünyada… Hiç fark etmedi beni. Edward'ın yanından ayrılmadı. Hep bir yalvarış içinde… Amacı ne ha? Neyin peşinde? *(Yanıt alamaz)* Edward onu belki de daha büyük bir beladan koruyacak.

SABBAR Eskiden olsa bir dost da yapabilirdi bunu.

MAHMUT Hı?

SABBAR Karanlık yollara sapmaktan alıkoyardı dostunu.

(Sessizlik)

MAHMUT Karşı tepede parlayıp duran küçük ışığı gördün mü? Küçük bir kandil sanki… Şu karanlık gecede bir umut ışığı gibi parlayıp duruyor…

SABBAR Kim bilir? Fakat bir ülkenin bütün umudu zayıf bir ışık olabilir mi?

MAHMUT Al hadi.

(Sabbar Mahmut'un uzattığı çantayı alır.)

SABBAR Gidiyor musun?

MAHMUT Döneceğim yine.

SABBAR Fehim?

MAHMUT Bir umut varsa bulacaktır beni.

(Sessizlik. Mahmut pencereyi kapatır.)

SABBAR Hayır. Kapatma! İstemiyor kapanmasını.

(Sabbar pencereyi açar, lambayı önüne koyar.)

SABBAR Handa, gördüğü düşten söz ediyordur yine.

MAHMUT Düş mü?

SABBAR O yüzden istemiyor pencerenin kapanmasını, o yüzden sokaklarda. Bir kız görmüştü düşünde. Sonra kalbini ona kaptırdı. Ayrılamıyor şimdi. Ya ölü ya diri her yerde onu arıyor. Karşılaşmazsa yine aramaya devam edecek. Her şeyini vermeye razı bu uğurda.

(Mahmut eşyalarını toplamaya başlar.)

SABBAR Gitme!

MAHMUT Fehim'e bakacağım.

SABBAR Tehlikeye atma kendini, birazdan döner.

MAHMUT Yemin etmiştim bir gün bu korkunç yerden kurtulacağıma, başka bir yerde yaşayacağıma… Geri dönmeyeceğime yemin etmiştim.

SABBAR Korkunç olmayan bir ülke var mı? *(Bir an)* Keşke dostluk yerini alabilseydi aşkın, aşk müsaade etseydi buna. O zaman daha üstün olurdu. İki kalbin dostluğu dizginlerdi birbirini.

(Mahmut hançeri uzatır, Sabbar merakla inceler.)

SABBAR İnci, elmas, zümrüt. Hiç böylesini görmemiştim.

MAHMUT Fehim'e getirmiştim ama veremedim. Bilinmeyen çok şey saklıyor şu Bağdat. Konuş Fehim'le… Vazgeçir. Gerçekten inanmıyorsun değil mi düşlere? *(Yanıt alamaz)* Sabbar?

SABBAR Fehim o kadar küçüktü ki doğduğunda annesi yaşayamaz sanmıştı. Sonra toprağa bir tohum ekti. Yıllarca ona baktı, tohum yaşarsa Fehim'in de yaşayacağına inandı. Aylarca, kuşlar kapıp kaçar diye o yeşil dalın başından ayrılmadı. Annesi masalarla büyü-

müştü, Fehim de öyle büyüdü. Bağdat'ta hep düşlere inanıldı. Bunda şaşılacak ne var?

(Kapı şiddetle çalınır.)

SABBAR Bu saatte! Gören oldu mu?

MAHMUT Sanmam. Yol boştu ben geçerken…

(Mahmut ani bir hareketle çıkışa atılır)

SABBAR Dur! Nasıl başa çıkacaksın? Kim olduklarını bile bilmiyorsun. Çabuk, saklan…

(Sabbar çıkışa yönelir.)

SABBAR *(Dışarıdan)* Ne oluyor orada!

(Mahmut dışarıdan gelen sesleri dinler. Tedirgin pencereye yönelir, dışarıya bakar, az sonra Sabbar girer.)

SABBAR Bekle, birazdan uzaklaşırlar.

MAHMUT Kim bunlar? Ne istiyorlar?

SABBAR Birkaç kadın. Hastalarını getirmişler. Evlerine gönderdim. Gün günden artıyorlar. Bir şey zehirliyor sanki onları.

MAHMUT *(Bahçeyi işaretle)* Ne çok fare! Nasıl da kaynaşıyorlar şurada.

SABBAR Sakın yaklaşma!

MAHMUT Bu kadarını daha önce hiçbir arada görmemiştim.

SABBAR Uzak tutmaya, öldürmeye çalıştık. İşe yaramadı.

MAHMUT Tamamen yerleşmişler o toprağa…

(Sabbar masanın üzerinden bir parça ekmek ya da yiyecek bir şey alır, pencereden dışarı fırlatır.)

SABBAR Beslersen, evlere girmiyorlar ama bu sefer de gün günden semirip, çoğalıyorlar. Ah! Nasıl da saldırdılar…

MAHMUT Yak hepsini.

SABBAR Hı?

MAHMUT Benzin dök ve iyice ıslat toprağı. Sonra bir yiyecek torbası hazırla. Bekle etrafına toplansınlar. Kaynaşmaya başladılar mı yine, çak kibriti. Bir teki bile kurtulmaz. Hazır yemeye çoktan alışmışlar.

SABBAR Öyle mi diyorsun? Yakmalı ha?

MAHMUT Öbürleri de bunların çığlıklarını duyar ve tehlikeye bir daha yaklaşmaz. Fareler akıllıdır.

SABBAR Peki bahçe… Ya büyürse ateş? Sönmezse bir daha?

MAHMUT Fehim'e de ki; onu kayalarda bekliyor olacağım. Gelirse anlatacaklarım var, değilse…

SABBAR Gelecektir. En çok o inanır sana. Bir umut varsa… Küçük de olsa bir umut… *(Bir an)* İşlerini bitirir bitirmez dönecekleri yalan değil mi? Şu askerlerin…

MAHMUT Sizden başka kimse inanmıyor buna.

SABBAR Ne yazık. Bu kadar budala olmamız… *(Yanıtı beklemeden)* Git hadi. Kaplanlara da dikkat et…

MAHMUT *(Duraksar)*

SABBAR Duymadın mı? Peki, canavarlar? Yoksa onları da mı duymadın? Hiçbir şeyden haberin yok! Kaplanlar kara gölgeler gibi aramızda geziyor. Geceleri de canavarlar çıkıyor ortaya.

(Sabbar elini uzatır. Geniş bir yara, bir leke vardır elinde.)

SABBAR Bak.

MAHMUT O da ne?

SABBAR Korkma hadi, iyice bak. Görüyor musun?

MAHMUT Bir yara…

SABBAR Lanetin işareti! Elimi ısırdı onlardan bir tanesi. İşte o an, kötülüğün yavaşça vücuduma yayılmaya başladığını hissettim. Birden nefretle doldu içim.

MAHMUT Sabbar, hastasın sen. O bir yara…

SABBAR Ne olduğunu biliyorum. Kalbimde duyuyorum kızgınlığı. Kimseye söyleme ama lanet bana da bulaştı! *(Bir an)* Lanet nedir? Biliyor musun?

MAHMUT Tuhaf, saçma bir şey. Kim bilebilir ki…

SABBAR Lanet, Tanrının seni artık sevmemesidir Mahmut. Elini üzerinden çekmesi.

(Sessizlik)

MAHMUT Muhakkak ki tanrı çok merhamet edendir, bağışlayandır!

SABBAR O ileri gidenleri sevmez.

MAHMUT İhanet içinde olanları da! Şeyh'e dikkat et. Yanıma gelmezse bile müsaade etme Fehim'in kendinden caymasına.

(Mahmut son kalan yiyecek parçasını bahçeye, uzak bir noktaya fırlatır. Bir an toplanmalarını bekler)

MAHMUT Elini de ona göster. İyileştirecektir seni.

SABBAR Çık hadi. Yolundan çekildiler… Güle güle.

MAHMUT Dua et. Belki böylece vazgeçersin kötü olduğuna inanmaktan.

SABBAR Dediğin gibi… Söylediğini yapacağım.

MAHMUT Kabul ederse Fehim, istersen sen de özgür bir dünyanın kapıları açık size. Gelirseniz, yeni bir hayat kurtaracak ikinizi de. Bu köhne evden, karanlık rüyadan.

SABBAR İnanıyorum onun dostu olduğuna. Ne yapıp edip, göndereceğim yanına.

(Mahmut çıkar, aynı anda vurmalı çalgılardan yayılan ağır Doğu ezgisi yeniden patlar. Sesler ve ışık giderek yükselirken, karanlık.)

6. Tablo

Kayalıklar. Edward ve Coni sahnede, küçük ateşin başındadır. Coni'nin elinde bir kürek vardır. Ateş yanmaz. Bir el silah sesi. Uzak, gözükmeyen bir noktada, kayaların üzerinde nişancı. Sahne gerisindeki tümsekler artmıştır.

CONİ Serseri piçler ve piç serseriler! Söndürdüklerini söylüyorlar. Ama bir de ne görüyorum? Piknik ateşi yanmaya devam ediyor. Dün gece buraya hiç çıkmadıklarına yemin ederim. Lynndie'nin üstüne yemin ederim ki hiç çıkmamışlar. Bütün gece yanıp durmuş.

(Nişancıyı işaretle) Kıpırdayan her şeye ateş eden şu çocuğu zincire vurduracağım!

EDWARD Siyahlardan hâlâ çocuk diye bahsetmen çok yakışıksız.

CONİ Konuşup duruyor. Üstelik bir deveyi bile vuramaz. *(Nişancıya doğru)* Kim sizden beyninizi istedi ki! Beyninizin çalışmasını isteyen kim!

(Bir el silah sesi)

CONİ S…tir! *(Edward'a)* Büyük büyük, büyük annemin bir zenci olduğunu biliyor muydun? Şimdi bak bana! Aktı gitti.

EDWARD Siyahlardan çocuk diye bahsetmemelisin.

CONİ *(Ateşi işaretle)* Şu lanet olasıca şeyle ilgili ne kadar çok fikirleri olduğunu biliyor musun? Her birinin bir fikri var.

EDWARD Gece parlayıp duruyor ve kuzey yıldızı gibi her yerden gözüküyordu. Sanki bir anda bu savaşa romantik bir hava katıverdi.

CONİ İşte korkum bu. Asıl korkum… Ciddi değil. Hiçbir şey bir savaşta olması gerektiği gibi değil.

EDWARD Küçük, sarı bir ateş daima romantiktir. Onu değiştiremezsin.

CONİ Senin sinirlerin bozuk.

EDWARD Hı?

CONİ Uyumadın öyle değil mi? Bütün gece dilencinin yanındaydın.

EDWARD Öyle ya. Ama bir şey çıkacağı yok. Bırak gitsin.

CONİ Salıvereyim ha? Çantanı çaldı. Yakayı ele verdi. Üstelik ağzından tek kelime bile alamadın.

EDWARD Boş ver. Ne olduğunu bilmiyor.

CONİ Yaşlı gözlere ve yeminlere inandığını söyleme bana.

EDWARD O hiç ağlamadı.

CONİ Vay canına! Ağlamadı mı?

EDWARD Bir kere bile.

CONİ Sordun mu?

EDWARD Hı? Neyi?

CONİ Nereye bakıyorsun sen?

Edward mezarın bulunduğu tarafı işaret eder.

EDWARD Şu… Onu kazacak mısın?

CONİ *(Ateşe yönelir)* Hay, lanet olsun! Ona niye ağlamadığını sordun mu? Nasıl yapıyormuş bunu ha? Sönmedi. Hâlâ yanıyor! *(Ateşi işaretle)* Ört üstünü şunun. Piç kuruları hiçbir şey yapmamışlar! Bütün gece yanıp durmuş. *(Küreği verir.)*

EDWARD Yaşlı olduğu için erdemli olduğunu söylüyor. Artık yalnız başkalarının başına gelenler için ağlayabilirmiş. Hayat, bütün acılara katlanmasını sağlayacak yaşlılığı vermiş ona.

CONİ Lynndie asla inanmazdı. Bunları duysa o moruğa kırbacı basardı. O da yaşlı ve bunun cehennem azabı çekmekle aynı şey olduğunu düşünüyor.

EDWARD Söndü ha?

CONİ Başaracağımı söylemiştim. Sana onu söndüreceğim dedim. Dediğin gibi, lanet olasıca parlayıp duruyor ve kuzey yıldızı gibi her yerden gözüküyor. Gerçekten de savaşa romantik bir hava kattı.

EDWARD Dilenci kendisinin yakmadığını söylüyor.

CONİ Boş ver. Doğru söylüyor olabilir.

EDWARD *(Mezarı işaretle)* Buldukları ne?

CONİ Hı?

EDWARD Askerlerin…

CONİ Bir mezar. Taze bir ölü.

EDWARD Kazacak mısın?

CONİ Sen yapmak istersin diye düşündüm. Bırakmalarını söyledim.

EDWARD İstemiyorum.

CONİ Niye? Sinirlerin bozuk. Bugün bir tuhafsın. Ölü görmeye dayanamıyor musun ha?

EDWARD Sadece kadın ölüsü. Kadın ölüsü görmeye dayanamıyorum.

CONİ Sağlığına zarar verecek… Takıntılı düşünceler… Zararlı hı? Onların peşini bırakmalısın. Bırak. Bırak gitsin…

EDWARD Düşünceler peşimizi bırakmaz. Bizim peşimize düşen onlar.

CONİ Hı? Sinirlerin bozuk. Bu gün çok bozuk. O dilenciyle uğraşmak yordu seni.

EDWARD Bir ara hiç bilemeyeceği şeyleri sorduğumu fark ettim. Asla bilemeyeceği.

CONİ Ne var! Bunu hep yaparız. Zaten yaparız. Bilemeyecekleri şeyler sorarız.

EDWARD Kes şunu!

CONİ Neyi! Ne söylemiş olabilirim?

EDWARD Budalaca şeyler düşünmeyi kes.

CONİ Hiçbir şey düşünmüyordum, nereden çıkarttın?

EDWARD Düşünce değil. Bir sayıklama gibi. Vicdanın sayıklıyor ve o sese korkunun gürültüsü karışıyor. *(Coni'nin kafasını işaretle)* İçerisi berbat.

CONİ Boş ver. Boş verebilirsin değil mi? Beni rahatsız ediyorsun. Bilirsin, pek düşünmem asker. *(Bir an)* Hem niye buraya gelmek istedin ki? Beni niye buraya çektin?

EDWARD Çekmek?

CONİ Ateşi sevmediğimi biliyorsun. O da benim sinirlerimi bozuyor. İşte bak, tütüyor yine. Şu ince dumanı görebiliyor musun? Yeniden alev alacak. Yemin ederim ki tutuşacak yine.

EDWARD *(Mezarı işretle)* Sen kazmak ister misin?

CONİ Boş ver.

EDWARD Onu çıkartman lazım. Kim olduğunu anlamak için.

CONİ Zaten biliyorsun hı? Benden çok önce burada bir mezar olduğunu biliyordun?

EDWARD Kimse sonsuza dek susmaz. İnsanların katlanamayacakların şeyler vardır.

CONİ Öyle ya. Buradaki her şeyin o piç kurularıyla bir

ilişkisi olduğunu anlamalıydım. Şuna bak, bir kıymık gibi kalbimize saplanıverdiler.

EDWARD Kaz hadi!

CONİ Boş versene. Bırak askerler yapsın.

EDWARD Sen yap.

CONİ Kadın mı? Mezardaki kadın ha? Niye kadın ölüsü görmeye dayanamıyorsun ki?

EDWARD Korkuyorum.

CONİ Hı?

(Sessizlik. Askerin armonika eşliğinde söylediği şarkı duyulur. Sessizlik bir süre devam eder.)

EDWARD Bana barış güvercinini hatırlatmasından korkuyorum. Önemsemediğimi zannediyordum fakat zaman geçtikçe… Bir öfke büyüyor içimde. Bu işin peşini bırakamıyorum. Anlıyorsun değil mi? Başlangıçta bir şey yapmak istemiyordum. Umurumda değildi ne olduğu. Ama şimdi… Onun peşini bırakamıyorum. Ayrılamıyorum peşinden.

CONİ Kimin?

EDWARD Bu işi yapanın. Anlıyorsun ya?

CONİ Hı hı. Anlıyorum. Fakat… Bu… Bu çok kötü asker. Korkulacak kadar kötü.

EDWARD Bizi birbirimize bağlayan şeyin bu olması ne tuhaf değil mi?

CONİ Ne? Bizi birbirimize bağlayan şey ne?

EDWARD Dostluk. Öyle demiştin. Sözlerimi duyuyor olman.

CONİ Duyduğum falan yoktu. Dostluk boktan bir şey… Uydurmuş olmalıyım.

EDWARD Uydurmadın. Dostluk bir kıymık gibi kalbine saplanıverdi.

CONİ Bağdat'ta, savaşın tam ortasında! Onu burada bulmak için lanetlenmiş olmalıyım.

EDWARD Biraz geç anlıyorsun. Tıpkı barış güvercinini…

CONİ Kes şunu. İntihar mı ediyorsun ha?

EDWARD Hı?

CONİ Ruhen. Ruhen intihar ediyorsun. Yas tutmaya başlamış olmalısın. Sana bu budalaca masumiyeti veren de o. Ah! Dönülmez bir yola girdin. Tam bir serseri olmalısın. O yola girmek için tam bir serseri. Beni ürkütüyorsun.

EDWARD İlaçları alıyor musun?

CONİ Artık değil.

EDWARD Nasıl hissediyorsun?

CONİ Raporu vereceğini düşünüyorum. Onu ele geçirmiş olmalısın. Birkaç gün içinde vereceksin. Ortada bir şey bırakmak istemedim. İlaçlar bir kanıt? Açık bir kanıt.

EDWARD Saklayabilirdin. Kimse bilmez, gizlice almaya devam edersin.

CONİ Kanıma bakacaklardır. O Allahın belası şeylerin kaç günde temizlendiğini bilmiyorum. Senin bana hazırlanmak için kaç gün bırakacağını da.

EDWARD Henüz karar vermedim.

CONİ İkimizi de öldüreceksin.

EDWARD Yaşadığımızı nereden biliyorsun ha? Belki sadece bir hayaletiz. Aynı morgda yan yana masalarda yatan ölüler.

CONİ Aklını kaçırmışsın. Aklını kaçırmış olmalısın… Şuna bak, gövdem yerinde. Hasta ama canlı bir vücut. Hâlâ gücü var. *(Nişancıya)* Hey! Buraya gel. *(Küreği atar)* Yap şu işi!

EDWARD *(Ateşin başına gider)* Yanıyor. İçin için yandığını biliyorum.

CONİ Lanet olasıca ateş. Hadi gidelim.

EDWARD Dilenciyi saldım… Buraya gelmeden bıraktım, gitti.

CONİ Bana sormadan mı! Ne yaptın sen ha? Bana sormadan…

EDWARD Hadi, bir kaydı bile yoktu. Ne içerde olduğunu ne de çıktığını kimse bilmiyor.

CONİ Çantayı kaptırdın! Bir Doğulu'ya…

EDWARD Çanta değil. Birkaç resimli roman ve mektuplar.

CONİ Mektuplar?

EDWARD Eski şeyler. Dost olmadan önce Lynndie'e neler yazdığını merak etmiştim.

CONİ Piç kurusu! Mektuplarımı mı çalıyordun? Seni mahkemeye vereceğim.

EDWARD Ben de temizleneceğim. Senin zenci kanın gibi suçum görünmez olacak.

CONİ Rahatla biraz ha! Kötü olmaya çalışmaktan vazgeç. Onu öldürmediğini herkes biliyor! Herkes biliyor, sen yapmadın!

EDWARD Ya? Ne tuhaf! Artık ben emin değilim. Anlıyorsun ya, şöyle bir düşünüyorum da pekâlâ onu ben öldürmüş olabilirim. Kendime güvenmiyorum. Bundan emin olmam lazım. Onu öldürmediğimden emin olmalıyım.

CONİ Nasıl?

EDWARD *(Nişancıyı işaretle)* Niye gelmiyor? Çağırdığın halde gelmedi?

CONİ Korkuyor. Senden korkuyor. Onun peşinden ayrılmadığını söyledi. Sorgulayacağını düşünüyor.

EDWARD Yanına bile yaklaşmayacağım. Masumiyetinin kokusunu buradan alabiliyorum. Genzimi yakıyor. *(Bir an)* Onu öldürmediğimden emin olmalıyım.

(Küçük ateş alev alır.)

EDWARD Hiç sönmeyecek.

CONİ Sonsuza dek. Bir belaya bulaştık.

(Çıkışa yönelirler. Edward bir noktayı işaret eder.)

EDWARD Şuradakini görebiliyor musun? Kayaların ardında.

CONİ Hı? Kim…

EDWARD Buraya geldiğimizden beri orada.

CONİ Başından beri mi? Görmedim! Ah, fark etmedim

bile. Beni indirebilirdi! Sen olmasaydın çoktan devirmişti beni!

EDWARD Silahı yok. Bir çocuk.

CONİ Lanet olsun!

EDWARD Onu bana ver ha?

CONİ Ne yapacaksın? Bağdatlı bir piçten sana ne!

EDWARD Belki suçlu odur. Tamamen odur!

CONİ Aklını kaçırdın. Gözlerimin önünde, delirdin.

EDWARD Bu işle bir ilgisi olmalı.

CONİ *(Duraksar)* Barış güvercinini onun öldürdüğünü mü düşünüyorsun?

EDWARD Herhangi biri ya da ben. Onu öldürmüş olabiliriz.

CONİ *(Nişancıya)* Hey! Baksana buraya… *(Kayaları işaretle)* Şuradakini yanıma getir. Sana söylüyorum duymuyor musun? Kanıtlayacağım, nasıl bir deli olduğunu sana kanıtlayacağım. Yeniden aramıza döneceksin! *(Nişancıya)* Asker!

EDWARD Duymuyor. Hiç duymayacak.

CONİ Hey, nereye gidiyorsun ha? Beni bırakıyor musun? Edward…

EDWRD Kanıtla.

(Edward çıkar. Coni kıpırtısız kalakalır. Karanlık. Küçük ateş yanmaya devam eder.)

7. Tablo

Fehim'in odası. Sabbar ve Dilasa odadadır. Uzun süren, kıpırtısız bir sessizlikle açılır sahne. Bahçeden, hâlâ *için için yanmakta olan ateşin ince dumanı girer içeri.*

DİLASA Kötü bir koku.

SABBAR Çok kötü.

(Sessizlik)

DİLASA Dayanılmaz değil mi?

SABBAR *(Onaylar)* Kötü bir koku. Çok kötü.

(Sessizlik).

DİLASA Büyük bir ateşle birden alev alıp yanmalı… Yoksa böyle için için yanınca… Tütüyor galiba…

SABBAR İsli bir duman var. Tütüyor.

DİLASA Köz olduysa parlamaz bir daha. Ta ki bitene kadar için için yanar…

SABBAR Ne zaman biter?

DİLASA Kokusu göğü tuttu. Sanki her karışına sindi yeryüzünün.

SABBAR Dayanılmaz.

DİLASA Çok kötü.

SABBAR Ne zaman biter?

DİLASA Bilmem…

(Sessizlik)

DİLASA Ocaklar, odun bitince söner ama bu ateş? Bilmem ki…

(Sessizlik. Sabbar ani bir hamleyle fırlar, süratle pencereyi kapatır, koşarcasına yerine geri döner. Sessizlik)

SABBAR Böyle daha iyi.

DİLASA Daha iyi. *(Bir an)* Yok, yok… Hiç bilemeyeceğiz şimdi…

SABBAR Bittiğini mi?

DİLASA *(Onaylar)* Söndüğünü.

SABBAR Doğru ya…

(Sabbar bir hamle daha yapacakken Dilasa durdurur.)

DİLASA Vazgeç. Böyle daha iyi. Bir kütük bile atılmış olsa ocak er geç söner. Ateşe dayanmaz hiçbir şey.

(Dilasa, Mahmut'un poşusunu alır düştüğü yerden, Sabbar fark eder)

SABBAR Dursun… Sende dursun. Ortaya çıkartma. Hiçbir iz olmamalı ondan.

DİLASA Gidecek misin yanına?

SABBAR H ıhı.

DİLASA Bütün uudun bitti ha? *(Bir an)* Cabbar bir komutan! Ayakkabının tekini gerini alacak ve Bağdat'ı da

tabii.

SABBAR İnanıyorsun değil mi buna?

(Sessizlik)

DİLASA Ateş hâlâa yanıyor muydu? Gördün mü? Tepede… Cabbar'ın küçük ateşi.

SABBAR Bir nokta kadar, pek belirsiz. Seçilmiyor neredeyse. Bir bak yine. *(Bir an)* Ne o? Korkuyor musun?

(Dilasa kıpırdamaz. Sabbar pencereye yönelir)

SABBAR İnce bir duman kaplamış bahçeyi. Bütün göğü örten ince bir duman. Başka bir şey gözükmüyor.

DİLASA Yine söndürmüş olmalı. Ya birini gördü yaklaşan ya rüzgâr çıktı.

SABBAR Rüzgâr çıksa bahçedeki dumanı da dağıtırdı. *(Bir an)* Demek ki çıkmamış.

DİLASA Öyleyse Cabbar'ın ateşi yanıyor hâlâ. Beni bekliyor. Küçük bir nişan bırakmıştım ateşin başına, onu aradığımı anlasın diye.

SABBAR Git hadi… Durma.

DİLASA Şimdi mi?

SABBAR Git!

DİLASA Askerler?

SABBAR Çokta bitti çatışma. Dağılıp gittiler…

DİLASA Bu sessizlik? Sessizlik korkutucu değil mi?

SABBAR Senin gibi yaşlı, hasta bir kadın. Gecenin bir saatinde sokakta... Kim bakacak ki? Sorarlarsa hekimin evinden geliyorum dersin... Sonra da doğruca evine dönersin. Daha güvenli bir saate kadar. Dikkatsiz bir adım atma. Belli olmasın yalan söylediğin. Bir kurt gibiler ve bir kurt gibi kanla koruyorlar kendilerini.

DİLASA Sen?

SABBAR *(Bahçeyi işaretle)* Bitmesini beklerim.

DİLASA Söneceği yok. Hiç böyle şey görmemiştim. Kaçacaklarına ateşe koşuyorlar adeta. Ardı arkası kesilmiyor. Ölenlerin bağırtısı diğerlerini de çekiyor.

SABBAR Fareler lanetli hayvanlar.

DİLASA Meczup dedi ki; laneti yangın temizler, savaş ateştir. Bağdat'ın canavarlarıymış ordular.

SABBAR Hı?

DİLASA Gelirken bir meczup gördüm. Karanlıkta önüme çıkıverdi birden.

SABBAR Ne tuhaf…

DİLASA Perişan bir adam, galiba aklını yitirmiş acıdan. "Benim" dedi, "hırsız Yusuf tanımadın mı?". "Hatırlamadım ama unutmam bundan sonra". Ben sadaka ya da biraz ekmek isteyecek diye beklerken, "savaş nedir" dedi bana."Gittiğin yerde uluorta sor bunu. Belki bilen biri vardır. Çünkü bütün Bağdat'ta bunu duymuş olan bir tek o adamdır. Ona de ki… "Gelin kaçmış çoktan", sahte düğünde onlara düşen "duvağı bilmeden gömmek" olmuş. Savaş lanettir, başına ne geleceğini bilmez insan". Savuşup gitti sonra.

SABBAR Kaçmış ha? Gelin kaçmış mı?

DİLASA Bir meczup. Çılgının biri… Belki yalan söylüyor…

SABBAR Ya doğruysa?

DİLSA Gelinsiz düğünü kutluyor öyleyse Şeyh.

SABBAR Tabii ya…

DİLASA Eğer kimsenin haberi yoksa?

SABBAR Sanmam.

DİLASA Belki Fehim biliyordur?

SABBAR Haberi yok bir şeyden. Kaçtığını duymadı gelin *(Birden)* Ama daha kötü… Galiba onun dönmesini bekliyor bilmeden.

DİLASA Dönmesini mi bekliyor?

SABBAR Şu düşler…

DİLASA Düşler ya… Fehim gerçeğin peşindeydi bunca zaman!

SABBAR Bizim görmediğimizi görecek kadar hem de.

DİLASA Öyleyse iyice zor yolundan çevirmek onu bundan böyle. Mahmut'a gitmeyecektir.

SABBAR Gitmeyecek.

(Sessizlik)

DİLASA Olanların bir düş olduğuna inanmasak çoktan çözecektik düğümü.

SABBAR Sanki gerçeği hayal yapan bir şey var bizde.

DİLASA Kadınları dinliyor musun ha?

SABBAR Her gün toplanıyorlar, bir aradalar ve durmadan anlatıyorlar. Hastaların başında ağlarken durmadan…

DİLASA Öyleyse biliyorsun cezaevini?

SABBAR *(Onaylar)* Korkuları korku büyütüyor, savaşı aşıp cehenneme varıyor bilgileri. Tıpkı bizim gibi.

DİLASA Biri bugün "hepsi şeytan" dedi. Bir miğferin altında onun korkunç yüzünü görmüş. Asker neşe içinde cezaevinden çıkıyormuş… Gözlerinde şeytan bakışlarıyla.

(Sessizlik)

SABBAR Hırsız Yusuf? Kim bu adam?

DİLASA Biliyorsak bile artık tanınacak bir hali kalmamıştı. Yüzüne iyice baktım fakat nasıl desem… Sanki kendisi kalmamış gözlerinde. Onu hâlâ insan yapan… Belki biraz öfke vardı.

SABBAR Bir suçluysa…

DİLASA Onların eline düşmüş anlaşılan!

SABBAR Basit bir hırsız masum sayılır şu günlerde…

DİLASA Bir masumun çekeceğinden daha ağır cezalara çarptırılmış!

SABBAR Peki ne çalmış?

DİLASA Bir çanta.

SABBAR Hı?

DİLASA Çantanın değil ama galiba çalınmasının değeri varmış.

SABBAR Öyle ya! *(Bir an)* Cabbar'ı arayacaksan bir an evvel gitmelisin.

DİLASA Hadi! Gitsene! Ne duruyorsun daha…

DİLASA Tepede, küçük ateşin hemen yanı başında, top-

rakta bir kabartı vardı. Yeni kazılmış bir mezar sanki. Ateş yanıyordu ama kimsecikler yoktu etrafta. Ne kadar aradıysam da bulamadım Cabbar'ı. Bu doğru olabilir mi? Oracıkta, nişan tepesinde bir mezar…

SABBAR Kimse kendini gömemez.

DİLASA Ve savaşta kimse gömülmez! *(Bir an)* Sönmüş müdür acaba?

SABBAR Cabbar'ın ışığı mı? *(Yanıt alamaz)* Odun biterse ocak söner dedin ya… Tamamen bittiyse, yanacak bir şey kalmadıysa geriye, sönmüştür. Git hadi.

DİLASA *(Bir an)* Kimsenin kokuyu duymaması tuhaf değil mi? Yanık et kokuyor.

SABBAR Sabaha karşı rüzgâr tepelerden hep bu kokuyu getirir… Git!

DİLASA Acele ediyorsun…

SABBAR Fehim… neredeyse gelir. Seni burada görmesin.

DİLASA Olan biteni duymuştur çoktan.

SABBAR Anlamaz, bir şey de sormaz. Ben… Bulurum söyleyecek bir şeyler. Karşılaşırsan sen de hiç söz etme! Fehim bir şey bilmemeli.

DİLASA Saklayacak mısın Mahmut'un döndüğünü?

SABBAR Hiç gelmemiş gibi olacak. Onunla buluşmamız küçük bir umuttu sadece. Kimse görmedi olan biteni. Mahmut gizlice geldi, geldiği gibi de gitti. Sözlerimi duydun mu?

(Sessizlik)

SABBAR Bana söz ver!

DİLASA Ne diyorsun?

SABBAR Yemin et, ne olursa olsun kimseye anlatmayacağına.

DİLASA Saklayacaksın ha? Fakat… Belki bir faydası olurdu. Hiç değilse kaçacaklara. Yardım arayanlara… *(Yanıt alamaz)* Savaş nedir? Demişti Yusuf.

SABBAR Budalaca bir laf. Basitliğiyle akıl karıştırıcı. Kim söyleyebilir ki onun ne olduğunu?

DİLASA Bu galiba. Başka hiçbir şey değil. Her şeyin birbirine karışması. İyilikle kötülüğün, umutla ölümün.
(Sessizlik)

DİLASA Şu sahte düğün anlaşılırsa çok kısa sürecek anlaşma. Hâlbuki kırk gün kurtaracaktı bizi.

SABBAR Şeyh bir fare kadar akıllıdır.

DİLASA Hı?

SABBAR Kendini tutar da yeme koşmazsa ne yapar eder geri alır kırk günü.

DİLASA Fareyse koşar, biliyor muyuz ne olduğunu? Hâlbuki sadece şeyh kadar akıllı olsa yeterdi.

SABBAR Ateş söndü. Duman da dağıldı, bak. Cabbar'ın ateşi az sonra belirir yine.

DİLASA O kötü koku duyulmuyor. Demek Bağdat'tan tüten duman da böyle dağılıyor. Kokuyu kimse duymuyor.

SABBAR Duymayacak da… Gidiyor musun?

DİLASA Şeyh'in yanına… Sahte düğünde kutlayıcı olmaya!

SABBAR Kadınlar… Şeyhin evinde yalandan bir düğün kutluyorlar ama Hüseyin'in ailesini çağırmıyorlar. Bizi, tuzaklarına ortak etmiyorlar.
(Sabbar'ın bitkinliğini fark eder.)

DİLASA Neyin var?

SABBAR Bilmem.

DİLASA Hastasın?

SABBAR Belki. *(Bir an)* Ama değil… Daha çok yüreğimi sıkan bir his benimki. Sanki tanrı artık merhamet etmiyor gibi.

DİLASA Edecektir.
Sessizlik

DİLASA Rüzgâr yön değiştirdi.

SABBAR Hı…

DİLASA Bak, duymuyor musun? Havada başka bir koku var.

SABBAR Ekmek kokuyor. Ocakları yakmışlar. İşler yolunda demek. İşte, bu gün de anlaşılmamış sahte düğün. *(Bir an)* Meczup ne demek istemişti ha?

DİLASA Dedi ki…

SABBAR Söylesene.

DİLASA Cehennemi görmüş.

SABBAR Şimdi, Bağdat'tan daha ateşli bir cehennem nerede ha?

DİLASA Cezaevinde! Kadınlar doğru söylüyor Sabbar! *(Bir an)* Ama kocalarının içeride olduğunu daha bilmiyorlar. Hiçbiri.

(Sabbar kesik bir çığlık atar.)

DİLASA Irak'ı kurtarmamız lazım. *(Bir an)* Bahçedeki ateş… Görüyor musun?

(Dilasa pencereye yönelir)

DİLASA Nasıl da canlanıverdi! Sabbar!

(Sabbar pencereye yönelir.)

DİLASA Bir yangın sanki…

(Karanlık. Geride büyüyen alevlerin parıltısı.)

8. Tablo

Sahne aydınlanır. Lokal ışık altında, sandalyede oturan bir karaltı. Üst kısmı çıplaktır, başında külah şeklinde siyah başlık. Elleri arkadan bağlanmıştır, başı önde, yarı baygıdır. Yavaş yavaş kendine gelir. Coni'nin adım sesleriyle sahne aydınlanır. Coni ıslıkla "Singing in the rain" ya da "New York, New York"u çalar. Hücrede dolanır.

CONİ Savaş nedir?

CABBAR Hı?

CONİ Savaş diyorum. Savaşı icat etmen istenseydi ne yapardın?

CABBAR Ateş… Ateş söndü mü?

CONİ Bir budala gibi konuşuyorsun. Elinden ne gelirdi?

CABBAR Hiçbir şey. Küçük bir ateş olacaktı sönmemesi

gereken…

CONİ Bunu daha önce düşünmüş müydün ha?

CABBAR Neyi? Hı… Hayır.

CONİ Ben Bağdat'a geldiğimden beri düşünüyorum.

CABBAR Neyi?

CONİ Savaş nedir?

(Cabbar irkilir)

CONİ Bir merak sayabilirsin benimkini. Daha pek çok kişiye sorulmuş özel bir soru. Düşünecek misin?

CABBAR *(Onaylar)*

CONİ Bir Doğu'lu çok gerekmedikçe yapmaz bunu.

CABBAR Ateş söndü mü?

CONİ Sönmese de küçük umut ateşini kimse görmeyecek. Ne zavallılık!

CABBAR *(Bağırır)* Doğulular zavallıdır ve Allah yoktur burada!

CONİ Savaş nedir?

(Cabbar ağlamaya başlar)

CONİ Don't cry Iraq. Don't cry!

(Sessizlik)

CONİ Kendinde misin ha? Yavaş yavaş açılıyor olmalısın.

CABBAR Evet. Ama hâlâ karanlık… Berbat bir karanlık…

CONİ Gözlerin yüzünden. Gözler dayanıksızdır.

CABBAR *(Bağırır)* Gözler dayanıksızdır…

CONİ Açılınca daha iyi cevaplar vereceğini düşünüyorum. Ben de yalnızım ve hep aynı soru dönüp duruyor zihnimde. Bunu Edward'la da konuşuyoruz. Bir şey bulamadım. Benden daha akıllı olduğu için onun kendi cevabını söyleyeceğini umuyordum.

CABBAR Bir cevabım yok.

CONİ Yazık. Düşünsen… Edward üstünde durur bu meselenin. Bir askerden çok sanki giderek derin fikirler içinde bocalayan bir yüzücüye döndü.

CABBAR Düşünmemin faydası olmaz.

CONİ Bir adam tanımıştım. Handa. Etrafımızı saran kal-

abalıktan biriydi. Biraz hırpani, Doğu'lu bir dilenci gibi fakat yüzü, bakışları… Muazzam kurnaz bir adam. Batılılara benzeyen tuhaf bir arkadaşı da vardı. Dikkatimi çektiler. Heykelin devrildiği gün. Sen de meydanda mıydın ha? O gün…

CABBAR Evet.

CONİ Onu terliğinle dövmeye geldin öyle mi?

CABBAR *(Bağırır)* Evet efendim!

CONİ Sonra Edward onlarla konuşmamızı istedi.

CABBAR Handakilerle…

CONİ Konuştuğum onca insan içinde bana gerçekten cevap veren bir tek o dilenci oldu. Bir Amerikalı Bağdat'ta yalnızlıktan ölebilir, biliyor musun? *(Bir an)* Yine de hiçbir zaman yeterince samimi değilsiniz. Dilenci bizden biraz borç aldı ve özel birkaç parça şey. Elbette sormadan yaptı. Anlıyorsun ya…

CABBAR Çaldı mı?

CONİ Anı merakı varmış. Edward epey aradı o küçük çantayı.

CABBAR Mektuplarını çaldı ha? Karısına yazdıklarını?

CONİ Askerler herkese yazar. Bazen en ummayacaklarımıza bile. Edward evli değil. Artık hiç düşünmüyor böyle bir şeyi. Kötü anılar, anlarsın ya… Yine de görüştüğü kızlar oluyor elbette. Anılar kutsaldır. Mektuplar da öyle. O buraya geldikten sonra çok değişti biliyor musun?

CABBAR *(Bağırır)* Hayır.

CONİ Bilme ihtimalin olmayan şeylere cevap vermek zorunda değilsin.

CABBAR *(Bağırır)* Evet efendim.

CONİ Hiçbir şeyin seni bir sahtekâr gibi göstermesine izin verme. Burada gerçekten önemli olan tek şey dürüstlüktür.

CABBAR Edward yalan söyleyenlere kızıyor.

CONİ Hayatını bir anda cehenneme çevirebilir. Onu bir

Roma heykeli gibi güzel gösteren şeyin biraz da bu olduğunu düşünüyorum. Ne kadar yakışıklı olduğuna dikkat ettin mi?

CABBAR Hayır.

CONİ İçeride, sana kim olduğunu sorarken gözlerinin içine bakıyordu. Fark etmiş olmalısın. Herkes fark eder.

CABBAR Gözükmeyecek kadar yakındaydı.

CONİ Düşmanlarından bile iltifat duymaya alışkındır. Sana biraz daha sert davranmasının sebebi bu olmalı. Direnişçilerin bakışlarında iltifat olmuyor. Üstelik çoğumuza kadınları hatırlatıyorsunuz. *(Bir an)* Ama sen bir direnişçi değilsin.

CABBAR Tepeye çıktım. Bir ordu kuracaktım. Ve ateş yaktım efendim!

CONİ Tepedeki ateş… Onu sen mi yaktın?

CABBAR Gördünüz değil mi? Hâlâ yanıyor olmalı.

CONİ Gördüm.

CABBAR Küçük umut ışığı. Yanıyor mu?

CONİ Edward üstüne bir şeyler döktü. Toprak attı… Bütün gücüyle tekmeledi. Küçük bir ateşe niye o kadar sinirlenmişti merak ediyorum doğrusu. Sonra bana, o ateşin kendisine bir çift göz gibi göründüğünü söyledi. Ona bakan bir çift göz. Sizden nefret ediyor.

CABBAR *(Bağırır)* Biz de efendim!

CONİ Ateşi sen yakmadın. Bir direnişçi de değilsin. Tepeye ne için çıktın ha?

CABBAR Bir ordu kurmaya. Lanetin işlemeyeceği bir ordu. Bağdat'ı geri alacağım. Ayakkabının tekini de tabii.

CONİ Bir budala gibi konuşuyorsun ve bütün Doğulular gibi sahtekârsın. Edward gerçekten kızacak. *(Bir an)* Ona cevapları verecek misin ha?

CABBAR Buna vaktimin kalacağını sanmıyorum.

CONİ Seni biraz rahat bırakmasını söyleyeceğim.

CABBAR İnsanın yüzüne vurmayı seviyor. Konuşmak gerçekten zor.

CONİ Cevapları verecek misin?

CABBAR Tepeye çıktım. Bir ordu kuracaktım. Ve ateşi yaktım! Bağdat'ı geri alacağım efendim.

(Köpek havlamaları duyulur, olduğu yerde kasılır kalır)

CONİ Onun ne kadar zeki olduğunu bilemezsin. Bir insana hiç bilmediği şeyleri bile söyletebilir.

CABBAR Bilmediği bir şey yok efendim.

CONİ Fransızlar böyle bir durumda bravo der. Biz Okey. Peki siz? Edward'ın savaştan ne anladı-ğını gerçekten merak ediyorum. Ona bunu söyletebilecek kimse çıkmadı. Hep susuyor. Bağdat'a geldiğinden beri. Ama birkaç kez tutuklularla konuştuğunu gördüm.

CABBAR *(Bağırır)* Konuşuyor efendim.

CONİ Yine de üzgün. Çok üzgün. Seninle de konuştu. Kapının ardında sesinizi duyuyordum.

CABBAR Köpeklerden söz etti ve korkudan.

CONİ Disiplinli bir baba gibi değil mi?

CABBAR Her şeyini kaybetmiş gibi.

CONİ Korkuyor ha? Bir korku içini kemiriyor olmalı. Belki de üzüntüsünün asıl sebebi bu.

CABBAR *(Bağırır)* Hayır efendim!

CONİ Ölmekten korkmuyor mu?

(Sessizlik)

CONİ Cevap ver.

CABBAR Öldürmekten korkuyor efendim.

CONİ Kimi? *(Bir an)* Bir budala gibi konuşuyorsun. O bir asker! Öldürmek isteyen bir asker!

CABBAR O böyle söyledi. *(Bir an)* Öldürmeyi istemediği birisini öldürmekten korkuyormuş efendim.

CONİ Her şeyini kaybetmiş gibi. Artık hep susuyor. Edward istemediği birisini öldürmeyecek kadar iradesine sahiptir. Onu hiç tanımıyorsun. İradesini bilmiyorsun.

CABBAR *(Bağırır)* Dizginleyemediğimiz şeylerin olduğu bir yerde artık iradeden söz edemeyiz efendim!

CONİ Edward? Onun şu dalışlarda bulduğu laflardan biri-

ne benziyor. Çok benziyor. Savaştan da söz ettiniz mi? Hani şu derin konuşmalardan birini yaptı mı sana da?

CABBAR Köpeklerden söz etti ve korkudan efendim. Sanırım bu onun için savaş demek.

CONİ Köpek ve korku… Savaş bir yığındır ahbap. O yığında her şeyi bulabilirsin. Edward böyle bir laf etmez. Hem bir köpek… Köpek sadece yuva demek olabilir onun için. Bir vakitler böyle bir hayal kurduğunu söylemişti bana. Bahçesinde iki büyük köpeğin oynadığı bir evde yaşlanmak. Karısıyla beraber. O kızla evlenmeyi istiyordu galiba ya da bir an için bunu istedi. Tabii ya, tüm varlığıyla istemişti bunu. Kızı birden karşısında görünce onunla yaşlanabileceğini düşünmüştü. Kız buraya gelmişti, Bağdat'a. Barış gönüllüsü ya da onun gibi, ondan daha beter bir şey olarak. Üstünde beyaz bir elbise ve sırtında melek kanatları vardı. Doğrusu tam bir budalaya benziyordu. Şu bizim daima saygı göstermek zorunda olduğumuz budalalardan birine. Üç gün boyunca bağırıp durdu: "Bring them home! Bring them home!" Nedense barışa en çok askerlerin inanması istenir. Yumuşak ve sıcak olan her şeye askerler inanmalıdır. Annelere, aileye, el örgüsü çoraplara, Noel hediyelerine, evliliğe, genç kızlara. Bir kurt kadar vahşileşmiş, kulakları uğuldayan bir askerin bunların tümüne inanması istenir. Üstünde üniformanla kollarını açar, aileni ve erdemi kucaklarsın. Ne bok yediğimizi, bu işin nasıl bir bok olduğunu bir kez olsun itiraf etmezler. Biz savaşa gideriz ve üç gün sonra arkamızdan ağlamaya başlarlar. "Geri dönün!" "Geri dönün" "Çocuklarımızı geri ver!" "Ah, kahrolası savaş!" İbneler bile ağlar bir asker için ve bütün kalbiyle onu kucaklamak ister. Bir Amerikalı için asker nedir biliyor musun? Kendini feda etmiş, masum bir yavrucak. Kaç yaşında olursa olsun, istikbal vaadeden bir delikanlı. Bildiğimiz gibi vahşileşmemize bile izin vermezler. On-

lar yüzünden bir ordu olamayız. Birini öldürürsün ve dünyadan özür dilersin, birini daha ve yine özür… Hâlbuki damarlarından artık kudurmuş bir kan akar ve asker olduğu gibi olmak ister. Onun dünyayla işi bitmiştir. İnsanlarla işi bitmiştir. Erdemle işi bitmiştir. Cepheye indikten bir hafta sonra her şeyi unutursun ve sadece öldürmek için savaşırsın. Amerika'yı unutursun, New York'u unutursun. Seni seven koca kıçlının hamburger yediğini, Hollywood'u, zencileri unutursun. Roma'ya geri dönmek ve öldürdüğün için alkışlanmak istersin. İşte buna izin yoktur. Kazandığın için sevinmene izin vermez Sam Amca. Her zaman kibar olmanı ister. Vahşi bir köpek olsan da kibar işler yapmanı… Buradaki askerin savaşıdır, anlıyor musun ha? Askerlerin kendi tarihleri ve Sam Amcayla savaşı. Ona hiç de nazik olmadığımızı göstereceğiz. Genç kızları kucaklamayacağımızı ve dul eşlere üzülmeyeceğimizi. Nihayet bir ırka, vahşi bir ırka dönüştüğümüzü göstereceğiz. İstediğini altın bir tepside sunup, uluyarak geri döneceğiz. Edward bunu bilir. O korku ve köpeklerden söz etmez. Köpek sadece yuva olabilir onun için. O bundan hep nefret etti. Tek bir an hariç, hep nefret… Anlıyor musun?

CABBAR *(Bağırır)* Evet efendim!

CONİ Bütün Doğulular gibi sahtekârsın. Anlamana imkân yok. Kıza ne olduğunu biliyor musun? Bizimle kucaklaşıp hepimizi geri götürmek için gelen o sürtüğe…

CABBAR Hayır efendim. Yalnız Edward onun adını söylemişti. Loren. Bu değil mi?

(Sessizlik)

CONİ O kelimeyi kullanacağımı nasıl bildin? Az önce… İrade diyeceğimi?

CABBAR Bana söyledi efendim. Konuşmamız içinde Edward pek çok kereler bunu söyledi.

CONİ Gerçekten düşünmeyi seviyor. *(Bir an)* Sana ne

söyledi? Yani tam olarak…

CABBAR İstemediği birisini öldürmeyecek kadar iradesine sahip olduğunu söyleyeceğinizi. Tamı tamına bu lafı edeceğinizi.

CONİ Böyle bir şeyi nereden biliyor olabilir ?

CABBAR Yeterince uzun ve sakince konuşursanız eninde sonunda kendinizi ele vereceğinizi.

CONİ Kendimi ele vermek? Kendimi…

CABBAR Tamı tamına böyle söyledi. Sizin zihninizi okuduğunu söylüyor. Siz bir şeyi yapmadan önce ve yaptıktan sonra.

AYNI ANDA Neler olduğunu gerçekten biliyor mu?

(Coni irkilir)

AYNI ANDA Loren ona anlatmış mı ha?

AYNI ANDA Cevap ver! Ne kadarını bildiğini söyle.

CONİ Edward?

(Sessizlik)

CABBAR Barış güvercinine yaptıklarınızı biliyor. Loren son anlarında ona anlatmış.

CONİ Edward!

(Coni silahını çeker emniyetini açar, sessizlik)

CONİ Sen misin?

(Başlığı çıkartmak ister, vazgeçer, tekrar yönelir, yine vazgeçer.)

CONİ Ne biliyorsun ha? Edward?

CABBAR O içeride efendim. Benim o olmadığıma gerçekten emin olabilirsiniz.

CONİ Savaş nedir ha!

CABBAR Bir cevabım yok.

CONİ Tepeye neden çıktın?

CABBAR Tepeye çıktım. Bir ordu kuracaktım. Ve ateşi yaktım! Bağdat'ı geri alacağım efendim.

CONİ Ne biliyor ha? Edward ne biliyor? Loren hakkında… O sürtüğe olanlar hakkında…

CABBAR Hiçbir şey. O her şeyi sizin bildiğinizi söyledi.

Böyle bir şeyi başka birisi yapmış olamaz dedi.

(Coni şiddetli bir şekilde vurur, Cabbar'ın ağlaması artar, bir süre devam eder)

CONİ Savaş nedir?

CABBAR Bir cevabım yok!

CONİ Düşünmeye başla! Sana söylediklerini anlat.

CABBAR Henüz bir şey anlatmadı efendim. O da sizin gibi ağırdan almayı seviyor. Birbirinize çok benziyorsunuz.

CONİ Lanet olsun! Ne biliyor ha?

(Coni silahı doğrultur)

CABBAR Her şeyi. Loren'i kendisi bulmuş. Sorgu odasında, ölmek üzereyken.

CONİ Konuşamazdı. Konuşacak gücü kalmamıştı…

CABBAR Onu birinin bir Iraklıymış gibi sorguladığını söyledi.

CONİ Ben değildim!

CABBAR Evet efendim.

CONİ Niye benim yaptığımı düşünüyor?

CABBAR Başlıklar yüzünden efendim.

CONİ Hı?

CABBAR Amerika size her seferinde daha kötü başlıklar yolluyormuş efendim. Edward böyle söyledi. Çin malı ucuz başlıklar, dışarıyı gösteren… Loren sizi görmüş.

CONİ Görmüş ha? Beni görmüş mü?

CABBAR Baştan sona.

CONİ Her şeyi mi? Her şeyi mi? Lanet olsun! Hadi, bu doğru olamaz ha! O tam bir sürtüktü. Budala, sevgi dolu bir sürtük… Sorgu odasına benimle birlikte girdi. İsteyerek ha! Ve ben o mahzun bakışların ardında yine de bulunduğu yerde olmaktan memnun bir sürtükten başka bir şey görmedim. Sonra ben çıktım… Odadan çıktım. Edward'a bunu yapamazdım. Odaya kim girdi bilmiyorum. Kim onu yamultmak istedi… Herkes olabilir. Niye yapmasınlar ki! Hak etmişti. Beyaz elbisesi,

içtenliği, o budala gülüşüyle bunu çoktan hak etmişti. Çin malı ha? Lanet olsun! Orospu çocukları! Beni görüyor musun? Cevap ver!

CABBAR Evet efendim.

CONİ Lanet olsun! Onu kaybettim. Edward'ı kaybettim. Sadece bir anda. O sürtükle göz göze geldikleri anda onu bir ömür kaybettim. Uluyan, sulu gözlü bir sürtük için kaybettim! Bring them home! Bring them…

CABBAR *(Bağırır)* Doğulular zavallıdır!

CONİ Kim öğretti bunu sana?

CABBAR Siz efendim!

CONİ İnanıyor musun?

CABBAR Hayır efendim!

CONİ Savaş giderek daha az şeye inanmaktır.

CABBAR Edward söylemişti. Böyle düşündüğünüzü. Şey... Ateş söndü mü? Biliyor musunuz?

CONİ Henüz değil.

CABBAR İyi, bu iyi işte.

CONİ Kim yaktı onu ha?

CABBAR Bilmiyorum efendim. Ben tepeye çıktığımda yanıyordu. Bütün gece başındaydım fakat hiç sönmedi. Ta ki asker gelip beni oradan alana kadar... Hep yandı.

CONİ Laneti yangın temizler, savaş ateştir. Alevleri tekmelerken böyle bağırıyordu Edward ve o kahrolası bir türlü sönmüyordu.

CABBAR Belki de bundan böyle hiç sönmez efendim. Kutsal bir ışık gibi parlar durur hayallerinizde.

CONİ Sorgun bitmiştir düşman.

CABBAR Teşekkür ederim efendim. Olanlar için çok üzgünüm. *(Bir an)* Edward dışarıda sizi bekliyor olacaktı. Belki de konuşmak isteyecek sizinle. Ya da sonsuza dek susacak ve hiç bilmiyor gibi davranacak.

CONİ Hiç bilmiyor gibi davranacak. Kederini buradan bile duyabiliyorum. Ona saygı göster düşman! Onun kederine saygı göster!

CABBAR *(Bağırır)* Yaşasın Amerika! Yaşasın Amerika! Yaşasın Amerika!

(Coni namluyu Cabbar'a doğrultur. Karanlık. Bir el silah sesi.)

9. Tablo

Kayalıklar. Edward küçük ateşin başındadır, onun küllerini deşer. Az ileride, öndekine yakın küçük bir tümsek daha. Az sonra Coni girer. Elinde eski tarz bir bavul ve üzeride sivil kıyafetler vardır. Bu haliyle G.Washigton'u andırır. Neşeli ve sağlıklıdır.

EDWARD Gidiyorsun ha?

(Coni girer.)

CONİ Seni görmek istedim. Son bir kez… Burada bulacağımı biliyordum. Nasıl?

EDWARD Şık. Biraz eski moda belki, yine de şık.

CONİ Lynndie getirmiş. Yanında. O burada düşünebiliyor musun? Şimdiden bütün birliği anası oldu.

EDWARD Kibar bir hava vermiş. Tam bir beyefendi.

CONİ Belki de istediğim buydu. Her zaman. Fikir Lynndie'ye aitmiş gibi gözüküyor fakat değil. O sadece mücadelemi gördü. Teksas'ta, sallanan sandalyesinde otururken kalbimden geçeni anladı. Analık bu olsa gerek.

EDWARD O gerçek bir kadın, hepsinden öte. Burada ha?

CONİ Hiçbir fazlalığı yok. Bir kadın sadece ana olmalı. Bu onu her türlü lüzumsuz hareketten korur. Evet, burada. Duymamış olabilir misin?

EDWARD Birilerinin geleceği söyleniyordu…

CONİ Ha şu hikâye… Bir heyet, teftiş için. Teftiş için bir heyet.

EDWARD Seni kutlarım.

CONİ Yürütmediğin mektuplardan birinde Bağdat'a gelebileceğini yazmıştı. "Bunu yapabilecek yüreğim var!" diyordu. Yine de sürpriz oldu. Sağ ol. Ana gibisi yok.

EDWARD Yanlış anladın.

CONİ Hı?

EDWARD *(Giysilerini işaretle)* Gidiyorsun ha?

CONİ Senin açtığın bir yol bu. Kutlaman yersiz. Bu çok fazla olur ha? Asıl ben teşekkür etmeliyim. Lynndie de ayrıca teşekkür ediyor. Diyor ki… Eee…

EDWARD Boş ver.

CONİ Onun gibi bir şeyler işte. Hemen bir rapor sunacağız. Hastalığa dair.

EDWARD İşler yolunda?

CONİ Hafiflediğimi hissediyorum. Sanki… Kurtulmam bir mucize ha? O pis işten paçayı sıyırmam.

EDWARD Biliyor muydun?

CONİ Artık bunu konuşmak yersiz. Çok yersiz.

EDWARD Bir şeyler ayarlamış olmalısın. Onun böyle yapması için. Kendin için.

CONİ Sadece hayranlık dostum. Bir küçüğün büyüğe hayranlığı.

EDWARD İhbar edilmeyeceksin. Mahkemeye bile çıkmayacaksın. O piç kurusu yüzünden yaptıklarını kimse bilmeyecek.

CONİ Şansın döndü. Sana söylemiştim. Barış güvercini sana yaramadı. Boğazıma kadar batmışken cesur bir yürek beni kurtardı. O çocuğa borçluyum.

EDWARD Zencilerden çocuk diye söz etmemelisin.

CONİ Hadi, istediği bu asker. Anlamıyor musun? O sürtüğü kendisinin öldürdüğünü söylüyor. Açıkça itiraf etti. Geri dönmek ve bir suçlu olmak istiyor. Buradan kurtulmak için ne gerekiyorsa yapar. Bir kan emri bu. Suç onda bir emir. Kimse de yadırgamadı. İkinci kez sormayacaklar bile. Ben bu işten kurtulacağımı sana söylemek istedim. Fakat… Fırsat olmadı. Anlarsın ya! Kime güveneceğini bilemiyor insan. Küçük bir ihtimali abartmak doğru olmazdı.

EDWARD Lanet olasıca!

CONİ Sanki… Bir mucize ha? Hafiflediğimi hissediyorum. Seninki de ne şans! Amma şans…
(Coni kucaklar Edward'ı.)

CONİ Hep iyiydin. Benim için… Bavulu nasıl buldun? Yakışmış mı?

EDWARD Gerçek bir bavula bu kadar benzemesi iyi değil. İnsanı kışkırtıyor.

CONİ Bir gün başın derde girecek. Gerçekle oynadığın için yanacaksın. *(Bir an)* Kalp atışlarını burada duyabiliyorum. Ne oluyor?

EDWARD Hollywood yaşıyor.

CONİ Hı?

EDWARD Lynndie'yi meydana götürmelisin. Memnun olacaktır. Daha önce hiç harap olmuş bir kent görmemiştir.

CONİ Kalbin…

EDWARD Deli gibi çarpıyor.

CONİ Buradan duyabiliyorum. Birini mi kaçırdın ha?

EDWARD Silahsızım.

CONİ Sanki zihninde ateş ettin ve birini kaçırdın.
(Sessizlik)

CONİ Vurduğun zaman sakin ve düzenli atıyor biliyor musun?

EDWARD Meydan…

CONİ Şahane bir fikir. Yine de senden önce düşünmüştüm.

EDWARD Ben… Yavaş yavaş çözülüyor olmalıyım.

CONİ Çözülmek?

EDWARD Hakikat beni yutuyor olmalı.

CONİ Başlama yine. Elbette onu meydana götüreceğim. Heykeli görecek ve sarayı da gezecek tabii. *(İkinci tümseği işaretle)* Şunu gördün mü?

EDWARD Hı hı.

CONİ Uygusuz olduğunu mu düşünüyorsun?

EDWARD Bir fikrim yok.

CONİ Diğerini de açtırmadım. Bir gelenek başlatabilir miyiz sence? Sivil kaybın bir simgesi olarak… Bu tepede. Barış tepesi? Nasıl? Kulağa hoş geliyor. Şeyhin evine gittin mi?

EDWRD Hı? *(Kayalardan birine tırmanır)*

CONİ Bağdat! Muhteşem görünüyor öyle değil mi? Hiç bakmış mıydın? Doğu'da bir manzara ha! Yok, yok, bunu asker gözüyle görebileceğini sanmıyorum.

EDWARD Manzara Batı'ya aittir.

CONİ Öyle olmalı. Onların benim gibi görmediklerini düşünmek tuhaf. Aynı şeye bakıyorlar ve bambaşka bir şey görüyorlar. İnanılmaz değil mi? Sanki…

EDWARD Hayır.

CONİ Hı?

EDWARD Boş ver. Hayır, gitmedim. Bu gün birileri gidecekti… Düğün evini…

CONİ Tam bir kan gölü. Ortalık… Ah! Görmelisin. Etkilenmedim değil. Sanki… İçimde bir şeyler kımıldandı. *(Bir an)* Kalbin!

EDWARD İn oradan!

CONİ Hı?

EDWARD İn hadi!

CONİ Dediğin gibi olsun. Yüksekte olmama katlanamıyorsun. *(Duraksar)* Düğüne de gelmedin?

EDWARD Hayır.

CONİ Ne gösterişti ama. Tam bir kıyım ve kutlama. Oradan sağ çıkmamız bir mucize. Ölebilirdim ha?

EDWARD Pis işler.

CONİ Uyarmıştın. Beni onlar konusunda uyarmıştın. Neredeyse, kim vurduya gidecektim… Boku bokuna…

EDWARD Pis işler.

CONİ Gelmemekle iyi ettin. Benden akıllısın, daha akıllı. Bir kurt kadar hassassın bu işlerde. Üstümdekilere dikkat ettin mi?

EDWARD Almaya başladın mı? İlaçları?

CONİ Bilmem. Hatırlamakta güçlük çekiyorum. Üstümdekiler…

EDWARD Fikrimi söylemiştim.

CONİ Sence de tuhaf değil mi?

EDWARD Biraz eski.

CONİ Bunlar… Kokuyor biliyor musun?

EDWARD Naftalin gibi bir şey…

CONİ Şıksın demiştin…

EDWARD Öylesin.

CONİ Lyndie de beğendi. Üstümü giydirdi ve sonra uzun uzun seyretti. Düğmeleri iliklemesine ses çıkarmadım, cebime bir mendil sokuşturmasına. *(Elini cebine atar ve mendille birlikte bir çiçek çıkartır, yadırgayarak bakar. Bir an)* Şimdi hatırladım… Bunlar babamın üstündeydi. Bütün ömrünce. Ömrü boyunca bunları giydi. Yalnız öldüğünde yeni bir takım elbise giyebilmişti. Lynndie ona benzememi istemiş olmalı.

EDWARD İçgüdü. İçgüdüsel bir şey olmalı.

CONİ Bunu niye istiyor ki? Bir askerim ben. Ne olursa olsun. Başka hiçbir şey değil… *(Bir an)* Artık sakin ve düzenli atıyor, biliyor musun? Kalbin.

EDWARD Hı hı. Biliyorum.

(Sessizlik)

CONİ Düğün berbattı… Birden ortaya çıktılar. Bizim Vietnam'da attığımızda daha çok kurşun sıktıklarına yemin ederim. Lyndie'nin üstüne yemin ederim ki silah borsasını bir yıl ayakta tutacak kadar mermi harcadılar. Sadece bir düğün evi için, düşünebiliyor musun? Bir ara, yuvarlandığım yerde akan kanın incecik bir nehre dönüştüğünü gördüm. Kapıya doğru gidiyordu ve sanki küçük yelkenli tekneler gibi bütün çocuk ayakkabılarını üstüde yüzdürüyordu. Doğululların eve girerken ayakkabılarını çıkardıklarını biliyorsun değil mi? Onları seyre daldım. Lynndie görse ne düşünürdü acaba diye düşünüyordum ve bütün bunları

düşünebildiğimi fark ediyordum…

(Karanlık.)

CONİ İncecik bir nehrin üstünde akıp giden… Biliyor musun kafam karışık. Çok karışık. O ilaçlara başlamış olmalıyım yine. Bana bir soru sormuştun değil mi? Çok eskiden… Savaş nedir? Amma boktan soru ha! Bunu sırf beni oyalamak için yaptın değil mi! Edward duyuyor musun? Hadi gidelim...

EDWARD Nereye?

CONİ Hana. Biraz eğlenmeye…

(Edward ve Coni'nin olduğu bölüm karanlıkta kalır, küçük ateş birden alev almıştır. Cabbar başında siyah başlık elinde uzun saplı bir kürek ile tümseklerden birinin yanındadır; toprak atmaya devam eder. Gelin diğer köşeden girer, doğruca ateşe yönelir, elindeki çalı çırpıyı ateşe atar)

GELİN Yanmasına rüzgâr müsaade etmiyor, o yüzden sönüp duruyor. Bak tutuşturdum işte. Bundan sonra hiç sönmeyecek… *(Duraksar)* Şu başındaki… Çıkartmayacak mısın hâlâ?

CABBAR Hı? Efendim?

GELİN Dalıp gidiyorsun.

CABBAR Bitti. Hepsi tamam.

GELİN Yanıma gelsene… Gel hadi. Sonra devam edersin. *(Kayalardan birine tırmanır)* Buradan her yeri görebiliyorsun… Aşağıya baksana…

(Cabbar kayalara tırmanır)

GELİN Hayır hayır, o tarafa değil. Şu yöne, boşluğa… Ne gördüğünü söyle bana.

CABBAR Hiç, hiçbir şey. Göz alabildiğine uzanıyor toprak…

(Sessizlik)

GELİN Biraz bekle… Az sonra uyanırlar.

SON

Kasım-2009 / İZMİR

ÇÖL RÜYASI

Bir Suriye Oyunu.
Çöl Rüyası, kaçıp gitmesi için çöle salınmış
bir kadının (Afif) kurtuluş yolculuğu gibi görünüyor.
Dülfin onun yol arkadaşı.
Epeyce ilerlemişler, uzaklaşmışlar.
Neredeyse çölde kaybolacak kadar.
Bütün sesler susmuş diğer insanlara dair.
Ve işte tam o anda öbür sesler başlamış: serabın,
çöl rüyasının yarattığı sesler.
Gerçek yavaş yavaş ortaya çıkıyor: Afif, Afif değil;
Dülfin, Dülfin değil; yolculuk, kurtuluş değil; pranga bağlı değil;
kaybolmuş değiller; gerçek gerçek değil…
Serap gerçek, serap gerçek…
Savaş: Yokların var, varların yok olduğu dünya...

•

KAYALIKLAR MERYEMİ

Modern çağ, Klasiklerin kötüye kullanımının yolunu açmıştır.
Hiç anlamayanlar için bir Klasik ile karşılaşmanın sonuçları
kötü olabilir. Tıpkı kutsal kitaplar gibi Shakespeare ya da
Tostoy yahut Leonardo Da Vinci de çarpabilir bizi…
O zaman gündelik bütün eylemler tuhaflaşır.
Yeniden Klasikleşmemiz gerekseydi bunu yapamayacağımızı
görürdük.
Yazar bu oyununda,
klasiklerin artık modernizmin bağrında yaşamadığına,
ve modernizmin klasik yaratmaya
hiç de elverişli bir zemin oluşturmadığına
inancını sahneye getiriyor.

•

ONLARI EVE GETİR

Bring Them Home (Onları Eve Getir),
Irak'ın işgalinden hemen sonra, asker tabutları
birer birer Amerika'ya gitmeye başlandığında
ortaya çıkan bir slogandır.
Irak işgali, hem Doğu'da hem Batı'da
sadece ekonomik dengeleri değiştirmemiş,
o asıl zararı,
etik ve metafizik dünyamızı toptan yıkarak vermiştir.
Bir asker için Doğu'da vahşi bir yan vardır.
Tehditkâr, korkutucu.
Böyle bir savaşın metafizik sonuçları olacaktır.
Ortadoğu'da savaş önce ruhumuza saldırır…
Onları Eve Getir,
savaşın stratejik bir eylem planı değil,
bir lanet olduğu yerden söze başlamış
ve sanki ölüler diyarından yazılmıştır.

•

FUNDA ÖZŞENER

TOPLU OYUNLARI 2

Sevgili Hayat

⋆

Ah! Tamara

⋆

Aşkın Dili

⋆

Konstantiniyye'nin Güneşi